

Basketminnen från personer som har haft en stor påverkan på Norrbottnisk och svensk basketboll sedan 1956.

De arton första

Lars Sjöo	Åke Larsson
Arne Jansson	Henrik Engström
Lars Aasa	Kent Brodin
Bror Erkén	Ingemar Ek
Jan-Anders Eriksson	Pekka Kairento
Kari Marklund	Rune Karlberg
Dan Karlsson	P-O Persson
Gunnar Svedjestrand	J-P Kostet
Uno Lahti	Lars Mickelsson

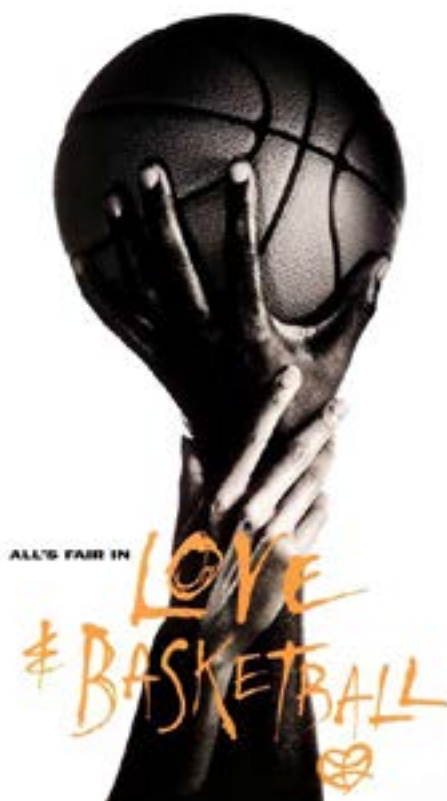
A Spalding basketball is positioned in the center of the text, partially overlapping the names. The ball is orange with black lines and the word "SPALDING" is printed on it.

Innehåll

Om Norrbottens Basketakademi	4
..... Stol	
Lars Sjöo, Luleå	#1 5
Karl-Gösta Aasa, Luleå	#1 9
Arne Jansson, Lund.....	#2 13
Lars Aasa, Juoksengi	#3 17
Bror Erkén, Råneå.....	#4 31
Jan-Anders Eriksson, Luleå.....	#5 39
Kari Marklund, Linköping.....	#6 49
Dan Karlsson, Tärendö	#7 57
Gunnar Svedjestrand, Överkalix	#8 67
Uno Lahti, Stockholm.....	#9 71
Åke Larsson, Luleå.....	#10 79
Henrik Engström, Överkalix.....	#11 87
Kent Brodin, Boden	#12 93
Ingemar Ek, Ängesbyn	#13 103
Rune Karlberg, Luleå	#15 111
P-O Persson, Boden.....	#16 119
J-P Kostet, Sunderbyn.....	#17 127
STADGAR NORRBOTTENS BASKETAKADEMI.....	138
Medlemmar under åren 1998 - 2014 på vilka stolar	139

Texterna står respektive medlem för. Ludde Wästfelt har ”tvättat” dom utifrån hans basketkunskap. Memoarerna är förpackade av Rune Karlberg och Ingemar Ek. Luleå Grafiska har tryckt den i 100 exemplar, december 2021. Uppdaterad 2022-01-16.

Norrbottnens Basketakademi föddes på förslag av pingisveteranen Åke Andersson i Kalix, som berättade om den Pingisakademi som verkat i landet ett flertal år. Troligtvis då den enda akademien inom Sveriges idrotter,

Efter cirka ett halvårs planerande och diskuterande, bland annat kring tänkbara och villiga namn för en kommande basketakademi, tillsattes en interimsstyrelse som fick i uppdrag att utarbeta förslag till stadgar för akademien.

Den 11 januari 1998 bildades Norrbottnens Basketakademi i Pontushallen. Vid det första årsmötet, den 12 februari 1998 fastställdes så namnen på de 18 första ordinarie ledamöterna, ständigt sekreterare utsågs, stadgarna fastställdes och medlemsavgifterna fastställdes.

Syftet med akademien var att på ett framsynt och utvecklande sätt, på alla nivåer, stödja och uppmuntra Norrbottnisk basketboll. På sidan 140 finns Akademiens stadgar.

Genom årens lopp har Akademien delat ut pris till Årets Eldsjäl och Årets förebild i Norrbottnen.

De 18 ledamöterna som har sina rötter i Norrbottnen har haft en stor påverkan både på den utveckling som har varit i länet, men också på Svensk basket under årens som har gått.

Under de 10 första åren har basketakademien kompletterats med 3 nya namn då två lämnat sina "stolar" och en har avlidit.

Den allra första akademien innehöll 18 män och ingen dam, mest beroende på ett par "nej tack". Under 2008 invalts Elisabeth Jönsson från Överkalix in som första dam.

Efter sju år väcktes tankar om att det rika basketliv som ledamöterna har skulle sammanställas som memoarer. Detta arbete har dragit ut på tiden men resultatet från de ledamöter som har kommit med material har du i din hand.

De berättelser som finns beskrivna visar på det rika basketliv som fanns från början fram till millennieskiftet på många platser runt om och utanför länet länet. För nästa generation basketspelare och ledare kan memoarer fungera som en inspirationskälla för den starka tradition som basket har i länet så att den förs vidare och hela tiden utvecklas.

Norrbottnens Basketakademi
December 2021.

- Årgång: 1916, avled 2005.
Yrke: Före detta gymnastiklärare
Andra intressen: Cykling och släktforskning.
Började med basket: På 1940-talet.
Hur det började: Jag deltog vid en kortkurs anordnad av Lärarsällskapet på fritiden. Sedermera blev jag påverkad av Calle Briandt.
Därför blev det basket: Basketboll med likhetstecken till "gentlemannaskap". Inga bröstvärmare a'la handboll.
Om inte basket? Handbollsmålvakt.
Roliga minnen: Mest spännande då jag dömde landskampen Finland – Västtyskland i Helsingfors 1957, samt de första kallelsematcherna.
En blomma till: Calle Briandt som initiativtagaren och entusiasten.
Leo Kairento som läromästaren.
Åke Nilsson som Svenskas första ordförande och som Norrbottensvän.
Jampa Eriksson som ideolog och som orädd person.
Min dröm om basket: Basketspel överallt runt omkring oss. I skolorna, gymnastiksalarna, sporthallar, gator gränder, ja överallt.

Hur mitt intresse väcktes

Mitt intresse för basketboll väcktes på 40-talet. Gymnastiklärare inbjöds under ferierna till kurser i Stockholm. Åke Nilsson, sedermera Svenska basketbollförbundets förste ordförande och den verkliga entusiasten, var säkert initiativtagare.

Vid denna tid var det oroligt bland annat i Balticum och i den flyktingvåg som sköljde upp på Sveriges stränder fanns också personer som sysslat med basket och de hade stor del för basketbollens utveckling i vårt land.

Det som tilltalade mig i basket var: Reglerna, som förbjöd sökandet efter kroppskontakt med motspelaren. I handboll ställde laget upp i försvar med "köttmuren". Den mängd småövningar som kunde användas för att träna upp teknik och målkast. Det gick att använda de gymnastiksalar som fanns vid de flesta skolorna. Därför blev det också skolorna som gick före i utvecklingen av basketsporten

Ambulerande gymnastiklärare

Efter examen från GCI, nuvarande GIH i Stockholm 1942, förde jag en ambulerande tillvaro som gymnastiklärare över hela landet fram till 1945. Beredskapsinkallelser, som på den tiden var tre månader, växlade med vikariat eftersom det var alltid någon annan gymnastiklärare som var inkalld. Basketboll fanns just ingenstans.

Det var korgboll som dominerade. Man försökte på en del håll i de små salarna spela något som skulle föreställa handboll. Handbollsregler med målkast i korgarna som fanns uppsatta på många ställen.

Så småningom blev det fred i världen och man kunde börja söka tjänster. Basketen gjorde sitt intåg alltmer och man försökte att övervinna de fördomar som fanns mot basketen. Bland annat att basketboll var ett frökenspel.

Jag påminner mig min tjänstgöring i Kungälv 1948-1951 där gymnastiken var hänvisad till en lokal med mycket primitiv utrustning. Vaktmä-

taren och jag snickrade ihop korgställningar men närheten till Göteborg, handbollens Mecka, gjorde att intresset för basketboll då för tiden var svalt.

Calle Briandts arbete för basketten

1951 till 1954 blev det Kalix för min del. Där var det lättare. Under denna tid var också Calle Briandt verksam som gymnastiklärare i Jokkmokk, på Semis och som konsulent vid Norrbottens Idrottsförbund.

Hans arbete för basketbollen i Norrbotten var mycket förtjänstfullt. Calle övertalade mig att bli bas för basketbollsektionen inom Norrbottens handbollsförbund. Handbollsentusiasterna hade inte mycket till övers för basketboll men vi kunde arbeta utan inblandning från Handbollsförbundet. Sektionen bildades år 1952.

Engagerade ledamöter var bland andra Sigvard Johansson, som i Lira BK startade dambasket, fotbollspelarna Lasse Stenberg, "Hällas" Hällström, Bosse Hagman och Bror Erkén som alla vid denna tid gick på Semls.

Kurser för domare och instruktörer

Vi hade ett mycket gott förhållande till Svenska Basketbollförbundet med Åke Nilsson som ordförande. En av de tongivande i svenskas styrelse var Ali Strunke. Jag blev styrelseledamot något av de första åren, gick domarkurser och avancerade till ordförande i domarkommittén. 1957 ledde jag en domarkurs på Bosön.

I början var det viktigt att utbilda instruktörer och domare. Därför ordnades ett flertal kurser. Svenska basketbollförbundet hjälpte oss vid flera

tillfällen. Bland andra var Åke Nilsson upp till oss. Vid ett tillfälle hyrde vi Sagabiografen och visade Harlem Globetrotters, vilket uppskattades livligt.

Vern Mikkelsen

Vi fick även upp amerikanska instruktörer. Danskättade Vern Mikkelsen, som spelat i Minneapolis Lakers och som var drygt två meter lång, var vad man kunde förstå en bra spelare och en verkligt bra instruktör och för övrigt på alla sätt en fin man.

Han skulle, efter vistelsen i Luleå, till Haparanda och Tage Engström Jag skjutsade honom i min bil som var en Standard 8. För de som inte minns hur den såg ut så kan jag tala om att det var det en mycket liten bil.

När Mikkelsen satt i framsätet stack hans knän upp en bra bit över sidorutan. När vi kom till Kalix stannade vi och tog en paus för att han skulle få sträcka på benen. Vi tog en promenad och gick gatan fram. För att jag inte skulle bryta nacken av mig när vi konverserade gick jag på trottoaren och han i rännen som den gentleman han var. Han var verkligen trevlig. En kunnig instruktör, en god pedagog och därtill en vänlig människa.

McGregor - demonträneren

En annan amerikan som kom upp och höll kurs var McGregor. Han var en helt annan typ, både till längd och uppträdande. Om han inte var nöjd med någons arbete kunde han överraskande kasta bollen i mellangärdet på vederbörande, kommendera ner allihop i framåtlutande att göra 20-25 armböjningar.

När alla satt på linje i nigsittande så kunde han knuffa till den yttersta killen så att alla ramlade som ett korthus. McGregor hade varit landslag-

stränare i Israel och Turkiet, om jag minns rätt.

1957 var ett spännande år

1957 dömde jag tillsammans med en ryss en landskamp mellan Finland och Västtyskland i Helsingfors. Det var spännande. Bland annat fick jag flyga från Kemi till Helsingfors vilket var premiär för mig. Matchen var också mycket spännande och jag kan lugnt påstå att tempot var avsevärt högre än i matcherna mellan, till exempel, Semis och Jokkmokk.

1957 blev ett spännande år för mig. Förutom dömandet av matchen Finland-Västtyskland fick jag tillsammans med Ali Strunke delta i en internationell domarkonferens på Sportschule i tyska Duisburg. Det var en fantastisk anläggning för simning, kanot, fotboll och andra bollspel, ja, för allting. Här tränades domare och annat basketfolk från hela Europa under ledning av Internationella basketbollförbundets Boss Brown som alltid hade en äkta cubansk cigarr i munnen.

Deltagare var de förnämsta domarna som fanns (också jag) Det var en hel del regeldiskussioner med simultantolkning och övningar. Om jag inte minns fel diskuterades eventuella regeländringar på dessa konferenser som hölls vartannat år och jag har för mig att det denna gång var diskussion om tider inom vilket målförsök måste göras. Jag var i en grupp tillsammans med ett par ryska deltagare som var intresserade av hur Viktor, min meddomare i Helsingfors, hade skött sig. Efter de goda vitsord han fick av mig tror jag att han slapp åka till Sibirien.

På morgnarna spelade vi bordtennis med höga insatser. Bland annat satsade jag en morgon Ingermanland i en match mot en av deltagarna från

Ryssland. Hade inte Karl XII förlorat Ingermanland på 1700-talet så blev det i alla fall gjort den morgonen.

1957 blev på många sätt en av höjdpunkterna i mitt basketbolliv. Det blev ytterligare några internationella matcher som jag fick döma. Bland annat fick jag döma en damlandskamp mellan Sverige och Finland. Vid den här tiden var det oroligt i Ungern vilket gjorde att en del basketkunniga flyktingar kom till Sverige. I någon av matcherna fick jag också döma tillsammans med en ungrare som kommit till Sverige som flykting.

En undring? Det var oroligt i Balticum på 40-talet. Då kom det basketspelare till Sverige. 1967 var det oroligt i Ungern. Då kom också basketspelare till vårt land. Nu kommer det amerikaner. Hur skall man tyda det?

De sista åren av 50-talet utvecklades Norrbottens basketbollförbund starkt. Flera föreningar kom till. Serie-spelet tog fart. Domare och instruktörer blev fler. Civila klubbar tog upp spelet.

Leo, Jampa, Kari och de andra

De personer som jag minns bäst från denna tid är, förutom tidigare nämnda, Leo Kairento, som lärde oss en hel del basketboll. Han var en spontan kille och höll inte inne med sina synpunkter om exempelvis domarnas göranden under matcherna. Men hade jag dömt en match där Leo var inblandad så visste jag att på kvällen, sent, skulle det komma ett telefonsamtal från Leo där han förklarade sitt agerande och bad om ursäkt om han hade varit för hård.

Andra är Jampa Ericson och Kari Marklund. De gick på läroverket i Luleå i slutet av 50-talet och var duktiga som bland annat domare. Det fanns

flera.

De sista åren på 50-talet ställdes allt större krav på styrelsen och från visst håll bland föreningsfolk framfördes kritik. Vi hade exempelvis en kurs, som var avsedd för länets elit-spelare. Då skrevs i tidningen om hur orättvist det var, att en klubbs spelare inte blev inbjudna.

Det var mycket som jag tyckte var fel i kritiken som riktades mot förbundet med anledning av den kursen.

En stor sport

Nu är basketboll en storsport och i Luleå finns stora möjligheter att få se det allra bästa spelet i en fullsatt sporthall. På min ålders höst blir jag dock mycket irriterad och störd av den dunka-dunka musik som tydligen måste spelas i varje paus.

När det blir ett avbrott i spelet och jag skulle vilja utbyta tankar om det med min bänkgranne kan jag inte göra mig hörd. För min del har det gått så långt att jag, tyvärr, avstår från matcherna i sporthallen. Då ser jag hellre de matcher där mina barnbarn spelar och gläds åt hur de utvecklas som basketspelare.

Till sist tillönskas Norrbottens Basketbollförbund och Basketakademien lycka och framgång i sitt arbete.

Glöm inte arbetet i de små föreningarna!

Lars Sjöo fick som vara med och fira när Norrbottens Basketbollförbund firade sina 25 första år 1981. Lars var ordförande de första fyra åren.

- Årgång: 1940
Yrke: Kurator, journalist, lärare mm
Andra intressen: Musik och körsång
Började med basket: 1958
Hur de började: På Lillsveds Gymnastikfolkhögskola. (Jag gick i min bror Lasses fotspår).
Därför blev det basket: Fick jobb som gymnastiklärare på högstadiet i Hedenäset. Där spelades lite basket då och året därpå tog SK Gränsen upp sporten och vi kom igång med seriespel. Basket passade mig bättre än någon annan sport. Jag var värdelös i fotboll, hockey och skidåkning, men rätt duktig i friidrott – löpning. Men jag var för slö för att nå bra resultat på 1500 (4,12) och 5000 m.
Roliga minnen: Finns mängder. Det roligaste var nog 1965 då vi gick upp i allsvenskan. Vi spelade våra hemmatcher i Finland, då vi saknade egen hall. Väckte viss förvåning hos våra moståndare. Sen var det ju Lilla VM då vi fick ihop över hundra lag i kvalspelet och gjorde succé i handbollens Norrbottens-Mekka Gällivare. Finalmatch i minibasket på Johanneshov. Vi blev tvåa. Häftig upplevelse med fullsatt arena.

Basket – en del av mitt liv

Första gången jag kom i kontakt med basket var på Lillsveds Gymnastikfolkhögskola på Värmdö 1958. Jag var bara 17 år då och både min bror Lasse och syster Ingrid hade gått på samma skola före mig.

Första gången jag steg in i gymnastiksalen såg jag basketkorgarna hänga på kortsidorna var jag lite fundersam men förstod nog vad det handlade om. Jag hade ju spelat "korgboll" i skolan. Ni vet den där ställningen, en stolpe med en järnkorg i toppen, som man skulle kasta i bollen. Du fick ropa målkast innan du sköt. Ingen fick hindra en då.

På Lillsved fick jag mina första lärospån i den här transatlantiska idrottsgrenen. Bland lärarna fanns en kille från Ceylon som kunde basket och volleyboll. Han körde igång söndagsmatcher som var evighetslånga. Matcher på tre till fyra timmar var vanligt. Men mest handlade det om volleyboll. Mycket basket blev det

inte under de två åren så jag blev inte så speciellt duktig heller.

Mötet med Leif Larsson

1960 ryckte jag in på I19 och bland mina lumparkamrater fanns en viss Leif Larsson, division II-spelare i fotboll från Kalix.

En kille som jag beundrade mycket. Inte bara för hans fotbollskonst – utan också för hans förmåga att fixa extra permissioner och ta det så lätt som möjligt på övningarna. Kanske minns jag fel – men jag tror han hamnade i kurrån för någon bondpermis i den heliga idrottens namn.

Men denne man spelade också basket och det var Leif som lockade mig till sporthallen på I19 där han tränade basket vintertid.

Det var riktigt kul. Han lärde mig tvåtakten som jag innan hade haft väldigt svårt med fast jag då redan hade spelat min första basketmatch. En märklig tillställning i Pello i en gymnastiksal som var något större än en ordinär städskrubb.

Jag minns att Uno Lahti spelade i motståndarlaget. Han var ruskigt bra men det var också min bror Lasse som, redan då, var en etablerad basketspelare. Vi spelade för IF Polcirkeln.

Det sköt fart i SK Gränsen

Efter två år i det militära fick jag en tjänst som gympalärare i Hedenäset. Där kan man säga att min basketkarriär, såväl som ledare som spelare, sköt fart. Åke Andersson, gympalärare före mig, hade startat basketlag och SK Gränsen, där jag blev styrelseledamot redan första året, beslöt att anmäla ett lag till serien. Basketintresset i Hedenäset var glödande.

Jag vet inte hur många ungdomar som ville spela basket men det var många. Vi

Vi spelade skolbasket mot bland annat Tarendö (med Gunvor Kohkoinen) och Nyborg (med Leif Larsson) samtidigt som SK Gränsens herrlag startade i serien.

Jag befann mig i gymnastiksalen varenda kväll med mängder av basketungdomar. Som mest kunde det vara upp till 40 ungdomar i den trånga gymnastiksalen så någon speciellt effektiv och bra träning blev det inte. Mest spelade vi matcher och väldigt roligt hade vi.

Ett allsvenskt äventyr

Det gick riktigt bra för SK Gränsen som 1965 gick upp i allsvenskan. Broder Lasse var spelande tränare samtidigt som han också tränade och coachade IF Polcirkelns damer som också de var i allsvenskan. Vi gjorde många resor tillsammans och det var verkligen trevligt.

För vår del blev det bara ett år i allsvenskan. Förutsättningarna var inte de bästa. För varje hemmamatch reste vi totalt 300 mil. Vi hade spelare utspridda från Kiruna i norr till Uppsala i söder. Birger Fjällros, Rolf Esko, Lars-Arne Nilsson, Sten-Emil Rehnstrand, Börje Huuva och Leif Graune är några av spelarna jag minns speciellt.

Hemmamatcherna spelade vi antingen i finska Ylitornio eller i Kalix. Vår gymnastiksal var nämligen inte godkänd för allsvenskt spel.

Gammelstadsandan

Jag måste berätta om en speciell match som gjorde stort intryck på mig. För oss gällde matchen en plats till kvalet till allsvenskan. Vi hade Gammelstad hemma och var tvungna att vinna med, jag tror att det var, 75 poäng. Vi visste att vi var så pass bra jämfört med Gammelstad att vi inte såg uppgiften som omöjlig.

Men svårt skulle det bli det insåg vi. Gammelstad hade inte fått med sig fulltaligt lag till Hedenäset. Minns jag rätt hade de bara en avbytare med sig. Vi satte upp högsta speed från början och poängen trillade in. Gammelstad kämpade så gott de kunde och gjorde allt för att hålla siffrorna nere men SK Gränsen vann med de poäng som behövdes.

Men det är inte just det som ettsat sig fast i mitt minne. Det är hur spelarna i Gammelstad tog förlusten. Inget gnäll, inga sura miner och ett uppriktigt grattis till vår kvalplats. Det var stort av Gammelstadsspelarna. Först då förstod jag vad som menades med den Gammelstadsanda som det faktiskt pratades om.

Spelarnas uppträdande under och efter matchen gjorde ett mycket starkt intryck på mig.

Lilla VM

Lilla VM förtjänar ett eget kapitel ur mitt "Minnenas skafferi". Jag fick förmånen att tillsammans med Arne Jansson, som då var ordförande i Norrbottens Basketbollförbund, att introducera basketen på Lilla VM. Jag utsågs till grenledare.

När det blev dags att rapportera antalet deltagande lag, det gjordes i ett möte med alla grenledare och Norrbottens Idrottsförbund på plats, kom turen till basketen sist. Innan dess hade handboll och ishockey rapporterat sina deltagande lag. Det handlade om 10-15 lag om jag minns rätt.

”122 lag i basket”, meddelade jag och det blev tyst i sammanträdesrummet.

Speciellt från handbollens sida som faktiskt såg basket som något som katten släpat med sig hem. Möjligen insåg dessa handbollsledare innerst inne att basketen skulle bli en svår konkurrent men utåt var attityden att basketen var en frökensport och inget för seriösa idrottare att hålla på med.

Att vi hade så många lag förklaras i första hand genom den drive som broder Lars genomförde i Tornedalen. I varenda skola, från Pello i norr till Haparanda i söder, startades lag för Lilla VM. Mer än hälften av de anmälda lagen kom från Tornedalen. Jag tror att Lasse själv tränade mer 20 av dem. Men det fanns också många lag med från Kalix, Luleå och Boden.

Lilla VM-slutspelet blev en succé för nykomlingen basket. Många av matcherna spelades i Malmbergets sporthall, handbollens Mecka i Norrbotten. Finalerna blev riktiga rysare med ett enormt liv på läktarna. Det här gillades inte riktigt av handbollsledningen.

Påföljande år var basketen hänvisad till Gunillaskolan i Malmberget och Sjöparksskolan i Gällivare. Vi kämpade för att åtminstone finalerna skulle spelas i sporthallen, Lilla VM:s hjärta i Malmberget. Tid för matcherna fanns i programmet. ”Nej det går inte. Det finns inga korgar”, meddelade vaktmästarna och vid närmare undersökning visade det sig att bas-

ketställningarna, riktiga schabrak som krävde fem till sex man för att montera upp, hade kastats ut.

Vi satte igång att leta efter korgarna och hittade dem i en snödriva bakom sporthallen. De var nästan helt begravda i snön. Vi grävde fram dem och fick ner dem till sporthallen där vi tinade upp dem. På söndagsmorgonen kunde de monteras upp så att finalmatcherna kunde spelas där. Efter det var det ingen som ifrågasatte basket i Malmbergets sporthall.

Ordförandeskapet

Jag fick också förtroendet att under några år på 60-talet leda norrbottnisk basket som ordförande i förbundet. En styrelse, som tack vare idésprutorna Leif Larsson och Dan Karlsson som pådrivande krafter, var ett nöje att leda.

Vi hade aldrig tråkiga sammanträden. Tvärtom såg vi fram emot dessa. Inte alltid kanske möten så väl förberedda av ordföranden men här fanns desto mer hjärta och själ.

Minibasketens framgångar

Som tränare och ledare ägnade jag på 70-talet mina mesta krafter åt minibasket. Satsningen på minibasket är bland det viktigaste som gjorts inom sporten. En satsning som fick mängder av unga att söka sig till sporten.

Rikstävlingarna med finaler på Johanneshov i Stockholm blev en massmedial framgång. Och en framgång för norrbottnisk basket där många föreningar deltagit i finalerna och även vunnit. Mitt eget lag gick till final ett av åren. Vi blev tvåa och fick ta emot silvermedaljerna ur kungens hand.

TV:s Göran Zackrisson följde vårt lag från uppvaknandet på hotellrummet, genom gruppspelet och till final. Det kändes stort att se reportaget på TV. När Göran Zackrisson frågade en av våra unga spelare hur det är att

spela, vinna och förlora, blev svaret: "Ibland skrattar man och ibland gråter man".

Så är det ju än i denna dag, eller hur..?

Själv slutade jag med basket 1979 (tror jag). Min och SK Gränsens sista herrmatch spelades i Kiruna och jag minns inte ens hur matchen slutade. Jag kände mig bara nöjd med att det var slut. Inga fler träningar, inga långa resor, inte vara borta hemifrån, mer tid att ägna sig åt familjen med sex-årig son som fått sitta i kläm mellan pappas alla basketuppdrag och engagemang. Det kändes helt enkelt skönt att det var över.

Jag fortsatte dock något år till som domare. Oftast i par med Folke Sakari som flyttat till Överkalix från Hedenäset vid det här laget. Dömandet, kombinerat med fotbollsdomande på somrarna, var en rolig hobby men även det blev slitsamt i längden och även med detta slutade jag innan jag fyllt 45 år.

Jag är full av beundran för ledare som Dan Karlsson, min bror Lasse, Jampa Ericson och många fler som orkat så mycket och så länge. De har basketsporten som en lidelse och tycks verkligen inte lida av några ålderdomsproblem. Kanske är det så att ett engagemang som omfattar hela hjärtat håller en människa evigt ung?

Numera bor jag i Luleå och går på så många basketmatcher jag kan.

Det är härligt.

- Årgång: 1929
Yrke: Före detta gymnastikdirektör
Andra intressen: Golf, litteratur, musik (framför allt jazz)
Började med basket: Året 1953.
Hur det började: Under GCI-tiden deltog jag i en kurs i basket under 10 kvällar med L Åke Nilsson och Ali Strunke som ledare.
Därför blev det basket: På 50-talet var möjligheten att få en idrottslärtjänst med stor hall praktiskt taget obefintlig. Jag ville syssla med bollspel & idrott, alltså basket.
Om inte basket? Förmodligen en fortsättning med fri idrott.
Roliga minnen: Att som landslagscoach vara med om första vinsten mot Finland efter 27 raka förluster.
En blomma till: L. Åke Nilsson för hans pionjärgärning.
Christer Wohlin för hans effektiva och kreativa VD-arbete under några år på förbundskansliet.
Min dröm om basket: Genombrott internationellt, vilket skulle ge (kanske) uppmärksamhet i huvudstadspresen.

Hur det hela började

1952-54 genomgick jag gymnastiklärarutbildning vid GCI i Stockholm. Det blev min första kontakt med basket. I vår undervisning hade vi varje vecka två timmar handboll medan undervisningen i basket och volleyboll inskränkte sig till två timmar totalt under två år. Att få en tjänst med tillgång till stor idrottshall för handboll verkade osannolikt men inomhusbollspel ville vi ha och av två onda ting, basket och volleyboll, blev det basket.

Det unga Basketbollförbundet anordnade en kurs under tio veckor och kursledare var Förbundets ordförande och landslagstränare Åke Nilsson och dess generalsekreterare Ali Strunke. Det var således en verkligt kvalificerad kursledning och övningstrupp var Sveriges bästa spelare från Söder och Riga, de två dominerande lagen i landet.

Hösten 1954 kom jag som gymnastiklärare till Råneå med halva antalet lektioner i en mycket liten gymnastiksal och halva i en aningen större - Tallheden. Några basketkorvar fanns inte men yrkesskolan bygg-

de och svetsade ihop grejorna och en boll fick vi från förbundet. Vi började i skolan och IFK Råneå, med David Larsson som drivande ordförande, gick med på att starta en basketsektion.

Det blev både herr- och damlag och träning två gånger i veckan, vänskapsmatcher, bland annat mot finska Kemin Into med Leo Kairento, och deltagande i DM - dock utan större framgång.

1956 flyttade jag till min födelsestad Piteå där jag stannade i två år. Ur basketsynpunkt blev det två tomma år - friidrott och fotboll tog det mesta av min tid och det var tungt att komma igång med basket.

1958 blev det flytt igen, nu till Östersund. Här hade Calle Briandt redan startat upp med basket och hans gymnastikklasser fördelades på olika föreningar. Det blev åtta lag och jag hoppade med i IFK, för övrigt som enda senior. Seriespelet bedrevs i Läroverkets gamla gymnastiksal - Ladan.

Där stod den ofta ganska stora publiken längs väggarna eller hängde i ribbstolarna.

Jag blev ordförande i distriktsförbundet och redan året efter fick vi tillstånd en högre serie i Södra Norrland med lag från Jämtland, Ångermanland och Medelpad. Med dagens ögon spelades en hård och ofta ganska primitiv basket, ofta i 10 gånger 20 meters hallar. IFK Östersund vann den första serien och kunde året efter flytta hemmamatcherna till en fullstor plan.

Som kuriosa kan nämnas att lagen då spelade med två backar och tre kedjespelare. Backarna spelade hela tiden medan kedjorna byttes. Allt enligt den tidens handbollstaktik. Nu startade också Norrländska Mästerskapet för länslag där Norrbotten var minst ett steg före oss andra. Under Östersundstiden blev jag också invald i Svenska Basketbollförbundets styrelse där jag blev kvar till 1968.

1961 blev det en ettårssejour i Karlstad med bland annat ett DM-tecken som belöning. Vi var två spelare som hade lite basketkunnande medan de övriga var handbollspelare. Det blev skottförbud för handbollspelarna eftersom de sköt så dåligt - men spela boll det kunde de och det räckte, som sagt, till en DM-seger.

1962 återvände jag till Norrbotten och Boden. Här spelade det redan basket i Läroverkets lag som efter en tid gick upp i Bodens Bandyklubb. Det blev åter tuffa tag i seriespelet, speciellt i matcherna mot Kalix och Kiruna, men BBK vann serien och kunde gå upp i allsvenskan. I den nya sporthallen drog vi rätt stor publik inte minst tack vare satsningen på "popbasket" - levande musik före matchen och i paus.

BBK hade verkligen bra spelare: Göran Larsson som playmaker, en av de största bollbegåvningar jag sett, Lasse Ladenberg med ett skott som fortfarande skulle vara gångbart, Bengt Långström, lagkapten och lokal lagspelare och pådrivare och J O Boklund, stor och tung center, för att nämna några.

Vi fick länsmatcher mot Finland under de här åren och även ett gott samarbete på klubbnivå över gränsen.

Till Skåneland

1965 värvades jag ner till Skåne och IFK Basket. Det var första gången jag fick ersättning för tränarskapet i basket. Klubben hade stor bingoverksamhet och god ekonomi. Basketmässigt blev det dock några steg tillbaka. Återigen backar och kedjespelare och att bryta igenom med nya idéer var inte lätt men det lyckades i alla fall eftersom Helsingborg vann tvåan och kunde gå upp i allsvenskan.

Vi värvade Janne Frisk, Kjell Johansson och Sten Wallmark från Norrbotten och så landslagstrion Jörgen Hansson, Hasse Albertsson och Ulf Lindelöv och det blev ett slagkraftigt lag. 1968 fick vi stryk av Alvik i SM-finalen, 1969 vann vi både SM och cupen för att 1970 bli besegrade i finalspelet.

Därmed hade jag gjort mitt i IFK Basket. Jag fick sparken. Att bli tvåa i Sverige var inte gott nog. Nu skulle klubben satsa - och satsa stort. Nya spelare och nya coacher kom och gick men i närheten av ett SM-tecken kom de inte mer.

Jag trodde att tränarsysslan på klubbnivå var slut för min del men ett gäng ungdomar från IFK kom och ville att jag skulle ta hand om dem i

en ny förening, Det blev BK Pantrarna som startade i lägsta serien med ett lag med en medelålder på 16 år. Vi gick rakt igenom seriesystemet - och upp i Elitserien.

Där blev det tyvärr bara en säsong, kanske beroende på att en av våra amerikaner gick sönder. Efter ett år i tvåan diskuterades en sammanslagning med IFK Basket med målsättning att få ett starkt Helsingborgslag. Jag gick in som vice ordförande i den nya klubben men mina idéer om hur basket skulle bedrivas stämde inte med de andras åsikter så efter en säsong tackade jag för mig.

Ett 20-årigt uppehåll

Nu blev det ett nytt uppehåll från basket på klubbnivå som den här gången kom att vara i nära 20 år. Då kom en nytändning i Skåne. Tolv klubbar skulle samarbeta och ställa sina bästa spelare till förfogande i en förening - Heta Skåne (sedermera Skåne BBK).

Efter en kris i verksamheten avgick stora delar av styrelsen 1995 och jag tog på mig ordförandeskapet. Det var ju trots allt en drömsitt för en föreningsledare. Ett aktiebolag som svarade för att pengar flöt in och som garanterade ett belopp till vår idrottsliga verksamhet. Detta var kontraktsvillkoren men verkligheten blev en annan.

Vår budget byggde naturligtvis på garanterade pengar men före sista höstmatchen 1996 tvingades vi att pruta vår budget med cirka 500.000 kronor. Första tanken hos oss i styrelsen var att lämna in med omedelbar verkan men vi hade ju ansvar för spelare, publik och alla andra och så ålskade vi den här sporten.

Det blev till att omförhandla spelarkontrakt och att dra in på det mesta. Situation var ohållbar och i juni

begärde vi föreningen i konkurs. Vi fick utstå hård kritik men med facit i hand, och vetskap om vad som sedan hänt i andra klubbar, är jag övertygad om att vi gjorde rätt.

Landslaget 1967-1972

1967 blev jag utsedd till landslagscoach och första resan gick till Rennes i Frankrike där vi, för övrigt, slog Västtyskland för första gången. Fem år varade landslagsjobbet som var en form av hobbyverksamhet. Några större resurser fanns inte hos förbundet och jag jobbade fortfarande heltid som lärare och coachade dessutom IFK Basket. Det blev i alla fall totalt 123 landskamper och vi spelade i praktiskt taget samtliga länder i Europa. Bland annat med EM-spel i Italien, två OS-kval, tre resor till Sovjet, en fyra veckors turné till USA och så vinsten över Finland.

1968 gjorde chanslösa Sverige sensation i OS-kvalet i Bulgarien. Vi blev sju bland 16 lag och Sverige spåddes en ljus framtid. Året efter kvalade vi in till EM i Italien där vi dock slutade först på tolfte och sista plats. Stämningen i laget var inte den bästa och naturligtvis var debaclet mitt fel.

Redan på hemresan startade en falang inom laget en kampanj för att sparka mig och väl hemma fortsatte det hela. Tidningarna hetsade och det blev en hätsk fight mellan Stockholm och Helsingborg. Jag ville själv avgå - men förbundet sa nej.

Så blev det dags för hemmalandskamp mot Finland. Sverige hade spelat 28 landskamper mot finnarna och förlorat samtliga. Halva landslaget, alla spelare från Alvik och Solna, tackade nej och eftersom jag tog ut

nya spelare - kom återbudet. Så småningom fick vi ändå ihop tolv spelare. Matchen spelades i Solnahallen och på första parkett satt avhopparna för att avnjuta avrättningen av Arne Jansson.

Mirakulöst nog så vann Sverige. Vi slog Finland, som mönstrade sitt bästa lag, med 65-56 och detta med ett svenskt lag som var åderlåtet av alla avhopp. Sju av de normalt ordinarie spelarna deltog inte på grund av strejkaktionen.

"Hur kunde detta hända?"

Kanske var det så enkelt att vi för första gången hade ett lag. Vi spelade några landskamper till utan ledarna för bojkottaktionen men pressen från förbundet, massmedia och tongivande basketledare ute i landet blev för stark. Jag föll till föga och det "gamla" landslaget blev intakt igen.

Detta är något som jag verkligen ångrar. Jag skulle ha avgått med omedelbar verkan eftersom jag var övertygad om att min analys var rätt. Bästa laget består inte alltid av de tolv individuellt bästa spelarna. Naturligtvis måste det finnas stjärnor med lyskraft i laget men också slitstarka och lojala spelare beredda att jobba för lagets bästa och inte bara för sin egen lyskraft.

1972 avgick jag som förbundskapten och sedan hörde jag ingenting från förbundet förrän 1984 då valberedningen frågade om jag stod till förfogande som ledare för landslagsverksamheten. Jag accepterade och hade efter 17 år åter plats i förbundsstyrelsen, de sista åren som ordförande. En upptäckt jag då gjorde var att många av de idéer och förslag vi arbetat med på 60-talet nu lanserades som nya. Efter ett par år som ordförande avgick jag 1990 och belönades med titeln hedersordförande.

1962 var IFK Råneå Norrbottens första lag som tog en plats i landets högsta serien i basket. Stående från vänster: Lennart Wikström, Lars-Arne Nilsson, Bengt-Erik Nilsson Robert Linne. Knästående: Lars Aasa, Leif Larsson och den spelande tränaren Leo Kairento.

- Årgång: 1931, avled 2017
Yrke: Före detta lärare
Andra intressen: Basket, bärplockning, dans, musik och arbete.
Började med basket: Olympiaåret 1948
Hur det började: Gick på gymnastikförbundets folkhögskola på Lillsved. Där spelade vi basket alltid när tillfälle gavs. Jag gillade spelet redan då.
Därför blev det basket: Det bara blev så, och det har jag aldrig ångrat. En härlig sport för såväl unga som gamla.
Om inte basket? Det blev redan mycket fotboll, men troligen skulle jag ha blivit friidrottare eller skytt. Med gevär alltså.
Roliga minnen: Segern i Minibasket Cup med femmans flickor inför kungen och över 10 000 åskådare på Johanneshov, varav 9 900 höll på oss.
En blomma till: Min fru Inga, som på ett oppoffrande sätt har gett mig möjlighet att ägna mig åt basketsporten. Dessutom Leo Kairento, som tyvärr inte fick vara med om den enorma utveckling sporten fått i Norbotten de senaste åren. Dessutom en blomma till sjuårige Johan som redan nu förstått att man måste träna skott för att bli duktig i basket. Tänk att få se en sjuåring skjuta riktiga hopp-skott i sitt anletes svett!
Min dröm om basket: Den närmaste stora drömmen är att hela basketakademien ska sitta på plats när Sverige spelar EM-final 200?

slutade också matcherna med att någon eller några skadade sig på något sätt om inte annat så fanns ett och annat blåmärke hos några.

Över 50 år med basket

Basketminnen skulle vi skriva. Vad är då lämpligare än att ta fram urklippsböckerna för att friska upp minnet. Mina tidigaste minnen av basket finns dock inte i urklippsböckerna. Det började nämligen redan 1948 på Lillsved, Svenska Gymnastikförbundets folkhögskola.

I den för den tiden stora gymnastiksalen, säkert 12x22 meter fanns basketkorgar. Då och då slängde vi en boll av något slag mot dessa ibland till och med i men oftast utanför. Mest blev det dock handboll vilket troligen berodde på att ingen kunde spela basket och det faktum att bland eleverna fanns en landslagsspelare i handboll från Karlskrona.

Då och då spelade vi ändå basketmatcher trots att ingen riktigt säkert visste hur spelet skulle gå till. Ofta

Min första baskettränare

En dag innan höstterminen var slut hände någonting som fick mig intresserad av sporten. Troligen hade rektorn blivit trött på alla skador som uppstod vid våra matcher så han hade inbjudit en baskettränare till skolan. Det var en polack som flyttat till USA.

Han hade spelat basket på hög nivå, utbildat sig till tränare och var vid detta tillfälle i Sverige för att dela med sig av sina kunskaper. Hur hans namn stavas vet jag inte säkert men Wuogitaiktis är ett namn som följt mig sedan dess. Att han var duktig framgick klart av det faktum att han inte missade ett enda skott under de timmar han instruerade oss och bland annat visade hur man skulle skjuta. Jag minns ännu hur svårt det var att vid 17 års ålder lära sig tvåtakten.

Detta tänker jag på då och då när jag nu har glädjen att se sex- sjuåringar köra mot korgen och göra perfekta lay-ups. Hur som helst kan jag säga att jag från den dagen kände en hel del för sporten.

När jag efter två läsår på Lillsved kom hem skulle jag utan tvekan ha startat basket i Juoksengi men den lilla salen i skolan, cirka 6x6 meter och tre meter upp till taket, räckte inte till hur entusiastisk du än var för uppgiften. Det fick duga med fotboll, bandy, skidor och skytte och jag kan inte säga annat än att det också var roligt, ja till och med, mycket roligt.

Årtalet kommer jag inte ihåg men Calle Briandt kom som idrottskonsulent på besök till Juoksengi och han föreslog att vi i IF Polcirkeln skulle ta upp basket på programmet. Det fanns ett Folkets hus som var något större än gymnastiksalen men efter ett besök där konstaterade Briandt att det nog var en för liten sal.

Nu, mycket senare, har jag tänkt att det ändå skulle ha gått. Vi hade säkert kunnat spela tre mot tre eller två mot två och alldeles säkert en mot en.

På Bosön hösten 1953

Den hösten gick jag en idrottsfolkhögskolekurs på Bosön och där blev det basket igen. Vi tränade mycket och spelade också en riktig match. Bosön och Lillsved möttes årligen och mätte sina krafter i en massa idrottsgrenar.

I vårt lag fanns en spelare som så småningom blev Norrbottens förste landslagsman i basket. Det var Olle Bjelfman som ett år blev uttagen till Sveriges B-landslag. Olle hade spelat basket i Jokkmokk under Calle Briandts tid där och var överlägset bäst.

Det räckte dock inte med bara Olle eftersom vi fick stryk av Lillsved och det var inte så trevligt.

Själv fick jag då och då spela vän-

sterback och var inte i närheten av att göra poäng. Ja, då var det fråga om ett backpar och en tremannakedja. Spelade du back kom du inte i närheten av anfallskorgen. Det var kedjespelarna som skulle göra poäng.

Hösten 1955 på seminariet

När jag på hösten började mina studier på seminariet i Luleå fanns till min stora glädje vännen Olle Bjelfman där. Han hade börjat året innan. Basket var en av de största sporterna på seminariet.

Det spelades matcher och då och då skrevs det också om basket i NSD och Kuriren. Därför ska jag i det här läget gå till mina urklippsböcker och se vad de har att berätta. Det var meningen att det skulle startas seriespel redan 1955, men Lasse Sjöö blev inkallad till repövning på höstkanten så vi fick vänta till året därpå.

Vi på seminariet var med trots att alla de bästa gått över till IFK Luleå som tagit upp basket på programmet. Förlusten mot Teknis med 24-25 var inte alls så dumt. Vi borde faktiskt ha vunnit men vi missade nästan alla straffkast, 13 av 14 bara i första halvlek.

Det var faktiskt sämre än en del Plannjaspelare presterat i vissa matcher de senaste åren men inte mycket sämre än landslaget i EM-kvalmatchen mot Finland 2001. Våra landslagsstjärnor missade nio av de tio första straffkasterna. Matchen förlorade Sverige med en poäng. Tänk att behöva missa en kvalmatch till EM på detta sätt.

IFK Luleå, med de bästa Semisspelarna i sitt lag, vann en stor seger mot oss, 44-20 efter 18-16 i halvtid. Varför gjorde vi inte mer poäng? Olle Bjelfman gjorde 16 poäng i den matchen och kom med i B-landslaget. Mycket har hänt i baskethallarna sedan dess.

Våren 1959

Norrbotten vann norrlandsmästerskapet i Östersund trots att Kurt Wennström och Olle Nordgren inte kunde åka med. Finalen mot Jämtland blev en spännande historia där Jämtland som mest ledde med tio poäng. Arne Jansson var mycket duktig i Jämtlands lag men vi fick honom utfoulad tidigt i matchen och det blev utan tvekan avgörande för vart mästerskapet skulle gå.

Vi hade ingen coach med oss men fick betydelsefull hjälp av Erik "Hällas" Hällström som då arbetade i Östersund. I urklippet om det norrlandsmästerskapet kan jag också läsa att en plats i länslaget kostade varje spelare 20 kronor. Jag kan undra hur mycket det egentligen var på den tiden eftersom det var en så stor nyhet att det blev en rubrik i Kuriren: *"Länslagsplats kostar 20 kronor!"*

Hösten 1959

Som nybakad lärare, ja, det stod så i tidningen, blev jag invald i förbundets styrelse. Det finns ett uttalande av mig i artikeln från årsmötet att "Tornedalen måste vara framtidslandet för basket".

Om jag tänker på vad som hänt var det inte ett av mina sämsta uttalanden. Hade jag sagt det så var jag ju tvungen att visa att det också var så.

Jag var fast besluten att få igång en serie i Tornedalen. Det fanns goda förutsättningar för det eftersom Haparanda hade lag av god klass och Övertorneå realskola under många år spelat basket med Gustav Holmström som ledare. I Haparanda hade Tage Engström entusiastiskt arbetat med basket. Nu var det Gustavs bror P-G Holmström som var den drivande kraften.

I Hedenäset spelades basket i skolan så det var bara att sätta igång. Jag ringde till Leo Kairento och frågade om han kunde ställa upp som instruktör i Övertorneå under en helg. Det var klart att Leo kunde och därmed inleddes ett mycket givande samarbete med Leo. Vad Leo kom att betyda för basketens utveckling i Norrbotten kan inte överskattas.

Övertorneå kom direkt med i seriespelet. Det blev förluster mot lag som Kalix och Överkalix men även segrar mot Råneå, IFK Luleå och Kiruna. Sensation gjorde vi i en vänskapsmatch mot Kemin Into som vi besegrade med några poäng. Det var den helgen vi hade haft Leo som instruktör och Leo coachade oss också i matchen.

Förutom deltagandet i division II med Övertorneå spelade vi en Tornedalsserie i egen regi. Den kom, till och med, att uppmärksammas i Idrottsbladet som skrev att det spelades basket i varenda by i Norrbotten. I en match i Tornedalsserien gjorde, för övrigt, Uno Lahti 69 poäng.

Om det var svenskt rekord vet jag inte men prestationen väckte i alla fall berättigad uppmärksamhet även i en tidning som Idrottsbladet. Uno hade hunnit med några tiotal poäng till om han kommit i tid till matchen. Rålsbussen från Haparanda var förseklad så halva första halvlek var spelad innan Uno var klar att hoppa in.

Jag har med en viss rätt brukat säga att Uno var den förste "amerikaren" i svensk basket. Fick Uno en chans att skjuta så sköt han. Det gjorde han så bra att han efter flytten till Stockholm blev bofast i landslaget.

Att det är viktigt att ha coachens förtroende som skytt visade Uno i en match mellan Norrbotten och Nordfinland i Uleåborg. Uno missade de 13 första skotten men fick hela tiden höra att han skulle fortsätta att skjuta.

Efter den 13:e missen missade han inte ett enda skott.

Hösten 1961

En kväll ringde Leo och ville att jag skulle börja spela för Råneå. Jag tvekade inte ett ögonblick Jag kände mig närmast smickrad över detta erbjudande. Det innebar att jag med Råneå fick spela kvartsfinal i SM mot den tidens suveräner i svensk basket, KFUM Söder från Stockholm. Matchen spelades i den lilla salen på Tallheden, en sal som numera knappt duger åt minilag.

Söder vann med 101-66 siffror som Råneå inte behövde skämmas för. Motståndarna hade spelare, som gjort sammanlagt 163 landskamper, och vunnit sju av åtta spelade SM. Efter en spännande slutstrid i serien samma vår stod det också klart att Råneå kvalificerat sig till spel i allsvenskan.

Med Råneå i allsvenskan

Det blev alltså allsvenskan för Råneå. Då dög inte den lilla salen på Tallheden längre utan hemmamatcherna spelades i Malmberget. I första matchen svarade Sundsvall för motståndet och det blev en klar seger för Råneå med 67-39. Råneå blev Norrbottens första allsvenska lag alla sporter inräknade. Råneå var den tidens Plannja med spelare från flera Norrbottensföreningar. Dessutom fick vi en fin spelare i Lars Fastberg från Örebro. Han gjorde värnplikten i Boden och blev för övrigt den spelare som gjorde Norrbottens första allsvenska mål.

Till våromgången var hallen i Boden klar för spel och det underlättade givetvis mycket för oss. Att åka 40 mil med laget för att spela hemmamatcher var inte det allra lättaste. Råneå gjorde många fina matcher och vann

mot några av topplagen i hemmamatcherna. I bortamatcherna var det dock betydligt svårare.

Mot slutet av säsongen gick det sämre men vi klarade oss kvar och fick ett år till i allsvenskan. Vi hade ett bra spelarmaterial men spelarna var utspridda i hela länet så samtränningen kunde inte bli vad den borde ha blivit. Träningarna bedrevs också i den lilla hallen på Tallheden så förutsättningarna var inte de allra bästa.

Det blev också till slut degradering till lägre serie men med minsta möjliga marginal. Hade Leo i sista matchens sista sekunder mot Boden satt sista skottet hade vi varit kvar i allsvenskan. För mig betydde spelet med Råneå mycket trots att jag för det mesta fick sitta på bänken. Jag kände ändå att jag var en viktig kugge i laget. Dessutom fick jag gott om tid att på nära håll få se fina och spännande basketmatcher.

Hösten 1964

Under några år hade vi från Polcirkeln spelat vänskapsmatcher mot Gränsen. Vänskap och vänskap, förresten. Eftersom min bror Karl-Gösta spelade i Gränsen och jag i Polcirkeln blev det varje gång prestigematcher. K-G var duktig men hade inte mycket att sätta emot mitt taktiska kunnande.

I slutet av en match i Övertorneå ledde Gränsen med några poäng tack vare Karl-Göstas starka spel. Han hade i det läget, säkerligen mycket välförtjänt, fått fyra foul så det gällde att få honom utfoulad,

Leif Henrikson dömde ensam. När jag, vid tillfälle, såg att Leif var på väg mot andra korgen gav jag Karl-Gösta en knuff med armbågen och skrek samtidigt åt Leif att Karl-Gösta håller på att knuffas. Leif vände sig om och såg Karl-Gösta ge mig en ordentlig knuff.

”Det är ju du som knuffas” skrek han samtidigt och fick därmed sin ”välförtjänta” femte foul. Tröjan åkte av och Karl-Gösta rusade ilsket mot Leif och skulle ... ja, jag vet inte vad men nog borde Leif vara tacksam mot mig som räddade honom från att få allvarligare skador den gången. Det var för övrigt varken första eller sista gången jag räddat domare undan min lillebrors ilska.

Med Gränsen till allsvenskan

För att inte ödsla våra krafter på inbördes strider beslutade vi att gå samman med Gränsen. Det blev väldigt lyckat för oss. Efter ett år i ettan blev vi klara för kval till allsvenskan. Det var en jämn serie och vi slogs mot Umeå om att få kvala. I sista matchen hemma mot Gammelstad var vi tvungna att vinna med 86 poäng för att ta första platsen.

Då avgjorde inte inbördes möten vid lika poäng. Vi vann med betryggande marginal och det var givetvis svårt för Umeå att smälta. Det fanns till och med antydningar om att Gammelstad inte hade ställt upp med starkaste laget. Det var inte vackert tänkt i Umeå men kanske förståeligt.

I den första kvalmatchen mötte vi Djursholm i Kalix sporthall. Djursholm hade en storstjärna i Peder Stjernberg men han blev knäckt i första anfalllet av Leo Kairento som dömd bort Djursholms första tvåpoängare för stegfel. Stjernberg blev så ilsken att han drog på sig fem foul redan i första halvlek och det hjälpte oss att vinna matchen. Om det var stegfel? Nej, jag tror inte det men då klagade jag absolut inte vilket jag dock gjort många gånger när Leo dömt.

Däremot klagade jag högljutt på en av domarna i vår nästa match som vi spelade i Östersund. Domaren underkände mina två första långskott för

stegfel. Då borde han också i konsekvensens namn dömt bort alla mina lay-ups för jag gjorde exakt likadant då.

Det gick inte att resonera med den domaren lika lite som det gick att prata med Leo om domslut. Vi förlorade mot Östersund, för jag kunde inte fortsätta att skjuta, och det betydde en hel del för vårt spel.

I den tredje matchen mötte vi Uppsala studenter på neutral plan. Det var i Umeå. Vi spelade inte bra men lyckades ändå vinna matchen med några poäng. Målskillnad räknades så Uppsala och vi gick upp. Hade vi gjort några poäng till hade Östersund gått upp.

Polcirkelns damer till allsvenskan

Samma år lyckades vi också med Polcirkelns damlag ta en plats i högsta serien. När säsongen började hade vi bara ett flicklag. Ett duktigt sådant men absolut inte på långa vägar så starkt att det skulle kunna gå till allsvenskan. När vi började på hösten kom en lärarinna, Anna Lampinen, till träningen och frågade om hon fick vara med. Hon hade spelat basket på seminariet och var duktig. Veckan efter kom två lärarinnor till, Lisa Hjertström och Ingrid Jönsson.

Ingrid var från Vännäsberget och var lång, för våra förhållanden, riktigt lång. När jag såg henne kunde jag inte låta bli att tänka på annat än att vi äntligen hade en center. Vi fick också med oss Gunvor Niemi, en Jukoksengiflicka, som arbetade som lärare i Tärendö.

Sedan kom en spelare till, och alla andra får ursäkta mig, men det var en stjärna. Hon hette Gunilla Raita och var utan tvekan en av Sveriges bästa spelare. Det bevisade hon sedan i allsvenskan mer än en gång. Gunilla

hade som många andra börjat spela basket på realskolan i Övertorneå under Gusse Holmström ledning.

Tack vare Gusses arbete, och sedan också Staffan Mörtbergs, fick jag ett fint utgångsläge när jag började. Dessa lärarinnor var enorma förstärkningar till vårt mycket unga lag. Med dessa förstärkningar var det ingen konst för oss att vinna serien och gå upp i allsvenskan.

Lilla VM 1965

Basket var för första gången med i Lilla VM. 102 lag hade anmält sig till tävlingen. Bara i Tornedalszonen var 30 lag med. Jag tränade de flesta av dessa lag. Efter många kvalmatcher kom vi med Polcirkeln till Malmberget med både flick- och pojklag.

Det blev en stor upplevelse att få vara med på Lilla VM. Fast Polcirkeln hade ett framgångsrikt damlag och Gränsen ett lika framgångsrikt herrlag var det säkert få som hade räknat med att vi skulle ha någon som helst chans att vinna. Som vanligt var jag själv optimistisk och visste att det måste vara bra lag som skulle kunna slå oss. Att flickorna skulle vinna det var jag nästan säker på och att pojkarna skulle ha en bra chans det trodde jag på.

Dramatik i kubik

Som så många gånger förr, och senare, skulle Gammelstad bli pojkarnas värsta motståndare. Då spelades turneringen i serieform. Vi förlorade också mot Gammelstad med två poäng. Boden slog i sin tur Gammelstad med två poäng och vi Boden med en poäng.

Eftersom inbördes möten inte räknades, utan målskillnad, blev matcherna mot Jokkmokk avgörande för vart guldet skulle gå. Vi slog Jokkmokk med 29 poäng. Gammelstad var därför tvungen att slå Jokkmokk med 30 poäng för att bli segrare. Våra

pojkar och Jokkmokk sov i samma sal och hade blivit riktigt goda kompisar. Jokkmokkspojkarna lovade att kämpa till sista blodsdroppen för att vi skulle vinna guldet. Själv var jag så nervös för utgången i matchen mellan Gammelstad och Jokkmokk att jag inte vågade stanna i salen och se på.

Jag tog en lång promenad upp på Kungsryggen men överallt kunde jag höra oväsendet från sporthallen. När det jublades som högst räknade jag med att Jokkmokk gjort poäng för våra pojkar bildade en hejarklack som nog överträffade det mesta i den vägen.

Trots min nervositet var jag till slut tvungen att dra mig mot hallen. Just när jag kom fram gick slutsignalen. Vem som hade vunnit visste jag inte förrän jag öppnade dörren till sporthallen. Till min stora glädje såg jag hur mina pojkar skrek, tjoade och kramade Jokkmokkspojkarna. Gammelstad hade visserligen vunnit matchen men bara med 27 poäng. Det fattades tre. Gammelstads stora stjärnor var Ingemar Ek och Lennart Bohlin.

Dessa två gjorde 31 av lagets 43 poäng. Sedan den dagen har Ingemar och jag haft en hel del med varandra att göra. Det behöver väl knappast sägas att jag allt sedan den dagen gillat den grabben skarpt. Hade han gjort ytterligare tre poäng så vete sjutton hur det hade gått med den saken.

Torbjörn Björnström och andra

Bland dem, som vann guldet, fanns Torbjörn Björnström som allt sedan dess med stor framgång arbetat med och för basket i Skellefteå och Umeå. Glädjande nog har flera av spelarna efter avslutad karriär som spelare arbetat som ledare i olika föreningar men tyvärr för oss på andra ställen än hemma i Övertorneå.

Mer än en gång har jag undrat över hurdan klass det hade varit på vår basket om vi hade fått behålla alla dessa duktiga spelare. Ett damlag i högsta serien? Inte omöjligt.

Året i allsvenskan

Det var nog inte många som trodde att vi skulle ha någon chans att hävda oss mot Stockholmslagen när allsvenskan startade. Ganska snart fick dock stockholmslagen erfa att det inte bara var att ta poängen från oss. Det gick bra för oss och vi var inte chanslösa mot något lag i den norra serien. Hade Stockholmslagen haft samma förutsättningar för träning och matcher som vi skulle de troligen inte ens försökt att vara med.

Våra spelare var utspridda från Tärendö i norr till Hedenäset i söder. Vi tränade i Juoksengi skolas lilla gymnastiksal, 10x16 meter liten och spelade hemmamatcherna i Kalix. Det blev 22-milaresor till och från hemmamatcherna och tredagarsresor till bortamatcherna.

Mer än en gång fick vi också vara mer än missnöjda med Stockholmsdomarnas sätt att döma, alldeles säkert oftare än våra gäster kunde vara med Norrbottensdomarna. De dömde olika troligen beroende på att de inte gick samma domarkurser.

Laget bestod av följande spelare: Gunilla Raita, Lisa Hjertström, Ingrid Jönsson, Eva-Britt Enebro, Gunvor Kohkoinen, Lena Keisu, Marianne Mäki, Anna Lampinen, Ingegerd Remahl, Christina Mörtberg, och Birgitta Kommes. Spelarna fanns på följande platser: Luleå, Haparanda, Tärendö, Pello, Svanstein, Övertorneå, Umeå och en i Juoksengi

De flesta träningarna körde vi i den lilla gymnastiksalen i Juoksengi. En gång i veckan tränade vi i Ylitornio i Finland. Där fanns en stor hall, men vi fick liksom Gränsen nej till att

spela våra hemmamatcher där. Det blev mycket resande till träning och till matcher.

Intresset kan jag absolut inte klaga på. Gunvor Kohkoinen åkte, exempelvis, en gång i veckan till Ylitornio för att träna. Det blev en tur- och returresa på 28 mil.

Gunvor råkade också ut för ett misstag som var tråkigt. På något sätt hade vi inte riktigt klart för oss var vi skulle träffas innan resan till en bortamatch i Stockholm. Gunvor åkte från Tärendö till Nybyn och trodde att vi skulle vara där.

När vi inte var där åkte hon till Övertorneå. Där hade vi väntat på henne men ingen Gunvor kom så vi var tvungna att åka iväg genom Hedenäset och Kalix för att hinna till tåget i Boden.

Därför mötte vi inte Gunvor. När hon sedan kom till Övertorneå hade vi åkt. Gunvor gav upp och åkte tillbaka till Tärendö. Säkerligen mycket besviken, liksom vi, som var tvungna att åka utan en av våra värdefullaste spelare.

Premiärmatchen

Premiärmatchen blev en stor besvikelse för mig. Vi hade spelat mycket bra i träningsmatcherna. I en DM-match mot Gammelstad ledde vi, exempelvis, med 41-0 i paus. I de två finalmatcherna i DM mot Boden vann vi den ena matchen men förlorade den andra med större siffror så Boden vann till vår besvikelse DM.

Året innan vann vi DM och också året efter, bägge finalerna mot Boden. Seriemästaren blev alltså en besvikelse. Riga vann med utklassnings-siffrorna 68-37 och Gunilla Raita svarade för 25 av vara poäng.

Redan i den andra matchen kom den första segern och den kändes extra fin eftersom den kom mot Boden.

Vi fick revansch för förlusten i DM-finalen och var före Boden i tabellen. Även nu var Gunilla Raita den stora poängplockaren med 32 av våra poäng på sitt konto. Gunilla gjorde mycket poäng men grunden till segern var det fina försvarsspel laget presterade. Att hålla Boden, med åtminstone fyra landslagsaktuella spelare, på 32 poäng var strålande.

Blackeberg pressat

Vår troligen bästa match gjorde vi hemma mot svenska mästarna Blackeberg som hade flera landslagsspelare i sitt lag. Vi till och med ledde i pausen men orkade inte hela matchen utan förlorade med 10 poäng.

71-20 mot Solna, med 33 poäng av Gunilla Raita och ett jättebra försvarsspel av laget, betydde att vi var bland de främsta lagen i serien. En slutspelsplats fanns faktiskt inom räckhåll. Storsegern mot Solna följdes av ytterligare en, nu mot KFUM Söder, och med 38 poäng av Gunilla Raita.

I bortamatchen mot Solna fick Blackebergs lagledare döma matchen. Att han var mer än partisk det kunde NSD:s P-G Björkman konstatera eftersom han var på plats. Våra tre bästa, Gunilla Raita, Ingrid Jönsson och Lisa Hjertröm, blev utfoulade i början av andra halvlek. Innan dess hade Gunilla i alla fall hunnit göra 15 poäng, Ingrid 10 och Lisa 10, vilket räckte för att vi skulle hålla undan. Vi fick så mycket foul att vi till slut inte ens orkade vara arga utan vi bara skrattade. Kanske var det därför vi vann.

Efter förlust mot Blackeberg, men seger i sista matchen mot Boden, slutade vi på en hedrande tredje plats. Derbymatcherna mot Boden var trevliga och i den sista matchen satte vi punkt för vårt spel i allsvenskan genom att på bortaplan besegra våra argaste konkurrenter.

Året därpå drog vi oss nämligen ur allsvenskan på grund av att de flesta av våra seniorspelare flyttade från Tornedalen. De spelare som återstod var ändå så bra att vi på hösten vann DM-finalen mot Boden i en mycket spännande match som spelades i Ylitornio på finska sidan.

I allsvenskan med Gränsen

Liksom fallet var med Råneå i allsvenskan var spelarna utspridda över hela länet så det var inte lätt att ens sikta på att bli ett topplag. Ändå hade vi stora förhoppningar om att bli ett lag i mitten av tabellen.

Vi hade följande spelare att tillgå, några med allsvensk rutin från Råneås sejour i högsta serien: Lars-Arne Nilsson, Jan-Erik Frisk, Göran Ufsparre, Leif Graune, Rolf Esko, Karl-Gösta Aasa, Ivar Karlsson, Birger Fjällros, Folke Sakari, Börje Huuva och jag.

Det var inte alltid lätt för mig att hänga med som coach och spelare och dessutom coach för damlaget.

Vi fick ingen lätt start i serien med matcher mot topplagen Duvbo och Brännkyrka. I båda matcherna startade vi tveksamt men spelade upp oss och spelade jämnt i andra halvlek. Onödigt stor respekt för mera namnkunniga motståndare var säkert en orsak till detta..

Helgen därpå hade vi dubbla matcher i Stockholm. Förlusterna med 11 poäng mot Riga och 13 mot Blackeberg var egentligen strålande. Mot Riga ledde vi till och med med 11 poäng. Vi skriver jag, vilket inte riktigt stämmer, eftersom jag inte kunde åka med utan istället coachade damerna i hemmamatchen mot Ruter.

Säsongen fortsatte i samma stil. Det blev några segrar och förlusterna var för det mesta knappa. Endast en storförlust råkade vi ut för och det var i bortamatchen mot Duvbo vilken vi förlorade med 123-67. Segrar mot

Uppsala, Boden, Blackeberg och Ruter gav ett gynnsamt utgångsläge inför slutomgången.

I näst sista matchen mot Brännkyrka förlorade vi med tre poäng. Det var bara det en sensation mot ett av Sveriges bästa lag. Hade vi vunnit hade vi blivit kvar i allsvenskan för vi förlorade dagen efter i Östersund efter en mycket besvärlig resa dit.

Alla tåg var försenade på grund av snöoväder. Vi kom till matchen i sista stund för att över huvud taget hinna spela den innan det var dags att skynda till tåget för hemfärd. Genast vi var ombytta satte domaren igång spelet. Att vi inte kunde göra vårt bästa är inte så svårt att förstå. Vi förlorade knappt men det allsvenska äventyret var slut för den gången och för Tornedalens del för alltid. I varje fall kommer inte jag under min livstid att uppleva, att ett Tornedalslag spelar i högsta serien. Tänk att vi hade t-v-å lag i högsta serien samma år,

Domarna

När jag bläddrat och läst referat från materierna hittade jag bara ett referat där vi kunde skylla förlusten på domarna. Det var i den viktiga bortamatchen mot Uppsala. Ännu i denna dag kommer jag ihåg ett avgörande domslut i slutet av matchen som var helt regelvidrigt.

Då, liksom nu, kändes det att domaren hjälpte hemmalaget till segern. Nå, det har hänt och det händer i mer än en match. Vi hade i alla fall en verklig regel-expert i laget. Det var Folke Sakari som minsann hade ett och annat att lära åt självaste Lennart Eriksson som var internationell domare och, för övrigt, en bra sådan.

Inte visste jag om Folke kunde alla reglerna men i varje fall kunde inte Lennart Eriksson övertyga Folke om att denne hade fel. Själv kan jag inte och har aldrig kunnat basketreglerna

ordentligt men kan skryta med att jag bättre än de flesta regelexperterna vet hur basket skall spelas. Det är faktiskt sorgligt att det finns så många domare, till och med i ligan, som inte vet det.

Upplevelser av olika slag

Många basketupplevelser har varit sådana att det har känts underbart att få vara med om dem. Vilken som har varit roligast är inte lätt att säga. Är det första Lilla VM:et? Är det kanske en fullsatt Pontushall, när Plannja slog Alvik och gick till semifinal?

Eller är det Plannjas seger mot Alvik med den enorma upphämtningen på 27 poäng i slutminuterna eller när Plannja bärgade det första guldet? Eller är det kanske träningslägret Dan Karlsson hade ordnat i Junosuando med 40 spelare i den lilla gymnastiksalen? Eller är det en enpoängs-seger mot Gammelstad, Tärendö eller andra lag i viktiga matcher? Eller de många segrarna i RM för ungdomslagen? Eller är det kanske spelet i allsvenskan?

Jag skulle kunna räkna upp massor med liknande händelser som varit stora upplevelser men ändå måste de två segrarna i Minibasket cup på Johanneshov gå före allt annat.

Det var enorma upplevelser. Den första med kungen närvarande får mig att rysa än i dag. När kungen kom skanderade hela den stora publiken: "Kungen, kungen, kungen"

Ett finare mottagande har kungen knappast fått vare sig förr eller senare. När vi sedan spelade finalen mot en skola från Solna tror jag att minst 9.500 hejade på oss. Att vi i Kristina Stridsman hade ett charmtroll i laget hade säkert sin del i detta.

Att vi två år senare upprepade bravaden är egentligen fantastiskt. Många undrade hur vi kunde vara så bra. I den första femte klassen som

vann gick sex flickor. Då var reglerna sådana att vi kunde spela med fullt lag i alla fyra perioderna. Det var egentligen en fördel för oss för då kunde jag låta de två bästa spelarna spela alla fyra perioderna i den klass som vann två år senare fanns sju flickor.

Då kunde vi också spela med fullt lag i alla fyra perioderna. Den segern väckte minst lika stor uppmärksamhet som den första. Vi vann både semifinalen och finalen efter sudden death. Det var grymt för de förlorande lagen men desto roligare för oss. Även då hade vi den stora publiken med oss. 7.000 var det den gången. Jag skrek så jag var utan röst i flera veckor.

Den största prestationen av alla gjorde vi dock året efter fast vi förlorade sexornas final mot en Södertäljeskola med en poäng. En av flickorna i klassen hade slutat spela så vi fick spela två perioder med endast fyra spelare på plan. Det kändes inte riktigt sportsligt att vi var tvungna att göra det men ingen dispens för spelare från annan klass gavs då. Det var en tävling för klasslag, punkt och slut. Plåster på sårn fick flickorna några veckor senare då vi med klubblaget vann mini-SM i Norrköping.

Flickornas framgångar gjorde att också pojkarna tog sig till slutspelet i Stockholm. Pojkarna slutade fyra men att ha även pojkarna kom med till slutspelet glädde mig minst lika mycket som flickornas framgångar. Vi var också den enda klassen som hade både pojkarna och flickor med i slutspelet.

Varför vi vann

Hur kunde vi med det lilla spelarmaterialet, både till antal och storlek, vara så duktiga att vi med olika lag flera gånger blev bäst i Sverige. Det är egentligen enkelt att svara på den frågan. Det var fråga om träning, träning och åter träning.

En del av dessa lag tränade upp till tio gånger i veckan. Hur många basketlag i Sverige gör det nu? Jag hade givetvis den fördelen att jag som lärare på skolan fick tre idrottstimmar att träna på. Eftersom alla var med och spelade basket eller höll på med annan idrott, både pojkarna och flickorna, så var det alltid hårdträning på idrottstimmarna. Att det också blev många extra idrottstimmar före viktiga matcher är självklart.

De lag jag haft under senare år har undrat hur bra de är jämförda med lagen som vann SM. Då har jag berättat hur mycket vi tränade och bett dem jämföra med sin egen träning. Tre träningar i veckan, och många av spelarna var bara med på två, knappast någon träning i skolan där du inte ens är ombytt på alla idrottstimmar. Det säger sig självt att inget lag vi nu har kommer i närheten av den klass flera av lagen tidigare hade nått. Jag känner inte till en enda spelare i vår kommun som går till salen och tränar skott i timmar. Det gjorde många tidigare.

Du kan bedriva idrott på många sätt. Du kan ha stor behållning av ditt idrottande även om du, då och då, eller till och med ganska ofta, får se sig besegrad av andra som är bättre. Men har du satt som mål att bli bäst då är det bara att träna. Några genvägar finns inte.

I stridens hetta

Att jag inte alltid skött mig så bra framgår av följande lilla, tyvärr också sanna, berättelse. Det hände i en match mellan Gränsens och Tärendös herrar. Vi hade ett bra lag men Tärendö var en värdig motståndare. Tärendö var till och med så bra att jag blev smått irriterad på en del av mina egna spelare som spelade sämre än väntat.

I Tärendö spelade den inte helt obekante Dan Karlsson som på den tiden var betydligt mera Karlsson än nu. Vi hade en spelare som hette Kjell Mäkitalo. Han var väldigt snabb, mycket stark och vältränad men inte alltid så säker i sina dribblingar. Med våldsamt kraft sprang han rakt i Dan. Utan att tänka mig för ropade jag: "Kjell, spring runt Dan fast det tar längre tid". Det var väl läge för en teknisk foul på mig men ett visst handlag har jag haft för åtminstone en del av domarkåren så jag klarade mig den gången.

Jag har aldrig bett Dan om ursäkt för det jag skrek så jag passar på att göra det nu. Fast jag tror inte att det behövs. Dan har som härdad politiker hört så mycket att det här blev en rolig historia för honom att berätta i olika sammanhang. Det har han i alla fall berättat för mig någon gång. Om det berodde på denna lilla händelse eller inte men ett år senare var minst 20 kilo av Dan borta. När vi några veckor senare spelade mot Kiruna, med Dan som domare, fick jag mitt livs första tekniska foul. Det hade säkert inte med ovan relaterade händelse att göra för sådan är inte Dan...

Leo Kairento

Vi var mycket goda vänner med Leo Kairento. Jag tror, att vi var det från första dagen vi träffades 1955. Han hade redan tidigare på baksidan av en tändsticksask visat mig hur vi skulle ställa upp vid uppkast. Det var efter en match i Luleå då vi firade med en kopp kaffe på Sjöbergs konditori. En spelare skulle stå långt till vänster. Dit skulle bollen slås. En spelare långt till höger skulle springa mot korgen, få passning och göra mål. Jag tänkte på den händelsen då vi 40 år senare i en dammatch mot Råneå gjorde exakt så.

Du kunde lita på Leo i alla sammanhang, men när vi ledde var sitt lag från var sin bänk, då kunde ett och annat hända. Leo skrek och jag skrek, En gång fick jag den ene domaren att gå till, Leo för att tysta ner honom, när han mer än högljutt protesterade mot ett domslut. Jag kommer inte ihåg vem det var som dömde men följande hände: "Nu är du tyst", sa domaren. "Nog är jag tyst om du dömer rätt", sa Leo. "Ar du inte tyst får du en teknisk foul", sa domaren. "Inte kan du väl ge teknisk foul åt mig när du själv dömer fel", svarade Leo.

Då gick domaren och det blev ingen teknisk foul den gången och knappast någon annan gång heller.

Vi spelade en match med juniorerna i Råneå. Det blev som vanligt en hård kamp mellan inte bara spelarna utan också mellan Leo och mig. Vi blev nog inte riktigt rättvist behandlade av de två Råneådomarna för vi fick massor med foul medan Råneå kom lindrigt undan.

Det såg ändå ut som att vi skulle vinna matchen klart men den ena efter den andra av våra spelare åkte ut. Vid full tid var det oavgjort och vi hade endast två spelare kvar alla andra var utfoulade. De två spelarna vi hade kvar hade dessutom fyra foul var. Råneå hade fullt manskap att ställa upp i förlängningen.

Vem vann då matchen?

Till vår oerhört stora glädje vann vi matchen med en poäng. Före förlängningens början kontrollerade domarna matchprotokollet. Sekretären hade på ett ställe gjort fel och gett Råneå en poäng för mycket vid ett tillfälle då Råneå sköt två straffkast. Det blev ingen förlängning utan segern var vår.

Rosor till alla

Vid ett tidigare tillfälle ville vår ständige sekreterare Dan Karlsson att vi skulle utse två personer till vilka vi skulle vilja ge rosor. För mig var det lätt att välja ut två – som blev tre.

Utöver de som fick, min fru Inga, Leo Kairento och sjuårige Johan, finns massor med människor som jag skulle vilja ge rosor. Här följer några som ändå är värda en speciell blomma.

Jampa Ericson...

...är en av dem. Jag har alltid uppmärksamt lyssnat på Jampa när han har pratat basket. Utan att han vet om det, har han lärt mig mycket. Det är inte så att jag alltid har haft samma åsikter som han, men nog kan han mer om vår härliga sport än de flesta i vårt land.

Uno Lahti...

...är en annan som genom åren har betytt mycket för mig. Unos vilja att vara bäst gjorde att han blev bäst. För Unos del var det träning i timmar. Vi var ofta tillsammans i gymnastiksalen och sköt straffar. Vi sköt serier på 100 och det kunde vara 98 i, 97 i och så vidare. Sällan var vi under 90 i av 100 kast.

Minns jag rätt var längsta träningspasset sex timmar. Uno konstrade inte till sitt spel. Fick han läge så sköt han, oftast i. Jag minns en träning då vi delade upp oss i två lag och spelade och Uno inte missade ett enda skott.

Dan Karlsson...

...är självskrivnen bland dem som betytt mycket för mig och mycket för Norrbottens basket. Vid ett tillfälle sa jag att Dan var en dåre. Jag hoppas att jag kunde förklara på ett riktigt sätt vad jag menade med detta.

Med en dåres envishet har han arbetat för basketen och även för annat han tror på.

Arne Jansson...

... har på sitt sätt fått en speciell plats i mitt hjärta. Jag tillhörde väl inte de bästa spelarna i Norrbotten men i en landsdelskamp mot Nordfinland i Kemi fick jag förtroendet att starta och fick dessutom spela tills jag hade fått fem foul. Jag har då och då tänkt på detta och också kommit ihåg att mer tänka på de litet svagare spelarna i laget.

Bror Erkén...

...har jag haft att göra med sedan snart 50 år tillbaka i tiden. Hur många har haft den förmånen att ha en idrottskamrat av bästa märke som vän i 50 år. En sak har vi inte riktigt kommit överens om och det är vem av oss som tidigast spelat en basketmatch.

1948 är året men närmare när under detta år är vi inte på det klara med. Som goda vänner har vi kommit överens om att när jag fyller år har jag varit först och när han fyller år så var han först.

Erik Rautio...

...i Älvsbyn måste jag också nämna som en av de finaste idrottsledare jag mött. Inte bara Erik uppträdde på ett korrekt sätt utan hans stil fanns i alla hans fina lag. Han hade alltid duktiga lag med snabba och tekniska flickor. Även om det ibland blev klara förluster mot Eriks lag var det alltid ett nöje att spela mot dessa.

Journalisterna

Jag har alltid haft glädjen att ha goda kontakter med journalisterna. Två som betydde mycket för basketen i östra Norrbotten var Kalixjournalisterna P-G Björkman på NSD och Folke Wallgren på Kuriren.

Förutom att de var duktiga skribenter var de kunniga och framför allt positiva. Tack vare dessa två fick

vår basket stort utrymme i deras tidningar.

Ett icke angenämt minne

Efter 50 år som ledare i IF Polcirkeln fick jag, tyvärr, en dag i Norrbottens Kuriren läsa att IF Polcirkelns styrelse inte längre hade förtroende för mig som ledare för deras ungdomar. Jag har aldrig fått en godtagbar förklaring till detta och det kan nu många år senare göra detsamma.

Övertorneå IF tog emot mig med öppna armar så jag påbörjade en ny period som ungdomsledare i den föreningen. Det viktiga för mig var att få hålla på med basket. Jag har aldrig ångrat att jag fortsatte.

Ett och annat ur mitt minnesArkiv

Vid ett tillfälle då vi skulle åka till Övertorneå sporthall för träning fick vi inte tag i någon buss. Träna skulle vi så jag åkte iväg med min Ford. Redan när vi startade från Juoksengi var bilen full. I södra byn stod några flickor till vid vägen och väntade på skjuts.

Det är klart att vi måste ta dem med oss. Nu var bilen mer än full. I Niskanpää hade jag några spelare som också på något sätt klämdes in i bilen. När vi kom till Korva måste jag givetvis ta upp Anna-Karin och inte kunde jag heller lämna Kuivakangasflickorna vid vägen. När vi, underligt nog, trots detta välbehållna kom till sporthallen hade vi bestämt att alla skulle stiga ur genom högra dörren och på ett led tåga mot sporthallen.

En busslast finska badgäster väntade på sin buss och då hörde jag från en av de väntande. "Ei ole tuo tosi" (Det där är inte sant). Det blev ett långt led när alla 17 hade klivit ur. De som hade suttit längst ner i baksätet påstod bestämt att de inte hade andats mer än en gång sedan Kuivakangas.

Vid ett senare tillfälle åkte jag till träningen med 13 spelare i Forden. Vi stoppades av statspolisen som ville göra en kontroll. Tre flickor satt i framsätet.

"Tycker ni, att vi är för många", frågade en av flickorna, när polisen tittade in.

"Ja, nog verkar ni vara i mesta laget", sa polisen.

"Vi skall till Övertorneå och träna basket", sa flickan som hade frågat..

"Får vi se på körkortet", frågade polisen. Det fick han förstås för något annat var ju inte möjligt. Polisen tittade på kortet och sade:

"Lars Aasa. Jaså, var det inte ni som vann på Johanneshov förra helgen..?".

"Nej, det var ett annat lag men vi skall åka och spela SM-slutspel i Norrköping nästa helg".

"Jaså", sade polisen, då skall inte statspolisen störa. Var så god och kör och lycka till i Norrköping".

Något lättad körde jag iväg med min bil som inte var besiktigad i tid och med ett slitet däck på ena framhjulet. Sådant här uppträdande från polisens sida uppskattar jag verkligen av hela mitt hjärta.

Straffkasttävlingen

Min yngste son Ingemar var en duktig skytt. När han spelade för Täby i allsvenskan var han en av de bästa straffkastskyttarna i serien. Alla barnen spelade basket och tre av dem i högsta serien. Den fjärde valde elitserien på tvärflykt och trivdes med det liksom jag.

På somrarna, när barnen kom hem, var det vanligt att jag utmanade dem på straffkast och spel en mot en. Det är i det närmaste onödigt att påpeka hur dessa tävlingar slutade. Rutinen spelade mycket större roll än deras kunnande. De trodde att de

skulle kunna slå mig medan jag visste att jag skulle slå dem.

En mot en vann jag, enligt barnen, för att jag dömde och det kan ligga något i det men ifråga om straffkast går det inte att komma undan med bortförklaringar. Vi skulle lägga tio straffar var. Om vi inte missade något av de tio första skulle vi fortsätta tills vi missade. Jag kom upp till 119 i rad och det har inte något av barnen kunnat slå. Det skulle säkert ha blivit många till om inte Ingemar och min fru Inga gjort sitt bästa för att irritera mig.

Under sömnlösa timmar

Då och då, eller rent av ofta, går tankarna till basket under nattliga timmar då sömnen inte vill infinna sig. En natt kom jag på att mina tankar då ofta gick till matcher vi hade förlorat. I mina tankar spelade jag om slutet på förlustmatcherna. Varför hade jag inte gjort så och så istället för då hade vi säkert vunnit. Dessa mina tankar hjälpte mig inte att somna eller att somna igen. Då kom jag på den inte alls dumma idén att mer tänka på matcher vi vunnit eller något annat glädjande som hade hänt.

Det fanns mycket sådant. En natt kom jag, exempelvis, att tänka på en prisutdelning i Hildursborg. Vi hade med fem flicklag deltagit i Bobas Basketcup.

Prisutdelningen började med Mini 2: Segrare IF Polcirkeln. Sedan kom turen till mini 1: Segrare IF Polcirkeln. Nästa grupp var flickor C: Segrare IF Polcirkeln. Det var inte nog med det. Flickor B: Segrare IF Polcirkeln och till allt detta dessutom flickor A: Segrare IF Polcirkeln.

Att jag som tränare för samtliga lag var stolt i Hildursborg var väl inte helt fel. När jag flera år efteråt en natt tänkte på den prisutdelningen kändes det likadant. Bort försvann alla snöp-

liga förluster i en och annan match och jag somnade och sov gott tills jag vaknade.

Över 30 lag i seriespel

Säsongen 1972-73 hade vi från socialstyrelsen fått ett anslag på 30.000 kronor för verksamhet för åldrarna 7 till 12 år. Det var de så kallade "Camilapengarna".

Socialstyrelsen hade som syfte att ta reda på om de skulle sänka åldersgränsen för aktivitetsstöd från tolv till sju år. För de pengar vi fått skulle vi utbilda ledare som skulle kunna starta basket i alla skolor i kommunen. Vi vände oss främst till lärarna och fick med sju. Dessutom fick vi med över tio andra så det var en stor grupp som träffades en gång i månaden.

Förutom att vi hade trevligt fick deltagarna lära sig viktiga grunder i basket. I alla skolor som hade gymnastiksal kom verksamheten igång. Vi avslutade projektet med kommunmästerskap i Övertorneå sporthall med över 200 delta-gare. I början av 70-talet hade vi över 30 lag i kommunen som spelade basket i serier. På ett eller annat sätt tränade jag, eller hjälpte till att träna, 23 av dessa.

30-talet år senare diskuterade vi i Övertorneå IF:s basketsektion framtiden för vår verksamhet. Vi hade inga lågstadielever i vår verksamhet längre. Jag undersökte intresset och 24 flickor och 22 pojkar kom till den första träningen. Ledarbiten var dock ett problem, det fanns för få, men jag kände mig ung på nytt när jag tränade ett 60-tal barn mellan 7 och 14 år.

Sedan fick det dock vara bra. Efter mitt fjärde meddelande om att jag skulle sluta – så blev det också så.

Trots det så åker jag nog till hallen i morgon också. Om inte annat för att kolla upp att allt fortsätter som vanligt.

- Årgång: 1931, avled 2018
Yrke: Före detta lärare.
Andra intressen: Friluftsliv, resor, basket, basket och basket.
Började med basket: 1948
Hur det började: Spelade första matchen mot Torneå Gymnasium. På läroverket i Haparanda spelade vi korgboll med en handboll. Finländarna var före oss att spela med en riktig basketboll.
Därför blev det basket: Calle Briandt skickade mig till den första tränarkursen på Bosön 1952-53. Seminariets IF:s lag vann DM 1954, där jag ingick. Spelade med Bodens BK under "lumpen", bosatte mig i Råneå och värvade Leo Kairento från Sangis/ Kalix. IFK Råneå blev den första förening i lagsporterna år 1962 i den högsta serien i Sverige. 1959-60 spelade jag dessutom i Studenternas IF, Uppsala.
Om inte basket? Jag har ett junior DM i brottning!
Roliga minnen: När jag som coach förde fram Råneå med P -69 som USM-vinnare 1982.
En blomma till: Calle Briandt som ledde mig in i världens största sport (se ovan).
Leo Kairento som den basketprofil som satte Norrbottens basket på kartan.
Min dröm om basket: Att europeisk och framförallt nordeuropeisk basket etableras ytterligare i vårt basketdistrikt med Plannja basket som förebild.

Bror tecknad av Åke Åkerlund. Han finns på foto, sidan 38 och 66.

Första mötet med basketbollen

1948 kom jag i kontakt med en basketboll för första gången. Jag gick på läroverket i Haparanda där vi började spela basket.

Läroverket hade årligen idrottsutbyte med Torneå lyceum i olika idrotter som fotboll, bandy och friidrott. 1948 blev det aktuellt med utbyte också i basket, "koripallo". Det togs ut ett lag med spelare från alla klasser. Jag var en av dem. Den första matchen spelades i Torneå. Där fick vi från Haparanda för första gången se en riktig basketboll.

Finland hade kommit igång med basket långt före oss så det blev förstås förlust. Hur mycket vi fick stryka med minns jag inte men jag minns att det var ovant att spela med en så stor boll. Det var första men långt ifrån den sista gången jag rörde i en basketboll. Under min tid på läroverket

fortsatte vi dock att spela våra interna matcher med klasslag och med handboll.

I och med vårt spelande med klasslag och matchen i Torneå kan jag kanske säga att vi var med om att starta basket i Haparanda. 1952 måste ändå sägas vara det år basketens på allvar startades där.,

Pionjär nummer 1

Tage Engström, som var idrottslärare på läroverket i Haparanda, kom att betyda mycket för basketens tidiga utveckling. Inte bara i Haparanda utan även i Norrbotten. Tage var den som utvecklade basketsporten i Haparanda. Tage och jag var för övrigt de två första från Norrbotten som var på förbundstränarkurs på Bosön.

Det var fantastiskt att få komma till Bosön och få se de för den tiden oerhört duktiga spelarna från Riga.

Invandrare från de baltiska länderna hade bildat föreningen, som dominerade svensk basket under de första åren basket spelades i Sverige. Det året gick jag på Seminariet i Luleå, och det var vår gymnastiklärare Calle Briandt som skickade mig på kurs till Bosön.

Pionjär nummer 2

När jag berättar om pionjärer för basket så är Calle Briandt en person som inte får glömmas bort. När han fick tjänst som gymnastiklärare i Jokkmokk startade han upp basketen där. Senare när han blev idrottskonsulent i länet reste han omkring i länet och gjorde fin propaganda för sporten.

Som idrottskonsulent hade han inget kansli. Han var i stället ute i föreningarna och propagerade för idrotter av olika slag. Basketboll såg han som en mycket lämplig inomhussport i Norrbotten med långa och kalla vintrar. Dessutom fanns på många håll gymnastiksalor som lämpade sig för basketspel. Även om de var små skulle det gå att spela i dessa. Briandt fick igång en stor verksamhet i Jokkmokk där många blev intresserade av sporten.

Calle Briandt var en bidragande orsak till att jag tidigt också kom att höra till de som såg tjusningen med basket. Han fick mig på allvar tänd på sporten. Det var på Seminariet i Luleå som basketsatsningen började på allvar. Redan under de första åren spelade vi DM och 1954 var jag med om att vinna DM med Semis.

På den tiden gjordes inte många poäng i matcherna och nu kanske vi kan skratta åt våra poängfattiga resultat men vi var nybörjare. Kanske vi också kan skylla på att korgarna inte var av så mycket bättre kvalitet än vi spelare. Dessutom var det trångt i salarna så det blev lätt för ett zonförsvaret att hålla tätt.

Minnen från de första matcherna

När jag gjorde lumpen i Boden 1954-55 spelade jag för Bodens Bandyklubb. Där fanns flera duktiga handbollsspelare som också spelade basket. BBK:s friidrottare var också med och jag tyckte det var fantastiskt roligt att spela med i det laget.

Hösten 1954 kom Arne Jansson till Råneå. Han startade upp basketen i Råneå och vi fick igång en bra verksamhet. De första åren spelades vänskapsmatcher. 1956 kom vi med i seriespel. Ett år hade vi till och med en amerikansk spelare i laget. Han hette Bob Linné och var, jämfört med oss, en mycket duktig spelare. Det jag ändå bäst kommer ihåg av Bob var hans fina bil, en så kallad amerikanare. Hastighetsmätaren visade miles istället för kilometer så det gick undan värre när vi åkte med Bob till matcherna.

1956 flyttade Arne Jansson till Piteå och jag fick anställning som lärare i Råneå. Då blev jag också tränare efter honom. Dessutom valdes jag till kassör i Norrbottens Basketbollförbund mellan 1958 och 1962.

1959 for jag till Uppsala och där träffade jag två personer som kom att betyda oerhört mycket för basketen, inte bara i Norrbotten utan i hela vårt land. Det var de numera mer än välkända basketprofilerna Kari Marklund och Jampa Ericson. I Uppsala spelade jag med i Studenternas B-lag.

Leo Kairento till Råneå

”Man kommer aldrig först genom att gå i andras fotspår”.

Skulle ett av mina tänkespråk passa in på Leo så är det just detta. Leo var en nydanare. Han visste hur basket skulle spelas. Han visste vilken väg man skulle ta för att nå framgång. Leo Kairento kom att betyda oerhört

mycket för norrbottnisk basket och inte minst för basketens enorma utveckling i Råneå. Utan Leo skulle inte vi i Råneå kunna skryta med att ha haft Norrbottens första lag i allsvenskan. Leo fick så gott som alla duktiga spelare från länet att spela för Råneå.

1960 var jag överledare för länslaget i Kalottkampen i Uleåborg. Där träffade jag Leo för första gången. Jag blev imponerad av Leo som spelare. Förutom att han var duktig fanns hos honom en säkerhet, en tro på sig själv, som var något alla lag hade behov av. Han var den självklara ledaren för laget. Det året arbetade Leo som idrottslärare i Sangis och tränade Kalix herrlag. Och nog var det till stor del Leos förtjänst att spelare som Kurt Wennström och Olle Norgren, med flera, utvecklades till spelare av yppersta klass.

Hos mig föddes givetvis tanken att få Leo till Råneå. Överläraren skulle flytta till en egen villa så hans bostad skulle bli ledig. Jag föreslog Leo att han skulle komma och titta om han skulle kunna trivas i Råneå. Han kom med hela familjen och blev förtjust i det han fick se. Han beslutade att söka tjänsten som idrottslärare. Han fick tjänsten och familjen Kairento blev Råneåbor under hösten 1961.

En daglig gäst

Leo kom och blev Råneå trogen till sin död. Vi hade mycket med varandra att göra och Leo var en så gott som daglig gäst hos oss. Leo kunde vara väldigt burdus till sitt sätt och sade väl ibland sådant till eleverna och spelarna som kunde varit osagt. Men det var bara hans sätt. Innerst inne var han en mycket godhjärtad och snäll människa. Att också ungdomarna i Råneå tyckte så visade de på ett övertygande sätt, när Leo gick bort. Det blev stor sorg bland dem. De saknade honom.

Basket tar vid efter skidor

Skidåkning hade under årtionden dominerat som sport inom IFK Råneå. I början på 50-talet upplevde skidor dock en stor kris med endast ett fåtal aktiva åkare, ledarproblem och ekonomiska bekymmer och då blev den yngsta idrottsgrenen, basket, föreningens speciella skötebarn.

Åtta år gammal väckte den ett intresse hos gammal som ung som snart gick upp mot forna tidens skidintresse. Den satte fart på sektionsmedlemmarnas osinnliga uppfinningsförmåga att skaffa fram pengar, den gav nya bekymmer, ofta trevliga och – framgångar.

Idrottshall Leos frälsning

Leo Kairento hade en vision, en dröm, som han inte blev kvitt. Den kom till honom i nattens drömmar, i morgonens brådska, i dagens arbete, i eftermiddagens jäkt och i kvällstimmarnas ro.

En idrottshall i Råneå skulle frälsa Leo från stora bekymmers ok, det skulle ge entusiasterna nya krafter och väcka nya idéer och öppna nya möjligheter.

”Ge oss en idrottshall inom tre år”, ber Leo. ”Till dess kanske vi orkar hålla oss flytande på det här tunga sättet. Men vi måste få ställa in siktet mot en hall för att kunna utveckla sporten och ge ungdomen fritidssysselsättning!”

Hemmaplan – på bortaplan

IFK Råneå hade 30 mil till hemmamatcherna med seniorlaget. De spelades nämligen i Malmbergets sport-hall.

”IFK Råneå reser till Bangkok!”

Det är rubriker som talar. Tidningen Svensk Basketboll nummer sex anno 1962 har räknat ut att IFK:s resesträcka till och från sina all-

svenska matcher uppgår till 12060 kilometer. Ett avstånd som motsvarar sträckan från Stockholm till Bangkok i Thailand. Höstens hemmamatcher i Malmberget blev tunga och besvärliga. Ofta kom vi fram strax före matchen. Mer trötta och handikappade av fem timmars skakande i buss än gästerna från Stockholm som åkt tåg. Svårt att göra sig rättvisa under sådana omständigheter.

Nog blev vi också ibland en aning förvånade över Stockholmslagens kommentarer när de kom till Malmbergets fina sporthall. Att det fanns moderna samhällen som Gällivare och Malmberget så långt i norr var tydligen inte klart för alla. Att det dessutom fanns en sporthall som överträffade det mesta i Stockholm gjorde dem ännu mer förvånade.

Det tråkigaste var nog i alla fall att vi inte kunde bjuda alla våra egna basketintresserade ungdomar tillfälle att se basket på hemmaplan på grund av dessa ideliga resor. Lite bättre blev det förstås sedan Bodenhallen blev färdig och vi fick använda oss av den.

Vi framhöll ständigt att basketsporten inte kunde bli riktigt stor förrän vi kunde ta in publik i större mängder. Publik som ser något. Vi kunde aldrig få äldre personer till matcherna i större omfattning om vi inte kunde bjuda dem sittplatser där de kunde se hela banan och sitta någorlunda bekvämt.

Minipojkarna vann SM

Vi kom, tack vare Leo, tidigt i gång med ungdomsbasket. Råneås minipojkar vann det första riksmästerskapet för den åldersklassen. Eftersom det då inte fanns någon organiserad verksamhet för så unga spelare var det tillåtet att ta med spelare från andras föreningar.

Det första året hade Råneå förstärkt sitt lag med Lars-Göran Aasa från IF Polcirkeln. Råneå stod även

det andra året som segrare. Tredje årets turnering vanns av IF Polcirkeln. Sedan fortsatte Norrbotten att faktiskt vara ett dominerande distrikt i RM-slutspelet.

Råneå hade ett år ett flicklag i slutspelet och sedan det kanske bästa laget som också var Leos lag. Det var pojkar födda 1969. De pojkarna höll till i sporthallen massor med timmar. De tränade varje dag och blev ett nästan oslagbart lag i Norrbotten och krönte sin karriär med att vinna RM. I en GP-final dömde inte helt obekante Clas Åhammar. Han var väl inte helt neutral i sitt dömande, enligt vad vi tyckte, och det fick han också på ett kraftfullt sätt höra av Leo. Råneå vann dock matchen till stor glädje för oss.

Efter Leos bortgång tog jag hand om laget. Under flera års spel förlorade laget bara fyra-fem matcher. Som pojkar B vann Råneå RM-slutspelet i Stockholm 1982. Laget spelade dåligt i samtliga matcher före finalen men tog sig ändå till final. Efter vad vi fick höra hade Solnaledarna redan före finalen beställt segermiddagen.

Det skulle de inte ha gjort för i finalen spelade våra pojkar som i tranche. Vi spelade för Leo. Finalförlusten blev en stor besvikelse för Solna. Desto större var glädjen hos oss. Fem av spelarna från laget kom sedan in på basketgymnasiet det år detta startade i Luleå. En nackdel med att så många kom in på BG var att Råneås lag försvann. Då fick inte spelarna representera moderföreningen längre.

David Larsson – en stor ledare

I Råneå hade vi en stark ledare i David Larsson. Han hade varit ledamot i skidförbundets och fotbollsförbundets distriktstyrelser. Han hade en gedigen ledarbakgrund och det var därför ett lyft för basketförbundet att få denne store ledare som ordförande under två år. Han blev fångad av basketsporten

och hade han bara möjlighet så missade han inte Råneås matcher, inte ens ungdomsmatcherna. Han var stolt över Råneås allsvenska lag. David var van förbundsledare och hans starka sida var ekonomin. Den skulle vara i balans. Han hade kafé i Råneå och det var en naturlig träffpunkt för den idrottande ungdomen. Han öppnade också någonting till synes så omöjligt som en bokhandel men skulle någon klara av att få den att bära sig var det just David Larsson.

Ekonomin hölls uppe

Två lyckade arrangemang gjorde att vi klarade ekonomin trots en dyr allsvensk säsong. Det första var att vi hade skrivit kontrakt med Shanes från Kiruna innan de slagit igenom och blivit ett eftersökt band. Vi tjänade 12.000 kronor på deras framträdande. Ett lyckat arrangemang var också att vi fick Roger Magnusson att spela med i en uppvisningsmatch i fotboll.

För er som inte minns Roger kan jag tala om att det var en riktig trollkonstnär. Redan som 17-åring kom han med i landslaget och blev givetvis proffs i en fransk klubb. Vi lyckades dessutom ta in 3.000 kronor extra genom att sälja honom för en match i Lillpite.

”Att göra fel, är den handlingskraftiges privilegium”

”Ett gott omdöme beror på erfarenhet, erfarenhet får man av dåligt omdöme.”

Jag vet inte om ovanstående tänkespråk helt passar in på det som följer men nog tycker jag att jag haft mycket nytta i mitt arbete inom idrotten av de erfarenheter jag fått som lärare och politiker. Som ordförande i basketförbundet vet jag att jag hade stor nytta av just mitt politiska arbete.

1990 valdes jag till ordförande i Norrbottens basketbollförbund. Jag gjorde allt jag kunde för att få med

kunniga basketledare till förbundets verksamhet. En av dem var Rune Karlberg. Jag hade träffat Rune som föredragande i kommunstyrelsen i olika trafikfrågor. Det jag hade hört var att han var klar och tydlig när han hade föredragningar. Dessutom visste jag något om hans basketbakgrund.

Jag tänkte för mig själv att honom skulle jag ha med i mitt arbete för basketen i Norrbotten. Jag visste att han hade visioner och att han skrivit häften med bollövningar. Jag bjöd Rune på en arbetslunch och vid denna frågade jag honom vad han skulle göra om han var i min situation. För att få en utveckling till stånd i norrbottensk basket.

Rune tvekade inte. Han gjorde en fantastisk fin enkät där föreningarna i länet fick lista upp vad de ville. Det var den väg till utveckling vi valde. Det föreningarna den gången prioriterade var att det skulle finnas duktiga domare och att det skulle finnas ett ordentligt spelschema för serierna.

När vi visste föreningarnas önskemål ställde vi först frågan vem som skulle göra detta spelschema, eftersom det var alldeles klart att ett sådant skulle finnas.

Rune var en av dem som arbetade fram olika spelscheman. Även om seriekalendern då och då kom ut i sista stund så fungerade det. Det är något vi kan vara stolta över när det i denna dataålderns tid verkar vara ett svårt problem att få till stånd fungerande scheman. Vi undersökte också möjligheterna att samordna resor för att förbilliga verksamheten. Jag tror att mycket av det vi gjorde blev till gagn för föreningarna.

Att arbetet i förbundet fungerade så bra berodde också på att jag till min hjälp hade ett arbets- och verk-

ställande utskott med JP Kostet, Håkan Ylipää och Lars Mosesson plus en professionell styrelse därtill.

Inte så populärt

Som politiker tyckte jag också att det var viktigt att representera Norrbotten i olika sammanhang. Det första var att jag for till årsmötet. Jag hade en fundering om att för att bli uppmärksammas så måste vi skriva en motion.

Den första motionen jag skrev var att vi måste omarbete Svenska Basketbollförbundets stadgar. Dessa var skrivna på Åke Nilssons tid.

Mitt förslag togs inte emot som jag tänkt mig. Det verkade som om de gamla förbundspamparna var en aning prestigebundna och sade bara att arbetet med ändring av stadgarna redan börjat. Jag förstod att det hade att göra med att förslaget kom litet från sidan om. Inte skulle någon från den nordliga delen av landet komma och påverka strukturen som byggts upp av stockholmarna. Vi bildade i alla fall en kommitté och hade ordförandekonferenser.

Det sista i mina minnesanteckningar handlar om ordförandekonferensen vi anordnade i Luleå 1999. Den organiserade ordföranden i Västerbottens Basketbollförbund, Ture Marklund och jag tillsammans. Ture Marklund var egen företagare och tog kontakt med en datakille som skrev ner alla anföranden under konferensen. När vi skulle ta avsked fick samtliga deltagare i handen allt som sagts under konferensen., strukturerat och fint. Det minsta jag kan säga är att deltagarna var imponerade.

Konferensen avslutades med att vi fick komma till residenset och dricka kaffe tillsammans med dåvarande landshövdingen Kari Marklund och hans fru. Det blev en avslutning som också imponerade på våra gäster som inte var riktigt på det klara med vilken

stor roll Kari spelat, inte bara i norrbottnisk basket, utan även på riksplaneln. De visste inte hur aktiv Kari varit i basketbollförbundet.

Det blev en fantastisk avslutning. Egentligen var vi kanske för duktiga. Skåne skulle hålla konferensen följande gång men det blev aldrig någonting av. I samma veva blev jag sjuk och utan att på något sätt förhäva mig själv kan det också ha bidragit till att det tog slut på den här typen av konferenser.

”Man skall inte ha så många järn i elden att den slocknar”

Det andra vi gjorde med Rune var att samla ihop människor som kunde basket. Tillsammans skulle vi diskutera och göra upp en verksamhetsplan. 1991 samlades vi i Malmberget under Lilla VM och hade den första sammankomsten. Förutom Rune och jag hade följande kommit: Dan Karlsson, Lars Aasa, Jampa Ericson, J-P Kostet och Lars Mosesson. Rune Karlberg ledde mötet. Fem olika teman behandlades:

1. Den norrbottniska basketstilen.
2. Organisation.
3. Utbildning.
4. Ungdom.
5. Tävling.

Vi upprättade ett dokument i Malmberget som sedan kom att bli till en femårsplan som jag tycker var väl genomtänkt. Det var visioner men sedan gällde det också att genomföra dessa.. Vi insåg snart att vi måste ha en kanslist. Tidigare hade vi köpt tjänster av Luleå Basketcentrum. Först fick vi några arbetslösa basketungdomar men fick sedan Nina Lejonen som var mycket duktig i de här sammanhangen.

Basketbollförbundets utveckling

När jag tillträdde som ordförande för Norrbottens Basketbollförbund hade förbundet en skuld på 28.000 kronor. Det verkar vara en struntsomma men med den omsättning förbundet hade då var den inte liten. Tack vare det väl fungerande verkställande utskottet klarade vi ekonomin på ett bra sätt. Håkan var ekonom och det behövdes verkligen en sådan person i arbetet. När jag avgick som ordförande var omsättningen nämligen över en miljon.

Att dessutom ha med Lars Moesson och J-P Kostet gjorde arbetet mycket framgångsrikt. J-P och Labbe hade träningar på kvällstid men vi träffades en gång i veckan. Jag skrev protokoll och det var inte alltid så lätt att få ner alla förslag som J-P och Labbe kom med. Vi fick till stånd ett väl fungerande samarbete med Västerbotten där Ike Person var en fin samarbetspartner. Till första ligamatchen i Globen åkte vi tillsammans med Västerbotten. 200 ungdomar var med på resan. Vi utnyttjade också tillfället att hålla konferens på tåget till Stockholm.

Som ordförande var jag givetvis glad att förbundsverksamheten fick applåder utifrån bland annat när basketen 1992 för tredje gången utsågs till Årets Idrott i Norrbotten.

BBD, eller Basketbollens Dagar, har blivit den stora breddmanifestationen som årligen spelas under ett tak under en helg i Arcushallen. Cirka 140 matcher spelas under denna helg och jag känner mig stolt att jag varit med att starta den här rekordturneringen som fortfarande lockar massor av basketungdomar år efter år.

Flaggskeppet under min tid som ordförande i NBBF är nog trots allt den internationella ungdomsturneringen Barents Basketball Games. Med

projektledaren Eduardo Carrazana i spetsen och med stor support av Luleå Basketcentrum och Boden Basket gjordes stora insatser och turneringen blev en av de största i Sverige mellan 1994 och 1999. Invigningsarrangemang med kulturella insatser av ryska dansare från Murmansk, seminarier med utländska tränare, besök av utrikesminister Lena Hjelm-Wallén, ungdomslandskamper mellan Sverige, Danmark, Finland och Ryssland och banketter med Luleå kommun som värd gav status åt turneringen precis som Länsstyrelsens medverkan.

Några tankar från MoDo-hockey

Min bror Tore har under många år varit ordförande i Modo hockey. Av honom har jag fått deras beslut om vad de kräver av sina hockeyungdomar. Bland allt annat står det att de skall vara glada och de skall vara artiga och mycket annat som borde vara självklart men som inte är det för alla. Alla föreningar borde skriva ner regler för hur inte bara deras ungdomar utan också de äldre skall uppföra sig för att hedra sin förening. Som avslutning i deras handlings- och verksamhetsplan står det som följer:

”Den som intresserar sig för mänskliga drivkrafter bör inse väsensskillnaden mellan egoism och individualism. Egoisten hämtar sin näring ur och finner sin fullbordan i det yttre, individualisten hämtar sin näring ur människans inre ur tankar, känslor och värderingar”.

”Till skillnad från egoismen söker och finner den sin fullbordan i samspel med andra individer. Detta är det nya. Det är drivkraften i en solidarisk individualism som är en förutsättning för framtida utveckling för att inte säga, en överlevnad”.

Det här är ungefär vad vi inom Basketakademin också har pratat om då och då. Jag tycker att elitverksamheten måste ha mer individuell träning för att utvecklas. Man kan inte utvecklas till någonting stort genom att enbart vara med på lagträningarna. Eric Elliott har tydligt visat detta under sina år i Luleå och Plannja Basket. Han var ofta ensam i Pontushallen under tidiga morgnar och tränade skott samtidigt som lagkamraterna troligen fortfarande låg och myste i sina sängar.

12 FREDAGEN DEN 7 JANUARI 2000 · NSD

Sportfolket dominerade

Bror Erkén med barnbarnet Anna då 4 år som hade kommit upp från Helingsborg för att följa med när Basketakademin besökte Kari Marklund på residenset den 6 januari 2000 när det bjöds på fika.

- Årgång: 1936
Yrke: Gymnastiklärare
Andra intressen: Gillar att vara ute i naturen
Började med basket: 1953
Hur det började: Jag fick en bok av min äldre bror Torild som handlade om basket där jag blev fascinerad av att taktiken påminde om hur det är att spela schack när jag var i 14-åldern.
Därför blev det basket: Jag höll på med olika idrotter som fotboll och bandy men Lasse Sjöo som var gymnastiklärare på läroverket fick mig mer och mer intresserad av basket.
Om inte basket? Då hade det kunnat bli fotboll då jag jobbade som fotbollstränare i nästan 20 år. Men då jag ville ha sommarlov som lärare blev det basket istället.
Roliga minnen: När vi vann första matchen med Gammestad efter att ha förlorat alla matcher under 1 1/2 säsong då Kalle "Ville" Rutberg viftade med vårt första röda protokoll. Plannjas första SM-guld efter alla år.
En blomma till: Till min kära hustru Birgitta som stöttat mig under alla år.
Min dröm om basket: Att basket håller en sådan nivå så att vi lockar mer människor och får sponsorer som stöttar oss.

"Nog finns det mål och mening i vår färd, men det är vägen som är mödan värd."

Ett av mina första minnen av basket är från 1953 när jag gick på läroverket. Då hade vi en turnering där bland annat seminariet var med. Åke Andersson var storstjärna i seminariets lag. Minns jag rätt vann seminariet tack vare Åke med de storslagna siffrorna 17-5. Det var bedrägliga resultat då jämfört med nu men all vår början bliver svår. Vi spelade i handbollskläder och med smärtingskor. Nämnas kan att Åke Andersson senare blev en mycket framstående bordtennisspelare.

Inspiratören

Lasse Sjöo var den som inspirerade oss att börja med basket på allvar. Kari Marklund och jag började träna tjejerna som var födda 1942 då de började realskolan. Bland dessa spelare fanns bland andra Hilda Hass-

lers mamma Birgit, Britta Berglund och Ringsell. Britta Berglund var född 1939. De flesta andra var födda 1942/43. Det var första laget Kari och jag tränade. Vi höll till i seminariets gymnastiksal.

En gång kom vi i onåd hos Inga Åkerlund, gymnastiklärare på seminariet. Hon bonade golvet när hon skulle ha folkdans där och en av gångerna när vi skulle ha träning var det ishalt. Vi var tvungna att ställa in träningen och då är det lätt att förstå att Kari och jag blev jättearg på Åkerlund och skällde ut henne efter noter. Dagen därpå hamnade vi hos Lasse Sjöo som då var lärare på läroverket. Av honom fick vi en ordentlig utskällning för Åkerlund hade skvallrat för pojkarnas gymnastiklärare. Han hette Lindén och han hade tagit kontakt med Lasse och berättat om vårt mindre lämpliga uppträdande mot Åkerlund.

Jag tror att Lasse förstod oss väldigt väl men var som kollega solidarisk och skällde därför ut oss litet grann.

Men han tröstade oss samtidigt så av detta förstod Kari och jag att vi kanske ändå hade lite rätt i vårt skäll på Åkerlund.

Sedan blev det mycket basket för Kari och mig. Vi var spelare, tränare och coacher under hela läroverkstiden ända tills vi tog studenten och så småningom hamnade i Uppsala. Med vårt damlag fick vi möta lag från Haparanda, Lira och Gyljen. Förutom på läroverket fanns herrlag i Jokkmokk (Calle Briandt), Haparanda (Tage Engström), Boden, Sunderbyn, Älvsbyn och på seminariet och teknis.

Duktiga spelare

Ganska fort fick vi fram många duktiga spelare som Josef Forsslund, Glenn Jakobsson och Lasse Andersson bland många andra. Då var de duktiga men jämfört med spelarna nu så är det väldigt stor skillnad. Josef var, exempelvis, inte i närheten av de guarder som finns i dagens basket. De är betydligt bättre i alla avseenden. Jag kan enkelt uttrycka det så att det har blivit fråga om en annan sport.

Efter studier i Uppsala och gymnastikläroverutbildning på GCI i Stockholm kom jag till Gammelstad och den 1 november 1962 startade vi basket i Gammelstads IF. Det blev ett enormt stort intresse och var en fantastiskt rolig tid. Bland det roligaste var när vi kom med i Lilla VM som för oss då var någonting väldigt stort. Dessa härliga fighter mot Polcirkeln, Boden, Överkalix med flera har för alltid etsat sig fast i minnet. Lilla VM de första åren var en stor sak för ungdomarna.

Arrangemangen var på en nivå som gjorde ungdomarna glada. Invigningarna var stora upplevelser, inte bara för ungdomarna, utan också för oss ledare. Vi tågade i Malmberget med facklor i händerna, det var intåg i hallen och vi ställde upp på ordent-

liga led. Det var som en olympiad. Några av de första åren deltog över 100 lag i kvalspelet. Under senare år har det hänt att det gått att ta sig till slutspel utan att spela en enda kvalmatch. Damlaget kämpade på

Vi fick igång ett väldigt fint damlag men var långt efter, exempelvis, Polcirkeln, som med sina damer gick upp i allsvenskan 1965. Vi var dock så pass duktiga att vi det året gick till DM-final mot just Polcirkeln. Jag minns inte vad resultatet blev men Lars Aasa har ofint nog vid något tillfälle påmint om att Polcirkeln redan i halvtid ledde med 46-0. Det är väl inte alldeles omöjligt att han har rätt för ett sådant resultat minns han säkert mycket bättre än jag.

Nog minns jag också ett och annat resultat. Bland annat när Gränsen 1965 hemma i sista omgången i serien mötte våra herrar. Gränsen var tvungen att vinna med 86 poäng för att få kvala till allsvenskan. Det lyckades de med för Gränsens seger skrevs med till 155-28. Då gällde inte inbördes möten utan vid lika poäng var det den sammanlagda målskillnaden som avgjorde. Att de i KFUM Umeå inte var så nöjda med Gränsens stora seger, eller snarare kanske vår stora förlust, är lätt att förstå eftersom Umeå gick miste om en kvalplats.

Vi gjorde i alla fall vårt bästa med ett reservbetonat lag där Anders Lövgren inte bara körde bussen till Hedenäset utan också var coach och spelare och med sina fem poäng också näst bäste poängplockare.

Ett och ett halvt år utan seger

Vi spelade ett och ett halvt år utan att vinna en enda match innan vi på något sätt råkade vinna en DM-match mot Piteå. Jag minns så väl hur Kalle-Ville Rutqvist tog upp det skära protokollet och visade upp det för alla:

”Så här ser det ut när man vinner”, sa Kalle, och viftade med protokollet.

Sedan började vi vinna och hade en mycket bra period under flera år. Jag måste i det här sammanhanget påpeka att utan ledare som Ingemar Ek, Åke Larsson med flera hade inte de stora framgångarna kommit så fort. Ingemar och Åke var unga pojkar men ändå var de väldigt duktiga ledare redan då.

Gubbarna i fotbollssektionen sade åt mig att inte kunde jag ha en basketsektion med småpojkar som ledare.

Det gick några år och då kom 59-gubbarna till mig och sa att Ingemar Ek var så duktig att han måste komma med i fotbollssektionen. Då var han 20 år. Åke och Ingemar var ledarbegåvningar utöver det vanliga och det var tack vare dessa två och andra unga ledare som vi nådde så bra resultat. Jag kan väl också utan skryt säga att dessa unika ledare hade fått en bra grund att bygga sin ledargärning på.

Damlaget och herrlaget till allsvenskan

Sedan dröjde det inte länge innan vi blev så duktiga att vi var i Sverige-eliten. 1966 gick damlaget upp i allsvenskan med tjejerna som var födda 1947-48. Profiler i laget var Gudrun Larsson och Margit Brander. Matcherna spelade vi i Pontushallens B-ball. 1969 gick herrarna också upp i allsvenskan. Vi kvalade mot Täby där bland andra Anders Carlberg spelade. Han var den drivande kraften för att verksamheten i Fryshuset i Stockholm kom igång. Anders Carlberg var för övrigt en ledargestalt under kårhussockupationen och har sedan dess lagt ner ett enormt viktigt arbete med att ordna meningsfull sysselsättning åt mer eller mindre illa medfarna ungdomar i Stockholm med omnejd.

Herrarna vann mot Täby och gick upp i den första tolvlagsserien. Innan dess hade allsvenskan spelats i två åttalagsgrupper med slutspel mellan de två första i båda grupperna. Anders Grönlund var den stora stjärnan i svensk basket. Han spelade för Alvik och vi åkte på storstryk mot hans lag. Inte bara vi, förresten, utan de flesta andra lagen fick finna sig i samma öde.

Vi åkte ur allsvenskan men gav inte upp utan arbetade oförtrutet vidare för att bli bättre och bättre. Vi kom upp igen 1973, åkte ur, kom upp igen och har sedan dess hållit oss kvar.

Även med bara svenska spelare klarade vi oss hyggligt men det blev så småningom nödvändigt att ha förstärkningar från USA. En sådan av mycket hög klass hade vi i Joel Copeland. Det var en spelare mycket utöver det vanliga. Många anser att det är den bästa spelaren av våra importter någonsin.

Hur bra var Joel Copeland?

Old Dominion är det vita universitetet och Northfolk State är det svarta i Virginia. Vi hade ett år en spelare som hette Gene Cunningham en svart kille som gått på Northfolk State. Han tyckte att Joel Copeland var lite finare än de andra svarta killarna.

Gene Cunningham i sin tur kanske var något skum på sitt sätt. Han hade varit med om ett och annat. Han visade ärr på ryggen där han blivit knivskuren. Han hade säkert haft det jobbigare än många andra men han var ingen dålig basketspelare. Han berättade att på Old Dominion hade Joel alla rekord som de då förde. Bland annat mest poäng totalt under fyra år, mest under en säsong och mest under en match. Dessa rekord hade han när han kom hit.

Copeland var ett år på Philadelphia 76-ers träningscamp för att försöka bli proffs men åkte hem efter tre dagar. Han tyckte det var för mycket att sälja sin själ om han blev proffs. Som människa var han speciell. Hur duktig han var fanns det annat som var viktigare än att bli proffs.

En skottövning

Copeland har varit och hälsat på i Luleå några gånger efter det han slutade som spelare. När ligan hade premiär var Joel här och fick stående applåder av den stora publiken. Han har också varit till Luleå en gång till. Då hade han en skottclinic på basketgymnasiet. Han presenterade sin speciella skottövning som han också gav bort till gymnasiets basketungdomar.

Efter varje träning hade han sju punkter från vilka han sköt 20 skott. Han sköt, hämtade bollen, sprang, sköt och så vidare. Missade han satte han in egen retur. Avståndet var längre än trepoängslinjen. Han räknade inte antalet träff utifrån men berättade att han så småningom mycket sällan bommade. Att vi inte behövde betvivla den saken visade han när han presenterade sin övning.

40 år gammal missade han inte ett enda skott. Den övningen har vi sedan Copelands besök haft på basketgymnasiet men vi skjuter bara från fem ställen. Vi skjuter alltså hundra skott mot Copelands 140. Innan övningen är färdig skjuter spelarna med ganska hög puls och har en hel del mjölksyra i benen. Övningen tar cirka 12 minuter att genomföra.

Joel här också besökt Luleå och Norrbotten tillsammans med sin dotter. Då bodde han hos Erik Brännström i Piteå som han blivit god vän med. Vi håller fortfarande kontakt och Joel skulle inte ha någonting emot att bo i Luleå. Han fick ett bra jobb på universitetet och jobbade med rekry-

tering av spelare. Nu jobbar han som idrottslärare på high school.

Plannja Basket

När Joel Copeland spelade hette föreningen Gammelstad Basket. Basketsektionen omsatte dock mer pengar än föreningens totala omsättning och då tyckte framför allt fotbollsfolket att vi inte kunde fortsätta så och driva hela föreningen i konkurs. Vi blev utsparkade av fotbollen.

I Gammelstad blev det sedan två läger. De kallades "sparkare" och "studsare". I det skedet vände vi oss till Plannja AB och började undersöka möjligheterna för att bilda Plannja Basket. Plannja AB byggde 1971 hallen i Gammelstad. Plannja hade dessförinnan börjat bygga sina industrihus och med hallbygget i Gammelstad föddes idén att också börja bygga sporthallar. Plannja AB tog kontakt med mig och ville veta hur en hall skulle se ut.

Det var i och med detta idén med ett Plannja Basket föddes. Vi skulle samarbeta med Plannja AB och antingen få provision för varje hall Plannja fick bygga eller en viss summa pengar.

Tur igen - eller en ödets nyck..?

Som tur var jobbade Kari Marklund på högskolan där också en herre som Rune Andersson arbetade. Det var han som senare blev VD för Trelleborg. I samma veva blev Rune Andersson VD för Plannja. Då fick han igenom ett avtal med Plannja AB om att basketen skulle få provision på försålda hallar och badhus men det gav inte mycket pengar. Vi kan säga att vi fick en liten startsumma.

Det blev många svåra år och vi lyckades med nöd och näppe hålla oss kvar i elitserien. Ekonomiskt gick det trögt. Vi hade skulder på 600.000 kronor. Plannja AB fick figurera i press

och TV på ett negativt sätt. Bernharts-son, som då var VD för Plannja, uttalade sig i TV och föreslog att vi skulle kasta bort tjejerna från basketverksamheten för de kostade bara pengar och hade inget reklamvärde. Det blev givetvis ett jäkla ståhej.

Den första stora grejen

I ett väldigt kritiskt läge för Plannja Basket sade Bernhartsson till Tore Sawander att nu skall du gå och sätta dig i pojkarnas styrelse. De kan inte hantera pengar. Tore kom, kunde ingenting om basket, men kunde desto mera om affärer. Jag brukar säga att den dag Tore klev in i styrelsen var den första stora grejen i Plannja Basket's historia.

Vi lyckades betala av 600.000 kronor men det var nära konkurs. Åke Larsson var ordförande då och han lyckades hålla oss utanför konkursen. Tore gjorde avbetalningar. Det blev inte ackord utan det blev överenskommelser med de företag som hade fordringar. Förutom att vi lyckades betala av hela skulden lyckades vi också hålla oss kvar i elitserien.

Med Tore Sawander började en ny epok i Plannja Basket.

Ligastarten 1991

Så kom ligan 1991. När ligan startade hade Plannja en organisation som var väldigt bra anpassad till de krav som ställdes för att vara med i ligan. När ligakonceptet infördes hade vi ett försprång gentemot andra föreningar. Ekonomin var bra och flera bra sponsorer var på gång. Det kom som i rätt tid. Sedan 1992 har Plannja dominerat i ligan med sin organisation.

Trollkarlen från Michigan

Förutom en bra organisation hade vi jättetur med Eric Elliot. Erik Forsström, som var assisterande coach,

åkte till USA tillsammans med Charles Barton för matcher mot, bland andra, Erik Elliots skola. Erik hade gått ut året innan men han spelade med i just den matchen. Erik Forsström blev väldigt förtjust i Elliot. Elliots coach talade också om att det var en mycket bra spelare. Elliot var också intresserad av att åka till Sverige och spela för Plannja fast han inte hade en aning om var Sverige låg. Han fick adressen, kom till Sverige, kom också fram till rätt plats och stannade sju år i Luleå.

Elliot fick många att inte bara gå på basket han fick också många att tycka om basket. Han blev allas spelare, inte bara Plannjas. Av några har jag hört att de skulle gå på basket för att se vad Elliot skulle hitta på för finesser i den matchen. Eric var, och är, också en enormt fin personlighet.

Även om Eric hade behövts i Plannja i fler än de sju år han stannade så unnade jag honom verkligen att komma vidare till föreningar, bland andra Rytas i Litauen, där han kunde tjäna mycket pengar mer än vad han gjorde i Plannja. Tore Sawander var den första stora grejen i Plannja. Eric Elliot var den andra.

Basketgymnasiet startar

1982 startades ett basketgymnasium i Jönköping. Miki Herkel och jag började arbeta då för att få ett basketgymnasium också till Luleå. Miki Herkel var i Norrbotten och pratade med kommunerna och till slut fick vi igenom det. Vi lyckades och kunde 1984 ta emot de första eleverna. Sedan dess har det växt från att vi ledare bara hade timtjänster - till tre heltidstjänster

Jag tycker att det är en enorm prestation av Luleå kommun att satsa tre heltider på basket. Vi hade som idé när vi startade att vi skulle ha norra

Sverige som upptagningsområde medan Sanda i Jönköping skulle ha från Dalälven och söderut. På något sätt tycker jag att det var bra. Vi har alltid försökt att gynna sökande från norra Sverige. Med åren har antalet sökande från södra delarna av landet ökat så i dag har intagning från hela landet.

Basketgymnasierna i Sanda och i Luleå har fostrat många duktiga spelare. År 2001, exempelvis, kom 18 spelare i ligan från basketgymnasierna och året innan hade Plannja åtta spelare som gått basketgymnasiet i Sanda eller i Luleå i sin trupp. Bland andra: John Rosendahl, Mats Olsson, Dennis Aulander, Lasse Johansson, Vincent Lundahl och Torbjörn Gehrke.

Den första matchdunken

En höjdpunkt hämtar jag från 1973 när vi kvalade mot Södertälje och gick upp i allsvenskan. Från den matchen minns jag den första matchdunken av en av mina spelare och den svarade Glenn Jakobsson för. Varför var det inte fler spelare som dunkade?

Det fanns tvåmetersspelare då också. Nu dunkar varenda "snorunge".

Erik Waara, som bara är 182 centimeter, vann en dunktävling i Holland när han gick på BG.

En annan match jag gärna minns är en match mot Herkules från Malmö. Miki Herkel spelade med i Herkules och vi hade Joel Copeland.

Min coachkollega Kari Marklund blev av någon anledning sa arg på domaren Bengt Johansson att han sprang ut på plan och tog honom i tröjan. Det hela slutade med att jag blev utvisad ur hallen och promenerade resten av matchtiden runt kvarteret, medan Kari fick fortsätta att

coacha. Det här minns jag som en rolig grej fast den egentligen inte alls var speciellt rolig.

Nordan basketläger

Vi anordnade under nio år Nordan basketläger på LV7-området. Det var någonting väldigt roligt för vi hade varje år mellan 200 och 300 ungdomar som ville lära sig basket. Under två somrar fick vi dessutom hit Jim Cabora från USA. I honom fick vi en mycket framstående tränare till lägret. En tränare som hade oerhört mycket att lära ut. Det var för övrigt genom Randy Tacs i Kiruna som Jim Cabora kom till Luleå. Tacs spelade, för övrigt, för Kiruna (Kibas) som var mycket nära att gå upp i allsvenskan under hans tid som spelare där.

Första segern i Lilla VM

En stor höjdpunkt i mitt basketliv är när vi vann Lilla VM första sängen med Bill Gällman och kompani i laget. Då hade vi det stora nöjet att få besegra Polcirkeln. Lilla VM var en fin rolig grej som i dag reducerats till näst intill ingenting. Vissa år har det med nöd och näppe gått att få ihop fyra lag med till skillnad från de första åren då deltagande lag bara i kvalet kunde vara över 100. Det var en nivå som gjorde ungdomar glada. Det var fest över det hela med fackeltåg i samhället, jättefina invigningar och Lilla VM var en stor sak för de allra flesta deltagarna. De som i dag är med i Lilla VM har redan när de kommer dit deltagit i cuper i olika länder, spelat om ungdoms-SM med mera. För dessa spelare blir därför inte Lilla VM någonting lika fantastiskt som det var för spelarna förr.

"Hallrättorna"

Ibland får jag frågan om hur bra dagens ungdomslag är jämfört med lagen jag tidigare haft. Det är inte så

lätt att jämföra lag från förr med nu men jag är ganska säker på att pojk-laget med spelare som Jan Johansson, Janne Lundmark med flera var i paritet med dagens lag. De tränade redan då varje dag. Efter skolans slut kom de till hallen och sköt. Stefan Hortlund var en så kallad hallråtta och hans mamma fick mer än en gång komma och hämta hem honom från hallen.

Första SM-et 1998.

Det är klart att en sådan händelse som Plannjas första SM-guld hör till de absoluta höjdpunkterna i mitt basketliv. Jag var inte med i Borås när Plannja vann den avgörande matchen mot M7 och många har undrat varför jag inte var där.

Ska jag vara riktigt ärlig så berodde det på att jag ibland blir lika nervös som Tore Sawander och då mår jag bättre om jag upplever matchen på avstånd. Är jag närvarande kan det göra ont i hela kroppen. Då är det bättre att följa det hela på avstånd för jag har bilderna i huvudet ändå.

SM-vinsten väckte uppmärksamhet långt utöver det vanliga. Från TV ringde de och ville att jag skulle komma dit och ge mina synpunkter. Det var knappt att jag kunde uttala mig om matchen. Det kändes överväldigande på något sätt. Det jag mest tänkte på, och troligen också sa den gången, var att nu har vi visat hela Sverige att vi kan här uppe.

Nog har jag ofta haft en känsla av att de söderut i vårt land inte riktigt räknat med oss i norr. En sådan här grej går aldrig ur en. Det jag kände då det kan jag känna än i dag för det var fantastiskt.

Undret i Delfinen

Det finns många matcher som jag kunde räkna som höjdmatcher men det är inte bara det att laget vinner

som gör att det blir en höjdmatch. Det måste också vara någonting speciellt med den. Den skall innehålla en nerv av något slag. Matchen där Plannja inför drygt 7.000 åskådare i Delfinen slog Alvik efter att ännu några minuter från slutet ha legat under med 26 poäng och till slut efter två förlängningar stod som segrare var en riktig höjdmatch. Den innehöll allt. De flesta hade redan ställt in sig på förlust och en stor besvikelse när Plannja, anförda av Eric Elliot, började den enorma upphämtningen.

Vad kan egentligen slå den basketupplevelsen? Plannja var äntligen uppe i en SM-final.

Första kapitlet om det blir en bok

Ibland har jag en tanke att jag skall skriva en bok med mina tankar om inte bara basket utan om idrott i allmänhet. Ett av kapitlen skulle i så fall handla om statistiskt tänkande. Det är en filosofisk idé jag har. När du pratar idrottspsykologi utgår det alltid ifrån att allt i livet är 50-50. Vi har ungefär lika mycket fel som vi har rätt. Allting jämnar ut sig. Det finns ungefär 50 procent kvinnor och 50 procent män och lika många soliga som mulna dagar.

När du skjuter i basket kanske du bommar det första skottet och så bommar du det andra skottet och det tredje. Då tänker du:

”Nu kan jag inte skjuta mer för jag har bommat de tre föregående skotten”.

Erik Elliot hade av sin coach fått höra att om han skjuter fem bommar så skulle han ändå fortsätta att skjuta för då skulle han sedan skjuta fem träffar. Även om jag bommar så vet jag att statistiskt sett måste jag börja träffa.

När tanken kommer över en, att jag måste sluta skjuta, kan du istället tänka att ett bommat skott kan vara bättre än en passning. Ett bommat skott får också den effekten att du sätter dig i respekt hos motståndaren så att du sedan har lättare att penetrera.

Skjuter du aldrig får du också svårare att komma fram till korgen.

Det statistiska tänkandet om skott gäller om du är i skottform. Du måste ha mod att skjuta. Du måste ha teknik. Du måste ha någon form av beslutsamhet. Jag upplever att många spelare som har god form inte har mod att skjuta men mod kan de få om de känner att laget och coachen ger dem mandat att skjuta. Många spelare känner att om de skjuter och missar, kommer några spelare att gnälla men en bra skytt blir accepterad av även om han missar.

Det finns skyttar jag kommer ihåg med speciell värme. En av dessa är Janne Lundmark som jublade för mål långt innan bollen var i korgen. Han kände i hela sin kropp när skottet var lyckat. I en match sköt han in nio treor i rad vilket då torde ha varit någon form av rekord - åtminstone i Pontushallen. Kroppsställning, position och balans är A och O när det gäller ett säkert skytte.

I ett avseende liknar basket golf. Duktiga golfspelare kan stå i timmar på green och putta och putta hundratals puttar om dagen från olika avstånd. Det gör de för att sedan, när det är tävling, få bollen i det lilla hålet med ett slag mindre. I basket gäller samma sak om du ska bli en duktig skytt. Du måste skjuta, skjuta och skjuta. Det gäller för övrigt alla bollspel. .

Om det är ett lagspel så kan du passa bollen till en medspelare. Då är det inte bara bollen jag passar jag passar också över någon form av förtroende till min medspelare: "Här har du bollen, gör det bästa du kan för oss andra i laget". Någonstans i det här finns osynliga förväntningar och förtroenden för varandra. Ett lag som spelar ett jättebra lagspel kan på något sätt vara bättre än de som inte spelar tillsammans fast de individuellt är bättre spelare.

Det har att göra med tilliten och att du gör så gott du kan för hela laget.

Basketens framtid

En anledning till att antalet föreningar stadigt minskar tror jag är att Basketbollförbundet tog bort alla eldsjälarna i sina olika utskott. Istället skulle tjänstemän på förbundet sköta allt. Tar du bort eldsjälarna så dör elden. Jag har varit med i ungdoms-, bredd- och tävlingsutskott genom åren och jag var med tillsammans med människor från olika delar av landet. Vi åkte till möten av kärlek till sporten utan att kräva ersättning för vårt deltagande på mötena.

Samma sak har hänt i många föreningar. Anställda ska sköta allt och de ideellt arbetande försvinner mer och mer. Mycket blir kanske inte gjort av de anställda och gör inte de vad som ska göras tar det emot för de ideella krafterna att göra de som någon har betalt för att göra. Det samma ser jag i utvecklingen av Plannja. Från början var det ideella människor som jobbade, sedan kom affärsmän in i bilden och till slut en klubbdirektör, anställda ekonomer och anställda resursskapare Det är bra så länge det går bra men går det dåligt så finns inte kärleksmänniskorna kvar.

Du måste kunna vända sig till de som älskar det här. Om idealiteten dör kommer också den breda idrotten att dö.

Skolbasket – finns den?

Finns skolbasketen på riktigt? Inte om jag jämför med hur det var på 60- och 70-talen. Vem minns inte Egon Håkanssons kampanj för att få basket till skolorna.

Vi måste få tillbaka skolbasketen och jag är inte ensam om att tycka att basket borde vara ett obligatoriskt ämne i skolan. Lärarna förstår inte det stora innehållet i basket. Det är en mental sport där du måste vara koncentrerad och fatta snabba beslut. Förutom att den är nyttigt för tankeverksamheten ger den allsidig träning. Basket är nummer ett bland bollspelens idrotter.

Det är en klar skillnad mellan exempelvis fotboll och basket. I fotboll finns inte samma idrottsbeteende. Basket har en stark pedagogisk möjlighet. Barnen har under de senaste åren på ett alldeles tydligt sätt fått sämre fysik, sämre uthållighet och sämre koordination än vad barnen hade tidigare. Förr kunde barnen springa. Nu springer de dåligt och de har dålig uppfattning om sin egen kropp, sin kroppsutfattning. Ett skäl till detta är att det är få gymnastiktimmor nu jämfört med tidigare men nog måste jag också undra vad det egentligen görs på de idrottstimmar som trots allt ännu finns.

Idrottslärarna har blivit vaktmästare. De låser upp skåp, tar fram innebandyklubbor och bollar, sätter upp nät, tar fram racketar och så sätter barnen igång. Lärarna bedriver ingen undervisning.

Vad jag vilja göra när jag slutar

När vi har varit till Stockholm och spelat skol-SM och andra ungdomsmatcher har jag många gånger blivit förgad och ledsen över de dåliga arrangemangen. Hallarna har haft dålig utrustning, sekretariaten har varit under all kritik samt dåliga domare, klädda hur som helst. Det som för ungdomarna kunnat bli en fest har blivit något avslaget på grund av de dåliga arrangemangen.

I fotboll har domare och linjemän uniform vilken match det än gäller. Vi måste bli lika noggranna i basket. När jag slutar vill jag hjälpa till i svensk ungdomsbasket bland annat med att få tillbaka de riktiga arrangemangen.

EN MAN OCH HANS IDÉ

Det var 1961 som gymnastikdirektören JAN-ANDERS "JAMPA" ERICSON introducerade basket i Gammelstad. Sporten var ung i Sverige och ännu yngre i Norrbotten. "JAMPAS" mål var att skapa aktiv gymnastik åt sina skolungdomar och dessutom låta dem seriespela basket.

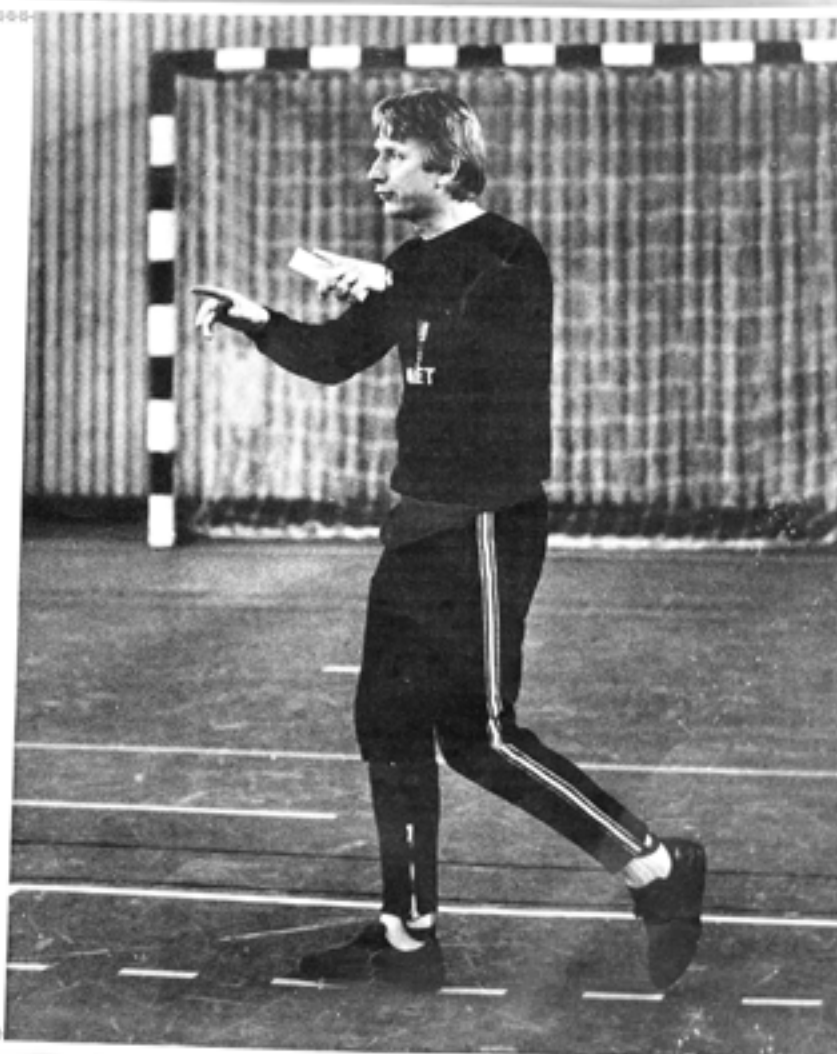
Organisation och träning efter nya idéer gav många deltagare och snart kom framgångarna. I november 1962 bildades Gammelstads IF:s basketsektion. Duktiga damer blev först till allsvenskan med permär säsongen 1965-66 och frivillig "final" säsongen 1967-68. Herrlaget lyckades "JAMPA" lotsa till allsvenskan säsongen 1968-69.

För herrarna blev säsongen 1974-75 inledningen till en ny era. Efter några år i division 2 hade "JAMPA" åter fört laget till allsvenskan. Detta medförde också att de amerikanska spelarna kom med i bilden. Efter 15 år i Gammelstads IF blev basketsektionen för stor för föreningen. Inför säsongen 1976-77 bildades därför en ny förening, Plannja Basket, efter "JAMPAS" idéer. Dessutom bildades tre ungdomsföreningar, Falken, Höken och Vråken. Samma år avspick "JAMPA" som coach för elitlaget har numera titeln "CHEFSIDEOLOG".

1979 var året då Plannja Basket hamnade i ekonomiska svårigheter. Risken för att föreningen skulle sättas i konkurs var stor. För att detta inte skulle spoliära hela verksamheten bildades en ny förening för damerna som kom att heta Luleå BBK.

Luleå BBK, Plannja Basket, Falken, Höken och Vråken tillhör också en organisation som heter Luleå Basketcentrum, som naturligtvis har bildats efter "JAMPAS" idéer.

Luleå 1982 11 06

- Årgång: 1938, avled 2018
Yrke: Före detta bl.a. landshövding
Andra intressen: Litteratur, skogsvandringar
Började med basket: 1953
Hur det började: På Luleå högre allmänna läroverk. En intresserad gymnastiklärare introducerade basket i skolan.
Därför blev det basket: Jag fick ta på mig ledaruppgifter nästan omgående. Det var utvecklande. Basket var ett spel med "hjärta".
Om inte basket? Troligtvis fotboll.
Roliga minnen: När mitt lag vann JSM på 60-talet (1965?)
En blomma till: Mike Perry därför att han lärde mig coaching/psykologi.
Min dröm om basket: Jampa" Eriksson för lång och trogen vänskap.
Internationellt genombrott. EM 2003 blir en publik-succe'!

Mitt intresse för basket väcktes på gymnasiet. Först hade jag en idrottslärare som hette Hellgren som var intresserad av basket. Efter honom kom Lasse Sjöo. Dessa två lärare kom att betyda mycket för mig och mitt basketintresse.

Då var det få som kunde basket så vi fick tidigt själva ta ansvar för att det skulle bli verksamhet. För min del innebar det att jag både spelade och coachade redan från första början.

En stor händelse i mitt basketliv inträffade när jag var 16 år. Då skickades nämligen Jampa Ericson och jag av gymnastikläraren på coachutbildning till Bosön. Det hette för övrigt inte coach på den tiden för det ordet hade inte hunnit till Sverige än. Året var 1955.

Efter utbildningen på Bosön blev en av mina uppgifter att organisera basketverksamheten på gymnasiet i Luleå. Det blev början på en verksamhet som ledare, som ännu efter 50 år inte är avslutad.

Det måste vara unikt att du som 16-åring skickas på idrottsledarutbildning och sedan fortsätter med ledarskap resten av ditt liv. Ännu har jag förstås inte levt resten av mitt liv,

men än så länge är basketen någonting mycket betydelsefullt för mig. Som ung spelare hade jag aldrig någon riktig tränare. Jag fick, i likhet med många andra, lära mig basket genom att studera hur andra gjorde.

Bosse Widén i KFUM Söder var, till exempel, en spelare som kunde skjuta hoppskott. Genom att härma hans sätt att skjuta lärde jag mig också att skjuta hoppskott. När jag var aktiv var jag, faktiskt, en av de få som kunde skjuta hoppskott. I Norrbotten var jag säkert den förste som kunde det. Jag lärde mig också en tvåtakt där jag hoppade åt ena hållet men tog det andra steget åt andra hållet. Försvarna gick på det så jag fick fritt skottfält mot korgen. Det fina var också att jag kunde göra det åt bägge hållen.

Till Uppsala

När jag kom till Uppsala för studier tyckte jag det var så dåligt med basket att jag kände att någonting måste göras. I Uppsala fanns två lag, Studenternas och ett lag med spelare från Estland. En estländsk tandläkare, som arbetade för KFUM Uppsala, tog kontakt med Jampa och mig och ville att vi skulle engagera oss i basketverksamheten för studenterna.

Vi gjorde det och det är faktiskt Jampa och jag som faktiskt startade det som i dag, efter ett otal namnbyten, är Uppsala Basket.

Coach och spelare

Jag både coachade och spelade. Ganska snart fick vi ihop ett mycket bra juniorlag, så bra att vi vann SM, och det var något av en sensation att ett Uppsalalag kunde göra det.

Vi kom upp i elitserien med ett lag där det fanns mest norrbottningar. Bland andra Kurt Wennström, Olle Norgren och Börje Henriksson. Vi hade också en läkare från USA som hette David Henley i laget. Han arbetade på sjukhuset och var en mycket duktig spelare. Framför allt var han en duktig skytt. Vi var därmed ett av de lag som tidigast hade en amerikan i laget.

Ett år i Boden

Jag flyttade till Boden och coachade både herr- och damlaget i allsvenskan. Då hade Boden många duktiga spelare bland andra Sture Eriksson och Kent Brodin. I damlaget fanns Ingrid Lagerlöf. Den enda kvinnliga spelaren i Sverige som kunde skjuta ett riktigt kraftfullt hoppshot.

I bägge lagen fanns många duktiga spelare vilka liksom många andra tidigt försvann från. Flera fortsatte att spela basket för andra klubbar och blev duktiga spelare i dessa lag.

Oxford och Uppsala igen

Vistelsen i Boden blev bara ettårig. Jag fick ett forskarstipendium och åkte till England. Det blev ett år mer eller mindre utan basket. I Oxford blev jag bekant med en spelare av mycket hög klass. Han hette David Bradley, spelade i Boston Celtics och var något som kallades för "fellows" eftersom han hade fått ett mycket prestigefullt stipendium. Han åkte ibland hem

och spelade matcher för Celtics. Det intressanta med honom var att han faktiskt också senare kandiderade till att bli presidentkandidat i USA. Utan att lyckas, dock.

Oxford - Boden - Uppsala

Från Oxford kom jag tillbaka till Uppsala 1969. Då hade laget åkt ur elitserien och jag var en av dem som började bygga upp ett nytt lag. Vi hade fått fram några väldigt duktiga spelare som Torbjörn Taxén, Tomas Tjäder, Jan-Erik Jakobsson och Kalle Franzén. Det var ett mycket lovande gäng. Kurt Wennström hade slutat, eller hade för avsikt att sluta spela, men jag övertalade honom att fortsätta åtminstone ett år till. Han ställde upp och det betydde mycket för laget för han höll ordning på alla ungtupparna.

Kurt var fortfarande duktig men hade väl inte längre den allra bästa orken. Han spelade 16 till 20 minuter per match och det stämde nästan jämt att han gjorde lika många poäng som han spelade minuter. 90 procent av straffarna prickade han också in. Kurts medverkan var en mycket starkt bidragande orsak till att Uppsala återgick upp i elitserien.

Förbundsarbetet följde med

Mitt engagemang inskränkte sig inte bara till verksamheten i KFUM Uppsala IK utan jag var under några år också ordförande i Upplands Basketbollförbund. I styrelsen fanns två viktiga medlemmar, Ulf Öhrman och Leif Öbrink.

Under 70-talet blev jag invald i Svenska Basketbollförbundets styrelse. Jag blev ledamot i landslagsutskottet och blev på så sätt också engagerad i landslagsverksamheten. Jag fick ansvaret för det första pojklandslaget som skulle spela en turnering i Italien. Det var 1972. Det var det första EM-spelet för pojkar (kadetter).

Till det laget tog jag ut Gammelstads talang Kjell Englund som då var 17 år och den ende spelaren från Norrbotten i laget.

Det blev också ett mycket stort ralder eftersom jag tog ut en spelare som var några år yngre än de andra. Kritik kom från förståsigpåare som undrade hur jag kunde ta ut en så ung spelare. Spelaren hette Åke Skyttvall. Senare behövde jag inte på något sätt förklara varför jag hade tagit ut honom i laget. Det hade hans spel rättfärdigat.

Mike Perry tog över

Som ansvarig för landslagsverksamheten anställde jag Mike Perry till förbundskapten för landslaget. Det första året coachade Perry Alvik och landslaget och det var inte helt lyckat. För Alvik var det dock bra eftersom de kunde minska sina kostnader för träningen.

För landslaget blev det trots allt lyckosamt eftersom det visade sig att Perry fick bort en massa divalater hos några av de bästa spelarna. Det behövdes och det märktes också att disciplinen blev betydligt bättre i landslaget.

Anders Grönlund var en av dem som mådde bra av att han fick Perry till tränare. Anders Grönlund var en mycket duktig spelare. Han tränade oerhört mycket skott. Ofta var han ensam i hallen och sköt och sköt. Han blev också så bra att han ett år blev uttagen i Europalaget.

Jag kommer väl i håg när jag första gången träffade Grönlund och de andra i laget. Blackeberg var på turné i Norrbotten med spelare som Egon och Kaj Håkansson, Anders Grönlund och Örjan Swidén vilka så småningom bildade kärntruppen i Alviks framgångsrika lag. Deras ledare och en av förgrundsfigurerna i svensk bas-

ket den första tiden var Åke Nilsson. Jag lärde mig mycket basket genom att umgås med honom.

Tillbaka i Luleå

När jag kom tillbaka till Luleå blev Gammelstad ett naturligt basketval. En dag ringde plötsligt Mike Perry och kom med ett förslag. Han hade värvat en amerikansk spelare till Alvik men det skulle troligen bli någon annan istället och han satt i en besvärlig situation.

Om vi i Gammelstad var intresserade skulle vi kunna få honom. Intresset fanns och vi behövde aldrig ångra att vi tog den spelaren eftersom det var Joel Copeland. Perry tyckte att Copeland var för långsam för Alvik och hade därför en annan spelare på ingång.

När jag mötte Copeland på Arlanda trodde han att han hade rest färdigt. Han hade inga begrepp om geografien. När jag talade om att vi skulle flyga ännu en dryg timme blev han nästan förskräckt. Hur långt norrut skulle han egentligen?

Som människa var Copeland en av de mest justa av alla amerikanska spelare vi haft i Sverige. Som spelare var han fantastisk. När han i en match gjorde 64 poäng var han bättre än någon jag sett vare sig förr eller senare. Då ska vi också komma ihåg att på den tiden räknades inte trepoängare. Många av Copelands skott kom från ett sådant avstånd att det skulle ha blivit många poäng extra om trepoängsskott räknats.

Jampa Ericson och jag coachade laget i den där matchen mot Duvbo. Det såg inte bra ut för oss trots Joels skytte. Jampa och också spelarna började deppa. När det var 15 sekunder kvar låg vi under med 101-102 och Copeland blev foulad och fick två straffkast.

Han satte det första. Det andra satte han i framkanten på ringen, hoppade in, tog returen och satte in en tvåpoängare. Vi vann med två. Hur bra Copelands skytte egentligen var framgår av att han i en lång matchsvit hade ett snitt på 40 poäng. Hade han varit här nu i den form han då var skulle han ha klarat sig bra. Han ville inte förlora och gjorde därför allt han någonsin kunde för att avgöra en jämn match på slutet.

Gammelstad blir Plannja

I mitt arbete på högskolan arbetade jag tillsammans med Rune Andersson. Rune blev VD för en plåtmanufakturdivision inom NJA som knoppades av och blev ett eget företag under namnet Plannja. Från högskolan hade Rune tagit med sig Bosse Lundkvist till Plannja. Samme Bosse Lundkvist som varit ordförande för Djurgårdens fotboll.

Rune Andersson, Bosse och jag skapade Plannja Basket men Åke Larsson spelade också en betydelsefull roll i bakgrunden något som han aldrig har fått riktigt kredit för. Åke var byggnadsingenjör så han var med och konstruerade hallar som man kunde bygga med Plannjaplåt. Det var ett viktigt steg i Norrbottens basketutveckling att Gammelstad blev Plannja.

Spel i Korak cup

En trevlig händelse var att vi i Gammelstad helt plötsligt var med i Korak Cup. Det var ett stort steg i norrbottensk basket att en klubb från länet torde ta steget ut i Europa. Vi var bara med en omgång och spelade mot Standard Liege. Stryk blev det men inte med så förskräckligt mycket och vi hade öppnat ett fönster mot Europa.

Det var starkt att kunna göra det med ett lag från Luleå. Joel Copeland, Glenn Jakobsson, Lasse Andersson, bröderna Forslund och Åke Larsson var bland de som var med i laget. Joel Copeland var givetvis det stora namnet men de övriga var egna produkter. Egentligen var det fantastiskt att alla utom Copeland var egna produkter från Jampa Ericsons skola.

Östergötland blev nästa utpost

När jag kom till Linköping blev jag snart engagerad i basketen där. Linköping hade också en amerikan, Ken Washington, som från sedan värvades till Plannja. Även här kom jag med i förbundsarbetet och var ordförande för Östergötlands Basketbollförbund under några år.

Lund följde därpå

När jag i mitt arbete hamnade i Lund dröjde det inte länge innan jag också där blev engagerad i basketverksamheten. En kille, som hette Martin Klette, ringde till mig och frågade om jag ville arbeta för basketen i Lund. Han var bara 16-17 år då och blev jurist och dessutom spelaragent så småningom. Han deltidsarbetade på sommaren för att få pengar till studier. Han berättade att han sett att jag kommit till staden.

När en så ung kille tar ett sådant initiativ så var det bara att tacka ja. Jag förstod också att det måste bli något extra av en sådan pojke. Han blev också en framgångsrik agent för idrottsmän med bland annat Ingemar Stenmark som samarbetspartner.

EOS var en rik förening med en stor lokal mitt i stan. Den sålde vi och fick en hel del pengar till bygget av sporthallen. Det rörde sig om stora summor så som ordförande fick jag skriva på en hel del papper med darrig hand. Det var många avtal som

skulle undertecknas. På fritidsförvaltningen i Lund skrattade de åt våra avtal.

Hallen har i dag varit i privat regi i över 15 år och ännu har ingen behövt krypa till fritidsförvaltningen för att få pengar. I samma veva hallen var klar hade en ny rörelse startats, nämligen "Friskis och Svettis". Vi fick en mycket stor och betydelsefull hyresgäst i och med detta. Till detta fick vi också stora intäkter genom att hyra ut lokaler till skolan

En basketresa

Jag kan säga att en del av mitt liv varit en lång basketresa med anhalter på många platser. På min basketresa har jag fått uppleva väldigt mycket på olika sätt.

Jag har berättat om mitt arbete med olika klubbar på olika platser. Till de stora glädjeämnena hör alla trevliga uppdrag jag haft förmånen att ha på nationell nivå. Jag har haft förtroendet att vara överledare för både dam- och herrlandslaget. Jag har också haft hand om juniorlandslaget och pojklaget, vilket jag redan berättat om tidigare.

Från dessa uppdrag har jag en massa trevliga minnen. Ett sådant har jag när jag med damlandslaget fick vara med om en turnering i La Coruna i norra Spanien. Den resan förgylldes för mig av den anledningen att en spelare från Norrbotten var med, nämligen Linnea Bohlin.

Episoder att minnas

Glenn Jakobsson var i slutet av en viktig match så fumlig att han missade att ta en retur. Då blev jag så arg att jag skällde ut honom efter noter. Ett par dagar senare kunde jag läsa en insändare i en lokaltidning att sådant skulle passa i Pinochets rike och inte på en basketplan i Luleå. Vanligtvis var jag en lugn coach men i kritiska

lägen var jag uppe och hoppade och skrek men inte värre än att jag endast en gång åkt på tekniskt foul - så det måste väl vara godkänt.

Min gode och, för det mesta lugne, vän Jampa däremot, har av domarna till och med blivit uppskickad till läktaren. Det var en gång när vi spelade i Malmö. Någon på läktaren bakom vår bänk hade ropat något olämpligt om domaren som trodde att det var Jampa som skrikit från bänken. Han kom och tillrättavisade Jampa som högljutt protesterade mot detta. Då tyckte domaren att Jampa bäst skulle passa att sitta, just, på läktaren.

Någon gång har jag fått frågan vilken idrottshändelse som är den största i Norrbotten. Och inte för att Lars Aasa är med i basketakademien utan för att jag anser att det var en enorm prestation när sex flickor från lilla Juoksengi kunde bli bäst i Sverige så är det den händelsen som för mig är den största. De som frågar tänker sig säkert ett annat svar. Kanske att Sven-Åke Lundbäck blev bäst i världen på skidor. Nå, visst kan jag hålla med om att också det var en prestation av klass. Men ändå. Juoksengiflickornas prestation kommer ändå högst upp. De journalister som fått svaret har nog inte tagit mig på allvar eftersom de aldrig skrivit om just detta.

Överledare för basketlaget på Universiaden i Moskva kommer också högt upp på min lista. Vi blev lottade att spela mot USA. I det laget fanns en spelare som hette Tompson. Han var oerhört spänstig och kunde hoppa rätt upp i luften så att fötterna var 140 centimeter över golvet. En av de mest fantastiska händelser jag sett på en basketplan var när han i full fart kom mot korgen. I vägen för honom stod Tomas Tjäder och en till som inte heller var så liten. Då visslade ett par skor förbi huvudena på dem. Tompson hade hoppat över dem. Det var en syn jag aldrig glömmer.

OS i Moskva

En fantastisk händelse var också när Sverige klarade kvalet till OS i Moskva. Vi kom med som sista och 16:e lag. Jag var överledare för truppen och det var en fantastisk upplevelse att få vara med på ett OS. Coach för laget var Mike Perry. Sverige hamnade på 14:e plats. Indien och något lag till höll vi på att slå.

I första matchen mötte vi Jugoslavien och det höll på att bli en jättesensation. Tyvärr stukade vår store spelare Sten Feldreich foten och fick utgå i slutet av matchen som till slut Jugoslavien vann. De spelade senare final mot Italien.

Att ha fått vara med och se Joel Copeland göra 64 poäng i matchen mot Duvbo är också en sak som hör till de stora upplevelserna i mitt basketliv.

Till EM i Frankrike 1984-1985 fick jag också åka med som överledare för laget. Där blev jag invald att sitta med i protestkommittén. Under en match mellan Italien och Jugoslavien, sent en kväll, utbröt av någon anledning kalabalik av ett sådant slag som jag aldrig varit i närheten vare sig förr eller senare.

Bland annat tog en jugoslav upp en sax ur medicinlådan för att sedan springa och jaga en italienare med densamma i högsta hugg. Vi i protestkommittén fick arbete. Vi sammanträdde till 04.00 på morgonen för att reda ut det hela. En coach blev avstängd tillsammans med några spelare. Det var ingen trevlig upplevelse och en mycket annorlunda upplevelse jämfört med andra basketupplevelser jag hade varit med om.

Pojkbasket i Italien

EM för pojklag i Italien var också en höjdarupplevelse. Finalen spelades mellan Jugoslavien och Italien. Den

spelades i Gorizia en gränsstad mellan Italien och Jugoslavien.

Ena läktaren var full med jugoslaver och den andra av italienare. Det var såndant liv i hallen att det inte gick att prata. Dagen efter när jag ringde hem fick jag höra att det hade varit en jordbävning.

”När var det? Hur var det?”, frågades i luren.

”Det måste ha varit under matchen, sa jag, för vi har då inte märkt någonting.”

Ett missöde, som var roligt på sitt sätt, inträffade när vi med Boden skulle åka hem från en match i Stockholm. Vi var alla på tåget men Per-Olov Brodin och Alf-Åke Erenvall stack iväg för att köpa någonting. Innan de hann tillbaka avgick tåget och P-O och Alf-Åke blev kvar på perrongen. Ytterkläderna blev kvar på tåget och eftersom det var vinter var det en olycka i sig. På något sätt tog de sig till Gävle. Där övernattade de på stationen och kunde nästa dag lifta med ett annat tåg till Boden. Nu kan man skratta åt en sådan händelse men då var vi mycket oroliga för hur de skulle klara sig.

Boden Basket var Arne Janssons skapelse. Han fick fart på både damer och herrar under sin tid som gymnastiklärare i Boden.

Nordan basketläger på LV7 var någonting jättetrevligt som jag var med och startade.

Jim Kahora hette en av de amerikanska tränarna vi hade på lägret. Efter lägret tog jag med honom till Tärnendö för en fisketur. Vi bodde i en fåbod som min fru Birgittas familj ägde. Det var mycket dåligt väder och vi fick nästan ingen fisk. I fåboden var det i alla fall skönt. Vi gjorde upp eld i spisen, kokade kaffe och grillade korv. För Kahora blev det trots det dåliga fiskafånget en stor upplevelse. Bland annat var han förvånad över

hur enkelt vi kunde tända en brasa. Nog måste han ha gått miste om ett och annat under sitt liv.

På hemresan vid tvåtiden på natten hände det mest fantastiska. Vi körde nämligen på en varg. Den kom springande tvärs över vägen och fick en smäll av bilen. Den klarade sig dock utan större skador för när den legat i diket ett tag, sprang den iväg utan några problem. Kanske tur att vi inte hann dit för att se hur det hade gått..?

Eleven mötte läromästaren

Det blev ett kärt möte mellan eleven och läraren: landshövding Kari Marklund, tv, uppvaktades av sin förre lärare Lasse Sjöö. I mitten följer kristdemokratiska riksdagsmannen Erling Wällivaara intresserat i samtalet.

FOTO: BENGT-ÅKE PERSSON

Det var en del ryggdunkningar när landshövdingen hade mottagning i residenset i går. Men det fanns många som uppvaktade med andra dunkningar.

Basketdunkningar.

Landshövdingen Kari Marklund är en basketprofil. Liksom hans pensionerade lärare Lasse Sjöö, Luleå.

- Jag var den förste ordföranden i Norrbottens basket-

bollförbund, berättade Lasse Sjöö för NSD.

Eleven Marklund var då inte gammal men gick senare längre. Han blev ordförande i Svenska basketbollförbundet.

I går möttes läraren och eleven på residenset. Det blev en del basketsnack.

Sidan 11

NÅGRA EXEMPEL FRÅN VÅR HISTORIA

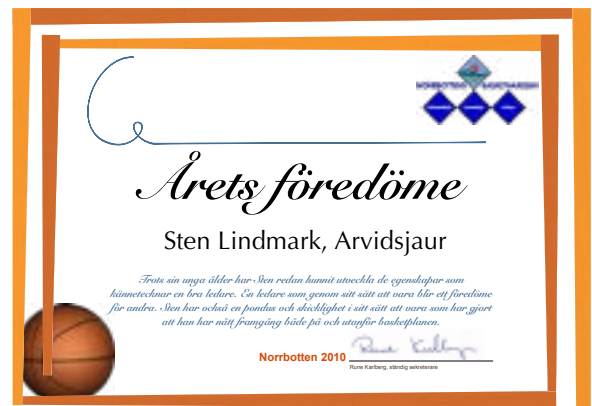
30 procent av akademien vid Lars Aasas fäbod i Juoksengi 2001. Från vänster Kent Brodin, Bror Erkén, Rune Karlberg, Lars Aasa och Ingemar Ek.

Ett lag flickor som kom från Seattle, USA för att under fyra dagar besöka, träna och spela matcher mot IFK Tärendös flickor.

Åke Fredriksson dividerar med Leif Henriksson medan Dan Karlsson avvaktar i bakgrunden.

Basketakademien har genom årens lopp delat ut priser till "Årets eldsjäl och Årets föredöme. Detta är några av dom som har fått priset.

- Årgång: 1938
Yrke: Före detta slöjdlärare
Andra intressen: Politik, föreningsengagemang, basket och data.
Började med basket: Mitt i vintern 1965.
Hur det började: Värmen i gymnasalen i Tärendö var varmare och skönare än ute på hockeyrinken. Dessutom genom viss övertalning av två lärarkollegor.
Därför blev det basket: Efter att aktivt ha utövat, i tur och ordning, bandy, fotboll, ishockey, handboll och schack, kom jag till ro med de stora basketbollarna. Min första basketlärare var faktiskt en viss Lasse Sjöo på realskolan i Kalix.
Om inte basket? Troligtvis hade jag blivit ledare eller domare inom fotbollen, eftersom mina målvaktstalanger inte upptäcktes.
Roliga minnen: Då vi vann Coca Cola Cup 1977 med 5:e-klasstjejer 1977 efter finalvinst mot en Arvikaskola med 61-19 på Johanneshov. Dessutom då jag fick följa med Mike Perrys landslag på EM-kval i Thessaloniki 1980. Kanske framförallt då vi bildade Norrbottens Basketakademi 1998.
En blomma till: Gunvor Kohkoinen (numera boende i Soukolojärvi), som övertalade mig att börja med basket 1965. Lasse Sjöo, som lärde mig studsa en basketboll i början på 50-talet, och som är mycket aktiv i dag inom Basketakademien, kanske den mest aktive av alla aderton. Ingemar Ek och Lars Mosesson, två hedersvärda och baskettokiga personer som jag beundrar som två ärliga och goda vänner.
Min dröm om basket: Att basket om 10 år är en av Sveriges allra största, populäraste och häftigaste lagidrott och att ordet "fröken-sport" är begravd för all framtid.

En liten bakgrund

Nådens år 1962, det år jag som nybakad slöjdlärare, anlände till Tärendö visste jag väldigt lite om vad basket var för något och jag visste ännu mindre om hur mitt framtida liv skulle forma sig. Visst hade jag studsat basketbollar de fyra åren på gymnasimarna vid realskolan i Kalix och visst kastade jag mig till tre skolmästerskap under mina fem år på Strömbacka i Piteå i just i basket (eller korgboll som vi nöjde oss med att kalla sporten på den tiden).

Men som så många andra i min bekantskapskrets med en tvivelaktig karriär som hårdför hockeyback i Sangis, som lovande målvakt i fotboll

och som handbollsmål-vakt av själv-mordskaraktär hade jag samma nedlåtande syn och förutfattad mening om en sport som kallades för basket: "Frökensport" och ingenting för karlar med mod i barm. Min karriär som ishockeytränare i Tärendö tog ett bryskt slut 1965. Ett faktum jag så här efteråt "skyller" på kvinnan som var med och startade basket i just Tärendö 1965, en viss Gunvor. Slutet kom en kall tisdagskväll (minus 20 grader ungefär) då jag med hockey-grabbarna gick in för att värma mig och tittade in i gymnasalen (av miniformat) där just Gunvor Kohkoinen tränade en grupp tjejer.

"Dan, du kan väl också börja med basket", sade Gunvor, vill jag minnas.

"Aldrig i livet. Ingen frökensport för min del", blev mitt svar i sammandrag.

Av någon anledning fanns jag dock ett par veckor senare och med nyinköpta smärtingskor á 30 kronor i nämnda gymnasal. Första tiden för att visa mina baskettalanger i ett herrlag

och som tuff "högerback". I husor-ganet Haparandabladet stod det i ett referat 1966 efter match mot Folkhögsskolan, Övertorneå, om hårdföra försvarsblocket Tannerdahl och Karlsson. Detta uttryck i basket förekommer nog inte så ofta i dag.

Inom parentes kan noteras att ovan nämnde basketintroduktör Gunvor Kohkoinen senare jobbade ideellt med ishockeyn i Övertorneå medan "hårdföra basketbacken" Dan Karlsson fastnade i basketen.

Rockad kallas det visst...

Så började det hela. Så började en ny era som visade sig helt förändra en människas dagliga liv så radikalt att jag med facit i hand har svårt att fatta vidden av det första besöket i gymnasalen med 45:ans skridskor på fötterna.

Då, 1965, då de första basketbollarna studsade i Tärendö skolas "jättehäll" (16x10 meter) hade jag redan lagt mig till med en livsfilosofi som förföljt mig genom åren och dessutom bara förstärkts: "Inga mellanlägen för mig"! Alltså, i och med att första bollen studsade från mina händer lade jag i princip all annan idrott åt sidan, utom rent intressemässigt, eftersom jag kan titulera mig allätare gällande detta fenomen.

Som jag nämnt sträckte sig mina första stappande basketkarriärsteg till herrlaget som blev vårt allra första lag 1965. Vi var fyra lärare på dåvarande Enhetsskolan i Tärendö som gaddade oss ihop och som startade två träningsgrupper i form av dam- och herrlag.

Jag fick också äran att delta i IFK Tärendös allra första basketmatch som högerback (det hette så på den tiden) mot Dokkas i en gymnasal med taket så lågt att vår stjärna, Erling Klockare, ibland spelade, "stående på knäna". Vi förlorade med 6-11.

Skam den som ger sig. Vid returmatchen i Tärendö ett par veckor senare sopade vi hem en seger med cirka 15 poäng i vår "jättehäll". Egentligen vore det spännande värre om vi skulle kunna vrida tillbaks klockan till i slutet av 60-talet för att få en uppfattning hur vi tränade. Mina egna tekniska och taktiska basketkunskaper var resterna av mitt ishockey- bandy- och fotbollskunnande i ett hopkok mixat med impulser från mina inflyttade lärarkolleger från Tornedalen där basketbollar redan varit igång några år. I alla fall spelade vi med mitt herrlag i en Tornedalsserie några år med växlande framgångar.

Herrlaget först på planen

Det första herrlaget utrustades med sina första gulsvarta matchdräkter och dessutom svartgula träningsoveraller. Genom en redan då god ekonomi inom IFK Tärendö (Tärendöholmen, ni vet) hade vi redan från början möjlighet till dylika utsvävningar.

Detta sågs dock inte direkt med blida ögon av, bland annat, fotbollsspelarna där det fanns de som tyckte att vi var lite väl fräcka då vi första gången äskade om att få ge skobidrag även till basketspelarna så vi fick stå på tillväxt några år rent ekonomiskt. Efter några år med framgångar blev det något annat ljud bland kritikerna

Damerna visar framfötterna

Herrlaget lade sig tidigt till med tesen att "spela hellre än bra" medan damlaget redan från första början visade framfötterna både på träning och på match. Efter ett års träning vann damlaget föreningens första serieseger i division IV. I laget ingick skol-DM-mästare på skidor och DM-mästare i både diskus och i spjut. Bland de minnen jag har från laget är då en av våra damer hjälpte Morjärv att vinna en match med fyra poäng genom att

lägga in en straffretur i egen korg alldeles i slutet på matchen.

Dessutom blev en av de unga flickorna i laget (Ann-Kristin Pettersson) uttagen att delta i Sveriges första riksläger för flickor A i Stockholm. På lägret tilldelades hon det så kallade "Gabor Dardais stipendium".

Eftersom inget gymnasium fanns i Pajala på den tiden försvann flickorna till Haparanda efter nian. Jag drar mig till minnes att jag åkte till Haparanda några veckovällar för att träna våra flickor i Tornedalsskolans gymnasal. En resa på cirka 36 mil. Inga mellanlägen där inte!

Det kanske roligaste minnet från de första åren var det faktum att redan efter tre till fyra år hade vi ett A-flicklag som kunde kriga med de redan etablerade lagen i länet, exempelvis Polcirkeln och Gammelstad.

Jag börjar hitta söder om Narken

Mina hockey- och fotbollsinspirerade träningar och matchningar räckte naturligtvis inte till i längden inom en sport som basket även om jag trodde det den första tiden. Detta märkte jag ganska fort. I Luleå talades det tidigt om att basketlagen från Tärendö "bara sprang och kastade boll" vilket i och för sig ofta räckte till för att slå Luleålagen.

Tidigt fick vi klart för oss att om vi skulle kunna gå vidare och utvecklas som tränare och coacher måste vi våga ta oss söder om Narken. Därför tog vi mod till oss och anmälde oss till historiens första tränarkurs vid kusten. Eftersom tesen "inga mellanlägen" hängde med blev det ett flertal kurser. De flesta inom just basket - men senare också inom övrigt föreningsliv.

Tydligt hade jag väldigt bråttom att utbilda mig som baskettränare och det slutade så illa att jag redan i början av 70-talet fick förbundstränarsta-

tus vid en finalkurs i Brännkyrkohallen i Stockholm. Det var en oerhörd kick och upplevelse för en före detta Sangispojke i en sport som bara något år tidigare inte ens fanns som vokabulär i ens inre.

Jag har ofta genom åren ställt mig frågan hur jag som total novis kunde klara av de olika stegen som baskettränare. Hur jag kunde klara av de återkommande proven för att få behålla "kortet" och så vidare. Svaret jag alltid kommer fram till är att jag måste ha haft fördel av mitt civila liv som lärare. Alltså en fördel av de pedagogiska erfarenheter jag allt eftersom skapat mig i slöjdsalarna runt om i Pajala kommun .

Internationell prägel

Dessa utbildningsår förde naturligtvis med sig att jag fick kontakt med människor på olika nivåer. Naturligtvis förde det också med sig att jag utvecklades både som tränare, domare och inte minst som människa. Pricken över i var nog i alla fall, beträffande basketförkovringen, den resa jag 1979 fick göra med landslaget till EM-kvalet i grekiska Thessaloniki tillsammans med sex förbundstränare och tio förbundsdomare.

Under åtta dagar fick vi följa med Mike Perrys landslag, fungera som lobbyister vid matcher med Sveriges morgondagsmotståndare och sedan rapportera till Mike. Självlade jag badandet och tittade på 15 matcher under fem dagar i en enorm hall där cirka 10.000 högljudda åskådare fanns på plats under, exempelvis, matchen mellan Grekland och Turkiet.

Tänk hur det kändes för en "lantis" som var van att hålla sig norr om Narken att få vara med om sådant. Min hunger spred sig. Jag nöjde mig inte med att förkovra mig i konsten att lära ungdomar studsas en basketboll utan

det smittade av sig så att jag också utbildade mig till domare.

Det gick så långt att jag fick nöjet att vid ett flertal tillfällen få döma uppvisningsmatcherna med allstar-lagen McGregor och Gulf från USA runt om i Norrbotten. Från dessa matcher minns jag bland annat en mörk jänkare á 125 kilo som punktmarkerade mig som domare i Pajala Sporthall och dagen efter i Kiruna.

Många roliga, och många mindre roliga, händelser, har passerat revy genom åren. Jag tänker bland annat på en herrmatch i Överkalix gamla gymnasal mellan Överkalix och Nyborg. En match som var avgörande för vem som skulle gå till kval till allsvenskan. Folk satt runt väggarna, på väggarna, uppe i ribbstolarna, överallt. Två fotbollsdomare från Tärendö (Kauppi och Karlsson) dömde en enormt spännande och hetsig match som nästan slutade i kaos. Men vi klarade oss i alla fall hem.

Jobbet i förbundet

Jag måste tydligen ha varit något påträngande vid mina kontakter med basketfolk för redan efter tre år inom sporten blev jag invald i Norrbottens Basketbollförbunds styrelse 1968. Eller kan det ha varit 1969..?

Styrelsejobbet blev en händelse som kom att förändra hela min livssituation. Med ett flertal lag under vingarna som tränare i klubben, med dömmandet och så med NBBF blev schemat för fritiden totalt fulltecknat. Ett förhållande som kom att följa mig ett drygt 20-tal år framåt i tiden.

Jag har något vaga minnen från de första åren inom NBBF dock minns jag att den första ordföranden som jag fick leva tillsammans med var K-G Aasa. Där var det inga tråkiga sammanträden inte. Kom inte K-G direkt från Karesuando med dagordningen nedtecknad på baksidan av hotellno-

tan cirka en timme försenad hände det alltid något annat.

Tiden inom NBBF blev spännande och rik

Jag tänker på de tillfällen jag fick representera NBBF vid Svenska Basketbollförbunds årsmöten, vårmöten och övriga konferenser ofta nere i kungliga huvudstaden. Jag tänker på då jag fick följa med länslag som reseledare söderut.

Jag tänker också på den gången då jag åkte från Tärendö till Piteå på en konferens med Svenska Basketbollförbundet och då jag vid receptionen på Statt fick veta att jag kommit en vecka för sent. Det var bara att sätta sig i bilen och köra de 28 milen hem. Det här var, helt enkelt, sådant som hände.

Att jämföra dagens NBBF med 70-talets NBBF är ungefär som att jämföra äpplen med päron. Numera finns ju ett permanent kansli med en målinriktad verksamhet i modern tappning. För 25 år sedan bar vi egentligen NBBF på fickan beroende på om vi var förbundets ordförande, sekreterare, kassör eller ungdomsansvarig. Under några år hade vi förbundets pärmar i Kalix, andra år i Jokkmokk hos Lars Mickelsson eller Mikael Almenäs och under några år fick vi åka upp till Tärendö för att titta i pärmarna. Hur som helst är det dock klart att Norrbottens Basketbollförbund ständigt, vilket årtionde vi än befunnit oss i, har legat steget före andra specialdistriktsförbund. På utbildningssidan var Norrbotten något av en stilbildare redan då 70-talet var ungt.

Tillbaka till IFK Tärendö

Tidigare har jag berättat om de allra första basketlagen hemma i Tärendö och om hur det första ungdomslaget växte fram.

Att vi lyckades bra resultatmässigt redan från början berodde kanske på det sätt vi spelade på. Enkel basket med mycket springande och rakt på eller som en viss kollega till mig från Juoksengi hojtade till sina spelare: "Menä vain" (gå på) eller "pallo pois" (bollen bort). Time out med taktik och ritblock var inte så vanliga.

Den första seriesegern med IFK:s damlag 1967 har jag tidigare nämnt. Jag kommer sedan mycket väl ihåg vår första seger på "Basketbollens Dagar" med flickor B i Bergnäsets hall. De flesta flickorna var födda 1955/56. Varför jag kommer ihåg detta beror på att jag vid hemkomsten till Tärendö deltog i min förenings personalfest på Folkan där det arrangerades en surströmmingstävling.

Eftersom jag medvetet inte hade ätit under dagen vann jag, naturligtvis, tävlingen på 15 firrar. Ingen sådan tävling har senare arrangerats i Tärendö varför jag än i dag står som champion i denna kulinariska sport.

Ett annat minne från 1969 var att IFK:s pojkar A kom till Lilla VM-slutspel i Malmberget och där blev historiska treor efter en heroisk insats mot Hortlax i bronsmatchen.

Apropå just herrbasket måste jag i detta sammanhang berätta om min sorti som aktiv basketspelare för några decennier sedan. Min sista match spelades mellan IFK Tärendö och IF Polcirkeln i Övertorneå sporthall. Min rutin skulle tydligen fälla avgörandet i matchen men just min rutin kom att bli orsaken till att jag därefter hängde upp min baskettröja på väggen där hemma för gott.

Polcirkeln hade en vindsnabb före detta sprinter, Kjell Mäkitalo, i laget. En visst Aasa var deras coach. Vid ett av deras anfall fick sprintern Kjell bollen med ryggen mot Tärendös nummer fyra, en viss Karlsson, som med sin rutin visste var han skulle komma.

Resultatet blev att Kjell sprang rakt på en stillastående vänsterback och däckades varpå Aasa på bänken ropade: "Nog kan du väl springa runt Karlsson även om det tar lång tid..."

Skulle jag skratta eller gråta? Jag, och många med mig, skrattade dock och gör så än i dag

Vi börjar ta för oss

Vi befinner oss nu i början av 1970-talet. Trots att basket ännu var en ung sport i Tärendö märktes det allt mer hur allvaret i sporten trängde sig på mer och mer. Den bästa pojkgrupp IFK någonsin haft, födda 1954 och 1955, skingrades till gymnasieskolorna. Herrlaget fortsatte ännu ett antal år i seriespel, många av de äldre pojkarna blev domare och någon började hjälpa mig med träningar och coaching.

Nu var det dags för flickorna att träda fram i huvudrollen. Ett första tecken på vad som skulle komma visade sig vid en vanlig skol-DM-match i Tärendö 1969 mot Pajala Enhetsskola (eller vad den nu hette på den tiden). Pajala, som ett par år tränats av Vassil Turfandorf, en bulgarisk gympalärare, kom med tio storväxta niondeklassare medan vi spelade med våra sjuor.

Ingen trodde att vi skulle ha någon chans mot dessa madonnor men efter första halvlek ledde vi med 13-0 efter det att våra tekniska spelare sprungit ut och in i deras försvar. Detta gick Vassils ära för när så han tog sitt lag och åkte hem till Pajala i halvtid trots att han av sina egna blev ombedd att fortsätta. Vår första årgång flickor som skulle visa framfötterna var 58-orna som var en stor klass med många duktiga idrottstyper.

Det här var också den första grupp vi satsade på med seriös träning och med högt uppsatta mål. Som 14-åringar vann de Lilla VM i Malm-

berget 1973 efter en klar vinst mot favoriterna Älvsbyn. Vilken enorm upplevelse det var för mig som coach och dessutom som grenledare för basketen.

Att dessa 58:or sedan vann Lilla VM en andra gång året efter var mer väntat. Jag kan säga att från 1973 var IFK Tärendös basket riktigt i finrummet och nu satsade vi även på damlaget, då i division II. Detta fick till följd att vi i mitten av 1970-talet, vid två till tre tillfällen, var och nosade i toppen av tvåan.

KFUM Umeå var det riktiga topplaget och när vi vid ett tillfälle skulle möta dem på bortaplan en lördag kom vi till en tom hall. Jag fick ringa min fru som efter ett omfattande detektivarbete kunde meddela att vi var kallade till match dagen efter – på söndag.

Vad som var sant i detta kaos kom aldrig riktigt fram men det var bara att skicka hem det flicklag vi hade med oss, boka in oss övriga på hotell Margareta och spela dammatchen på söndag.

Jag minns att vi löste hemresan genom att åka med Norrbottens två länslag till Töre (länslaget spelade matcher i Umeå samma helg). Tablå!

Idrottsresor kan ha sina risker

De otaliga resorna med buss och bil kors och tvärs genom Norrbotten går naturligtvis inte spårlöst förbi. När jag drar sig till minnes dessa äventyrligheter med resande ungdomar ryser jag till vid bara tanken på att det kunde ha gått mycket värre, för visst hände det en del.

Exempelvis så hade jag en gång två flickor i min bil, de andra hade farit med buss till Överkalix, varav den ena hade glömt skorna i gymnasalen.

I brådskan med min Taunus körde jag rakt in i sidan på min rektors gam-

la Merca, utanför hans bostad, med sådan kraft att jag fick spetta ut skärmen för att kunna fortsätta till Överkalix.

Min rektor fick byta bort sin Mercedes.

En vinterkväll i snöstorm och med bilen full av segerrusiga tjejer (efter seger mot Polcirkeln) och på väg till Övertorneå för övernattnings.

Då körde jag genom en snödriva tvärs över vägen så att bilen hamnade djupt ned i diket vid Kuivakangas.

En traktor hjälpte oss upp och färdens gick vidare.

Dagen efter satte jag mig i bilen, med nedisad bakruta, och backade taunusen rakt på en lyktstolpe som vek sig i midjan och tryckte in bakluckan så att vi fick gräva fram väskorna ur snön i bagageluckan när vi kom hem.

För många kan sådana här händelser te sig som att föräldrar borde tänka sig för då de skickar sina barn med idrottsledare. Och visst har sådana händelser jag refererat till betytt att jag efter den tiden mer sällan körde bil själv.

Ensam blir fler

Många är kanske i den villfarelsen att det mesta som hände inom Tärendös basket i slutet av 60- och i början av 70-talet sköttes av en viss Dan Karlsson. På en gång skall sägas att så var inte alls fallet.

Som jag skrivit tidigare var vi ett antal skollärare, allt från hyvällärare till svensklärare, som startade upp och byggde upp basketen från början. Jag skulle kunna rabbla upp ett flertal namn på medhjälpare genom åren men nöjer mig med att nämna tre namn som betytt mycket för Tärendös basket:

Gunvor Kohkoinen, numera boende i Soukolojärvi och lärare i Över-

torneå kommun, som startade hela baskettruljangsen i Tärendö.

Rut Taavo, som aldrig sett en basketboll när hon tog hand om ett par grupper nybörjare i början av 80-talet. Rut, då lärare i Tärendö, hade sitt eget sätt att introducera basket hos små barn.

Jan Härkönen, en av de spänstigaste basketspelarna jag upplevt men som saknade ett pojk- och herrlag att utvecklas i. Han försökte ett par år i Dundret Basket men fick hemlängtan. Janne blev redan i de övre tonåren en fantastiskt duktig basketcoach och tränare. Vad han har betytt för IFK:s basket går egentligen inte att beskriva i ord.

Coca Cola-äventyret

”Coca Cola Basket Cup” var klasstävlingen för hela Sverige som drog ett sådant enormt intresse och som blev oerhört omtalat. Inför 1976/77-års cup anmälde Tärendö skola sina femteklassare som bestod av åtta flickor. Vi klarade oss genom distriktsfinalen i Norrbotten och var klar för regionsfinalen i Kramfors. Men nu kom vi till en cirkus av omfattande art.

Av de åtta flickorna gick fyra av dem i Storby skola och de andra fyra i Niva skola, i var sin ände av Tärendö. Av ansvariga fick vi besked om att det var klart att slå samman flickorna till ett Tärendölag. Men inför regionsfinalen fick vi besked om att vi inte fick göra på det här sättet.

Här hade vi trott att allt var okej och så kom detta nya besked i ett läge då vi arbetat oss fram till regionfinal. Några samtal med ett par personer på Svenska Basketbollförbundet hade ingen verkan och de nekade till att vi fått löfte att slå ihop de två små klasserna.

Eftersom Coca Cola Cup var en skoltävling satte vi in skolans studie-

rektor i vårt problem. Han ringde upp skolchefen i kommunen, länskolnämnden och skolöverstyrelsen och framförde vårt delikata ärende. Slutligen hade vi bara en slutlig möjlighet, om vi ville fortsätta tävlingen, och det var så drastiskt att de fyra flickorna i Storby skola skulle flyttas över till Niva skola tills tävlingen var över för vår del. Vi glömde dessa besvärligheter, döpte laget till **Snöflingorna** och åkte ned till Kramfors med full buss. De tre regionsfinalmatcherna rodde vi hem med klara segrar. Snöflingorna singlade sedan hem för finslipning inför riksfinalerna i Stockholm i maj 1997.

I maj månad åkte ett basketlag från Tärendö för första gången söder om Dalälven för att spela basket. Bussen var fylld av föräldrar, syskon och skolkompisar. Semifinalen mot ett Stockholmslag i Västertorpshallen gick bra och efter en natt på hotell och uppmjukning på gräsmattan utanför var det dags för final på Johanneshovs isstadion mot en Arvikaskola inför 5.000 åskådare.

Nerver var, naturligtvis, utanpå tröjorna men vad hände. Helplanspressen gick hem och viktorian skrevs till 60-17. Vad som hände sedan går inte att beskriva i ord. Upp i luften med en 94-kiloscoach, intervjuer med flera tidningar, blommor och hyllningar från när och fjärran.

Segeryra i bussen under hela 130-milaresan, segeraffischer på alla bussfönster, TV i Norrbotten intervjuar i Luleå på måndag morgon, hela centralskolan och halva Tärendö tog emot vid hemkomsten, tal och mera uppvaktningar. Och vilken buckla sedan. I fyra rikstidningar och i BD-medierna hyllades ”snöflingorna” som Tärendös hjältar.

Hur kan intresset vara så stort för en klasstävling för femteklassare?

Den frågan har jag ställt mig många gånger.

Jag kan säga att denna historiska viktoria var inledningen på fyra-fem guldkantade år på 80-talet.

Var priset för högt?

Svenska Basketbollförbundet satsade under en period på cirka 8-9 år medvetet och stenhårt på att föra fram basketsporten i medierna och i hela landet. Genom ungdomstävlingar av jätteformat Som, exempelvis, Mini Basket Cup, RM, 70-iaden och Flick- och Pojkallsvenskan nådde SBBF sina mål för visst hakade medierna på och visst förde detta basketen ett trappsteg uppåt i ett svep. Visst lockade allt detta 1000-tals nya och unga basketspelare som blev en av pusselbitarna i att sporten blev helt rumsren.

Men som delaktig i denna upphaussade basketperiod har jag så här i efterhand många gånger ställt mig frågan om inte priset för detta blev väl så högt. För mina/våra 65:or, 66:or och 67:or blev det i alla fall så att alltför många slutade i för tidiga år. Kanske slutkörda och mätta på ära och berömmelse redan som barn. Trots vissa tveksamheter gick dock satsningen vidare och mitt i allt kämpande, tränande och matchande kom beslutet att det skulle bli en ny idrottshall i Tärendö.

Vi hänger med

Vi körde på och anmälde ett lag den första allsvenskan för B-flickor säsongen 1979/80. Det blev ett gyllene år resultatmässigt, en säsong fylld av ett enormt resande och matchande. Förberedelserna inför äventyret hade gått bra och lottningen såg spännande ut med sammandragningar i Överkalix, Uppsala, Södertälje, Arvika, Mölndal och hemma i Pajala. Det finns otroligt mycket att skriva om från flickallsvenskan men jag nöjer

mig med att återge några minnesvärda och kuliga händelser:

I Mölndal krossade vi allt motstånd men fick problem i förläggningen då vår Åsa råkade trycka in husets båda brandlarm som tjöt i 45 minuter innan vi efter fyra telefonsamtal fick tag i brandkåren. Tågresan hem företogs sovande på sittplats då vi inte fick några liggvagnar.

I Arvika gjorde vi våra sämsta matcher av skilda anledningar. Där upplevde vi att Eskilstunas coach i ren ilska kastade in en stol in på planen och höll på att klappa coachtavlan i skallen på domaren. Vid hemresan från Arvika med bussen skojade hela Tärendögänget med coach Karlsson så att han höll på att få en hjärtinfarkt. Skojet gällde reskassan på cirka 4.000 kronor.

I Södertälje spelade vi en match som nog är den bästa match ett Tärendölag någonsin spelat. Vi besegrade Uppsala med deras eget recept som var helplanspress. För Uppsala var detta den enda förlusten under hela serien.

Sista sammandragningen i Pajala blev för Tärendö avgörande för slutplaceringen. Efter en riktig rackarrysare mot våra, så kallade, ärkerivaler från Överkalix IF, som vi till slut besegrade kom vi att sluta på en sensationell andra plats i Flickallsvenskan. Vilket eko detta gav i övriga Sverige.

Våra ett år yngre flickor, födda 1966, ville inte vara sämre utan med Janne Härkönen som härförare vid sidlinjen sopade de rent i 70-iaden i Norrbotten, de vann Regionsfinalen i Sollefteå och kämpade sig igenom två finalmatcher i Karlstad dock med två förluster som facit.

Det tog sju år men under vårvintern 1980 vann IFK återigen Lilla VM-finalen i Malmberget. En prestation

som upprepades också nästa säsong, våren 1981.

Vår nya hall blev klar för användning i april 1980. Tänk vilken scenförändring det blev från vår gamla, lilla, sal till ny hall med fulla mått. Vi fick riktigt gnugga oss i ögonen vid åsynen. Våra Pajalaresor var ett avslutat kapitel och vi kunde nu erbjuda våra motståndarlag en likvärdig hall och det också med inte så lite stolthet.

Invigningen av hallen föregicks av en 24-timmarsturnering i basket med matcher dygnet runt. Det här var den första Basketmaran som IFK Tärendö arrangerade och som sedan kom att återupprepas 12 år fram

Idrotten får konkurrens

Jag hade länge jobbat aktivt i kommunpolitiken och samhällsfrågor och arbete kom att ta upp allt mer tid för mig men det var en liten detalj som, så småningom, gjorde att mitt engagemang som tränare/coach allt eftersom svalnade, nämligen åldersbetyget. Efter mitt 50-årsfirande 1988 märkte jag att det nog var dags att minska på det aktiva ledarskapet. Det började, konstigt nog, att ta emot att gå till träningen.

Det sista lag jag tränade var damlaget som fick dras med mig kring 1990. När det tog emot att gå till träning så mycket att jag ibland hittade på ursäkter för att "komma undan" förstod jag, klokt nog, att "det bittra slutet" var ett faktum.

Att under 25 år ha knogat de 300 meterna till träning och match, att ha rest runt länet och övriga landet under lika lång tid och glatts i medgång och lidit i motgång. Att sedan plötsligt uppleva att det är över, nu är det slut, har sina sidor.

Ingen får tro att det var med glädje jag valde att lägga av med det praktiska idrottslivet. Ingalunda. Prome-

naderna till hallen har blivit många även sedan dess

Basketakademin föds

Så kom då tillfället och möjligheten att betala tillbaka vad basketsporten gett mig under ett drygt 30-tal år med de stora bollarna. En av mina kamrater inom idrottsrörelsen, pingislegenden Åke Andersson, berättade vid ett tillfälle under sommaren 1997 för mig om den "Pingisakademi" som då hade funnits i Sverige under ett tiotal år.

Åke finns, som enda Norrbottning, med i Pingisakademin som bland annat delar ut stipendier och utvecklingsbidrag unga och lovande spelare.

Åkes berättelse tände ett ljus inom mig. Eftersom Norrbottnisk basket då hade cirka 45 år på nacken måste det rimligtvis finnas ett större antal basketveteraner som på något sätt arbetat med sporten i länet. Jag fick med mig några intresserade av tanken att bilda en Basketakademi i Norrbotten. En interimsstyrelse bildades under hösten 1997, namnförslag på 18 tänkta ordinarie ledamöter vaskades fram efter ett stort detektivarbete, förslag på stadgar för akademien utarbetades och ett första årsmöte kallades till den 11 januari 1998. Då bildades landets första Basketakademi i Pontushallen i Luleå.

Att plocka ut 18 veteraner till akademien visade sig vara oerhört svårt. Det kom namnförslag på 45 tänkta kandidater men Norrbottens Basketakademi blev verklighet med 18 ordinarie ledamöter vilka senare kompletterats med ytterligare tre.

För mig har Basketakademin blivit en krona" på verket och det känns oerhört ärofullt att få finnas med i detta illustra sällskap. Samtidigt är det också mycket ansvarsfullt och ibland på gränsen till svårt.

I och med bildandet av Basketakademien var jag förvissad om att mina engagemang inom länets basket var uppfyllda till fullo. Men skam den som ger sig. Under våren 2000 diskuterades det om att utveckla basketen i östra Norrbotten.

Förslaget väcktes av till Juoksengi inflyttade Bengt-Johan Nybom som tidigare jobbat på Norrbottens Basketbollförbund och i Dundret Basket. Tornedalens Basketcentrum bildades också och här fanns jag med i styrelsen under de första åren.

Framtidssport..?

Jag vill slutligen försöka mig på att spå framtiden för den sport som förföljt mig i snart 40 år. Har jag då kastat bort alla dessa år på en sport som inte

har någon framtid? Nej, ingalunda.

Jag kan gott sälla mig till den samlings människor som kan betraktas som fantaster, entusiaster fånar eller liknande inom någon idrott och fortfarande hänger min gamla devis, inga mellanlägen här inte, kvar. Med den devisen framför ögonen duger det inte att åka på Plannjas hemmamatcher någon gång då och då eller att falla undan vid diskussioner kring idrottens betydelse.

Dessutom finns jag ännu kvar inom IFK:s styrelse och dess basketsektion vilket är mycket stimulerande. Detta är ju också en form av återbetalning till IFK som gett mig så mycket genom åren.

För mig är basketen visionernas idrott i tiden och därför kommer den också att vara framtidens sport.

Det är jag helt övertygad om.

Några av våra medlemmar och andra basketmänniskor när vi åt fantastiskt goda maträtter från Bosnien som Debla och Zvonko Tomic hade tillagat. Från vänster Ernst Ahner, Ingemar Ek, Dan Karlsson, Bror Erkén och Tore Johansson blir serverad av Zvonko Tomic.

- Årgång: 1941
Yrke: Före detta polis
Andra intressen: Jakt
Började med basket: 1955
Hur det började: På realskolan i Övertorneå.
Därför blev det basket: "Gympaläraren" Gustav Holmström introducerade basket i Övertorneå.
Om inte basket? Många andra sporter att välja på. Jag har bl.a. DM-plaketter i cirka 20 andra sporter/ grenar.
Roliga minnen: Många händelser tillsammans med ungdomslag som tränare alt. Allsvenskt spel med Överkalix.
En blomma till:
Min dröm om basket:

Aktiv i flera idrotter

I min ungdom var jag aktiv som friidrottare men har också genom åren prövat på ett flertal andra idrotter. Jag har lyckats erövra någon form av DM-plaketter, guld, silver eller brons i cirka 20 olika grenar. Jag har varit med som aktiv i både läns- och kalottlag och polislandslag i någon form. Basketen då? 1955, när jag började på realskolan i Övertorneå, fanns där en gymnastiklärare som hette Gustav Holmström och Gusse skaffade fram bollar och korgar för basketspel.

Vi var några som blev väldigt förtjusta i sporten och började stanna kvar efter skolan för att träna och bildade så småningom lag. Vi deltog främst i skoltävlingar. Två av mina klasskamrater som lyckades mycket bättre än jag själv var Uno Lahti, nu en av oss i akademien, och Rolf Esko.

Matcher jag minns från den tiden var de mot realskolan i Överkalix med spelare som tvillingarna Lars-Arne och Bengt-Erik Nilsson, Ingemar Brännvall och Lennart Lång med flera. Överkalix var då klassen bättre än vi. Efter realskoletiden blev det lumpen i Skövde och ingen basket. Däremot väcktes mitt intresse för skytte som blev min huvudsport mellan 1961 och 1978.

Till Överkalix

När jag kom till Överkalix som polis träffade jag bland andra Thord Larsson, känd som både spelare, ledare och främst som elitdomare. Han hade då precis återvänt till hemtrakten som lärare. Tillsammans med Thord och några till återupptog vi herrbasketen i Överkalix.

Detta resulterade så småningom i att Överkalix under två säsonger spelade i division I (allsvenskan) som då var landets högsta serie.

I början av 1960-talet fick Överkalix en ny hall som egentligen bara var en halv hall – eftersom den var så liten.

Det blev ändå ett lyft för basketsporten i kommunen. Redan 1966 vann herrlaget division II mot Umeå med knappast möjliga marginal och kvalificerade sig därmed till landets högsta serie. Premiärmatchen spelades i Kalix sporthall mot topplaget Solna från Stockholm.

Det blev förlust i den matchen och i många till så till slut blev det nedflyttning tillbaka till division II men en ny serieseger och avancemang till allsvenskan igen följde omedelbart.

Ett stort basketminne

Själv spelade jag med under den första division I-säsongen och minns särskilt en match mot Alvik som hade Jörgen Hansson, en av landets basketlegender, i laget. Jag förde upp bollen mot Alviks planhalva man hade plötsligt en jätte framför mig. Så kändes det i alla fall. Jätten var Jörgen Hansson som hur lätt som helst bara tog bollen av mig.

Hemmamatcherna i Kalix

Hemmamatcherna spelade vi alltså i Kalix eftersom vår hall var för liten. En episod kring detta, som jag erinrar mig, var en händelse utanför det sportsliga. Ett sällskap företagsledare från Köping var på besök i Kalix för att se på platsen för en, eventuell, etablering av en bultfabrik. Kalix kommuns företrädare visade bland annat sporthallen för sörlänningarna.

På entrédörren satt en affisch som basunerade ut: "Allsvensk basket, Överkalix-Alvik". Någon av företrädarna för företaget Bulten skall då ha sagt att: "Kan man spela allsvensk basket här så skall man väl kunna starta en bultfabrik här också". Det blev också en bultfabrik. Men i Kalix. Den etableringen kan Kalix kommun tacka Överkalix IF för.

Upp och ner

Under de säsonger vi spelade i högsta divisionen hade vi i stort sett endast egna produkter. Första säsongen var Berndt Rannestig från Haparanda ende spelaren utifrån. Under andra säsongen hade vi två spelare från Södertälje. Det var Kjell Östh och Jan-Erik Lundkvist som gjorde värnplikten i Boden. Den förstnämnde blev senare en av Södertäljes främsta ledare. En av våra bästa spelare, Henrik Engström, blev dessutom uttagen i landslaget.

Basketintresserad präst

På den tiden räckte antalet seniorspelare även till ett B-lag som spelade i division III. Det kom att bli mitt lag. Jörgen Hansson hade knäckt mig som division I-spelare men jag kan trösta mig med att jag inte blev knäckt av vilken spelare som helst - utan av jätten Hansson. Division II- och III-matcherna, serierna under allsvenskan spelade vi i vår egen hall. Publiken stod längs väggarna eller hängde i ribbstolarna.

Vi hade på den tiden en präst, Lennart Lindmark, som var mycket idrottsintresserad. Det hände att han kom i prästkappa direkt från högmässan och såg våra matcher. En präst i prästkappa hängande i en ribbstol var alltså ingen ovanlig syn i Överkalix.

Stora ungdomsframgångar

Min del som aktiv i Överkalix IF:s basket var mycket ringa. Däremot blev min tid som ledare, tränare och coach mer betydelsefull. Dottern Helene gick 1978 i klass fem. Eva Larsson, en mycket ung och duktig tränare, tog hand om klassens flickor och började träna basket med dessa. Det gjorde hon så bra att laget gick ända till Sverigefinal i det som då hette GB Basket Cup. Flickorna förlorade knappt finalen mot Hälleforsnäs skola. När de kom hem kom ledaren Eva Larsson till mig och sa: "Gunnar, nu skall du ta hand om tjejerna och träna dem".

Eftersom jag var van att lyda Eva, för min fru heter också så, så lovade att ta över tränarsysslan.

Vi startade direkt och var överens med tjejerna att nästa år skulle vi vara med i motsvarande tävling för sjätteklassare och då skulle vi inte nöja oss med andra plats. Vi tränade hela sommaren utomhus och fortsatte på hösten med önskat resultat. Laget bestod av 10 flickor och det var alla som gick

i klassen. Vi vann GB-cupfinalen inför 5.000 åskådare på Johanneshovs isstadion. Det var en stor upplevelse för oss alla och det uppmärksammades stort i lokalpressen.

När jag nämner lokalpressen bör två journalister nämnas. Den ene är Folke Wallgren som då arbetade på Norrbottens Kuriren i Kalix. Folke skrev många fina artiklar om basketten i Överkalix. Den andre är P-G Björkman på NSD. Det är av stor vikt för ungdomen och bygden att framgångar uppmärksammas.

Höjdpunkterna

Säsongen 1980-81 blev årets höjdpunkt för våra flickor födda 1967 eftersom det blev seger i Sverigefinalen i 70-iaden i Linköping. En rubrik över hela sportsidan i Linköpingstidningen löd: "Överkalix har inte kommit till Linköping för att bli tvåa".

Det var ett yttrande från en av våra tjejer som citerades. Detta sades när sportjournalisten mötte oss på järnvägsstationen när vi trötta anlände till Linköping. Detta år blev det även spel i flickallsvenskan och slutspel i RM i Katrineholm.

Vi gjorde ofta sällskap till de olika slutspelen med Jampa Ericsons 67-or där bland andra Janne Johansson och Janne "Punda" Lundmark, senare Plannja, spelade. Både ledare, spelare och många föräldrar skapade en väldigt god gemenskap under dessa resor och matcher. Vi hejade och stötade varandra under matcherna.

Jag följde sedan Överkalix IF:s 67-or genom åren med bland annat fyra RM-slutspel med placeringarna två, tre, fyra och fyra. Det blev seger i Stockholm Basket Cup, en tredje plats i Scania Cup och 67-orna bildade sedan även stommen i det damlag som spelade en säsong division I.

Den mest spännande händelsen

1981 i februari, när vi väntade vårt tredje barn, hade jag rest i med tjejerna runt hela Sverige under i stort sett tre veckor. Den 22 februari tog jag flyget hem från Stockholm. Flickorna fick åka tåg. Orsaken var att jag inte ville missa födseln. Jag korn hem till Överkalix på kvällen och var så trött att jag bara ville lägga mig och sova trots att Eva redan börjat få värkar. På småtimmarna blev värkarna så täta och kraftiga att vi var tvungna att bege oss till BB i Boden.

Väl framme somnade jag på soffan i väntrummet medan Eva blev undersökt och inskriven. När jag blev väckt och hämtad till förlossningen fick jag uppleva den mest spännande matchen av alla den säsongen. Marcus föddes klockan 07.00 den 23 februari. Mina baskettjejer satt då på tåget på ingående till Bodens central ovetandes om att Helen och Susanne fått ett syskon.

Tränare för två lag

I några år dubblerade jag sedan som tränare, då även för flickor födda 1973, i vilket lag Susanne spelade. Även där blev det ett RM-slutspel som bäst. Vi vann även Lilla VM i Malmberget fyra gånger med ovan nämnda årgångar. Lilla VM var för mig lite speciellt eftersom jag själv blev Lilla VM-historiens förste segrare när jag, 1957, vid finalerna i Boden vann trekampen i friidrott.

Som supporter

Sedan 1994 har min aktiva del i basketen endast varit som supporter och flitig besökare på Plannjas matcher. Innan dess hade jag även under två säsonger tränat sonen Markus och några av hans kompisar. Vi var även med i seriespel. Hockeyn tog dock över för Marcus vilket gjorde att min

tränarkarriär tog slut. Jag har haft en otroligt fin gemenskap i Överkalix och med Norrbottens basket. Där har hela min familj känt sig hemma. Basketen har gett mig mer glädjeämnen än någon annan fritidssyssla. Näst därefter kommer älgjakten.

Grundar akademi för att främja basket

NORRBOTTEN
Under helgen samlades norrbottinska basketprofiler till ett årsmöte för grundandet av Norrbottens Basketakademi.

Behandling av stadgarna upptog den största delen av mötet och i mitten av februari fortsätter man arbetet med att utse de "lederton" aktiva medlemmarna.

Det var i samband med Planjas Delfinmatcher under vårvintern 1997 som några "veteraner" först diskuterade idén om bildande av någon form av akademi inom norrbottinsk basket. Norrbottens Basketbollförbund utsåg sedan en interimstyrelse bestående

av Dan Karlsson, Lars Aasa och Gunnar Svedjestrand med uppgift att förbereda ett underlag för en eventuell akademi.

I söndags såg så akademins officiella dagens ljus, genom det första årsmötet som genomfördes i Pontusshallen i Luleå.

- Mig vetandes är det bara borgerstissen som har en motsvarande akademi i Sverige. Därifrån har vi också tagit modellen, säger Dan Karlsson, som utsågs till ständigt sekreterare.

Av stadgarna som fastställdes framgår bland annat att akademins är en fristående, ideell förening vars främsta verksamhetsuppgift är att på ett framsynt, visionärt och utvecklande sätt stötta och uppmun-

tra norrbottinsk basket, från klubb till elitnivå.

Akademins aktiva medlemmar är begränsade till 18 personer medan de passiva medlemmarnas antal är obegränsat. För att kunna väljas in i någon av dessa två medlemskategorier ska man under ett antal år på något sätt och av bestående värde ha verkat för länets basket.

14 av 18 namn klara

Årsmötet hade enligt Dan Karlsson 26 personer att välja bland och hittills är 14 aktiva medlemmar utnämnda. Arbetet fortsätter under ett möte i mitten av februari, då man också bland annat utser presidenten

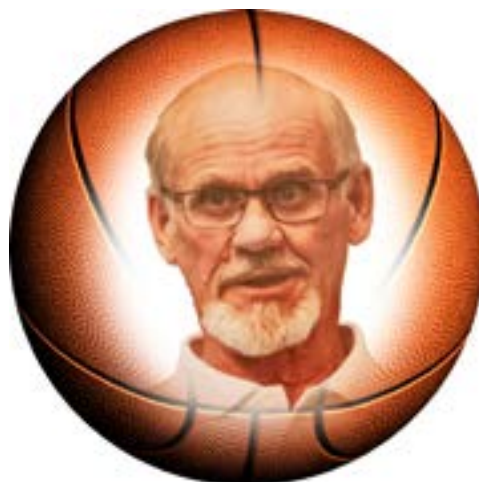
och verkställande utskottet.

De så kallade aktiva medlemmarna kvartar enligt förslagen till stadgar till de självmant säger upp sitt medlemskap eller av någon orsak inte kan eller vill delta i verksamheten. Om någon av de 18 faller ifrån utses en ny ledamot bland de passiva medlemmarna, vilka i sin tur väljs in av akademins styrelse efter ansökan.

Av akademins årliga netto ska en summa årligen avsättas till en speciell fond vars medel används till verksamhetsuppgifter, exempelvis i form av stipendium.

Ann Mittinen

- Årgång: 1942
Yrke: Före detta universitetsadjunkt
Andra intressen: basket, fiske, gamla hus (timring).
Började med basket: 1956 – 57
Hur det började: I realskolan i Övertorneå med Gustav Holmström som gymnastiklärare.
Därför blev det basket: Fascinerades av mångsidigheten i spelet med snabbhet, fysik, spänst, smartness mm.
Om inte basket? Höll på med friidrott och fotboll parallellt med basketen.
Roliga minnen: "Match i Hedenäset. Rålsbussen från Haparanda försenad. Kommer in i matchen när det är ca 8 minuter kvar av första halvlek. Gör 21 poäng och 48 poäng i andra halvlek = 69 poäng totalt.
En blomma till:Lars Aasa för att han ständigt stimulerade till att utvecklas och fanns där för att träna, utmana.
Lars-Erik Ladenberg (Lahdenperä) för att han var min ständige träningskamrat i både basket och friidrott.

Det började på Realskolan

Det var på realskolan 1959 mitt intresse väcktes för basket. Basket var något speciellt för mig. Jag kände att det stämde för mig. Egentligen hade jag hållit på med allt som behövdes för att med en gång bli duktig i basket eftersom jag hållit på med friidrott, skytte, fotboll och styrketräning.

Styrka, snabbhet, spänst och precision hade jag tränat under många år så det var bara att sätta igång.

Drivkraften för mig var att bli bäst i allting. Jag var fanatiskt intresserad av idrott. För att, till exempel, kunna träna kula ordentligt fixade jag en gjuten kulring hemma på gården.

För att komma tidigt igång på våren eldade jag på ringen för att få den isfri tidigt på våren. Vinnarinstinkten fanns där alltid. Jag hade väl bollsinne och andra förutsättningar för att tyckas men nog var det ändå den hängivna uppoffringen som blev avgörande för att jag skulle lyckas med det jag föresatt mig.

När jag sedan märkte att det gick bra tänkte det mig ännu mer och jag tränade ännuhårdare. Framgångarna gav en snabb feedback.

Ett tidigt träningsminne

Ett av mina trevligaste träningsminnen kommer från en fiskefärd till en sjö väster om Juoksengi. Tillsammans med min tio år yngre bror Torbjörn hade vi först åkt bil en mil och sedan gått närmare en mil till sjön. Vi fiskade till långt in på natten. När vi skulle hem var Torbjörn så trött att han inte orkade gå.

Jag var 18 då. Jag bad Torbjörn hoppa upp på min ryggsäck och så sprang jag hela vägen till bilen för att få extra träning. Vi låtsades att vi hade tyska soldater i hälarna och var därför tvungna att ha bråttom.

Det var en märklig drivkraft detta att vi låtsades ha tyskarna efter oss. Det fanns inget val. Jag har då och då tänkt på den här fisketuren. Vi måste inom idrotten skapa bilder som driver oss att bli duktigare och duktigare.

Realskoletiden

Det var en rolig tid på realskolan där jag började spela basket. Jag minns en match mot Korpilombolo. Vi spelade med den stora läderbollen. I halvtid ledde vi med 9-6. I andra halvlek gjorde vi två poäng och vann matchen med 11-8. Två poäng på en hel halvlek låter otroligt litet men så var det i början.

Det fastnade i minnet att det var så oerhört få poäng. Basket spelade vi på gymnastiktimmarna. Läraren Gusse Holmström var entusiastisk för basket så det blev så småningom också frivilliga träningar.

Jag har dock inget minne av hur organiserat det var. Vi spelade mycket. Det var kännetecknande för allt vi gjorde. Vi skulle spela mycket, springa mycket, skjuta mycket, ja, det skulle vara mycket av allt.

Läroverket

På läroverket i Haparanda hade de spelat basket i flera år. När jag kom dit stötte jag på Pirre Holmström, Gusses bror, som var gymnastiklärare. Han var också intresserad av basket.

Vi var många, som tränade basket och nådde snabbt en rätt hög nivå. Där blev Lasse Lahdenperä, sedermera Ladenberg, och jag mycket fina kompisar.

Det blev en vänskap som fortfarande lever. Vi träffas ofta i olika sammanhang, bland annat på mitt torp utanför Upplands Väsby, och på Lasses ställe nära Medevi Brunn. Då gäller alltid att göra något tufft fysiskt så ränderna går aldrig ur.

På läroverket gick också Rolf Esko, Birger Fjällros och Leif Graune vilka senare samtliga spelade i allsvenskan med SK Gränsen. Genom att vi var så många som spelade basket blev läroverkstiden mycket rolig.

Haparanda hade en basketkultur som var snäppet högre än den i Övertorneå. Där fanns duktiga spelare som Lennart Lindström och Ingemar Brännvall.

Det som också bidrog till att vi utvecklades som basketspelare var utbytet med finska lag, främst från Torneå och Kemi. Detta utbyte gjorde att Haparanda tidigt blev ett basketfäste i Norrbotten. Före vår tid hade Tage Engström lagt grunden till detta.

Matchen mot Blackeberg

Vi spelade semifinal i Skol-SM mot Blackeberg i läroverkets gymnastiksal. Vi gjorde en kämpamatch mot ett mycket meriterat Stockholmslag med flera landslagsspelare. Det rådde en fantastisk stämning i salen. Jag vet inte om jag någon gång senare upplevt något liknande.

Det var omkring 400 åskådare som fanns överallt i salen. Varenda ribbstol var full med åskådare som i en inte alltför bekväm ställning åsåg matchen.

Det blev en tät match. Blackeberg hade säkert inte väntat sig ett sådant motstånd. När matchen var slut hade vi vunnit med en poäng. Åtminstone trodde vi det men en viss Åke Nilsson, som var ledare för Blackeberg, visste annat. I de protokoll som användes då skrevs poängen för varje spelare och dessutom drogs streck för det löpande resultatet.

Enligt det som gällde skulle spelarnas poäng gälla om det var skillnad på detta och det löpande resultatet. I det löpande resultatet kunde det lätt bli fel. Däremot var det mycket troligt att det blev rätt när de för varje spelare antecknade målen de gjorde.

Alltså hade vi vunnit matchen och det var vi alldeles säkra på. Leo Kai-mento var den ene domaren och han tvekade inte heller. Haparanda var segrare.

Sedan hände något mycket underligt. På kvällen kontaktade Åke Nilsson sina goda vänner i Stockholm och dessa gav Åke det lugnande beskedet att det löpande resultatet skulle gälla. Helt i strid med det som faktiskt gällde.

Det löpande resultatet gällde de nya protokoll som hade börjat användas i en del länder men i Sverige hade dessa ännu inte använts i en enda match.

”Ett justitiemord”, kallade sportreportern Frille Eriksson detta i NSD.

Dåliga förlorare

Blackebergs spelare uppförde sig för övrigt på ett mycket dåligt sätt efter förlusten och rev bland annat ner ena korgen. I serietidningen Buster har spelaren Anders Grönlund skrivit om matchen i Haparanda där han ger en helt felaktig bild av vad som hände.

Även detta var ett utslag av dåligt sportmannaskap. Det skrevs att Blackeberg hade blivit mycket orättvist behandlade. Bland annat att domarna varit mycket partiska vilket på inget sätt var riktigt. Enligt Grönlund var också publiken osportslig.

Det osportsliga i samband med matchen stod nog istället Blackeberg för. Publiken var entusiastisk över det spel vi presterade. Grönlund ger en bild av vad som hände och Grönlunds skrivelser i Buster ger också en bild av hur media kan förfälska verkligheten. Även om det som i detta fall bara var fråga om en serietidning.

Att vi kunde bjuda på ett sådant motstånd berodde på att vi var flera som hade tränat hårt. Inte bara basket utan även annat. Fysiskt var vi överlägsna Blackeberg. Vi kanske hade sämre teknik men vi sköt bättre.

Blackeberg hade förutom Anders Grönlund bröderna Anders och Örjan Widén och Bosse Lundmark som

samtliga var mycket meriterade spelare. Med sådana spelare i motståndarlaget var vår prestation nästan bragdlik.

Omspelet

På måndag morgon, när jag satt och skrev en tenta, fick jag beskedet att vi skulle spela om matchen klockan elva. Vi hade då inte ens en timme till förberedelser.

Utan att säkert veta det tror jag att Blackeberg redan på söndag kväll fått reda på att det skulle bli omspel.

I varje fall hade de redan tidigt på morgonen fått beskedet medan vi blev tagna på sängen. Vi hade inte en chans att mentalt förbereda oss för matchen. Ändå vann Blackeberg med endast elva poäng och hade vi fått några timmar på oss till förberedelser kunde vi mycket väl ha vunnit en gång till.

Om det inte hade gått till omspel skulle förbundet inte ha kunnat göra annat än döma oss som segrare även om Åke Nilsson var dess ordförande. Senare fick vi höra att det var viktigt att Blackeberg vann eftersom finalen skulle spelas mot Brännkyrka och det redan var klart med TV-sändning från den matchen.

För mig har denna händelse alltid varit ett starkt minne av hur man även i idrott kan förfara på ett rättsvidrigt sätt. Det har tyvärr hänt och det kommer att hända igen.

Min styrka i basket var att jag sköt mycket bra. Jag tror att även det hade att göra med friidrottsträningen. Genom kulstötningen hade jag fått väldigt kraftiga händer, starka handleder och över huvud taget en vältränad kropp.

Det blev lätt för mig att skjuta. Hade jag inte friidrottat och på det viset fått en bra fysik skulle det alldeles säkert inte ha gått så bra. Jag vågar

nog säga att det var tack vare friidrotten jag blev så tänd på basket som jag blev. Att jag sköt bra berodde också på att jag trodde på mig själv.

En annan match att minnas

Min bästa match poängmässigt var en i Hedenäset då jag gjorde 69 poäng. Jag åkte rälsbuss från Haparanda. Den var försenad så jag kom för sent till matchen. Av den första halvleken hann jag därför bara spela åtta minuter.

I den andra gjorde jag 48 poäng. Det var en sådan dag då allting gick in. Hade bussen varit i tid i Hedenäset hade det kunnat bli över 100 poäng. Till och med Idrottsbladet uppmärksammade den matchen som var i Tornedalsserien.

En gång när vi var till Kemi och spelade fick vi ungdomar sova i tält för ekonomin tillät inte att vi tog in på hotell. Vi hade en spelare med som hette Melvin Johansson. Han var mycket lång, två meter och någon centimeter därtill.

Minns jag rätt, och det tror jag att jag gör, hade han svårt att rymmas i tältet. Han var tvungen att ha fötterna utanför tältduken.

Med Råneå i allsvenskan

1962 gick Råneå upp i allsvenskan och då var jag en av dem som skrev idrottshistoria i Norrbotten. Råneå blev nämligen länets första allsvenska lag alla kategorier.

Det var något stort att få spela i allsvenskan. Även om vi var ett blandat lag var vi ändå ett sammansvetsat gäng som verkligen kände för Råneå som ett eget lag. När vi efter höstomgångens matcher i Malmberget fick spela i Boden fick vi dessutom mycket folk på läktarna.

På något sätt kan man jämföra Råneå med Plannja, fast några nummer

mindre. Det var roligt att vara med i ett sådant lag och resorna till Stockholm var upplevelser.

Vi tog in på billiga hotell. Ett hotell på Vasagatan var nästan i torftigaste laget men det gällde att inte slösa med pengar. På det här stället var tanten som tog emot oss inte riktigt nykter. Hon verkade dessutom vara orolig för vad vi kunde vara för typer.

”Är ni skötsamma?” frågade hon.

”Så här skötsamma pojkar har ni nog aldrig haft på det här hotellet”, sade jag.

Det var väl inte riktigt artig av mig men vi var nog alla överens om att detta stämde med sanningen. Litet av cirkus var det när tanteri, eller vad jag nu skall kalla henne, skulle beställa ett samtal till Juoksengi.

Hennes försök att genom bokstavering försöka få telefonisten att förstå var hon ville komma skulle ha platsat i vilken revy som helst. Till slut tog jag luren av henne och sa:

”Ja, vi skulle till Juoksengi”.

”Jasså, Juoksengi, ett ögonblick!”

Andra året Råneå spelade i allsvenskan kunde jag på grund av en knäskada inte vara med. Jag tror inte att jag spelade en enda match i serien. I december blev jag opererad och det tog lång tid innan jag kunde spela igen.

Knäskadan fick jag första gången 1964 och den satte stopp för mitt tävlande året efter.

Läraryrket

1964-65 lämnade jag Norrbotten och gick till Duvbo. Jag valde att söka till läraryrket i Stockholm för jag hade fått veta att jag hade en chans att komma med i landslaget. Dessutom lockade läraryrket. Tyvärr krånglade knäet så det blev en ny operation på Karolinska sjukhuset.

Sten-Otto Liljedahl, som var en av världens främsta på knäskador, var den som opererade mig. Han tog hela läkarteamet till mig och visade hur jag genom idogt tränande hade kompenserat svagheten i knäet med en enorm muskelstyrka.

Korsbandsskadan jag fått missade läkarna i Boden. De opererade menisken, som också var skadad, men gjorde ingenting åt korsbandsskadan. Enligt Sten-Otto var det prestigeskäl. De ville, helt enkelt, inte erkänna att de inte kunde operera korsband.

Landslagsdebut och jubileumsturnering

Min landslagsdebut gjorde jag, trots allt, i Köpenhamn under Polarcupen 1966. Då var jag inte ordinarie i laget utan hade åkt med som reserv.

Givetvis hoppades jag att få spela och jag fick också chansen när Egon Håkansson blev skadad. Nog kändes det en aning nervöst att spela debutmatchen men detta att jag alltid trott på min förmåga var till stor hjälp. När jag väl kom igång tyckte jag att jag lyckades riktigt bra. Det måste också de lagansvariga ha tyckt för efter den matchen blev jag under lång tid ordinarie i laget.

Jag hade också den stora förmånen att spela en jubileumsturnering på Olympiastadion i Helsingfors. Nytt var att spela utomhus och nytt var att spela inför 10.000 åskådare.

Just detta att få spela inför en så stor publik var någonting alldeles extra. Det var någonting jag drömt om mer än en gång. Att jag dessutom var lyckosam med mitt skytte förstörde absolut inte upplevelsen för mig.

Trots besvär med knäet spelade jag i landslaget och lyckades dessutom hävda mig riktigt bra. Det blev några mycket fina år med landslaget. Jag fick resa mycket och fick vara med om många fina upplevelser.

OS-kval i Sofia

När det gäller matcherna med landslaget är det starkaste minnet från 1968 då vi i Sofia spelade kvalmatcher till OS i Mexiko. Vi blev åtta i turneringen och det var den bästa placering Sverige uppnått i sådana sammanhang.

Det som bäst visar den höga klass landslaget då hade är att Sverige i den turneringen spelade förlängning i fyra av matcherna. I två av dem blev det två förlängningar och två av matcherna slutade med svensk seger. Att detta blev det starkaste minnet berodde just på de jämna matcherna och den härliga stämningen som rådde i salen. Det var så basket skulle vara.

Bästa landskamperna spelade vi mot tjeckerna i Uppsala respektive Stockholm.. Då gjorde vi jämna matcher mot en mycket bra basketnation. Då platsade jag i förstafemman och lyckades också bra.

Sedan blev det operation igen och den här gången blev det extra påfrestande eftersom jag skulle åka med landslaget till USA. Strax före avresan skadade jag knäet igen så det blev att stanna hemma i stället för att åka på en drömresa till basketsportens förlovade land. 1970 opererades jag för fjärde gången. Trots mitt krånglande knä hann jag spela 65 A-landskamper och några B-landskamper innan det var dags att sluta med basketen – endast 26 år gammal.

På ett sätt var det jobbigt, nästan tragiskt med knäskadan, men du ställer om dig snabbt när du ser att det inte längre går. Jag satsade mer på skola och läraryrket men givetvis fortsatte jag också som ledare i basket.

Landslagsledare och Universiaden

Efter min aktiva tid blev jag ledare på allvar. Först blev jag headcoach för universitetslaget. Jag höll i det lag som spelade Universiaden i Moskva 1973. Vi var där med ett ganska bra lag. Det var en stark upplevelse att få vara med i Moskva på gott och ont.

Jag kände senast jag kommit över gränsen till Sovjet och hur läskigt det var bakom järnridån. Det var en känsla jag sedan hade hela tiden i Moskva.

Hela tiden hade jag en olustig känsla av, att vad som helst skulle kunna hända. Sportsligt är ju Universiaden, näst OS, det största du kan vara med på inom idrotten. 32 nationer var med bara i basketturneringen.

Det första obehagliga som hände var att en av våra spelare blev tagen av polisen och inburad misstänkt för att använda knark. Polisen ville inte erkänna, eller förstod inte, att det var snus han hade. Han fick sitta inne i några timmar innan vi fick ut honom. Det var ett litet annorlunda minne från mina basketresor.

Det andra som inträffade var både av obehaglig och behaglig natur. Ali Strunke var med som överledare och han var en stark och orädd sådan. Ett av mina absolut starkaste minnen är när han stod utanför hallen där vi skulle spela mot Israel. Inför beväpnade vakter i mängd skällde han ut öststaterna.

Han tog i så att vi var rädda att han omgående skulle skickas till Sibirien eller något annat avlägset ställe. Vår oro var dock obefogad. Ali tog väl i så pass ordentligt att ryssarna inte vågade göra något.

Att han skällde ut öststaterna berodde på att det satt militärer runt planen när vi skulle spela. Ali gjorde klart för dem att det faktiskt var skol-

klasser som skulle spela mot varandra och att det inte skulle behövas några militärer för att vakta spelarna.

Det var starkt av Ali att säga ifrån på skarpen. Men inte undra på att vi andra var rädda för vad som skulle hända efter den utskällningen.

Stark man i svensk basket

Ali Strunke var betydelsefull för svensk basket. Han var kunnig i många språk så det var en kraft att ha med honom på turneringar utomlands. Ali var också på sitt sätt en stor egoist. När han arbetade på förbundet fanns inte många anställda där. Ali var generalsekreterare.

Ringde du till förbundet och var osäker på om du kommit rätt och därför frågade om du kommit till Svenska Basketbollförbundet kunde du ganska säkert böra Ali säga:

”Basketbollförbundet, det är jag det”.

Turneringen var fantastisk. Vi började mot USA och visste att det var ett övermäktigt motstånd. Före matchen kom vi överens om en sak och det var att vi skulle hålla tätt bakåt och i varje fall inte låta de amerikanska spelarna dunka.

Matchen började med att våra motståndare dunkade i de tre första anfallen. Det var det bara att lägga om taktiken, till vilken minns jag inte, och det spelar ingen roll heller. För ingen taktik hjälpte. Vi förlorade stort.

Universiaden blev Dave Thompsons stora turnering. Sovjet hade i slutsekunden vunnit den omskrivna matchen i OS mot USA i München så det USA-lag som var i Moskva skulle ta revansch för nederlaget i OS.

Thompson var otroligt bra och han var den som främst såg till att USA vann matchen mot Ryssland med hela 15 poäng. Det var en fantastisk upplevelse att se den matchen.

Vi blev 20:e nation och vann i alla fall några matcher.

Egoism behövs för framgång

Att vara egoistisk är nästan avgörande för om du skall komma upp i den yppersta eliten. Att få spela mycket gör att du blir bättre. Det är få bänkspelare som har blivit riktigt bra. Ett exempel på en som själv avgjorde allt i ungdomsåren är Zvonko Novakovic som jag coachade både på klubbnivå och i juniorlandslaget.

Han är jämnårig med Fredrik Jönzén som sedermera blev proffs både i USA och i Europa. Novakovic var en oerhörd talang och, enligt mitt sätt att se det, bättre än Jönzén under juniorortiden. Han kom med i Alviks A-lag, satt två år på bänken och fick aldrig chansen att utvecklas.

Han är ett exempel på talang som inte tagits om hand i svensk basket. Men det är lätt att se i spegeln.

Ett annorlunda matchminne

Vi skulle spela semifinal i SM med Duvbo mot Helsingborg. Janne Holmberg, som var en riktig söderkis, hade spelat i landslaget i basket. Han hade också spelat fotboll i Hammarby och han skulle alltid pröva olika trick. Dessa var inte alltid så justa heller.

Före matchen mot Helsingborg hade han till uppvärmningen släppt ur litet luft ur de bollar som Helsingborg skulle få.

Det skulle Holmberg inte ha gjort för effekten av hans tilltag blev det motsatta mot vad han hade trott. Helsingborgarna blev förbannade på oss och spelade i rena ilskan bättre än de annars skulle ha gjort och vann matchen med en poäng. Jag är nästan säker på att om de inte fått den extra tändvätskan hade vi vunnit.

Olika coachtyper

Som spelare, och som ledare, har jag stött på många coacher som alla varit olika på något sätt. Min första riktigt kunniga coach var Leo Kairento. Han var en pådrivare. Jag var så ung då att jag inte har någon riktigt klar bild av honom. Att han var auktoritär, det minns jag, liksom han också var det som domare.

Leo var envis så jag tror inte att han lyssnade så mycket på vad andra tyckte. När jag tänker på coacher jag haft brukar jag fundera på vad den och den coachen egentligen lärde mig.

Jag kan inte peka på någonting speciellt jag lärde mig av Leo. Det är ganska intressant att tänka på vad jag lärde av den och den men också svårt att peka på någonting konkret. Varje coach har väl gett någonting som jag lade till det jag redan kunde..

Vad lärde jag mig av Boris Nyman, till exempel? Han var en duktig tränare men jag kan inte peka på något speciellt här heller. Däremot minns jag mycket väl vad jag har lärt mig av vissa spelare. I Duvbo lärde jag mig mycket genom tvåmannaspel, som vi tränade mycket.

Redan i Råneå, med Lasse Ladenberg, hade vi många kombinationer som de andra i laget inte kunde. Vi var ett radarpar. Jag tror att du missar någonting viktigt när du i laget har spelare som spelat ihop i uppåt tio år men inte har en enda grej som de kan göra tillsammans.

Det kan vara mycket enkla grejer men ändå effektiva. Du kan, exempelvis, ställa en screen, rulla mot korgen, få en passning och avsluta med mål.

Avslutningsvis vill jag berätta om ett lag jag hade i Södertälje. Det var ett lag med spelare från flera olika nationer och flera av spelarna hade svårt

att passa tider. De kom ofta för sent och gång på gång hade jag påtalat detta för dem. Så småningom blev det också bättre men riktigt säker kunde jag inte vara att alla skulle komma i tid ens till match.

Jag betonade också hur viktigt det för dem att träna extra om de ville bli något stort på basketplanerna.

Vi skulle spela kvartsfinal i en turnering och två av spelarna kom inte i tid. Jag hann bli ordentligt förbaskad på dem innan de slutligen dök upp ett par minuter före uppkast. Jublande glada.

”Är det dags att komma nu?” frågade jag ilsket.

Pojkarna tittade frågande på mig och förstod inte alls varför jag var så arg.

”Vi har varit och tränat”, sa de i munnen på varandra.

”Inte skulle ni väl träna nu”, sa jag.

”Vi har tränat i fyra timmar”, sa pojkarna.

- Årgång: 1946
Yrke: Fastighetschef
Andra intressen: Basket, fritidshuset i Brändön
Började med basket: 1961/62
Hur det började: "Jampa" kom som "nybakad" gymnastikdirektör till realskolan i Gammelstad. Han introducerade något som kallades basket.
Därför blev det basket: Det var kul och "Jampa" var entusiastisk.
Om inte basket?
Roliga minnen: 1967, ev. 1968, då vi i GIF (Gammelstads IF i div II) i en riktig påsksmäll slog Boden (i div I) i Norrbottencupens final med 54 – 53 efter förlängning med 48 – 48 i full tid. Vi var då bäst i Norrbotten. Året därpå värvade vi flera av Bodens spelare, bl.a inte helt obekante Kent Brodin. Plannjas guld 1997 var en höjdare (från "bäst i Norrbotten" till "bäst i Sverige")
En blomma till: Jampa Eriksson, för att han i snart 40 år ständigt tillfört basketens mervärden.
Charles Barton, för att han genom sitt speciella "bollsinne" etablerade Plannja Basket i Basketligan, värvade Sveriges genom tiderna bästa basketspelare och kanonkille = Erik Elliot och nu senast för att genom sitt kontaktnät, tillfört svensk basket ytterligare en dimension, då han tog Magic till M7 och Sverige.
En blomma också till Erik Elliot, som var största bidragande orsaken till Plannja Baskets 2 första SM-guld.
Min dröm om basket: 1 till 2 svenska lag i Eurotoppen.

Mitt basketengagemang började 1961 av samma anledning som många andras. Det var när Jampa Ericson kom till Gammelstad som nybakad gymnastiklärare från GCI som det då hette. Jampa hade gått utbildningen tillsammans med sådana kändisar som prinsessan Birgitta och Sven Tumba så han hade från första början en viss status i och med detta.

Jampa började prata om basket vilket vi inte visste så mycket om. Ett av Sveriges bästa lag då var Alvik. Vi trodde att det handlade om Alvik utanför Luleå och var mycket förvånade över att man i Alvik var så duktiga i basket.

Armbågar och förluster

Jampa började träna oss. Vi kunde ingenting så det måste ha varit väldigt intressant för honom att börja med de

alla enklaste för att så småningom få oss att åtminstone begripa någonting. En sak är jag säker på och tacksam för. Vi fick lära oss grunderna ordentligt.

Vi började snart spela matcher men åkte på storstryk mot storheter på området som SK Gränsen, Överkalix, Råneå, Kalix, Jokkmokk och Boden. Vi småpojkar åkte och spelade mot dessa lag som hade mycket större spelare än vi hade. Vi var till exempel till Hedenäset och mötte Gränsen med bröderna Aasa som var stora och starka. Vi fick några armbågar i skallen och så var matchen förlorad.

Vi förlorade under en lång tid alla matcher och fick till vår föregelse samma fula gula färg på protokollen match efter match. Vi hade minsann lagt märke till att lagen som vann fick röda protokoll. Det var väl nästan så vi grät ibland och pratade med Jampa om att vi skulle sluta med allt vad basket hette. Jampa tröstade oss och sa: "Nog ska det ordna sig till slut". Vilket det också gjorde.

Eftersom jag vet att andra har skrivit om den stora händelsen då vårt protokoll ändrade färg från gult till rött låter jag den händelsen vara. Så mycket kan jag säga till tröst för lag som förlorar att ni inte ska ge upp för då får ni också uppleva den fina känslan när de gula protokollen byter färg och blir röda.

Basketsektionen i Gammelstad

Redan första året Jampa var i Gammelstad bildade han en basketsektion inom föreningen. I den basketsektionen blev, bland andra, jag invald. Då var jag 16 år och fick det stora hedersuppdraget att bli sekreterare. Ni ska också komma ihåg att när vi bildade basketsektionen var Gammelstad IF i huvudsak en fotbollsförening.

Ordförande i föreningen var Lenart Ekholm som också var ordförande i Norrbottens Fotbollförbund. Hela huvudstyrelsen var fotbollsfolk så det var jättejobbigt att över huvud taget komma med i föreningen. Att sedan få ta del av de gemensamma resurserna betydde också en kamp. Vi kämpade dock på och det gav resultat undan för undan.

Med moppe till träningarna

Jag bodde i Södra Sunderbyn och när jag skulle till träningarna i Gammelstad fanns inte alltid så bekväma skjutsar att tillgå som nu. Jag hade en gammal moped men på vintrarna var det ofta för kallt att åka med den. För att skydda ansiktet köpte jag ett skydd till moppen. Det var formgjutet av glasfiber som en vindruta så det blev något så när drägligt att fara med den. Ibland gick jag efter järnvägen till Gammelstad för att träna.

Långsiktig planering

Efter att ha förlorat massor av matcher under några år gjorde vi vår första

långsiktiga planering av verksamheten. Vi var inte alls blygsamma utan bestämde att vi skulle bli bäst i Norrbotten. Med tanke på alla storlag som fanns i länet med bland annat landslagsspelare i var det att spänna bågen väldigt högt. Vi var ändå överens om att det skulle vara vårt mål.

Vi spände bågen högt men strängen höll. 1967 var vi så duktiga att vi spelade DM-final mot Boden. De spelade i allsvenskan medan vi höll till i division II. Vi slog Boden i en dramatisk match och resultatet blev vändningen för vår verksamhet. Till den kommande säsongen värvade vi också fyra Bodenspelare. En av dessa var Kent Brodin, en annan var centern Jan-Olof Boklund och en tredje Kents bror Per-Ulf.

Därmed inledde vi vandringen mot en plats i högsta serien. Målet hade höjts från att vara bäst i Norrbotten till att bli bäst i Sverige. Vår vandring mot detta mål blev en riktig berg- och dalbana. Från slutet av 60-talet och en bit in på 70-talet blev vi bekanta i hela landet som "gröna hissen" eftersom vi hela tiden åkte upp och ned i seriesystemet. Vi var för bra för Norrbotten men för dåliga för Sverige. På något sätt var vi tvungna att få ett slut på åkandet upp och ned.

Något måste göras

Jampa tränade damlaget, herrlaget, damjuniorerna och herrjuniorerna plus några ungdomslag. Det där kunde inte fortgå i längden. Vi övriga i styrelsen förstod att Jampa inte skulle kunna fortsätta på detta sätt. Efter många om och men var vi på det klara med att någon annan måste ta på sig några av Jampas tränaruppdrag. Han fick ju aldrig tid att vara hemma.

Tillspetsat kan jag säga att han, trots allt, var hemma ibland. Nämligen när vi hade styrelsemötena hem-

ma hos honom. Det hela slutade med att Ingemar Ek blev coach för damlaget vilket lättade en del på Jampas arbetsbörda.

Spelare utifrån

Vi började också ganska fort tänka på utländska spelare precis som många andra klubbar i Sverige. Först var vi dock inne på att få duktiga svenska basketspelare till Luleå. Utvecklingen av att få svenska spelare kan skissas på följande sätt: Hur skulle det vara möjligt att få duktiga spelare från andra delar av landet när det kunde vara problem att få spelare från länet till Luleå?

Vi fick i alla fall duktiga spelare som Jerry Rantatalo från Kiruna och Mikael Almenäs från Jokkmokk till oss. Så småningom kom också ett gäng duktiga spelare från Östersund: Bengt Aili, Håkan Eriksson, Mats Lundkvist och Hasse Lindkvist vilka blev mycket betydelsefulla förstärkningar för oss.

Vi ville utveckla ett program där spelarna, även om de inte fick betalt, ändå skulle komma till Luleå också från södra Sverige. Ett sätt var att försöka få spelarna att göra värnplikten på F21 och där få något som vi kallade för "anpassad militärtjänstgöring". Översten på F21, Lars-Erik Klintervall, var förstående till att beväringarna då och då måste vara borta för träning och matcher.

Jampa var också med om att arbeta för att få anpassad studiegång på högskolan för basketspelare och kanske för andra som satsade på elitidrott jämsides med studierna. Förmodligen kom fotboll och ishockey med i bilden på samma gång. Idrottsmän behövde längre studietid än andra.

Så småningom började vi också arbeta för ett basketgymnasium till Luleå. Kunde vi lyckas med det skulle vi få talanger till Luleå redan som ung-

domsspelare. I Luleå fanns möjligheter att spela basket på olika nivåer i olika föreningar. Fick vi lovande spelare till basketgymnasiet fanns också chansen att de skulle göra värnplikten och sedan också eventuellt studera på Högskolan.

När vi fick spelare till Luleå var ett av våra mål att se till att de trivdes. Vi försökte vara så mycket som möjligt med spelarna. Ofta bjöd vi hem dem till våra hem. Om de inte fick så stor ersättning i pengar så fick de desto mer på annat sätt. Det värde vi försökte ge var mer ett socialt värde än pengar. Vi hade ingen möjlighet att betala mycket åt spelarna. Det var nog besvärligt att få pengarna att räcka till för de långa resorna.

Ett år värvade vi till och med en finsk spelare som hette Pitkeläinen. En jätteduktig guard som var säker på långskott. Så småningom kom Torbjörn Gerkhe och det var ett stort kliv för oss att få en så duktig landslagsman. Vi försökte flera gånger att få över Torbjörn Taxén men vi lyckades inte. Alviks blivande coach, Henrik Gaddefors, var också aktuell. Vi spände bågen högt också här men för att få spelare gällde det också att vi var duktiga som förening.

Några amerikanska importörer

De utländska importörerna ska jag säga något om även om andra också skulle ha berättat om dessa. Ett år fick vi en spelare från UCLA som spelade med oss i lilla Gammelstadshallen. Vad han tyckte om att spela basket i en så liten hall det vet jag inte men bra spelade han. I mitten av 70-talet kom fenomenet Joel Copeland och själv hade jag det stora nöjet att spela tillsammans med honom.

På basketkansliet finns en affisch som många kanske inte tycker är märkvärdig på något sätt. Mig påminner den dock om en av livets bas-

kethöjdpunkter. På resultatavlan på affischen kan du se att Gammelstad leder med en poäng. Vi spelade mot Solna som hade ett mycket duktigt lag. Bilden visar matchens sista skott. Copeland skjuter och passningen har jag just levererat. Vi vann matchen med tre poäng och det var stort jubel i hallen. Det var storpublik på matchen för även på den tiden fyllde vi det som nu heter Pontushallen. Det var en stor sensation att vi kunde slå Solna den gången.

En stor personlighet

Joel Copeland var en otrolig människa på mer än ett sätt. Var du och hälsade på hos honom kunde han sitta i fåtöljen och träna med tyngder på vristerna. Han tränade hela tiden och det gav resultat. Jag minns en match mot Djursholm som då var ett ungefär lika bra eller dåligt lag som vi. Copeland gjorde i den matchen 63 poäng och då ska ni komma ihåg att trepoängslinjen inte fanns. De flesta skott Copeland sköt var längre ifrån än nuvarande trepoängslinje. Djursholm hade också en duktig amerikan som hette Hays. Han gjorde 40 poäng, vilket var bra, men inte räckte det långt mot Copelands 63. Vi andra var statister och vår uppgift var att försöka få bollen till Copeland som skulle fixa resten. Den här gången, liksom många andra, betydde det att Copeland var den som fixade segern till oss.

Charles Barton kom i stråhatt

Så småningom kom en annan kille med i bilden. Han heter Charles Barton och han har betytt mycket för basketen i Luleå. Han kom till Kallax med stråhatt på huvudet och väckte berättigad uppmärksamhet. Han var en duktig friidrottare och en ganska bra basketspelare. Charles Barton införde en mjuk spelstil eller vad jag nu

skulle kalla det. Han försvann så småningom till Stockholm, blev coach i Solna och sedan också i landslaget. Vi tog tillbaka Barton och på 90-talet blev han vår förste coach när basketligan startade 1982.

Valet av coach har alltid varit en styrelsefråga och ska så vara. Charles Barton var intressant inte minst ur den synpunkten att han var landslagscoach. Dessutom var han en speciell personlighet som var massmedialt intressant. Han gick alltid klädd i träningsoverall men när det var dags för match då dög inte vad som helst. Då var han den stiligast klädda mannen i hela arenan. Det var en grej som också gick hem massmedialt.

När vi drog igång basketligan hade vi ett 100-punktsprogram. Vi skulle vara bäst på alla sätt och coachen var en del i detta. När Charles kom tillbaka som coach gjorde han ett väldigt bra jobb ur de här aspekterna. Inte bara genom att vara en bra coach utan också genom att göra Plannja Basket massmedialt intressant. På så sätt började vi också omsätta mer pengar inom föreningen.

Den viktigaste importen

Av de utländska spelarna har onekligen Eric Elliot betytt mest för föreningen och mest för mig personligen. Eric och hans familj hade under de sju år han var i Luleå mer eller mindre bott hos oss. I efterhand har Eric och hans familj klart förstått hur bra de hade det i Sverige i jämförelse med alla ställen de sedan flyttade till. Vi har alltid fortsatt att bjuda spelare som kommit till klubben någonting annat än enbart den ekonomiska kompensationen

Vi har med framgång haft inhemska coacher som Jampa, Kari Marklund, Kent Brodin, Rune Karlberg med flera. Vi har lagt ned mycket arbete på att få bra coacher. Vi har

också haft många utländska coacher och alla har tillfört något på något sätt. Vi hade, till exempel, en kedjerökande filur som hette Alan Loonin som coach på 80-talet och han lyckades, med en ganska medioker uppställning, leda laget till en femteplats i serien.

Luleå Basketcentrum blev nästa steg

Jag kan lugnt säga att vi aldrig slagit oss till ro med det vi uppnått. Ständigt fanns tankar på hur vi skulle kunna utveckla basketverksamheten i Luleå. Jampa kom då med idén att vi skulle starta Luleå Basketcentrum där alla kvartersföreningar, oavsett hur många som fanns, skulle ingå. Vi skulle inte värva spelare från varandra men ville någon däremot flytta från en klubb till en annan så skulle det tillåtas.

LBC skulle också vara en del i hur man fördelade inkomsterna från bingo mellan klubbarna. Ett tungt vägande skäl att starta LBC och bilda nya föreningar var att vi skulle slippa att ständigt göra långa resor runt hela Norrbotten för att spela matcher.

Genom att bilda flera nya föreningar fick vi massor med nya ungdomar till basketen. Ungdomarna fick bra med matcher utan att det kostade för mycket. Naturligtvis deltog man också i norrbottniska serierna.

Vi ville så småningom gå ett steg längre. Vi måste närma oss Europa. Vi hade haft ett utbyte med Finland i ett antal år men vi ville vidare. Vår första match utanför Norden spelade vi i Bryssel mot Standard Liege och resan dit gav oss en första inblick i hur det var att spela ute i Europa.

På 70-talet var vi tvungna att på allvar fundera på hur vi skulle kunna finansiera en så stor verksamhet som vi skissat upp. Då kom tanken att byta namn så att ett företagsnamn kom in. Teckningsläraren i Gammelstad fick i

uppdrag av Jampa att rita en basketgubbe vilket han också gjorde. Den bilden satte vi in tillsammans med en annons i Dagens Nyheter och talade om att vi var till salu. Detta resulterade i att föreningen kom att heta Plannja Basket.

Vi gjorde ett avtal med byggdivisionen vilket gick ut på att vi skulle få provision på de sporthallar NJA byggde. Men då hände det som inte kunde hända. Året efter såldes nämligen inte en enda hall. Det höll på att gå åt helstike med hela föreningen.

Vi insåg snart att det kunde bli konkurs och vi visste att vi efter en konkurs var tvungna att börja om från lägsta serien. Det var tveksamt hur det skulle gå.

Damerna skulle räddas

Problemet fanns på herrsidan. Damlaget fanns i Gammelstad ett lag som hörde till eliten i Sverige. Damerna klarade konkurrensen bättre än herrarna. Vi kom överens med förbundet att om föreningen gjorde konkurs skulle damlaget ändå få vara kvar i högsta serien.

Vi skiljde på lagen, en förening för herrarna och en för damerna. De som inte riktigt förstod det här upplevde att damerna kastades ut ur föreningen. Men bakgrunden var ju faktiskt tvärtom. Vi gjorde detta för att rädda damlaget.

Efter många om och men lyckades vi, efter ackordsuppgörelser, rädda föreningen undan konkurs.

Lilla VM var speciellt

En minnesvärd händelse utöver det vanliga måste jag nämna. Det är ett Lilla VM-guld som vi vann med mig som coach genom att slå SK Gränsens juniorer i en mycket bra final. Det blev Gammelstads första guld och i laget fanns spelare som Ingemar Ek, Lennart Bohlin, Bill Gällman och

Tommy Andersson. I Gränsen hade, bland andra, Birger Tervaniemi och Lars-Erik Sjömark i laget. Men det var inte bara segern över Gränsen som gladde. Lilla VM var stort på den tiden och det var många sporter med. Det var mycket folk på åskådarplats och det var stor, pampig invigning med fackeltåg genom samhället. Det var en upplevelse att få vara med.

Bartons bröllop i Globen

En grej till om Charles Barton. När han kom tillbaka till Luleå 1991 hade han sambo och två barn men han var inte gift. Jag påpekade att detta kanske inte var så lämpligt och föreslog att han skulle gifta sig. Charles tänkte på idén - men han ville gifta sig borgerligt och funderade på hur det skulle kunna gå till.

Svaret blev att jag och min fru lovade att se till att det skulle stå bröllop i Globen i samband med höstens premiär i basketligan. Så blev det också och det blev en riktig höjdpunkt i mitt basketliv. Amy, som Charles vackra sambo hette, fick låna min frus brudklänning och vi ordnade så att vigseln skulle ske mellan två matcher. Ett podium togs in på innerplanen och ljuset släcktes ned så det blev riktigt högtidligt. Jampa hade tagit kontakt med en basketintresserad präst i Uppsala, Hans Öhman, som tidigare spelat för Gammelstad och som inför 6.000 personer vigde Amy och Charles. Detta blev också till en jättefin färgbild på sportsidorna i, bland annat, Aftonbladet. Det var, för övrigt, andra gången Charles var med på en bild i just den tidningen. Första gången var när han kommit till oss och då han fick visa vilka förmåner spelarna i Plannja hade. På den bilden höll Barton upp ett par Lovikkavantar medan Alvik stoltserade med leasingbilar.

En klippa i norrbottnisk basket

När jag skriver basketminnen från Luleås och även från Norrbottens horisont kommer Jampa Ericsons namn att nämnas många gånger och det med all rätt. Han har betytt så oerhört mycket i Norrbottens utveckling till att bli det starka basketlän som det blivit. För mig har Jampa alltid varit en utvecklare. Han har alltid haft nya idéer och därför har det varit en förmån att få arbeta med en sådan person i många, många år. Det intressanta är också att han fortfarande är väldigt aktiv. Inte minst som tränare på ungdomsnivå.

Ordförande utanför sporten

En gång när vi diskuterade vår verksamhet kom ett förslag upp att vi skulle försöka få nytt folk i styrelsen. Vi behövde en ny ordförande. Denne behövde inte vara från basketleden utan kunde mycket gärna vara någon från affärlivet. Ulf Öhman blev en av dessa. Han var landstingsdirektör och skulle omorganisera verksamheterna på länets landsting. En kväll briljerade han med att klacka en enkrona över huvudet och ned i sin egen bröstficka på kavajen. Det var under ett möte som jag själv närvarade vid och jag reflekterade över att han nog inte bara hade haft tur – utan att denne jovialiske man kanske även hade ett visst bollsinne. Ulf Öhman blev också vår ordförande, om det handlade om klacksparken låter jag vara osagt, och han drev föreningen hårt framåt. Vår ekonomi förbättrades så att vi, bland annat, kunde anställa Lasse Mosesson som klubbdirektör.

Plannja på 90-talet

Har föreningen också fortsättningsvis för avsikt att bli ett bra lag i Europa måste de nog tänka i lite nya banor. Satsningen är inte på långa vägar sådan den borde vara även om jag förstår att de ekonomiska aspekterna är avgörande för en fortsättning. Under en tid tycker jag också att en hel del av kärleken och empatin i klubben har ramlat bort och att trots att klubben värvar dyrt har de inte riktigt lyckats i relation till vad det kostat. Via vårt idéprogram har vi alltid försökt hitta nya vägar för att nå våra mål. Jag skulle vilja ha en air av idéer kring föreningen och vissa av de idéer vi hade från början borde kunna vara användbara även nu.

Coop Arena, ishockeytemplet är en fin arena som blir ännu bättre via ombyggnation men den blev för stor för Plannja i längden. Du fick en känsla av att spelarna fanns i ett akvarium och som åskådare sitter du en bit ifrån och betraktar det som händer. Flytten tillbaka till Pontushallen var därför riktig, även om en del kan tycka att det var ett steg tillbaka i utvecklingen och satsningen. Pontushallen är också föremål för en, eventuell, utbyggnad och med 3.000 åskådarplatser, intim stämning, bekväma stolar, loger, restaurang och medieutrymmen skulle det bli den arena där basketen i Luleå, både på herr- och damsidan, kan fortsätta att växa naturligt. Något jag är övertygad om att den också gör.

”Nu knackar Åke Larsson på läns-lagsporten”, läste jag i på ett gammalt, lätt gulnat, tidningsurklipp från början av 70-talet när jag satt och funderade på vad jag skulle skriva om i min del av basketmemoarerna. Alltid något att glädjas åt från den aktiva perioden, funderade jag. Klippet kom efter en match i Råneå då jag gjorde 25 poäng mot Yngve Berg och kompani och vi hade lärt oss en del taktiska finesser. Bland annat visste vi att Berg var en duktig spelare men att han gick alltid åt höger. Vi visste hur vi skulle ta honom - och det var en avgörande anledning till att vi vann matchen.

Det är på detta sätt som Plannja också måste gå vidare. Det gäller att fortsätta att vara steget och tanken före de övriga klubbarna också in i framtiden.

Då blir den ljus.

ÖGONBLICKET del 5

Tio klassiska bilder av norrbottenskt idrottshistoria

Stigarna avbildade: Erik Dahlström (1686), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700), Johan Eriksson (1700)

FOTO: PER BÄCKSTRÖM

Eric Elliott drev på sitt Plannja, publiken vaknade och hos Alvik kom paniken krypande

Delfinens ishall, 7 april 1997, Plannja mirakelvänder mot Alvik och går till SM-final

Plannja Basket hade inte bara Alvik på sin sida. Det handlade även om en kamp mot de egna demonstranter. Snacket i basketryggen på att talangen Tasso men inte ledde bortom. Att ledningslaget utvald verk med sig när det gällde som mest.

Med mindre än tio minuter kvar var underlaget 23 poäng i den första SM-semifinalen. Ringet var öst. Det skakade väggarna i ishallen. Återigen hade landets största basketklubb svikit.

Men hos spelarna brann fortfarande en vilja. Deras vilja var grön. Inomhus basketbjörnar som slungade efter en stor seger. I Väst kändes det hopplöst - men jag gav aldrig upp, berättar Eric Elliott, en av huvudpersonerna i dramat, och är stolt.

För ett drama handlade det om - inte bara i den fysiska och psykiska matchen. Även de fyra första semifinalerna var inte helt enkla. Slagsmål, överläggningar och sekund dramatik.

Enad tvungen Plannja skulle betygsätta och alla tyckte på tre raka och en övervinstad SM-final. Men så blev inte.

I returmatchen fick Alvik revansch i en månadslång ryssare.

Efter förlusten var Plannja spelare upprörd - mest på grund av att skott-

skottarna stötte framgång i andra halvlek.

Skottarna hade irritationen mellan sig och blivit påtaglig och alla indikerade några dagar senare i Luleå.

Ena lita minuter hade spelarna varit i skott och kalla. Likaså stötte stöd att Jens Tillman och Alvik två amerikanska Charles Burckett och Jeff Stern fick matchstraff.

Att sedan Plannja vann matchen var självklart - men väntade alla på det stora kriget i Åkersberga.

Men det kom av sig helt. Skottskottarna vann matchen och nu Tasso ingen återvändo.

I 500 fans i Delfinens ishallade sig för avgörandet.

Rundt före uppkast förklarades dock Delfinens spelarna när Alvik stod sig att skottet stängi av sin vilja. Jeff Stern av disciplinera skil.

En blev det som väntat, minns Eric Elliott. Vi kände på oss att vinst och skottskottarna hjälde sig flera klasser.

Nervositeten lyfte sig igen hos basket spelarna. 60-60 i halvtid var rikare men de första tio minuterna av andra halvlek blev en maraton. Alvik, anför av Ole Eriksson, fick flytt och så 8, 30 sekunder hade laget ruckat åt sig några 16-13.

Nervositet stötte Plannja-center Darren Engvall som blev tvungen att lämna spelet.

Då borde alla varit över. Kört. Plannja. Men...

Det var inte bra att Darren blev skadad men på något sätt hjälpte det oss. Allt som kändes plöjde sig på Alvik och vi kunde spela avslappnat. Torika stod 40 eller 23 spelade till som ingen vill.

Eric Elliott hade från till dess gjort en match som inte var en bra spelare.

Det 27-årige guarden drev på sitt Plannja, publiken vaknade och hos Alvik kom paniken krypande.

Plannja jättede sig saktelunda, 64-60, 73-60, 77-60, 82-64. Med 14 sekunder kvar satte Dennis An-

lander sin karriär två världsguldet i basket och tog matchen till sin egen sida. Förstod.

Plannja kapade greppet med endast sekunder kvar visade Charles Burckett sin vilja och skötte två straffar.

Sista förslängning blev nästan plugg. Hemmalaget hade ett litet överlag och vid 87-87 och 14 sekunder kvar kände bollen i händerna på målföraren själv, Eric Elliott.

Som inte förskade.

Äggen att Burckett spelade förvar på sig och att jag tvungades löpa bollen på mitt skott tejp.

Skottet satt och nu kunde bara en tres i matchens sista sekund förvandra bollen.

Charles Burckett fick bollen och under ett årenhöjande skott tog han på sig hela ansvaret. Men Burckett skott var kort och så John Pettersson blockade Ole Eriksson (60) skottskottet och överklaga scener utspelade sig på Delfinens golv.

Plannja var i sin första SM-final. Spelarna och tränaren försvad Dennis Jeff England, gråt ripp.

Eric Elliott skuter ut matchen.

Da följde sig Delfinens spelare. Det var en klassisk match - kanske den största i min karriär.

PETER LINDBLAD

Måsta vecka: Tidernas största straffdrama

- Årgång: 1947
Yrke: Egen företagare (klädhandlare).
Andra intressen: Jakt, fiske, basket.
Började med basket: 1960
Hur det började: Jag var längst av alla = "Du måste börja spela basket". Sedan slutade jag spela basket "redan" 1994.
Därför blev det basket: Roligaste sporten. Man kan utvecklas hur mycket som helst.
Om inte basket? Ishockey.
Roliga minnen: När jag i Kalix Sporthall kastade i bollen från den ena korgen till den andra. En ordentlig 3-poängare.
En blomma till: Thord Larsson, för ett gediget ledarskap under våra bästa år i högsta divisionen.
Elisabeth Jönsson, för ett bra jobb i basketsektionen och i Norrbottens Basketbollförbund.
Min dröm om basket: Att vi en gång skall få NBA-standard i Sverige (mer styrketräning).

"Synd att storebror inte kunde vara med."

"Va.., va.., va? Finns det en ännu en större?"

Ett brinnande intresse

Jag fick mycket tidigt ett brinnande intresse för basket. Jag missade inte en enda match som spelades i Överkalix. Fotboll och ishockey hade jag också hållit på med men snart blev det bara basket.

Det var en rolig tid när vi började spela. Ingen tränade riktigt hårt och det var väl ett skäl till att nästan ingen fick så kallade idrottsskador. Det i sin tur medförde att flera av oss också höll på länge som aktiva spelare.

Gymnastikläraren Karl-Evert Lindelöf var den som drog igång basketen i Överkalix. Tvillingarna Bengt-Erik och Lars-Erik Nilsson, Lennart Lång och Ingemar Brännvall var de stora stjärnorna i laget. När jag såg just dessa spela tyckte jag det var väldigt intressant. Jag drömde om att snart bli en i laget.

Seniorlaget direkt

Jag behövde inte vänta länge på att komma med i laget. För min del blev det nämligen A-laget direkt. Minns jag rätt tror jag inte att vi ens hade något pojklag och det var nog tur för de pojklag som fanns i länet att de fick slippa möta två meter och hundra kilo Engström.

Redan när jag var 14 år var jag rätt duktig i jämförelse med de spelare som då fanns i Överkalix. Det framgår väl av det faktum att jag redan som 14-åring fick spela seniormatcher vilket givetvis berodde mer på min storlek än på mitt basketkunnande. Min uppgift var att ta returer och göra mål på dessa. Det första gick bra men inte alltid det andra. När jag hade tagit en retur gick jag upp och sköt. Det bara small i plankan och bollen studsade tillbaka långt ut på planen

Eftersom jag var mycket större än mina motståndare åkte jag också på en massa foul som egentligen inte var foul. Kom småkillar i vägen för mig och satte ändan emot var det oundvikligt att de åkte på en eller annan tryckare. Ibland var det väl foul men oftast inte. De flesta lagen "hatade"

nog mig för att jag var lång och därför besvärlig att tas med men det fanns också spelare och ledare som tyckte att jag trots allt var rätt sympatisk att ha att göra med. Det gladdde mig.

Returplockningens hemligheter

Ibland funderar jag på hur en statistik på returtagning skulle ha sett ut för min del om det förts sådan under vår tid. Troligen blev det åtskilliga tiotal under de flesta matcherna. Försvarsreturerna, det förutsatte vi alltid, skulle vara mina. Helst skulle jag också ta anfallsreturerna och många sådana blev det också.

Om jag skulle vara med i dagens spel, som då jag var som bäst, skulle det vara svårt att komma åt returerna för det är så hårt under korgarna. Men nog ser jag också många brister i fråga om att ta lämplig position under anfallskorgarna. Våldigt ofta verkar många centrar vara slöa långa perioder för att blixtra till då och då.

Allsvenskan 1967

Efter några år i division 1 lyckades vi 1967 ta klivet upp till allsvenskan. Det kändes nervöst att möta de bästa lagen i Sverige men samtidigt mycket stimulerande. Det stora dilemmat var att vi inte hade en egen sporthall. Att träna i en liten gymnastiksal och sedan spela matcherna i Kalix sporthall var inte direkt gynnsamt för oss. Hade vi haft en egen sporthall är jag säker på att vi skulle ha hållit oss kvar i allsvenskan det första året. Alvik var outstanding i serien men de andra lagen var inte så mycket bättre än vi.

Våra träningar

Våra träningar var ganska enkla. Vi tränade inte in några speciella kombinationer. Ofta tränade vi kondition och snabbhet under en halvtimme. Sedan delade vi upp oss i två lag och

spelade stenhårt mot varandra. Att vi inte tränade in några kombinationer tror jag inte betydde så mycket. På ett ungefär visste vi ändå var vi skulle vara och sedan gick det av sig själv. Tyvärr dock inte bättre än att vi åkte ur. Men det hade ändå varit ett trevligt år i högsta serien.

Vi hade till det allsvenska laget fått tre fina förstärkningar. Det var Kjell Östh från Södertälje, som det året gjorde lumpen i Boden, plus Rannestig från Haparanda och ytterligare en värnpliktig från Boden. Kjell Östh var en mycket duktig spelare men vi hade behövt ett par till av hans klass för att klara fortsatt spel i allsvenskan.

För övrigt bestod laget uteslutande av Överkalixpojkar. Ett sammansvetsat gäng där de flesta gick skola i Kalix. Det betydde att Kalix hade ett mycket starkt skollag. 1966 blev vi också tvåa i skol-SM. Finalen spelade vi hemma mot Brännkyrka men fick finna oss i att förlora mot ett lag med flera spelare som hörde till de bästa i Sverige.

Landslagsspelet

För mig gick själv gick spelet i allsvenskan så pass bra att jag fick chansen att spela landslaget. Det var roligt att bli uttagen och även att få spela men någon riktig höjddare blev det inte för mig. I landslaget skulle man stå där och där och göra så och så. Det passade inte mig alls. I Överkalix hade vi en helt annan rörelsefrihet och det var mycket roligare. Hur som helst var det en upplevelse utöver det vanliga att få vara med i landslags-sammanhang.

Åtta landskamper blev det för min del. den sista var mot Danmark i en match som vi också vann. Ett roligt minne har jag från den matchen för jag fick i sista sekunden lägga två straffar. När jag sköt den andra snurade bollen flera varv upp och ner i

ringen innan den till slut gick i. Åtminstone till min stora glädje för det var inget dumt sätt att avsluta sin landslagskarriär på.

Varför blev det då min sista match i landslaget?

Jo, vi hade Boris Nyman som coach och ett krav från honom var att vi skulle skjuta 1000 skott i veckan och sedan skicka in statistik på än det ena, än det andra, vilket i och för sig inte var något orimligt krav på spelare som ville spela i landslaget. Visst hade det varit kul att satsa ordentligt men jag hade så mycket annat att göra hemma så det där med landslaget fick vara.

Du måste ta ställning till allt i livet

När vi spelade i allsvenskan hade jag anbud från flera klubbar att spela för dem. Alvik var en av dessa och jag var till och med till Stockholm och provspelade. Det gick så pass bra att Alvik omgående ville ha mig och skulle fixa allt åt mig, om jag flyttade ned.

Alviks bud var mycket lockande och jag funderade en hel på detta. Jag var i valet och kvalet men till slut sade jag nej. Det var inte så där helt lätt men man måste ta ställning till allt i livet. Det finns för- och nackdelar med det mesta. Ibland väljer man rätt, ibland väljer man fel med stora konsekvenser för ens fortsatta liv. Hade jag valt Alvik den gången hade det under något år blivit basket på heltid och jag var inte beredd att ägna mig åt bara detta.

Affären hemma, som farfar startat, måste få en efterträdare och detta vägde tungt för mitt ställningstagande. På något sätt kändes det till och med att jag skulle ha svikit både farfar och far om jag inte tagit hand om det som de startat och med framgång drivit under lång tid. När jag vägde också detta i vågskålen blev valet lätt. Jag valde att

stanna hemma och det valet har jag aldrig haft anledning att ångra.

Basket på rätt nivå

Jag valde rätt och hade enormt roligt med basketen på den nivå jag sedan höll till på. Sista matchen spelade jag när jag hade fyllt 47 år. Det hade väl kunnat bli några år till men då och då började jag känna i knäna att det nog var dags att ta det lite lugnare. I en match mot Basketgymnasiet, som hade ett mycket bra lag, protesterade knäna ordentligt.

Jag dominerade stort under korgarna och en av basketgymnasiets pojkar kom och sade åt mig att jag spelade som en 17-åring. Detta beröm gjorde att jag kämpade ännu hårdare. Jag skulle inte ha låtit berömmet stiga mig åt huvudet för plötsligt smällde det till i knäet. Då kändes det definitivt att karriären som spelare borde få ett slut. Det gjorde den också, men basketen lämnade jag inte. Jag fortsatte som ledare. En aktiv period på 34 år som spelare är dock inte fy skam.

Om roligt utbyte med Nordfinland

Jag glömmer aldrig när vi med länslaget spelade en match mot Nordfinland i Kemi. Jag fick vid flera tillfällen lägga straffar. Jag sköt på det viset att jag lade bollen i ena handen och sköt utan att ta hjälp av den andra. Troligen var jag den ende som sköt på det sättet. Det var mycket folk på läktaren och många skrattade när jag sköt. Bollen gick in. Vid det andra kastet skrattade lika många men det hjälpte inte för bollen gick in igen. I den matchen fick jag lägga 12 straffar och antalet skratt minskade för varje gång jag sköt. Av 12 tilldömda straffar sköt jag nämligen in 12. Redan vid sjunde eller åttonde kastet var det några som till och med applåderade. När sedan den tolfte gick in kändes det nästan

som att spela inför en hemmapublik.

Jag förstår publiken, som av skrat-ten att döma, aldrig hade sett så nonchalant straffkastläggare. För det var just vad det såg ut att vara. När jag i början av min basketkarriär använde båda händerna störde den ena handen kasthandsen. Hur det såg ut betydde mindre än det faktum att straffarna gick i.

Om trepoängaren i Kalix

Första året trepoängare hade införts hände det för mig trevlig sak i en match i Kalix. När ett par sekunder återstod tog jag en retur under egen korg. Mest på skoj slängde jag i väg bollen över hela planen. När jag slängt iväg bollen hann jag tänka: "Den ser ut att gå ganska nära, ja, det är jävligt nära. För sjutton, den går i!" . Ja, så hann jag tänka medan bollen var på väg och sedan under publikens jubel också hamnade i korgen.

Tommy Andersson från Råneå var en av domarna. Han hade tidigare vid ett tillfälle, mycket tveksamt, dömt bort en boll för oss för att jag skulle ha trampat på linjen. Nu kunde jag inte låta bli att gå fram till honom och säga: "Var det övertramp?"

"Gratulerar", sade Tommy och log. Det var kul med denna trepoängare.

Synd att vi redan hade vunnit matchen med 15 poäng så någon riktig matchhjälte blev jag inte med denna prestation.

Om ryggbesvär och massor med poäng

52 poäng gjorde jag mot Långsele i en av de bästa matcher jag gjort. Jag hade mycket besvär med min rygg och såg ut som en fällkniv i jätteformat när vi skulle åka till matchen. Mina kompisar skulle trots detta ha med mig trots att jag sade att jag inte skulle kunna spela i det tillståndet. Det hjälpte inte. Någon kände till en

kotknackare i Piteå. Vi for till Långsele med bilar så i förbifarten tittade vi in till kotknackaren.

"Det kommer att ordna sig", sade mina kamrater och det var precis vad det gjorde. Kotknackaren tryckte till ordentligt och jag kände att det blev bra. Jag hade gått krokig till honom men gick rak därifrån. Natten före matchen sov jag på golvet på en hård madrass oh tidigt på morgonen tog jag en lång promenad och allt kändes bra. Kiropraktorn hade sagt att jag skulle vara dum om jag spelade för det onda skulle säkert komma tillbaka. Nå, jag skulle ändå göra ett försök, trots varningen.

Det var fullsmockat med publik i hallen och ett liv utan dess like med trummor och harskramlor som extra krydda. Ryggen kändes bra på uppvärmningen så jag började så smått tro på att det skulle gå att spela. Till min förvåning märkte jag dessutom att skotten hela tiden satt där de skulle. Med tanke på det onda jag haft blev det en förunderlig match.

Det var en sådan dag då precis allting gick in. Det spelade ingen roll varifrån jag sköt. Jag tror att jag skulle ha kunnat blunda och ändå skjuta utan att missa.

Och ryggen? Ja, det kändes bra på alla sätt. Kiropraktorn hade haft fel när han varnade mig för att spela. Med en skön känsla efter segern och de många poängen men framför allt därför att ryggen blivit bra gick jag till duschen. Då knäckte det till. Böjd som en fällkniv lämnade jag sedan duschen och kiropraktorn fick ett nytt besök på hemvägen.

Ja, så kan det gå.

Om ledarskapet

Under en lång period var jag ordförande i basketsektionen i Överkalix IF. Under senare år har jag nöjt mig med att bara vara styrelseledamot.

Krafterna har inte räckt till för att vara den drivande kraft en ordförande måste vara. Det är inte roligt att sitta i en styrelse om du inte hinner göra någonting.

Det finns alltför många människor som sitter i styrelser fast de inte borde vara där. Ofta är det inte deras eget fel utan de medlemmars som valt in dem bara för att de själva inte ids ta på sig uppdrag. Min roll under senare år har varit att med mina erfarenheter vara ett stöd för de yngre krafter som tagit vid.

Om Pettersson och Berglund

Ett av de roligaste minnena, och något som gav mig stor behållning, var pojklaget som jag tränade under några år. Det var samma årsklass som den John Pettersson (Rosendahl) hörde till. Jag har ett minne från en match mot just Johns lag. Vi var tvingade att spela man-mot-man-försvar. När John stod under korgen var han nästan som en målvakt. I mitt lag hade jag en duktig spelare som hette Berglund. Hans uppgift var att ta hand om John. Han hade ingen chans..

Då gjorde jag något som säkert många andra coacher gjort. Jag sade till Berglund att han i anfall skulle ställa sig långt utanför tresekundersområdet. John följde inte med utan ställde sig under korgen men då påpekade jag för domarna att han också måste spela man-man i försvar. Då var han tvungen att gå långt från korgen och vi vann matchen. Med John under korgen hade det varit omöjligt.

Domare av olika kvalitet har alltid engagerat.

Om mindre angenäma minnen

Allt har inte varit sådant som har glatt mig. Jag har kunnat ta nederlag om allt har gått juste till. I minnet finns tillfällen då domarna begått klara regelbrott men det kan jag också förstå.

Sådant kan hända.

Det jag haft svårast för är när motståndarna utnyttjat dessa dåliga domare och bara viftat bort domarnas misstag genom att skrika: "Det är domarna som dömer".

Det har de gjort när domslut gynnat det egna laget och gapat väldeliga om felaktiga domslut missgynnat det egna laget. Med åren har, som tur är, det negativa alltmer försvunnit och kvar finns allt det positiva basketen gett.

Om kamratskapen

Det största glädjeämnet genom alla mina basketår har varit det goda kamratskapet i föreningen. Det är alltid en risk att du glömmer bort en och annan om du nämner namn som betytt mycket men jag tar ändå risken. Thord Larsson är en som betytt otroligt mycket för basketen i Överkalix. Han grejade och ordnade det mesta när han var som mest aktiv.

Det var ett oerhört stort arbete han lade ned som spelare, tränare, domare och matcharrangör. Under våra sejourer i allsvenskan var han den drivande kraften. Det är sådana som Thord som behövs för att ideellt arbetande föreningar ska ha någon chans att hävda sig och överleva.

Detsamma kan sägas om Erik Jakobsson, Eva Larsson, Torgny Olofsson och Gunnar Svedjestränd som är några av många som outtröttligt arbetat för att hålla basketen igång. Det är otaliga ungdomar som fått sin basketfostran av dessa idoga ledare.

Om Plannja Basket

Plannjas utveckling till det storlag de är någonting som glatt mig mycket som den basketälskare jag är. Tänk om jag som ung spelare skulle fått förmånen att se basket på den nivå Plannja spelar i dag. Det hade betytt

mycket för min egen utveckling som basketspelare.

Plannja gör det nu också men på ett annat sätt. Lena och jag missar sällan Plannjas hemmamatcher och jag njuter av att se laget spela. Det är också roligt för en gammal basketspelare och dessutom affärsman att se hur fint föreningen sköts.

Om att lägga av

I en av de sista matcherna jag spelade, mötte vi basketgymnasiet. Där stod en kille på straffkastlinjen och sade till mig: "Du heter Henrik Engström, eller hur?"

"Jo, sade jag."

"Du förstår min pappa förstod att du skulle spela mot oss. Han bad mig hälsa till dig för ni hade spelat mot varandra flera gånger."

När jag kom till omklädningsrummet efter matchen berättade jag det här för de andra i laget och sade: "Nu börjar det bli dags att sätta punkt för det här spelandet."

Om Leo Kairento

Ett namn jag inte kan gå förbi när jag skriver basketminnen är Leo Kairento. Det var en stor basketprofil. Han var engagerad och han kunde basket. Han ville vara en vinnare och på hans hemmaplan var det inte lätt för någon motståndare att vinna. I sin iver tog han i allt för att avgå med segern. Jag kunde personligen acceptera Leo, för jag visste att han levde in i matcherna så intensivt att han kunde säga vad som helst. Inte bara till motståndarna utan också till de egna spelarna. I en match mot oss blev han så arg på sina spelare för att jag fick göra så mycket poäng. Då hördes det från bänken:

"Ska ni inte få stopp på den där Henrik, eller måste jag själv hoppa in?"

Leo kom också in på planen. Efter tre minuter hade han fem foul. Men han hade i alla fall stoppat mig fem gånger.

Om storebror

En annan rolig episod inträffade i en match mot Boden. De hade just börjat med ungdomsbasket. Vi vann med 110-25. Efter matchen kom en Bodenkille och sa: "

Nog är ni jävligt duktiga".

"Ja, men ni har ju just börjat spela, det är bara att komma igen".

"Jo, men nog är ni fördjävligt duktiga".

"Jo, för all del, men det var synd att storebror min inte kunde vara med i dag".

Då tittade han på mig och sade något stammande:

"Va.., Va.., Va? Har du en storebror? Hur lång är han då?"

Länets bäste basketspelare

1968 blev jag av länets basketexperter utsedd till årets bäste spelare i Norrbotten. Det var en utmärkelse som glädde mig mycket och som jag satt mycket stort värde på. Jag har haft förmånen att få spela basket utan att slita ut kroppen. Egentligen fick jag spela under en trevlig tid. Vi trivdes jättebra tillsammans i laget. Vi kämpade mot föreningar som i stort sett bara hade egna spelare. Det var orter mot orter.

Det blev segrar och det blev förluster, glädjestunder och besvikelser. Det var en tid utan duktiga coacher i stil med David Visscher. Alla gav allt på ett mera improviserat sätt. Nog var du ibland tvungen att skälla på lagkamraterna när de inte gjorde sitt yttersta - men roligt hade vi.

- Årgång: 1948, avled 2013
Yrke: Före detta officer
- Andra intressen: Idrott (främst basket), naturen, resor
- Började med basket: 1960
- Hur det började: Gymnastiklärare Arne Jansson lyckades få framgång med Bodens läroverks basketlag. De vann div. II och gick upp till högsta serien 1963 under namnet BBK-basketklubb. Detta "tände" mitt intresse att enbart satsa på basket och sluta med handboll.
- Därför blev det basket: Arne Jansson påverkade mig att enbart satsa på basket. Dessutom kände jag att basketsporten passade mig bättre än andra sporter. Naturligtvis påverkade det att Arne var gymnastiklärare och basketsporten växte kraftigt i Boden.
- Om inte basket? Handboll, eftersom valet stod mellan just basket och handboll.
- Roliga minnen: 1. Att gå till SM-slutspel med KFUM Uppsala basket.
2. SM-guld i Borås med Plannja Basket.
- En blomma till: Basketfader Arne Jansson, som har fått mig att utöva denna fina idrott och på ett utmärkt sätt lärt mig grunderna i basketsporten.
Basketfader Jampa Eriksson, som lärt mig basketsporten och stöttat mig i fram- och motgångar som elittränare.
- Min dröm om basket: Att basketsporten i Sverige skall visa att den är en sport för alla ungdomar oavsett färg och nationalitet. Basket skall förbli en icke våldsidrott.

Mitt basketintresse väcktes i början av 1960-talet. Under uppväxttiden som tonåring provade jag på många idrotter som alla barn gjorde på den tiden. Det var möjligt att hålla igång med många vinteridrotter samtidigt, eftersom man inte tränade varje sportgren så många dagar varje vecka. Under sommaren spelade jag fotboll för anrika BBK på Bandyvallen. Mina vinteridrotter under början av 60-talet var bandy, ishockey, handboll och basket. Hur var det möjligt? Jo, under pojklagsåldern kunde du träna flera idrotter varje dag. Så småningom kom jag till insikt att välja mellan ishockey och bandy samt handboll och basket. Vad valde jag och varför?

Jag var bra på att åka skridskor men tyckte inte om att tacklas så det blev ett enkelt val att fortsätta ett tag med bandy. Det var svårare att välja

mellan handboll och basket eftersom handbollen vid den tiden i Boden var en betydligt större sport än basket. Därför fortsatte jag en längre tid med båda sporterna. All tid sent in på kvällarna var idrott och skolan kom i andra hand. Kommer än i dag ihåg när jag fick träningsflitpris i fotboll 1963 och handboll 1964. Vad stolt jag var?

När BBK lade ner sin bandyverksamhet hamnade jag i basket. Det var dåvarande gymnastikmagistern Arne Jansson, som då hade framgång med ett basketlag på Bodens läroverk, som fick mig att börja.

Laget spelade i den lilla gymnastiksal som tillhörde läroverket och som än i dag fanns kvar som en byggnad ansluten till sporthallen i Boden. Jag vet vilken uppståndelse det blev när laget vann division II och gick upp till division I (högsta serien) 1963.

Koncentrerar mig på basket

Sporthallen i Boden blev mitt andra hem. De flesta trodde nog att jag hade en säng någonstans i hallen. Jag bör-

jade enbart satsa på basket mycket på grund av Arne Jansson som tyckte att all min kraft skulle gå just dit. Arne blev min basketfader. Dessutom var han min gymnastikmagister vilket säkert påverkade mitt betyg i gymnastik till det bättre.

Basketen i Boden växte kraftigt under början av 60-talet och blev en konkurrent mot dåvarande basketmonopolen i Råneå, Kalix och Överkalix. Redan som 16-åring fick jag göra debut i det allsvenska laget och min första bortamatch i Stockholm var ett stort äventyr. Jag minns så väl hur mina föräldrar förberedde mig och påtalade alla faror som fanns i huvudstaden. Naturligtvis var de oroliga men samtidigt väldigt glada över att jag fick möjlighet att se stora delar av övriga Sverige i samband med mitt idrottande.

Mamma var ut och köpte mig en ny täckjacka och naturligtvis skulle jag också ha slips och vit skjorta när jag åkte till Stockholm. På tal om slips och vitskjorta kommer jag att tänka på när jag och min bror Per-Ulf skulle spela bandy i Lilla VM i Gällivare. Per-Ulf stod i målet med vitskjorta och slips samt en pullover. Det har jag aldrig sett senare.

Ett av minnena som jag har kvar från min första resa med A-laget var när vi skulle gå ut och äta på kvällen. Alla skulle gå på ett ställe som hette "Brända Tomten" och äta. Jag frågade om det var en fin restaurang och om det kostade mycket eftersom jag inte hade så mycket pengar med mig - och de skulle ju räcka hela resan.

"Det är klart att du ska med eftersom det är första gången du är i Stockholm. Vi bjuder dig så att du får se hur kvällslivet är i Stockholm", menade mina lagkompisar.

Ett problem var bara att jag inte hade någon kavaj vilket det var krav för att komma in. Pojkarna lånade

mig en kavaj och efteråt instruerade de mig tydligt att jag skulle se till att jag alltid hade en kavaj med mig i bagaget.

På den tiden fick du naturligtvis betala för att vara med i basketsporten. Några spelarlöner fanns inte - utan idrotten var helt ideell. Trots att huvuddelen av matcherna spelades i mellersta Sverige så lyckades föreningen ordna fram pengar till tågresorna och billigt boende. All annan kostnad fick naturligtvis mina föräldrar stå för vilket nog blev en hel del eftersom vi reste mycket.

Varje bortahelg bestod av två matcher vilket innebar att vi åkte tåg på fredag och återkom på måndag förmiddag. Jag vill därför påstå att jag blev en van tågresenär på kuppen.

Jag ska naturligtvis också medge att vår stora baskettillväxt i Boden till stor del berodde på dambasketens framgångar under 60-talet när vi hade ett mycket bra allsvenskt lag. Ni kan ju tänka er vilka kostnader som Boden BK hade för herr- och damlaget under 60-talet. Men mig veterligt är fortfarande basket den enda lagsport i Boden som spelat i högsta divisionen (allsvenskan) med två lag samtidigt.

Kunde verkligen döma stegfel

Säsongerna 1963/64 och 1964/65 slutade herrlaget på en sjunde respektive åttonde plats i seriespelet. I laget fram till 1965 hade vi basketprofiler som, bland andra, hörnskytten Kjell Johansson och Bert Långström. Jag glömmer aldrig derbymatcherna vi hade mot Råneå med dåtida storheter som legenden Leo Kairento och Lars-Erik Labdenperä i laget. Den blixtnabbe gaurden L-E kom sedan 1965 över till oss i Boden och lämnade Råneå med Leo som hade sitt specialstraffkast som han startade nere mellan sina egna knän.

Det finns mycket att säga om Leo Kairento. Han var en fantastisk människa och en av de som förde fram basketsporten inte enbart i Norrland utan även i hela övriga Sverige. Det jag dock framförallt har på näthinnan när det gäller Leo är hans fantastiska domarkarriär.

Det fanns ingen i Sverige som kunde döma stegfel som honom. Som spelare minns jag att han kunde blåsa stegfel på sådant jag inte förstod då – och som jag fortfarande inte riktigt förstår. Men som spelare visste du att det inte var lönt att protestera för då satt du illa till. Leo hade en fantastisk pondus.

Två andra stora basketprofiler som jag spelat mot och som jag inte får glömma är bröderna Lars och K-G Aasa. Vilka fighters de var på planen. Matcherna i Hedenäset blev därför alltid en mardröm.

1965 var vi en trupp på elva spelare i BBK:s allsvenska lag. Coach var Arne Jansson och det blev hans sista år som tränare i Norrbotten. I laget fanns, bland andra, Sten Wallmark från Jokkmokk med sitt fantastiska tvåhandsskott. Han flyttade sedermera med Arne Jansson till Helsingborg och har där gjort basketinsatser både som spelare och tränare. Andra namn var Olle Carlsson, Alf Lundgren, Sture Eriksson, Rolf Burman, Jan "Lången" Andersson, Jan-Olov "Bocke" Boklund, Göran Lundgren, Sören Jönsson och Lars- Erik Lahdenperä. Sture Eriksson blev Plannja Baskets första klubbdirektör för att sedan arbeta åt Riksidrottsförbundet och som generalsekreterare i Friidrottsförbundet.

Under mina juniorår var en av de större begivenheterna att spela med länslagen mot Nordfinland. Det var som en riktig landskamp med pompa och ståt. Var har denna baskettradition tagit vägen?

För det mesta fick vi stryk av finarna eftersom de var en bättre basketnation än Sverige på den tiden. Det var först 1966 som vi började närma oss grannlandet och basketkamrater som Råneås Yngve Berg och Ingemar Granström samt Överkalixcentern Henrik Engström var den generation som till slut lyckades vända den negativa trenden och vinna mot Finland.

Spel i skrubbar

När jag ändå berättar om Yngve och Henrik kan jag inte annat än tänka på de dåvarande hallarna i Råneå och Överkalix. Inte var det undra på att det var nästan hopplöst att vinna i dessa "skrubbar". Hallarna var så små att du faktiskt kunde skjuta från en korg till den andra. Men inte nog med det eftersom de, dessutom, var jättesmala, fulla av ribbstolar efter väggarna och med bommar hängande i taket. Tänk er vilket zonförsvarsspel som Råneå och Överkalix kunde spela. Det fanns inte en möjlighet att spela sig igenom dessa kompakta försvar just på grund av hallens storlek.

Lägg sedan till två domare på samma lilla yta och publik hängande i ribbstolarna. Snabba uppspel var heller inte möjliga utan du var tvungen att skjuta från sådana avstånd som du inte var van att skjuta från i normala fall. Hemmaspelarna som lärt sig skjuta i hallen utan att träffa bommarna i taket hade det mycket enklare.

Det var helt enkelt en pest att åka och spela i där och jag minns Yngve Berg som en Norrlandsfighter på planen och Henrik Engström som en av landets bästa svenska centrar genom alla tider.

Äventyret i allsvenskan

1966 hade Arne Jansson och många spelare lämnat oss och där stod vi utan tränare så vi spelare bestämde

oss att tillsammans sköta träningar och matchning. Huvudansvarig blev Sture Eriksson och laget bestod av 11 spelare med en medelålder på 17 år.

Vi var Sveriges yngsta allsvenska lag och alla spelare utom två var från Boden. Vilket elitlag i dag har så många spelare från samma ort?

Alla trodde att vi skulle åka ur serien men vi hade större ambitioner. Att Alvik skulle vinna var vi alla ganska säkra på. Överkalix var det andra laget från Norrbotten.

Det här året kommer jag ihåg att vi hade länsframgångar. Sture Eriksson (Boden) och Jan-Erik Frisk (tidigare Gränsen och Kalix) var med på Idrottsbladets tiobästalista. På tal om media så skrev lokaltidningarna NSD och Kuriren mycket basket redan på den tiden. Detta trots att vi inte vann särskilt många allsvenska matcher. De hade hög toleransnivå och skrev förhållandevis bra referat. En sak som jag har lagt på minnet var att de alltid slutade referatet med att berätta vilka som dömde matchen. Varför gör vi inte det i dag?

På den tiden drogs Norrbottens Basketförbund med ekonomiska problem. För att vi skulle kunna åka och spela med länslaget så betalade föreningarna alla kostnader själva. Det var mycket fin uppoffring av föreningarna. Sommarträningar började vi med redan sommaren 1966 när tränarlegenden Boris Nyman (Solna) introducerade detta. Ett antal föreningar gjorde likadant så, bland andra, började vi i BBK sommaren 1997. Många tror att sommarträning (träning året runt) är något nytt i basket men så är faktiskt inte fallet.

En stor framgång för oss juniorer i BBK var att nå JSM-semifinal där vi tyvärr fick stryk mot Örebro. Jag vet att Kari Marklund tog till ett av sina specialuttryck om orsaken till varför vi förlorade:

”Vi stod för stilla”.

Det måste vara av honom jag lärde mig det uttrycket för jag använder det ofta själv som tränare. Under basketsäsongen 1967/68 kom Olle Nordgren till BBK som spelande tränare. Han var med sin rutin en mycket välkommen förstärkning. Då hade också lag som Duvbo, Oliv, Umeå och Riga tillkommit i allsvenskan.

Säsongen 1967/68 var BBK:s sista säsong som basketförening. Huvudstyrelsen hade inte råd att hålla igång ett allsvenskt lag och dessutom åkte vi ur högsta serien efter fem år. BBK var inte längre villigt att satsa på oss och eller på vårt allsvenska damlag. Basketen i Boden dog ut och vaknade inte på riktigt igen förrän min yngsta bror var med och startade Boden Basket 1978.

Min största framgång fram till 1969 var när jag blev uttagen i juniorlandslagstruppen. Under min tid i BBK hade jag förmånen att få basketkamrater i hela Sverige och chansen att spela mot basketlegender som Gunnar Klintonberg (Ruter), Reine Leinos och Leif Bolling (Brännkyrka), Åke Palm och Björn Årblad (Västerås), Jörgen Hansson, Anders Grönlund, Kjell och Kent Gunnå (Alvik), Uno Lahti och Kjell Ranelid (Duvbo) samt P-O Lewert (Solna).

För att nämna några av profilerna.

Säsongen 1968/69 började en ny basketutmaning för mig. Efter att BBK lagt ner basketen fick jag en förfrågan av Jampa Ericson om att börja spela i Gammelstad som då spelade i division II norra. Vi var fyra stycken spelare som skrev på. Från och med denna säsong och framåt blev Luleå min pendelstad och Jampa blev min basketfader. Han blev sedermera också min mentor under min elittränartid. Tänk om alla tränare vågade öppna

sig och ha en mentor. Då är jag övertygad om att fler tränare skulle lyckas bättre med sina uppgifter på golvet.

Jag kommer tydligt ihåg våra matchtröjor (vita med två gröna streck snett över) som mer likande fotbollströjor men det var egentligen inte så konstigt eftersom Jampa också var fotbollstränare.

Vi vann i alla fall division II norra efter en hård kamp med Kiruna IF detta år och skulle kvala mot Östersund Godtemplare, seriesegrare i division II södra Norrland, om en plats i allsvenskan.

Vi tränade och laddade för matchen men plötsligt beslutade sig Östersund att inte kvala så vi fick platsen utan kval. Det här var är den enda gången under min aktiva tid som spelare och tränare som jag tagit en plats i den högsta ligan utan att spela någon typ av kval.

I det laget som gick upp till allsvenskan spelade, förutom jag själv, Lennart Bohlin, Bill Gällman, Kalle Rutqvist, Per Sjöberg, Ingemar Granström, Åke Larsson, Svante Öhman, Ingemar Ek, Tommy Andersson, Per-Ulf Brodin och Jan-Olov Boklund.

Med Gammelstad i allsvenskan

Säsongen 1969/70 blev mitt första allsvenska år med Gammelstad. Våra derbymatcher spelades nu mot Umeå övriga lag i serien var Alvik Solna, Brännkyrka, Västerås, Uppsala och Blackeberg och vi tog vår allra första seger i mot Brännkyrka. Stockholmarna skyllde, som ofta, på domarna eftersom de vanligtvis kom från Norr- och Västerbotten.

Jag har sparat ett citat av Jampa som efter matchen svarade så här på frågan från en journalist om hur det hade gått i matchen om inte Brännkyrka fått flera av sina spelare utfou-lade.

”Det är klart att vi därigenom fick bättre grepp om matchen men i samma veva började en specialare som vi tränat gå hem. Drar man på sig fem foul har man brutit mot spelreglerna lika många gånger och det är inte till-låtet”.

På grund av att seriesystemet skulle läggas om till en storserie säsongen efter var vi tvingade att genomföra ett kvalspel till elitserien som den nya se-rien skulle kallas. Våra kvalmotståndare var, bland andra, Överkalix och Mörby och vi vann kvalet ganska enkelt och fick en plats i den nya, fina, elitserien som var en landsomfattande serie med 12 lag.

Tyvär blev det inget lyckat basketår för oss i Gammelstad även om det ur min egen synvinkel blev ett lyckat år. Mest lyckosam var dock min bror Per-Ulf som blev uttagen i U-landslaget och där gjorde succé.

Jag kommer, bland annat, ihåg att vi tvingades att spela fyra bortamatcher på lika många dagar. På den tiden var tydligen allt möjligt och jag har sparat ett annat citat av Jampa Ericson just från detta tillfälle:

”Vi tar det lite lugnt mot Duvbo och Helsingborg, kommer upp i tempo utan att förta oss och sen ska vi skrälla.”

Det var tränartaktik.

Under detta år fick jag lära känna många nya basketstorheter som, bland andra, Mats Åström och Bo Lundmark (Alvik), Bo Lindelöf (Helsingborg), Mikael Heikel (Herkules) och Janne Hjort (Solna).

1971 började jag mina studier i Uppsala och självklart för mig var att jag ville spela i högsta ligan. Jag skrev på för KFUM Uppsala där för övrigt Kari Marklund var tränare ihop med Sven Jensen (senare tränare för Uppsala, Solna och landslaget).

Det var lätt att anpassa sig i gäng-
et beroende på att Kari varit tränare
för mig också under Bodentiden men
också eftersom min bror "Puffen" och
Tommy Andersson från Gammelstad
skulle spela med mig.

Nytt lag i elitserien den här sä-
songen var Högsbo, från Göteborg,
som tog Gammelstadsplats. I mitt
lag spelade nu blivande basketpro-
filer som Torbjörn Taxén (landslags-
man och sedermera elittränare), Ulf
Öhrman (elitdomare), Tomas Tjäder
(basketbollförbundet) med flera. Jag
lärde också känna den tidigare lands-
lagscoachen Rolf "Wofflan" Nilsson
som då var i Solna.

Internationell basket

En spännande episod som jag fick
uppleva var när vi var i Israel och spe-
lade med Uppsala. Det var, som van-
ligt, oroligt i landet och krigen hade
avlöst varandra. Men det var en fan-
tastisk upplevelse att få besöka, och
se, hela Israel trots oroligheterna. Jag
hade lånat en militärväska av en kam-
rat och jag upptäckte plötsligt att det
låg en tändhatt till en rökhandgranat
i väskan.

Naturligtvis hade jag tänkt kasta
bort den innan vi skulle åka hem från
Israel men när vi stod i kö till pass-
kontrollen på flyger kom jag på att jag
glömt att göra mig av med tändhat-
ten. Jag bad lagkompisarna så i vägen
och så smusslade jag upp tändhatten
och la den nere framför disken där vi
visade passen. Därefter började den
obligatoriska kontrollen av väskor
och kropp innanför ett draperi. Och
allt gick bra.

Plötsligt fick vi se massor av mili-
tärer springa omkring. Jag blev nervös
och började tänka att det var mig de
vill ha tag i. Vi gick försiktigt fram till
ett fönster och tittade mot disken där
jag hade lagt tändhatten.

Den var borta, och rädd blev jag,
tänk om de skulle ta fast mig men,
som tur var, blev det inte så utan jag
kunde lyckligt komma på planet som
sedan lyfte oss mot Sverige.

Mina sista år i Uppsala

Säsongen 1972/73 gjorde Pekka Kai-
rento från Råneå debut i elitserien
med Uppsala. Det betydde att vi nu
var fyra norrbottningar i laget. En epi-
sod som fastnat i minnet är när Kari
Marklund hade opererats för disk-
brock. Då var reglerna så att tränarna
inte fick stå upp när de coachade
lagen. Kari tyckte naturligtvis att det
skulle se nonchalant ut att ligga och
coacha så han ansökte om tillstånd
att få stå och leda laget. Han fick ett
ja.

När han så levde sig in i matchen
och klev några steg hit och dit kom
domaren framrusande och sa: "Du får
stå men inte gå"!

Det var sannerligen inte alltid lätt
att vara tränare...

Säsongen blev den bästa för Upp-
sala eftersom vi gick till SM-slutspel.
Det var min största framgång som
spelare och vi mötte Helsingborg i
två matcher och förlorade. I Helsing-
borg spelade norrbottningarna Jan-
Erik Frisk och Sten Wallmark.

Säsongen 1973/74 blev min sista
som spelare i Uppsala. Jag skulle av-
sluta mina militära studier och åka
hem till Boden för tjänstgöring. Där-
för bestämde jag mig för att spela med
division II-klubben Uppsala BBK tills
jag skulle åka hem. Tränare för laget
var Sven Jensen.

Gammelstads IF blev Plannja Basket

Året efter var jag tillbaka i Gammel-
stad. Då var det tillåtet att ha två ut-
ländska spelare i varje i lag. Sporten
började att utvecklas rejält i Sverige
och det kom också amerikanska trä-

nare. Gammelstad hade gått upp till elitserien och vi fyra nya den här säsongen: Garden Juha Virkkunen (Finland), Mikael Almenäs (Jokkmokk), amerikanen Joel Copeland och jag själv.

Tränarteamet bestod av två av mina basketfäder Jampa Ericson och Kari Marklund så cirkeln var på något sätt sluten nu när vi var i samma lag. Frille Eriksson skrev i en krönika att nu är basketsporten på rätt väg och kommer mycket snart att passera handbollen och han fick faktiskt rätt när det gäller Norrland. Joel Cope-lands ankomst till basketstaden gjorde att läktarna fylldes i sportballen (2390 personer mot Lugi) och basketfeber uppstod trots att vi fick kämpa för att hålla oss kvar. Det var en ära att få spela med ett sådant fenomen som Joel som var otroligt stark, spänstig och ligans bästa skytt.

Vi lyckades hålla oss kvar och det får vi tacka främst Joel för eftersom han i regel gjorde två tredjedelar av våra poäng.

1975 ryckte Sten Feldreich in på F21 som ballongman och blev tillsammans med Charles Barton mina nya lagkamrater. Detta år hade vi ett mycket bra lag med spelare som Josef Forslund, Kjell Englund, Kennet Bohlin, Lars Andersson, Mikael Almenäs, Glenn Jacobsson och Joel Copeland. Säsongen blev dock en besvikelse för både mig och laget. Vi hade förväntat oss mer.

En ursäkt jag kommer ihåg att vi ofta använde oss (tränare, spelare) av var nackdelen av vår geografiska position. Vi hade inte något tempo när säsongen startade och när vi väl kom igång hade motståndarna hunnit åtskilligt längre än oss på försäsongen.

Närmaste bra motstånd fanns 50 mil bort, vi har en lång, lång mörkertid och brist på pengar gav brist på möjligheter till kvalificerat tränings-

spel innan säsongen. Det var andra omständigheter som inverkade negativt på vår prestation.. Sanningen var att basketen i Stockholmsområdet vid den tiden hade betydligt större förutsättningar att lyckas. Kulturen var större.

Internationella influenser

Vem kommer inte ihåg den fantastiske amerikanen Steven Hill som spelade för Hammarby och som så olyckligt omkom precis innan han skulle komma till Luleå? Den stora segern för oss blev när vi för första gången i seriesammanhang besegrade Alvik med 84-78. Vilken basketbomb!

Alvik var landets framgångsrikaste förening just då och de spelade redan då europacupspel. Att få spela mot amerikaner som Glenn Berry, Steven Hill, Heywood Edwards, Tom Jones, Roscoe Wilson, Otis Lloyd, med flera, är någonting du bär med sig genom livet. Under åren har jag mycket väl förstått vad som krävs av en basketspelare om du vill nå den absoluta toppen.

En av många lustiga episoder, som grundade sig på den dåliga ekonomin i föreningen, var när vi en gång skulle till Göteborg. Tränare Kari gav oss flygbiljetter som var "obokade" från Stockholm till Göteborg. Det betydde att vi fick komma med om planet inte var fullt. Laget samlades på Kallax och alla kom ner till Arlanda.

Sen började det spännande minuter för att se vilka som kom med planet så att vi i alla fall skulle ha en förstafemma på planen när matchen startade. Kari pekade på förstafemman och sig själv – och de åkte. Vi andra fick ta nästa plan och skynda oss till hallen. Det kanske inte var så underligt att vi sedan åkte ur.

1976 var första gången jag och något lag i Norrbotten spelade i motsvarande Korak Cup. Vi åkte ut mot bel-

giska Liege. Det var också min sista säsong som spelare. Då var jag 28 år gammal.

Nu började en ny, intressant, resa för mig med Plannja Basket. En lång coachuppgift. Utan någon som helst tränarutbildning fick jag frågan om att jobba som coach tillsammans med Charles Barton som fungerade som spelande coach.

Jag skrev stolt på kontraktet. Tänk att föreningen ville ha just mig. Vårt mål var att direktkvalificera oss till elitserien. En sak som jag kan konstatera är att jag inte hade klarat av uppgiften utan min militära bakgrund. Förmågan att arbeta med människor i grupp, ledaregenskaper och konsten att fatta beslut var styrkor jag hade lärt mig via mitt arbete.

Under denna säsong fanns profiler som Leif Nyström, Rickard Lundberg, och Robert Åkerström i laget. Vi gick till kval och förstärkte då laget med Håkan Eriksson från Östersund. Motståndare var Örebro, Uppsala och Borås och kvalet gick bra så vi tog upp laget till elitserien.

Olika typer av tränare

Säsongen 1978/79 fick jag förmånen att vara assisterande coach till vår förste amerikanska heltidscoach David Harper. Vi hade också förstärkt med den amerikanske centern Ray Tarnowski. Jag fick under säsongen lära mig mycket av en riktig fullblodscoach. Även om han var mycket hetlevrad.

Det hände vid ett flertal tillfällen att jag fick ta över eftersom han hamnade på läktaren.

Målet var att gå till play-off och om du missade så väntade kvalspel – vilket det också blev. Vi klarade visserligen av kvalet men besvikelsen var stor att ha hamnat i kvalspel. Vi ville betydligt mer än så.

Året efter skrev jag på ett tränar-kontrakt där jag blev huvudansvarig. En reporter frågade: "Hur kan du ta på dig ett tränarjobb med ett dödsdömt Plannja"? Svaret blev: "Om vi misslyckas tar jag skiten".

Det blev mitt svåraste tränarår. Ekonomin i föreningen var nattsvalt och vi kunde inte ha några utländska spelare. Uppgiften var, till synes, hopplös men vi lyckades likt ett under gå till ett kval som vi också klarade. En ny spelare var Mats Lundqvist. Han kom från Östersund som nu kom att bli Plannjas mjölkossa när det gällde att rekrytera nya spelare.

Säsongen 1980/81 blev ännu ett år kantat av ekonomiska bekymmer. Vi skulle spela ett helsvenskt lag med i stort inga nyförvärv. Vi enades om att visa folk och media att bara med vilja, ödmjukhet, en enad målbild och hård träning skulle vi klara oss kvar. Vi var bara nio spelare i truppen men Bengt Ali hade anslutit från Östersund. Jag vet inte riktigt hur det gick till men vi klarade oss kvar och detta är min största triumf som tränare.

Testade trecoachsystem

Säsongen 81/82 var intressant ur många aspekter för mig som tränare för Plannja basket. Vi provade för första, och hittills enda, gången i Plannjas historia att vara tre coacher när jag själv, Jampa Ericson och Rune Karlberg hade olika ansvar för träningsgruppen.

Vi hade naturligtvis en fystränare också och det var Ingemar Nyman som då, bland annat, införde rationell sommarträning. Jag påstår att vi var först i Sverige med att köra fysträning som specialanpassats till basket. Ingemar Nyman anlätades också av landslaget och vi i Norrbotten var en gång först med ett utvecklingssteg av basketsporten. Det var ett fantastiskt år just eftersom vi var flera trä-

nare på golvet under varje träning och själv hade jag hade ansvaret för matchcoachningen. Den här modellen är värd att prova fler gånger och kanske också med fler än tre.

Den här säsongen kom Willie Cherry till Plannja och jag vill bara säga att han var den bäste amerikanska värvning som Plannja gjorde under min tid som tränare. "Willie är den spelare som alla lag behöver och önskar, både på och vid sidan av planen. Han är unik." Så har jag själv uttryckt mig vid något tillfälle.

Säsongen 1982/83 hade jag bestämt skulle bli min sista säsong som tränare i Plannja. Jag kände att jag ville ge min familj lite mer av mig själv vilket jag inte hade hunnit med tidigare. Jag hade varit Plannja Baskets ansikte utåt i kommentarer och uttalanden före och under matcher i sex år. Jag funderade också att prova på någon tränaruppgift i någon annan sport. Det blev sommarsporten fotboll där jag ett antal år fungerade som ansvarig för Norrbottens pojklänslag. Det blev dock bara en sommar i fotbollens tjänst.

Basketmässigt hade jag Rune Karlberg till hjälp med laget och, som vanligt, fanns även min basketfader Jampa alltid till hands. Vi hade enbart Wille Cherry som utländsk spelare i laget och Vi klarade oss kvar tack vare att vi slog Södertälje i sista matchen. Gissa vem som var deras tränare? Jo, Brad Dean som senare kom att bli en av de mest framgångsrika coacherna i Plannja Baskets historia.

Säsongen därpå blev, däremot, ett stort misslyckande och slutade inte alls som vi hoppats eftersom vi åkte ur och spel i division II väntade. Jag fortsatte mitt engagemang i klubben med arbete i Plannjas styrelse men blev sedan åter tillfrågad om jag kunde tänka mig att vara assisterande coach till vår näste heltidsanställda coach

Melvin Barborak som kom från Texas. Vår uppgift blev att ta laget tillbaka till elitserien. Nyförvärv var en trollgubbe och storskytt på guardpositionen som hette Berry Glanzer.

Vi lyckades med uppgiften. Den här säsongen var, för övrigt, Robert Åkerströms första år som materielansvarig. Han hade fått avbryta sig aktiva karriär tidigt på grund av knäproblem. En fantastisk kille som blev kvar bland Plannjas tvätt och matchställ i närmare 20 säsonger.

Sveningson lärde mig mycket

Säsongen 1985/86 fick jag sedan förmånen att vara ass coach till den överlägst bäste tränare jag jobbat under nämligen Al Sveningsson från Alaska. Vi hade i stort samma spelarmaterial som säsongen innan och vår målsättning var att gå till slutspel och klubbens främsta framgång hittills blev ett faktum.

Vi gick nämligen till slutspel men blev utslagna i den första omgången och slutade sexa. Det var den andra gången jag lyckades att gå till ett slutspel under min tid som spelare eller tränare.

Al Sveningson lärde mig framförallt konsten att hela tiden ta ut det bästa av varje spelare samt att kunna ha ett glatt gäng runt omkring sig. Vi tränade mycket grundspel och grundläggande moment. Säsongen 1986/87 blev dock min sista säsong som tränare i Plannja Basket. Därefter fick jag förtroendet att vara i Plannjas styrelse fram till 1998. Det var en fantastisk tid att få ha förmånen att vara delaktig i en förenings uppbyggnad som, till slut, kröntes med ett SM-guld. Det mål som klubben alltid hade haft.

Att få vara med när min egen förening blev svenska mästare är för mig den största idrottsupplevelse jag varit med om och att fortsättningsvis också få tillhöra Plannjas nätverk med olika

arbetsuppgifter har varit mycket stimulerande.

I detta skede, efter säsongen 1985/86, hade jag hoppats att få lite distans till tränarjobbet men det slutade i alla fall med att jag blev tvungen att vid olika tillfällen hjälpa till även kommande säsong då Allan Loonin coachade.

Jag kan lugnt konstatera att när klubben i mitt hjärta har kommit med en förfrågan har jag aldrig kunnat säga nej.

Följande år tackade jag dock nej till nya tränaruppdrag. Men vad väntade då...?Självklart nya utmaningar.

För plötsligt en dag tog min dotter mig om halsen och sa: "Pappa, skulle du kunna tänka dig att ge m-i-g några år. Att träna vårt lag i Bobas..?"

Och vad gör du som fader? Nu hade jag chansen att ge tillbaka något av vad jag försakat under min tid som spelare och elittränare och ge mitt dåliga samvete i alla fall lite ro.

Mitt svar blev naturligtvis ett ja med förbehållet att jag skulle få sluta när dottern gått ut gymnasiet. Så satte tränarsysslan igång igen men på en helt annan nivå och det här är nog min bästa och roligaste tid som tränare. Att få arbeta med unga flickor och följa deras utveckling varje dag under fem säsonger, 1990-95, var fantastiskt. Tänk när du efter varje träning kunde glädjas åt att någon i gänget hade lyckats att förbättra sina kunskaper.

Här fick jag också för första gången möjlighet att testa mina egna idéer om träning och träningsmetoder fullt ut vilket var otroligt utvecklande för mig. Alla elittränare skulle någon gång träna ungdomar. Jag är helt övertygad om det skulle utveckla basketsporten och tränarna.

Min största glädje var att se dessa flickor växa och utvecklas och dessutom vinna sina divisioner för att sedan få en möjlighet att kvala till division 1. Samma säsong, 1994/95 fick vi dessutom spela final i skol-SM.

Mitt jobb krävde nu så mycket av mig att den här säsongen blev den sista för mig som tränare. Men också den bästa och roligaste.

Efter att ha lämnat lagträningen hade jag en dröm att få vara med och påverka utbildningen av våra kommande tränare och ledare. Den chansen fick jag också 1995 när en ettårig proffsutbildning för basket-, fotbolls- och handbollstränare startade på vårdhögskolan i Boden. Jag fick ansvar för baskettränarnas utbildning och det var ett fantastiskt år där jag också fick till ett bra samarbete med Svenska basketbollförbundet plus dam- och herrlandslaget.

Utbildningsåret gav en komplett tränarutbildning och jag vill påstå att den typ av utbildning deltagarna fick under året borde vara ett minimikrav för alla tränare i högre divisioner. Det leder till garanterad utveckling.

Att sedan sitta i Norrbottens Basketförbund, jobba med Plannja Basket och ha glädjen få finnas med i Sveriges enda Basketakademi och på detta sätt kunna dela med mig av mina erfarenheter och på detta sätt försöka utveckla basketen i länet känns fortfarande mycket stimulerande.

Mitt mål i framtiden är att fortsatt stå till tjänst och att göra allt för att utveckla svensk basket. För den måste bli bättre och det blir den genom att vi blir fler spelare och får bättre utbildade tränare.

Dit kan vi dock bara nå om vi alla drar åt samma håll.

- Årgång: 1949
Yrke: Ekonom
Andra intressen: Idrott, bilkörning.
Började med basket: 1962
Hur det började: I samband med att jag började på realskolan i Gammelstad, fanns gymnastikläraren Jampa Eriksson där, och han startade även verksamhet i Gammelstads IF 1962.
Därför blev det basket: Jampas entusiasm och förmåga att göra basket så intressant och ständigt utvecklande. Dessutom är basket ett bollspel som går ut på att ta bollen från motståndaren och inte motståndaren från bollen.
Om inte basket? Fotboll.
Roliga minnen: Som spelare är det Lilla VM i Malmberget 1965. Som ledare är det då Gammelstads Damer juniorer 1971 blev svenska mästare genom finalvinst mot Tureberg efter förlängning.
En blomma till: Jampa Eriksson, som under alla år varit en föregångare och nytänkare och dessutom lyckats engagera omgivningen: Arbetet med att bredda och utveckla sporten. Tore Sawander som kom med i början av 80-talet och införde ett professionellt tänkande på alla nivåer.
Min dröm om basket: 40 basketklubbar i Norrbotten med totalt 10 000 spelare gör oss till länets ledande idrott.

”En sak var bra med alla våra förluster, vi lärde oss att förlora och det är inte det minst viktiga i idrott”.

Basketkarriären började 1962 och med sådan fart att den ännu håller på. Familjen flyttade till Gammelstad 1961. Jag gick då i årskurs sex. Året därpå började jag i realskolan. Jampa Ericson var idrottslärare på skolan så det var inte alls underligt att intresset för basket väcktes. De första åren tränade vi en gång i veckan och spelade dessutom matcher. Jampa hade startat en basketsektion i Gammelstad hösten -62. För mig blev det bara spel under hela realskoletiden.

Efter den blev det inte bara spel eftersom Jampa även hade fått mig att bli tränare. 16 år gammal fick jag börja träna ett pojklag. Det var pojkar som var två-tre år yngre än jag var själv. Trots min ungdom fungerade träningarna bra. 16 år gammal fick jag också börja spela med herrlaget i division III. Det var mot B-lag från

Boden, Råneå och lag runt Luleå. Vi var många steg efter lag som Råneå, Boden, Gränsen och Överkalix.

Tränare för damlaget

1968 är ett viktigt årtal för mig. Då fick jag nämligen körkort. I samma veva hade Gammelstad köpt en liten buss till föreningen. Damlaget hade spelat i allsvenskan men dragit sig ur. Damerna tränade inne i Luleå. När jag fick körkortet hade Jampa en plan. Han var så smart att han frågade mig om jag ville skjutsa damerna till Pontushallen. Det var klart att jag ville för det var roligt att köra bussen. Jag hade inte heller skjutsat damerna många veckor innan Jampa kom och sade att jag lika väl kunde träna damerna eftersom jag ändå var i hallen.

Observera att han inte frågade om jag ville träna damerna utan han sade att jag kunde träna dem. Jampa hade tränat laget tidigare och han visste redan då hur en slipsten skulle dras. Jag var van att lyda honom och tog, naturligtvis, hand om träningarna. Se-

dan den dagen har jag för det mesta varit damtränare och i stort sett aldrig haft någonting mot detta.

När jag började träna laget var det bara ett par stycken av de gamla spelarna som fortfarande var kvar. Istället kom en ny generation spelare med Linnea Bohlin i spetsen. Det var flickor i 16-årsåldern som blev stommen i vårt nya lag.

Spelare i herrlaget

Jämsides med mitt tränaruppdrag spelade jag i division II med herrlaget. Vi hade lyckats ta upp oss i tvåan 1967. Kiruna var med och hade många duktiga spelare med Jan-Erik Hasselström, Sven Lundström och Håkan Niska i spetsen. Vi förlorade varenda match det året, mot SK Gränsen dessutom, med över 100 poäng.

Jag var på Lilla VM, där Åke Larsson var vår coach, så han åkte inte heller och spelade mot Gränsen. För att Gränsen skulle gå till allsvenskt kval var de tvungna att vinna mot oss med 86 poäng. Det gjorde Gränsen så det bara sjöng om det eller kanske det var vi som förlorade den matchen. Det var nämligen ett mycket B-betonat lag som åkte till Hedenäset.

Vi hade kunnat åka från Malmberget och ett par av oss pojkar skulle faktiskt ha varit en förstärkning i herrlaget men vi hade ingen skjuts dit.

För övrigt vann Umeå borta mot Gränsen med tre poäng och Gränsen borta mot Umeå med tre poäng. När serien var slutspelad hade vi minus 673 i målskillnad men det skulle komma andra tider.

Den första segern

Året därpå lyckades vi till slut vinna vår första match. Det var mot Piteå. Jag glömmer aldrig hur stolta vi var och inte heller hur Kalle Rutqvist med stolthet visade upp det röda protokollet:

”Så här ser de ut, när man har vunnit”.

Den händelsen är en så stor händelse i Gammelstads Basket att den brukar komma upp då och då när vi pratar om gamla, goda tider i vår nu långa basketutveckling. En sak var i alla fall bra med vår långa förlustsvit. Vi hade lärt oss att förlora. En nog så viktig sak för en idrottsman.

Lilla VM

Som spelare var Lilla VM det roligaste jag varit med om. Inte bara för att basket för första gången fick vara med i Malmberget. Så här efteråt känns det som någonting helt otroligt med Lilla VM med 104 lag i kvalspelet. Att Lilla VM dessutom gick i Malmberget var en extra krydda i det hela. Vi bröt ny mark för basketsporten i det starkaste handbollslandet i Norrbotten. Vi hade också tur med en massa jämna matcher.

Pojkarnas final blev en rysare av bästa märke. Vi var tvungna att i sista matchen mot Jokkmokk vinna med 27 poäng för att ta hem guldmedaljerna. När slutsignalen gick fattades tre poäng. Det var ett liv i hallen som jag inte upplevt vare sig förr eller senare. Ett trovärdigt vittne i form av Lars Aasa har berättat att det hördes långt upp på Kungsryggen varje gång något av lagen fick bollen i korgen. Lasse var så nervös att han inte vågade vara i hallen.

Det var första året basket var med i Lilla VM. Det var speciellt, inte bara för oss ungdomar, utan också för alla basketledare, som fick vara med och uppleva hur basketen vann ny mark. Invigningen med marsch genom samhället och uppställning i hallen lagvis kändes som om vi skulle ha deltagit i olympiska spelen. Jag vet inte hur högtidligt det är numera, men Lilla VM kan inte bli detsamma för dem, som nu är med.

De flesta lagen har varit ute och rest till turneringar på olika platser i vårt land en del till och med till utlandet. Vi var pionjärer. Många idrotter var med. För många av spelarna var det första gången man var borta. Det var en stor grej att åka till Malmberget. Prisutdelningen var en fest. Allt var så fint och högtidligt arrangerat. Till och med handbollens starke man i Norrbotten, Enar Olofsson, var tvungen att acceptera basketen. Jag tror inte att han ens behövde göra det motvilligt.

Den roligaste händelsen för mig

När herrarna gick upp till allsvenskan 1969 var jag ganska aktiv som spelare. Genom att jag då var i lumpen blev det ändå svårt att hänga med i det allsvenska laget. Jag fick mer och mer inrikta mig på att träna damerna. Det gick bra och 1971 inträffade det som kom att bli den roligaste händelsen för mig som ledare. Vi vann nämligen juniorSM med tjejerna födda 1952 och senare. Linnea Bohlin var det stora namnet i laget. Vår hemmaplan var sporthallen i Bergnäset där vi också tränade. Det blev den roligaste händelsen bland annat därför att ingen hade väntat sig att vi skulle vinna SM.

Profilerna

Irene Holmkvist kom från Älvsbyn och spelade i allsvenskan med oss. Irene var snabb och dessutom vänsterhänt vilket alltid ställer till med litet extra besvär för högerhänta motståndare. Irene's snabbhet gav oss massor med extra poäng på snabba uppspel.

När Linnea Bohlin kom hem från landslagsträningarna var hon full av entusiasm. Det var inte för mig som tränare att bara köra som vanligt. Nej, nu skulle jag få lära mig hur man skall träna och vad man skall träna. "Nu

måste vi göra så här och så här. Och sedan ska vi göra så här och så här. Och sedan..."

Det gick alltid åt en kvart innan jag kunde hejda henne och sätta igång med träningen. Hon hade alltid något nytt att komma med vilket i och för sig var bra. Jag fick en hel del tips och använde mig också av dessa.

Elisabeth "Bettan" Lindberg hör också till den grupp av spelare som hade någonting extra att ge. Att ha en kämpe som Bettan i sitt lag det ger en trygghet. Du vet att det finns en som aldrig ger upp och det i sin tur gör att hela laget blir tänt av hennes kämpaglöd. Bettan var den typ av spelare som man absolut inte ville ha i motståndarlaget.

Karin Eriksson var ingen bjässe till spelare, Nej, tvärtom var hon liten. I varje fall när jag lät henne spela center. Hon var stark och kunde bjuda mycket större spelare ett värdigt motstånd. Karin har också jobbat som ledare för ett ungdomslag i Gammelstad där en av spelarna är hennes egen dotter.

Liksom flera andra av de som själv spelat basket har hon kommit tillbaka som ledare. Det är någonting som gläder mig mycket. Karin, liksom flera andra, betalar tillbaka något av det andra satsat på dem.

Maria Livbom är ett exempel på oerhört lovande spelare som slutat alldeles för tidigt. Hon var en fighter av guds nåde. Andra intressen kom dock i vägen för en lysande karriär som basketspelare.

Bland det roligaste som ledare numera det är när jag träffar spelarna långt efter att de själva slutat spela. Ännu roligare är det när spelare jag tränat själva ställer upp som ledare. Ofta går det till så att de ställer upp för sina egna barn och blir på så sätt också ledare för andras. Lina Jatko, exempelvis, jobbar ambitiöst för bas-

keten i Gammelstad. Fyra damer sitter i styrelsen och alla har spelat basket - och alla har jag tränat. Kanske har jag suttit för länge i styrelsen?

En upplevelse

Under ett jullov fick vi ungdomar i Gammelstad vara med om en stor baskethändelse. Jampa hade ordnat det så att Kalix herrlag kom och uppvisningsspelade i vår gymnastiksal. Vi hade aldrig fått se basket av den klass som bland andra Kurt Wennström, Olle Nordgren, Gunnar Lund och Leif Larsson visade upp. Kurt Wennström och Olle Nordgren var spelare av landslagsklass och några sådana hade vi inte varit i närheten av tidigare. Uppvisningsmatchen spelades i en sal som var 10x20 meter. Fullvuxna karlar i en sådan sal. Nu anser knattar i tioårsåldern att de inte kan spela matcher i en så liten sal. Inte ens träna i en sådan.

Basket i Ängesbyn

Förutom tränare för olika lag har jag sedan 1966 suttit med i olika styrelser. 1981, då jag flyttade till Ängesbyn, minskade mitt engagemang i Gammelstads Basket. När min dotter började skolan var jag tvungen att sätta igång med basket i Ängesbyn och basket har blivit en mycket populär sport i byn. Det betydde mycket för ungdomarna och även för föräldrarna för där hade inte funnits någon tävlingsidrott tidigare.

Man hade givetvis flitigt åkt skidor och där fanns också en ishockeybana. Upptagningsområdet för basketen i Ängesbyn är förutom Ängesbyn byarna runt om. I området bor ungefär 1.000 personer. Verksamheten är koncentrerad till Persöskolan där hälften av flickorna spelar basket. Pojkarna håller på med ishockey. Trots mitt engagemang i Ängesbyn kommer alltid Gammelstad att ha sin givna plats i mitt hjärta.

Ledarprofilerna

På ledarsidan är Jampa Ericson för mig den störste. Han har varit och är en duktig tränare. Jampa har på mer än ett sätt varit min läromästare. Det hände mycket kring Jampa. Han var bra på att organisera men var inte alltid en kassörs önskedröm. Han var mån om föreningens ekonomi men nog var han också bra på att "förstöra" pengar. Han hade massor med idéer som också förverkligades utan att man fick veta det i förväg. Ibland kom det så kallade "glada" överraskningar.

Åke Larsson är några år äldre än jag. Med honom har jag spelat och med honom har jag suttit i styrelsen. Åke är oerhört driftig. På 60-talet var han lagkapten för oss och det var på gott och ont. Jag kunde bli förbannad på honom, för han jagade på, så jag ibland tyckte att han var rå i överkant. Sedan visade det sig, när han i slutet av 60-talet låg i lumpen, att jag rent av saknade honom som slavdrivare. Han blev nämligen borta en längre tid efter att ha kört av vägen och krockat med ett träd.

Han blev illa skadad. Vi saknade Åke för vi hade blivit vana vid att han drev på. Vi kände oss litet vilsna av att Åke inte var med och skrek åt oss. Vi hade blivit beroende av pådrivaren. Det kändes rätt skönt när Åke var tillbaka som slavdrivare igen.

En annan profil är Kalle Rutqvist. Jag får vara tacksam och glad över att ha fått en sådan kompis som Kalle. Han var en stor idrottsbegåvning. Jämfört med oss andra otroligt duktig i basket, fotboll och för övrigt i all idrott han prövade på. Det gick inte annat än att tycka om honom.

Bill Gällman hör också till de spelare jag inte glömmet. En sådan som Bill var rolig att ha med för det hände ett och annat trevligt med honom i närheten. Med glimten i ögat utförde

han små hyss. Det jag nu skall berätta var inget hyss utan mer vår (o)förmåga att inte hitta rätt till Juoksengi. Vi skulle med juniorlaget spela match mot Polcirkeln och hade fått veta att vi skulle ta av åt vänster när vi kom till stora vägen strax norr om Övertorneå.

Nu var det bara så att 100 meter före avsedd väg fanns en annan väg som också gick åt vänster. Bill svängde där och fortsatte i tron att vi var på väg till Juoksengi. Efter ett par mil genom fullständig ödemark började vi ana att vi inte var på rätt väg. När vi till slut skymtade ett hus en bit från vägen svängde vi in på gården för att fråga om vi var på rätt väg. Nej, det var vi inte. Vi var på väg till Korpilombolo så det var bara att vända. Något försenade kom vi fram till den lilla gymnastiksalen.

Jag har inget som helst minne av matchen men minns resan desto bättre. Detta också av en annan anledning än den att vi körde fel. Bill körde en gammal

Saab, en tvåtaktare. Det var mitt i vintern och rejält kallt. Tommy Andersson och Tomas Wiklund var med på resan. Den sistnämnde var, ursäktat jag säger det, en sort fört sig. En riktig spjuver. Han satt framme och påstod att det var alldeles för varmt så han vevade ner sidorutan och njöt kolossalt av att vi som satt i baksätet frös. Numera har det också blivit en trevlig sak att minnas när vi har våra träffar.

Regelbunden träning

Vi som spelade i Gammelstad på 60-talet tränar numera troligen mer regelbundet än vi någonsin gjort. Vi tränar nämligen en gång om året alltid den 28 december. Förut hette den dagen Menlösa barns dag. Nu heter dagen Värnlösa barns dag. Min sambo Annika tyckte att det passade alldeles utmärkt att vi tränade på Men-

lösa barns dag för hon tyckte att vi inte kunde ha hittat på någonting mer menlöst. Vi var korkade helt enkelt. Så hemskt korkade är vi alla fall inte för vi tränar bara högst en timme. Sedan har vi resten av kvällen och halva natten på oss till att surra om ett och annat. Mest blir det konstigt nog om hur bra det var förr.

Den duktigaste av oss alla

Kjell Englund, som varit biträdande coach för Plannja under ett antal år, är med på våra träffar så Plannja blir ett kärt samtalsämne. Han har fått höra mycket gnäll och framför allt har han fått massor med goda råd. Det är nog så att han ibland varit less på oss. Kjell är också en stor personlighet. Han är fem år yngre än mig. Han kom tidigt med i A-laget där han fick en hård uppfostran. Det var nog snudd på mobbning fast det ordet fanns väl inte på den tiden, som tur är. Vi var inte riktigt snälla med Kjell. Så fort det var fråga om att bära dräkterna var det han som fick göra det.

Oftast hände det, när vi satt och pratade om någonting och Kjell kom med ett yttrande, att någon frågade Kjell vem som hade bett att få höra hans åsikt. Sådant här skulle jag som ledare inte på några villkor tillåta i mina lag i dag.

Det var naturligtvis med glimten i ögat vi gjorde allt det här men jag hoppas vi inte var alltför dumma med Kjell även om Jampa ibland bekymrade sig för hur det skulle gå. Det kanske var just vår hårda utbildning som gav resultat. Kjell blev framgångsrik och är det än i dag. Han kom bland annat med i juniorlandslaget dit ingen av oss andra hade en chans att komma. Som spelare var Kjell framför allt en duktig skytt.

Träningarna i Bergnäset

Det mesta av det jag här berättat det hände under den tiden vi höll till i Bergnäset med våra träningar och trivsamma bastubad. Träningsrums-snacket har en viss stil och nivå. Det kan ibland låta rått men det är aldrig så illa menat som det låter. Men det finns nog anledning att prata med sina spelare om detta så du inte skadar eller gör någon annan illa.

"Jampas" skola

Det var roligt och lärorikt att gå i Jampas skola. Han har alltid varit mån om bredden och att få med sig alla. Nog har han velat vinna matcher och så men han har lyckats få med sig de flesta ganska länge och sett till att verksamheten organiserats så den passar alla. Jag vill inte säga att det till 100 procent är Jampas förtjänst att basketen har så stor bredd och är så välorganiserad som den är i Luleå men nog är det mesta hans förtjänst. Hade inte Jampa varit så framsynt med Luleå Basket center som han varit hade risken varit att det hade funnits ett fåtal föreningar som hade plockat spelare hur som helst från olika stadsdelar.

Först var det Gammelstad som gällde. Sedan kom Höken som också startades av Jampa. En annan, som var med och byggde upp Höken, var Rune Karlberg. Han kom med så sent i basket att han trots sin längd inte blev någon större spelare men blev en desto bättre ledare. Efter Höken startade vi Vråken på Mjölkudden. I det skedet bildades också Luleå Basketcentrum. Målet var, att alla föreningar skulle dra åt samma håll. På sikt skulle vi ha en elitförening på både herr- och damsidan. En målsättning var också att vi skulle ha klubbar i varje rektorsområde eller bostadsområde. Dessa mål har också med åren förverkligats.

En coach i ödemarken

Charles Barton kom till Luleå 1975. Kjell Englund och jag mötte honom på Kallax. Det första vi gjorde var att ta med honom ut till Ängesbyn. Han skulle få vila sig litet grann efter resan. Det skulle han få göra i en gammal bagarstuga som ingen bodde i. Den stod för fåfot kan man säga. Där fick han sova några timmar. Senare ville han veta vad vi egentligen menade med att ta en storstadskille till en bagarstuga i Ängesbyn.

För honom var det ödemark. Förmodligen blev det en överraskning för honom men också för gamlingarna som bodde på gården. De var i 80-årsåldern och hade förmodligen aldrig tidigare sett en färgad människa åtminstone inte i Ängesbyn. Charles var dessutom iförd halmhatt när han kom så bara det måste ha varit en stor grej för gamlingarna på gården.

Charles är en person du kommer i håg både som spelare och som coach. När pengarna började tryta i slutet av 70-talet hade vi inte råd att betala Charles. Han fick med tiden rätt mycket pengar att fordra av oss. När det 1979 blev betalningsinställelse var vi tvungna att ordna någonting. Han fick istället ett kontrakt med Solna dit han åkte som spelare. Med Charles tappade vi, tyvärr, också Linnea Bohlin eftersom de då var ett par.

Vi skrev inget avtal med Charles. Jag visste vad vi var skyldiga honom och vi betalade av på skulden då och då när vi fick pengar över. Charles uppskattade detta och tyckte att det var bra att vi till slut gjorde rätt för oss. Han hade nog räknat med att inte få några pengar alls. Att vi såg till att Charles fick sina pengar är säkert en bidragande orsak till att Charles alltid gillat Plannja och också arbetat för Plannja på ett eller annat sätt oavsett var han varit. Han kom också tillbaka som coach och har varit en av dem

som byggt upp den professionella verksamhet Plannja har idag. Charles hade en förmåga att få med sig spelare och fick många lovande spelare att komma till Plannja.

Plannjaprofilerna

Willy Cherry är för mig den största profilen av alla amerikaner vi haft i Plannja. På något sätt tyckte man alltid om honom för han var på alla sätt en trevlig prick. Han hade inga stora krav. Han spelade nästan gratis för oss. Han betalade till och med resan upp från Kumla när han kom upp för att provträna.

Erik Elliott, "trollkarlen från Michigan", har varit den bäste och den nyttigaste spelaren för Plannja. Han var ung när han kom och han blev bara bättre och bättre under de år han var här. Han hade pondus, eller vad vi skall kalla det. Han hade en förmåga att höja sitt spel. Ju bättre motståndet var, desto bättre var han själv. Han kunde ta tag i matchen när det behövdes. Han var den idealiska pointguarden.

Om Elliot varit den bäste så var **Joel Copeland** den mest spektakuläre. Han var en otrolig skytt. På hans tid räknades inte trepoängare men det var mest från det avståndet han sköt och han gjorde över 60 poäng i en match. Det ska inte glömmas bort. Vad hade det blivit med trepoängslinje? Hur bra han var jämfört med Elliot är dock svårt att säga eftersom motståndet nog var betydligt svagare då än när Eric spelade.

Jim Kabora var en suveränt bra tränare som lärde oss mycket. Han var inte tränare för Plannja men var här som tränare när vi anordnade basketläger för ungdomar. Han hade familjen med sig och trivdes mycket bra i Luleå. Annars har det funnits alla möjliga sorters tränare och coacher. Sedan en bit in på 80-talet har jag inte

varit så mycket engagerad i Plannja men jag har faktiskt coachat Plannja på 80-talet. De spelade Plannja i division I.

Willy Cherry var skadad på våren men vi hade en duktig guard i **Barry Glanzer**. Vi låg bra till för att vinna serien och i så fall få kvala till allsvenskan. Före de sista matcherna avskedade man coachen Rune Karlberg efter en tid av en massa gnäll från spelarna. Eftersom jag hade varit med länge fick jag rycka in som coach tillsammans med Willy Cherry. Nu kommer jag inte ens ihåg hur det gick men jag minns att vi kvalade i Jönköping och Ockelbo.

Sedan dess har det hänt massor med basketen i länet och i Luleå. Jag är glad att jag fortsatt fått vara en del i utvecklingen och jag ser ingenting som ska kunna stoppa den framgång som sporten fått i länet.

"Vi" har kommit för att stanna och basketakademien har sin självklara och givna plats i sammanhanget.

Bilden är från Gammelstads 20-års jubileum 1982. Det är 70-talets allsvenska lag i Gammelstads IF. Övre raden: Ingemar Ek, Inger Klasson, Ann-Margret Bengtsson, Karin Ericsson, Linnea Bohlin, Gun Wennström, Eva Forslund. Nedre raden: Irene Holmqvist, Helena Kallonen, Elisabeth Lindbergh, Astrid Bohlin.

- Årgång: 1952
Yrke: Ingenjör
Andra intressen: Att ta det lugnt i livet
Började med basket: 1971
Hur det började: Blev övertalad av mina klasskompisar på Midskogsskolans att prova på basket – sent i livet.
Därför blev det basket: Tillfälligheter.
Om inte basket? Kanske tennis som jag provade på i unga år.
Roliga minnen: NCAA-finalen i New Orleans 1982. När jag fick föreläsa på en basketclinic i Canada 1991 tillsammans med bl.a Chuck Daly och Hubie Brown.
Veckan på Detroit Pistons försäsongsläger 1990.
En blomma till: Miki Herkel, som gjorde så mycket för svensk basket som han aldrig fick uppskattning för.
Paul "Doc" Thomas - min inspirationskälla och vän som gjorde basketen så enkel som den faktiskt är!
Jampa Ericsson – var som Miki Herkel en man såg morgondagens basketspel och spelare redan idag.
Min dröm om basket: Att svensk basket hittar tillbaka till sina rötter. Som ett träd måste det finnas en bra grund och rötter som suger upp och sker näring för att något ska växa.

Jag började egentligen med basket alldeles för sent för att kunna göra något stort av mina 201 centimeter. Kom istället tidigt in på tränarbanan där nu drygt 30 år har gått som tränare för olika ungdomslag, elitlag och landslag. Därtill har timmar och åter timmar ägnats åt olika uppdrag inom föreningar och förbund. Åren med den stora bollen har gett mängder av minnen.

Den första kontakten jag fick med basket var i Pontushallen då jag gick på högstadiet på Östra skolan. Då åkte uppvisningslag med amerikanska spelare runt Sverige och spelade matcher mot lokala lag. Gillette All Star Team, Gulf All Star Team med flera känner säkert många igen. Lagen drog fulla hus var de än spelade både på större och mindre orter.

Eldsjälen bakom lagen var amerikanen Jim McGregor som jag tycker haft en stor betydelse för att föra ut basketsporten på bred front i Sverige. Det är något som vi lätt glömer bort. I Luleå var spelarna ute i

skolorna, lärde ut och gjorde PR för basket. På kvällen var det match mot Gammelstad. En match som gästerna givetvis vann hur lätt som helst. En spelare som gjorde starkt intryck på mig var Kenny Grant. Det var stort att få träffa en sådan spelare. Kenny är storebror till Norrköpings coach under många år Kelly Grant. Kenny kom sedan tillbaka till Sverige efter turnén och blev en framgångsrik spelare och tränare i Norrköping innan han blev spelaragent i Europa.

Inte så lätt i längden

Eftersom basket i Luleå på 60-talet var lika med Gammelstad fanns det inget för oss "stadsbor". På Midskogsskolan hamnade jag i samma klass som några basketspelare och de tyckte att en lång kille som jag skulle prova på basket. Med transporthjälp av Jampa Ericsson, som då bodde nästan granne med mig, började jag så smått att träna.

Det fanns gott om etablerade spelare i Gammelstad så det var inte så lätt, trots längden, att göra sig gällande. Jag kom, tyvärr, alldeles för sent till sporten.

När amerikanerna gjorde sitt intåg i svensk basket hade jag förmånen att få träna med en av de i mitt tycke riktigt stora nämligen Joel Copeland. Utan honom hade basketen i Luleå inte fått det stora uppsving som det fick i mitten av 70-talet.

Jampa såg väl ganska tidigt att jag hade större möjligheter att göra mig gällande som tränare än som spelare och han fick mig intresserad av tränarjobbet. De första stapplande stegen som tränare gjorde jag med ett gäng flickor på Västra skolan. När sedan Höken bildades våren 1974 kom jag att bli en av tränarna och ledarna som var med och lade grunden till vad Höken är i dag.

Fram till mitten av 80-talet tillbringade jag mycket av min tid i Norra Örnässkolans C-hall. Den hör till kategorin "liten gymnastiksal". En typ som finns runt om i landet men som många i dag knappast tycker att det går att träna basket i. En av de stora fördelarna med Norras lilla hall var att det var så lätt att få träningstid. Därför kunde jag under en period tillämpa något som jag kallade för beställningsträningar. Flickorna fick bestämma om vi skulle träna extra någon helg. Jag ställde upp oavsett hur många som ville komma.

I Norras C-hall gjorde jag alltså mitt första träningspass. Det var på hösten 1974 då jag blev tränare för Hökens A-flicklag. Höken hade egentligen startat i liten skala året innan på dåvarande Västra skolan, numera en del av Luleås gymnasieby, och lokal för dess medieprogram.

Jampa som ligger bakom så mycket annat tyckte att namnet på kvarteret kunde vara ett bra namn på en

basketklubb. Nu var det bara så att Höken är kvarteret mitt emot dåvarande Västra skolan så egentligen skulle Höken heta Örnén. I alla fall så utvecklades Höken till att förknippas med området kring Örnäset och Skurholmen.

Höken fick luft under vingarna

Norra Örnässkolan och Furuparksskolan var motorn i verksamheten under de år jag var tränare för Höken. När Höken var som störst fanns ett otal träningsgrupper och lag på tio olika skolor i Luleå. 1976 hade klubben kände Charles Barton anställd som konsulent.

Det är många roliga minnen som finns kvar från tiden med Höken fast vi i början förlorade de flesta materierna. Som nybörjare var det inte lätt att tampas med etablerade lag som Kalix, Älvsbyn, Gammelstad med flera. De matcher vi vann den första säsongen kunde därför räknas på ena handens fingrar.

Blod, svett och tårar brukar löna sig och säsongen efter, när tyvärr många av flickorna slutat, fick nästa generation börja skörda framgångarna. Den nya generationen bestod av en stomme födda 1960. Från Furuparksskolan tryckte 62-orna på med Ulrika Myhr och Kerstin Jakobsson som de lysande stjärnorna. Bägge blev också framgångsrika elit- och landslagsspelare.

Det finns många faktorer som gör att en spelare blir stjärna. En av de viktigaste drivkrafterna tror jag är att de har roligt. Du skall tycka att det är roligt att gå till träningarna. Med glädje kommer andra viktiga framgångsfaktorer som kamratskap och gemenskap.

Något som utvecklat mig som tränare är den kreativitet du måste ta till i en hall som är för liten till och med för halvplansspel. Ett sätt att kompen-

sera bristen på korgar blev att utnyttja hallens gymnastikbommar. De passade perfekt när vi tränade skott. Flickorna glömmer säkert inte i första taget alla timmar de fick stå eller sitta och skjuta bollen till varandra över eller mellan bommarna.

”Vi fick lära oss teknik genom att skjuta över bommarna. Det var ganska tråkigt då men så här i efterhand är jag glad över att jag fick träna på det viset”, sa Kerstin Jakobsson en gång efter sin avslutad karriär som spelare.

En egen fan club

Utmaningen av det nya, av ny kunskap, tillsammans med ett gäng hungriga spelare som tog åt sig av allt gjorde att vi utvecklades hand i hand. Åren i Höken gick för mig som tränare till att nå den högsta nivån samtidigt som många av spelarna hamnade på sin högsta nivå nämligen som elitspelare i Luleå Basketbollklubb.

Tiden med tjejerna resulterade också i att jag fick en egen fan club där symbolen på tröjorna, som de tog fram, var en klocka som var sen. Jag hade på något sätt utvecklat förmågan att komma för sent till mina egna träningar.

Tiden i Höken innebar dock inte enbart positiva minnen. Två spelare, Marita Lasu och Katarina Markström, fick båda på grund av sjukdom lämna detta jordeliv alldeles för tidigt. Särskilt Marita hade förutsättningar att bli en mycket bra guard vid sidan av Kerstin Jakobsson.

Katarinas målmedvetenhet gjorde att hon senare än normalt för flickor tog chansen att spela i elitserien. Hon tog också med sig det positiva tänkandet från idrotten till hjälp under sin svåra sjukdomstid.

Större hallar byggdes

Norras C-ball kom för min del snart att bytas ut mot mycket större hallar. Det kändes därför litet speciellt för mig när jag 1983 kom tillbaka dit för att träna Hökens A-pojkar. Med stora killar krävdes det ännu mer kreativitet. För att kunna träna, exempelvis, snabba uppspel fick vi använda också trapporna till omklädningsrummen, en trappa i vardera änden av hallen.

Dessa trappor kom att spela en viktig roll när vi tränade snabba uppspel. Den som var först fram vid uppspelet fick springa uppför trappan och ner igen. Timingen blev så pass bra att han kom lagom för att ta emot passningen och göra poäng.

Det sista minnet från tiden med Höken är från säsongen 1984-1985. Då hjälpte jag Ann-Britt Aasa med hennes A-flickor. Stor stjärna i det laget var Hilda Hassler, sedermera elit- och landslagsspelare. I laget fanns samma positiva atmosfär som jag hade upplevt några år tidigare med de spelare jag tränade då. Det fanns till och med samma typer av spelare, både till storlek och karaktär.

Luleå Basketbollklubb

När föreningen bildades 1979 som en ren dambasketföreningen blev jag och Erik Forsström deras första tränare. Erik och jag jobbade sedan ihop under några år på Basketgymnasiet.

I laget fanns några spelare som hade sina rötter i Höken som jag hade följt sedan tidiga år och fick de utvecklas ännu mer. Föreningens styrelse var mycket aktiva under de inledande åren där de satte fokus på damidrotten på alla nivåer.

Moskva 1986

Lamporna släcks sakta i CSKA:s stora hemmahall i Moskva. Folk är på väg ut från hallen en småregning augustikväll. Jag är en av dom. Kvar på näthinnorna sitter en upplevelse jag aldrig kommer att glömma. En stund tidigare hade jag tillsammans med den fullsatta hallen applåderat en fantastisk uppvisning i konsten att behandla en basketboll. Matchen som spelats var den tionde VM-finalen för damer och hade slutat med seger för USA över Sovjetunionen med 108-88.

Vi var tio svenskar som under en vecka var på en studieresa som avslutades med VM-finalen och det blev för oss en idrottsupplevelse mycket utöver det vanliga.

Dambasketens historia började skrivas den 22 mars 1883 då den första officiella dambasketmatchen spelades. Som i så många andra sammanhang betraktades damidrott som något speciellt. En gång i tiden fick damer, till exempel, inte dribbla bollen. Så småningom blev en dribbling tillåten, sedan två, som sedan utökades till tre. Som tur var togs den regeln bort. Det fanns även en regel som förbjöd två spelare att spela försvar mot en motståndare (dubbling).

Det vi fick uppleva på plats i Moskva visade sig bli en vändpunkt för dambasketen i världen. Många trodde att vändpunkten skulle komma under OS i Los Angeles 1984. Men Sovjetunionens bojkott av spelen gjorde att basketens två stora, Sovjetunionen och USA, inte fick chans att den gången få mäta sina krafter med varandra.

Vid VM i Brasilien 1983 var USA mycket nära att för första gången besegra Sovjetunionen. Då fattades två poäng. Orsaken till Sovjetunionens dominans var ett spel som byggde på storlek och kraft.

Den stora stjärnan var 210 centimeter långa Uljana Semenova. Genom sin längd dominerade hon spelet under bägge korgarna. I USA sökte de med ljus och lykta efter långa flickor. Det närmaste man kom Semenova var centern Ann Donovan som var 203 centimeter lång.

Några veckor innan VM 1986 arrangerades Goodwill Games i Moskva. USA visade att de lärt sig läxan från Brasilien och vann turneringen överlägset. Resultatet av detta blev att Sovjetunionen fick en ny tränare och långa Semenova ställdes helt utanför laget. Detta räckte dock inte till. USA var alltför överlägset och det spel vi fick uppleva i finalen var dambasket som mer påminde om hur herrarna då spelade än den dambasket vi hade på våra näthinnor från tidigare materier.

USA utnyttjade hela planen genom ett effektivt pressande man-mot-man-försvar och ett anfall som byggde på individuell skicklighet. Skickligast av alla var världens då bästa spelare, forwarden Cheryl Miller. 183 centimeter långa Cheryl utvecklade sin talang från tidiga år genom att spela basket mot sina bröder. Den mest kände av dem var Reggie Miller som spelade i NBA-laget Indiana Pacers.

En av Cheryls bedrifter är att hon dunkat i en match. När hon i den matchen dunkade i sitt 77:e poäng var det samtidigt poängrekord för en match i Kalifornien.

I skolan var hon redan så bra i årskurs fem att hon fick spela med i skolans pojklag. I femman snittade hon 24 poäng och i sexan 28 per match. När hon gick i sjuan var hon tvungen att slå ut coachens son för att få plats i pojklaget. Det gjorde hon ganska lätt.

När hon sedan började spela med i ett flicklag igen blev det något av en kulturchock. Anpassningen var det dock inga större problem med. Hon

gjorde 105 poäng i en match. Ett rekord som stod sig länge.

Uppvisning av Cheryl i VM

Under VM-turneringen fick ryssarna på plats och i TV upp ögonen för hennes storhet. De fick se mängder av prov på hennes breda register. Passningar bakom ryggen, blockade skott, returer och mycket, mycket mer. Hos henne och många andra stora idrottsmän och kvinnor hittar vi en gemensam nämnare.

De tycker att allt de gör på en basketplan är det roligaste som finns och de gör det med glimten i ögat.

Att Cheryl älskade att spela försvar gjorde att hon smittade av sin energi på hela laget. I VM-finalen gjorde hon en otrolig block av ett ryskt skott där hon verkligen visade prov på sin kvickhet och explosivitet. En ryska hade fintat bort sin försvarare och skulle "bara" skjuta sitt hoppskott när Cheryl kom flygande från ingenstans över en lagkompis och slog bollen upp på läktaren.

USA:s sätt att spela en basket, där teknik och variation gick före traditionell öststatsbasket, som byggde på tyngd och kraft, blev något som fortfarande gäller för dambasketen i världen.

New Orleans 1982

New Orleans var bara ett stopp på en månadslång resa Kent Brodin och jag gjorde i USA. NCAA-finalen var huvudmålet och helgen innan var vi i Birmingham, Alabama på deras Universitet och såg fyra matcher inför fullsatta läktare.

Ett minne var att på vårt hotell bodde också University of Virginia och i laget fanns 2,24 långa Ralph Sampson som efter college spelade med Huston Rockets i NBA. Jag som mäter 2 meter över havet kände mig

för första gången liten när jag stod bredvid Ralph.

Efter Birminham satte vi oss på en Greyhoundbuss för 5 timmar ner till New Orleans, Louisiana. Veckan fram till finalspelet tillbringande vi tillsammans med coacher från hela världen på den internationella basketclinicen som var fylld med föreläsningar hela dagarna.

Finalerna var precis som vi hade fått redan på innan. En folkfest för basketälskare som kom från hela USA.

Vad sägs om att vara på basket tillsammans med 61612 andra åskådare? Det var då den tredje största basketpubliken någonsin. Matchen spelades i en inomhushall så stor att Luleås domkyrka skulle rymmas i den. Där satt jag med ett gäng svenska tränare under NCAA-slutspelet för collegebasket där de fyra bästa skolorna gjorde upp om titeln. Varje match handlar om att vinna eller försvinna fram till den avgörande finalen.

Det är där som morgondagens NBA-spelare visar upp sig i större sammanhang för första gången. 1982 stod finalen mellan North Carolina och Georgetown University. Båda är klassiska universitet då under ledning av två legendariska coacher och förebilder, Dean Smith och John Tompson. På planen fanns två blivande stjärnor, Patrick Ewing och Michael Jordan.

Finalmatchen blev en klassiker. Med några sekunder kvar ledde North Carolina med 63-62 efter att Michael Jordan satt ett hoppskott. Georgetown var på väg att sätta upp ett spel för matchens sista skott.

Klockan tickade ner och matchens slut blev ett antiklimax då en av Georgetowns guarder passade bollen rakt i händerna på Carolinas James Worthy som dribblade iväg och höll bollen.

Han blev foulad med två sekunder kvar men även om han missade straffkastet vann de matchen som blev den första finalmatch på 23 år som vanns med en poäng.

Efter en vecka i varma New Orleans flög vi upp till en vinter i Milwaukee för att träffa deras coach Don Nelson som blev årets Coach 1983 och 1985. Don räknas som en av de 10 bästa coacherna i NBA.

Att sedan på plats på pressläktaren få se Bucks hemmamatch mot Boston Celtics var en höjdpunkt. Pressläktaren var inte någonstans uppe i taket utan efter hela långsidan fanns ett bord där vi och pressen satt. Bättre platser kunde vi inte ha fått gratis!

Boston hade den klassiska uppställningen med Larry Bird, Robert Parish, ML Carr och Kevin McHale. Matchen vann Milwaukee med 122-116 och Bird fick lämna planen med endast 15 gjorda poäng.

På den tiden satt en kille i sekretariatet och skrev på maskin det som hände under matchen boll för boll. Läste du den texten kunde du uppleva matchen igen. Efter matchen stod Brodin och Karlberg från Luleå i omklädningsrummet tillsammans med de arbetande journalisterna och lyssnade på Birds kommentarer av matchen.

Efter Milwaukee satte vi oss på flyget för att flyga till Detroit för att hälsa på Paul Thomas som hade mycket bra kontakter med Detroit Piston. Vi såg en match de spelade mot Dallas i stora Pontiac Silverdome. Jo, det är samma hall som det svenska fotbollslandslaget spelade i under VM i USA 1998.

Hallen är så stor att Detroit hade dragit ut två stora läktare för att ta en fjärdedel av hallen i anspråk för sina åskådare. I halvtid fick Kent och jag följa med till Detroit's omklädningsrum tillsammans med mannen bakom

de stora framgångar Detroit kom att ha senare. Det var general managern "Trader Jack" McCloskey som fått sitt smeknamn för sina många gånger snabba och många byten av spelare, allt i syfte att bygga upp ett mästarlag.

I en annan del av deras stora omklädningsrum satt den blivande stjärnan Isiah Thomas. Det var stort för oss att få vara där.

Zagreb 1987

Som baskettränare ska träningar planeras och genomföras och du ska alltid finnas till hands. Att då och då kunna åka på "semester" och bara behöva bestämma vad du själv vill göra blir därför rena drömmen. En sådan dröm var Universiaden i Zagreb i juli 1987. Universiaden är skolornas OS.

Spelen i Zagreb var de största som anordnats i landet. Över 6.000 idrottsmän och kvinnor från 121 länder var med. I den svenska truppen fanns damlandslaget i basket, herrlandslaget i volleyboll och några deltagare i olika individuella idrotter. Basketdamerna hamnade på en tionde plats.

Det var en mäktig känsla att vid invigningen, tillsammans med alla idrottare, marschera in under svenska flaggan på ett fullsatt stadion under publikens jubel. Bara väntan utanför, innan alla nationerna fick gå in, var en stor upplevelse.

Varför det blev Detroit

Som baskettränare fick jag tidigt två favoritlag i USA. Det var Lakers och Celtics. Det var de lagen du mest hörde talas om genom stjärnorna Magic och Bird.

Varför jag kom till Detroit hade att göra med ett telefonsamtal från Miki Herkel. Han undrade om jag, i egenkap av utbildningsledare, kunde ta hand om och ordna något för en god vän som skulle komma över från Ka-

nada. Det samtalet blev början på en kontakt med Paul Thomas som höll i sig till Paul gick bort 91 år gammal.

Paul jobbade under 22 år som basketcoach i Windsor, på deras universitet. Windsor ligger granne med Detroit i USA och avståndet är inte längre än den bro som skiljer städerna åt. Kontakt med Sverige fick Paul genom att det svenska herrlandslaget var på hans skola och förberedde sig inför OS i Moskva 1980.

Redan som ung började Paul att skaffa sig en gedigen erfarenhet av basket. Han coachade det kanadensiska basketlandslaget i OS i Helsingfors 1952. I Kanada är Paul invald i deras Hall of Fame för basket. Där finns även hans dotter som var en framgångsrik spelare i Kanadas damlandslag.

Våren 1981 kom Paul Thomas till Norrbotten för första gången och höll en clinic om "Winning basketball". Vi åkte också upp till norska Tromsø och höll kurs där också. En stor lysande midnattssol gjorde att Paul hade svårt att gå och lägga sig för en stunds sömn.

"Bad Boys" of Detroit

Flera gånger frågade Paul när jag skulle komma över och hälsa på hos honom och 1991 föll allt på plats och jag åkte. På våren samma år hade Detroit tagit hem sin andra raka titel och fått namnet "Bad Boys" genom deras mycket tuffa försvar. Förväntningarna var därför stora att laget skulle ta den tredje raka titeln.

Under veckan genomfördes träningarna i en hall som bevakades av vakter. Vid två tillfällen var det öppna matcher med publik.

När vi satt och såg på en av de första träningarna sa Paul att vi kommer att få se slagsmål under veckan. Det lät konstigt i mina öron. Men med tanke på att det handlade om att för-

söka ta en plats i laget var det inte så svårt att förstå viljan hos spelarna att göra allt för att lyckas.

På träningen fick en av de nya guarderna känna på vad en armbåge från Bill Laimbeer innebär vid ett screen. Bill hamnade vid en senare träning i slagsmål med en av centrarna. Så Paul fick rätt.

När de skulle visa vad försvar innebär fick rookisarna prova på hur det var att möta Isiah Thomas, Joe Dumars och Bill Laimbeer i 3 mot 3. De spelade så nära att de hade kunnat komma innanför deras kläder! Vad ordet tvärstopp i anfallet innebär fick en bild som än idag är kvar på näthinnan.

En spelare som det hade varit roligt att se på nära håll var returkungen Dennis Rodman. Han hade en stukad fot och kunde inte vara utan satt på sidan om.

Det var imponerande hur snabbt spelarna lärde sig alla de olika anfalls- och försvarsvarianter Detroit hade. Jag frågade coach Daly som sedan blev USAs coach för "Dream Team" i OS Barcelona 1992 om detta. Hans enkla svar var: "Klarar de inte av att lära sig det snabbt nog har de ingen framtid i NBA".

En träning kunde innehålla genomgång av ett antal olika spelsystem där olika assisterande coacher var specialicerad på anfall respektive försvar. Förutom den intensitet som stundtals var fanns det inga "wow-övningar" utan det handlade om samma gamla övningar som alla basketcoacher använder.

Chuck Daly är känd för att gilla snygga kläder så efter en träning frågade han Paul var det fanns någon affär med herrkläder i Windsor. I affären roade jag mig med att titta på de andra besökarna som tittade på honom som att han var någon superstjärna.

1991 var jag, tillsammans med Miki Herkel, inbjuden till Paul Thomas. Han skulle sluta som coach och hade ordnat en basketclinic i Windsor som sin avslutning där jag gjorde min första föreläsning på engelska.

Bland de övriga föreläsarna fanns namn som legendarerna Chuck Daly, Hubie Brown och Gene Bartow. Jag kan lugnt säga att jag befann mig i gott sällskap!

Jag föreläste om Basketpusslet som Jampa och jag tog fram för Nordan basketläger som bedrevs under några år första veckan i augusti i gamla Lv7s sporthall, numera Kronanområdet i Luleå.

Basketpusslet är ett sätt att visa unga spelare vad de behöver behärska för att bli en komplett basketspelare. De 13 pusselbitarna sitter ihop för att visa på den helhet som varje spelare måste behärska även om de kan ha en eller flera starkare sidor som returtagning, skytte mm.

Från dåtid till framtid

Efter tre år med Plannja basket från 1981 i högsta serien fick jag och Kent Brodin fick kliva av det sista året då resultaten inte gick åt rätt håll. Nu hjälpte inte tränarbytet utan Plannja fick börja om igen för att komma tillbaka till högsta serien.

Från 1985 och till slutet av 1990-talet blev det Riksbasketgymnasiet i Luleå tillsammans med Jampa. Där fick vi se många talanger utvecklas

som har gjort avtryck i Svensk basket. Håkan Larsson från Vråken och John Rosendahl från Sunderbyn är nog de två största som deras framgångsrika år i Plannja basket med sex SM-guld är bevis på.

Håkan kom inte in när han sökte första gången! Han gjorde en Michael Jordan som inte heller platsade i unga år då han ansåg för liten Istället bet ihop och kom igen året efter. Resten är historia.

Jag tränade Håkan och John det året vi spelade i division 3 som var den nivå som årskurs ett fick börja i. Då tillämpade jag bytesregler där det innan matchen var klart vilka som spelade när. Om en spelare ville byta för att det gick dåligt var det bara att bita ihop. Samma sak om en spelare hade "flyt" blev det byte.

Att "plugga" basket handlar om att de ska bli bäst, när de har slutat och hamnat i ett elitlag. Då blir de en del i det pussel av kombinationen som coacherna brottas med under en match där man måste kunna ta att man kan bli utbytt av någon anledningen. Deras personliga utveckling gick före om vi vann matcher eller inte.

Håkan och John fick också se vad rutin handlar om när vi mötte Överkalix lag där Henrik Engström trots sin ålder var kungen i 3-sekundersområdet så länge han orkade!

Fotot är från en tillställning 2003 när Jampa blev pensionär.

- Årgång: 1955
Yrke: Flygledare
Andra intressen: Basket, svensk Flygledarförening, modellbyggen.
Började med basket: Året 1971.
Hur det började: Jag var (relativt) lång och blev rekryterad till ett basketlag 3 mil från bostaden i Fränsta. Pendlade dit i 2 år innan jag satsade på skridskor. Omstart med basket blev det 1978.
Därför blev det basket: Omstarten med basket blev då jag sökte en idrott i Boden som inte elitsatsade. Basket var roligt och med ett bra kamratgäng.
Om inte basket? Handboll och fotboll.
Roliga minnen: Personligt: "När vi hämtade upp 20 poängs underläge mot Dundret på bortaplan och på cirka 10 minuter med seger som följd".
Allmänt: "Plannjas första SM-guld i Borås där jag var.
En blomma till: "Jampa" Eriksson för sitt engagemang. Resten vet alla. Dessutom Eva Nilsson i Luleå som återkommit till basketen igen och för allt hon gjort för dambasketen. Inte minst Ulrika Händel som är Boden Baskets ordförande. För att hon vågat ta steget och blivit ordförande, samt att hon är uppvuxen med Boden Basket.
Min dröm om basket: Fortsatt utveckling och samarbete mellan elit- och breddbasket i hela Norrbotten.

Jag föddes 1955 i handbollsstaden Halmstad. Vilken sport jag skulle ha ägnat mig åt om jag inte som 13-åring med familjen flyttat till Ånge är kanske därför lätt att räkna ut. Min far arbetade på SJ och var tvungen att byta arbetsplats. Han fick fem orter att välja på och av dessa valde han Ånge. Jag hade aldrig varit så långt norrut och som 13-åring visste jag nästan ingenting om Norrland.

När jag började gymnasiet hade jag blivit 193 centimeter lång och jag vägde 68 kilo. Alltså var jag tämligen lång och smal. Ett lag från Fränsta, tre mil från Ånge, fick nys om den långa ynglingen och fick mig att börja spela basket. Två till tre gånger i veckan pendlade jag till Fränsta för träning och spel. Tack vare pappas årskort på SJ kostade resorna ingenting. Vid ett tillfälle hade vi besök av en tränare från Svenska Basketbollförbundet. Troligen var det Ulf Claesson.

Efter ett år bildade vi en skolidrottsförening och tog upp basket på programmet. Vi spelade inte så mycket men hade utbyte med andra skolor, till exempel Bollnäs. Jag kan väl säga att min basketkarriär började på riktigt då. Inte kunde jag så mycket basket vid den tiden och jag kommer särskilt ihåg att jag inte lärt mig att jag kunde göra mål genom att använda plankan. Nej, det var bara att köra på rakt framifrån och så blev det mål eller inte. Oftast inte för bolluslingen studsade ut mest hela tiden. Förutom basket tränade jag också hastighetsökning på skridskor och tävlade en hel del.

Efter gymnasiet gick jag flygledarutbildning i Skåne. När jag blev klar med den kom jag till Norrbotten i september 1978. Jag hamnade i Boden och började leta efter en lämplig idrott att ägna en del av min tid åt. I Boden fanns handbollen men den var på för hög nivå för mig så den fick vara. Jag hittade Bodens IF, som basketföreningen då hette, och började

spela med dem. Vi tog väl inte det hela så allvarligt men det var roligt att resa till matcherna och på det viset på ett trevligt sätt också få lära känna Norrbotten. Fram mot jul upptäckte vi att vi inte var försäkrade och inte hade vi några licenser heller. Då började organisationshjärnan i mig att reagera. Varför hade vi inte licenser och varför var vi inte försäkrade, funderade och frågade jag mig. Vi hade inte heller betalat föreningsavgiften på flera år fast vi spelade i division II.

Boden Basket föds

När vi började nysta i det här kom vi fram till att det var lika bra att bilda en ny förening så vi blev av med allt det gamla. Den 26 december 1978 bildade vi därför Boden Basket, Bobas, som föreningen kallades. Robert Markström, Jan Eriksson och några till hörde till de drivande krafterna. På tjejsidan var Helena Eriksson ett starkt namn. Vi fick ordning på föreningen och våren 1979 kunde vi stolt köpa in klubbjackor. Klubbväskor hade vi också fixat så det hela kändes riktigt stort och proffsigt.

Första året omsatte vi 25.000 kronor och vi drog igång verksamhet för 12 till 13-åringar. Då var det inte så organiserat som nu men vi fick snabbt ihop slagkraftiga ungdomslag. Vi deltog i serier och åkte på cuper av olika slag. Deltagande i cuper var mycket värdefullt genom att spelarna, tillsammans med föräldrarna, skaffade pengar till resorna. Att många föräldrar också åkte med gjorde att det blev en livsstil som var av värde för alla.

1988 gjorde jag en sväng till Katrineholm och då släppte jag basketen helt. På den tiden hade Boden Basket 18 lag. Damlaget var på väg till division I men föll på sluttampen. Deras ledare var Kent Brodin. Tyvärr slarvade klubben med rekryteringen av

spelare och ledare. Innebandyn och handbollen tog många.

1989 var jag tillbaka i Boden och basketverksamheten där. För min del handlade det mest om att ta hand om lag där mina egna barn var med. Att det var viktiga år för barnen det har jag fått veta flera gånger senare. Barnen har vid mer än ett tillfälle betonat det fina med att jag var med dem. Flickor födda 1965 var ett framgångsrikt lag. Det var ett lag med fin sammanhållning. Ett fint minne är att när vi byggde vår villa kom hela laget och hjälpte till med målningen.

Boden Basket Cup

Verksamheten växte så det gällde att få in mer och mer pengar. En årlig turnering skulle bli lösningen. Vi startade Boden Basket Cup som efter ett par år blev Tempocupen. Den cupen hade som mest 150 deltagande lag. Efter några år tog Luleå hand om turneringen som blev till Barents Basket Cup. Det stora lyftet för våra cuper blev Krister Svensson, som skaffat sig fina kontakter med Ryssland, och det kom också lag av mycket hög klass just från Ryssland till turneringarna. Av olika anledningar försvann sedan Barents Basket Cup liksom en del andra evenemang.

Jobbet i förbundsstyrelsen

1983 kom jag med i Norrbottens Basketbollförbunds styrelse. Där fanns bland andra Eva Nilsson, Rune Carlberg, Jampa Ericson och Ingemar Ek. Det var verkligt basketkunnigt folk. Rune drev sina idéer för hur vi skulle arbeta med basketen i framtiden hårt. Han gjorde ett verkligt kanonjobb vilket inte alltid har uppskattats efter förtjänst. Vi borde ha brutit ner Runes förslag i delar och verkställt åtminstone något av det han föreslagit.

Jag blev så småningom också ordförande i förbundet och även tävlingsansvarig. Christer Wohlin var då SBBF:s förbundsdirektör. Han höll alltid på att surra om hur gnälliga och missnöjda vi var med tävlingsprogram med mera. Vi sade att det var lätt för "tunnelbanefolket" att sätta ihop tävlingsprogram. Vi skulle därför på ett konkret sätt visa honom vilka problem vi hade med avstånden och bjöd också in honom till en tvådagarskonferens för att han på ort och ställe skulle få sätta sig in i problemen.

Vi gjorde upp en grannlaga plan och hyrde in en minibuss med en del säten i färdriktningen och andra övrigt. Vi turades om att köra och hade under resan möten med Christer där bak i bussen.

Han hade trott att konferensen skulle hållas i Luleå men vi åkte runt i hela länet. Vi startade i Luleå, åkte till Piteå, Älvsbyn och Arvidsjaur. Vi gjorde också en sväng till Arjeplog. Sedan blev det Jokkmokk, Gällivare och Kiruna. Resan blev nyttig även för mig som under den fick lära mig mycket om Norrbottens historia. Bland annat stannade vi vid "suptallen" mellan Svappavaara och Vittangi och hörde där talas om bönderna som stannade vid den för att stärka sig med något starkt. För vår del var det dock inte aktuellt med något sådant den här gången.

Vi åkte givetvis till Dan Karlsson i Tärendö och vidare genom Tornedalen till Haparanda. Vi gjorde en avstickare till Överkalix och avslutade resan med Kalix innan vi var tillbaka i Luleå igen. Det blev en diger resa som tog något mer än två dygn i anspråk. Vi hann prata mycket under vår resa och Christer Wohlin fick en helt annan bild än den han haft över vilka problem vi hade på grund av de långa avstånden. Christer anknöt mer än en

gång senare till resan han fick göra med oss. Han hade svårt att begripa hur norrbottenslagen orkade åka dessa långa sträckor till matcherna. I Stockholm gnällde de över allt besvär det var att åka tunnelbana till match. Jag tycker det var ett taktiskt drag av oss och det skulle inte skada att göra något liknande igen. Vi fann också att det går alldeles utmärkt att konferera i en buss.

Arbetsuppgifterna ökar

Ett par år lade jag alla serierna för hand för Norrbottens Basketbollförbund. Då hade vi ännu inte fått programvara till datamaskinerna för detta. Jag hade ett litet rum hemma vid fullt av utlagda papper. Frun fick inte ens komma in i rummet. Det tog ett par veckor att lägga ut alla matcherna. Det var viktigt att ta hänsyn till allt möjligt inte minst möjligheterna till samåkning.

Efter det första förslaget kom förningarna med en massa ändringsförslag så det var bara att ta itu med jobbet igen. När allt var klart fick jag skriva ner allt rent och prydligt för publicering i seriekalendern. När det senare kom ut dataprogram köpte vi sådant och arbetet blev mycket enklare.

Det var tyst i telefon till tio och strax därefter på kvällarna. Sedan började den ringa och det pågick till mitt i natten. Det var då basketledarna hade tid att ringa för mobiltelefonerna fanns inte då. Alla visste att tjugo över tio till tolv var det basketdags i telefonerna. Det var då vi fick tag i varandra.

Förbundets verksamhet växte år från år och är ännu större nu än på 90-talet. Det är framför allt i Luleå verksamheten vuxit. Tyvärr ser det mycket sämre ut i länet för övrigt än det varit årtiondena innan. I det fallet har förbundet mycket att arbeta med.

Även om befolkningen minskar kraftigt på många orter så får vi inte tappa bort dessa helt.

Då jag blev en "pamp"

Jag kom senare med i den granskningsnämnd som bildades inom Svenska Basketbollförbundet för basketligan. Vår uppgift var bland annat att granska om basketföreningarna hade en breddverksamhet eller någon koppling till sådan. Vi tittade givetvis också på ekonomin. Alla föreningar som ville vara med var tvungna att lämna in årsrapporter och vi lärde oss ganska snart att vi måste ha vissa mallar som föreningarna kunde gå efter. Det ser olika ut i olika föreningar. Luleå har många små föreningar medan, exempelvis, Solna är en enda stor förening med massor av lag.

I sådana föreningar blir det väldigt svårt att få grepp om hur ekonomin egentligen ser ut. Ändå lärde jag sig ganska snabbt att se hur läget var. Jag vet att Alvik, som då var med, hade fyra miljoner kronor i underskott. De var tvungna att jobba hårt för att få bort underskottet. Det var inte heller annat att göra. Det var framsynt av förbundet att sätta till en gransknings- och liganämnd som basket var först med.

När jag tillsammans med tre andra från liganämnden var och granskade Marbos verksamhet efter deras ansökan att få komma med i ligan blev jag "pamp". Det är första och förhoppningsvis sista gången jag titulerats så. Vi satt på läktaren och såg på en match som Marbo spelade. Dagen efter kunde vi på lokaltidningens första sida skåda en vacker bild av oss med texten: Pamparna på plats! Den bilden har jag inte sparat. Vi fullföljde vårt uppdrag och kunde godkänna Marbo som ett blivande liganlag.

Genom arbetet i granskningsnämnden lärde jag mig mycket om föreningarnas möjligheter att ordna sin ekonomi. Viktigast var, och är, att föreningen är väl organiserad. Det var helt avgörande för om de skulle klara av ekonomin. Föreningar som hade bra organisation och därmed kontroll över ekonomin kunde vi lita på.

Luleå Basket och en kris

Under 2002 kom jag med i Luleå Basket. Ingemar Ek ringde och frågade om jag ville vara med. Jag ville bland annat veta hur det ekonomiska läget var i föreningen. Ingemar berättade att LBBK hade ungefär 1 miljon kronor i skulder. Jag fattade att det så att detta var den totala skulden. 1 miljon back är inte bra men det var ingen omöjlighet att klara av.

Min uppgift inom Luleå Basket skulle vara att jobba med det sportsliga. Det var det jag blev tillfrågad om. När jag kom till årsmötet fick jag veta att det sista året hade gått 1 miljon minus. Totalt var klubben 1.8 miljoner back och hade dessutom fått ett förskott på 300.000 kronor. Alltså var skulden 2.1 miljoner på en omsättning av 1.9 miljoner. Enligt min åsikt borde det inte ha varit möjligt att driva föreningen med en sådan skuld utan att gå i konkurs.

Vi fick börja jobba för att få bort skulden men vi måste också ha ett lag till den kommande säsongen. Lasse Johansson var coach med ett flerårsavtal. Laget hade klarat sig bra under flera år så det fanns en tradition i klubben som var värdefull. LBBK hade varit i SM-semifinal några gånger. En åtgärd att klara ekonomin var att säga upp personal på kansliet. Allt arbete utfördes ideellt det första året. Vi hade veckomöten och det vi ägnade mesta tiden åt var hur vi skulle klara ekonomin. Vi fick fram en del sponsorer

men jag kan nog säga att våra veckomöten var ideliga krismöten.

När kronofogden började muttra om skatteskulden var vi till honom och pratade om hur vi skulle klara av den. Det första intrycket vi fick när vi visade upp våra planer var att en del av skulderna skulle avskrivas och de övriga skulle vi betala av på.. Kronofogden var beredd att acceptera vår plan. Tyvärr var det inte den personen som bestämde utan kronofogden i Umeå och När vi pratade med honom blev det tvärstopp. Den lokale kronofogden menade också i efterhand att han inte hade lovat någonting.

Vi hade förberett vissa saker. Vi gick ut i media och talade i klartext om hur läget var. Kronofogden stod utanför dörren och hade satt ett slutdatum. Vi startade en insamling och fick in drygt 200.000 kronor av de cirka 500.000 som behövdes. Vi hade öppnat ett speciellt konto som inte kunde röras ifall föreningen skulle gå i konkurs. I så fall skulle alla pengarna återbetalas till de som satt in pengar.

I grundserien klarade vi oss så långt att vi skulle spela mot Sallén om en plats i kvartsfinalerna. På grund av konkurshotet var vi tveksamma till om vi skulle spela. En anledning var att vi trots seger ändå inte kunde gå vidare.

Efter sista grundseriematchen skulle vi ha ett möte och jag visste att vi skulle sätta oss i konkurs. Vi hade inte pengar att betala skatteskulden med. Det här var en lördag. På mötet beslutade att vi på måndag, innan tingsrätten stängde, skulle lämna in vår konkursansökan. Marie-Louice Lind, vår ordförande, hade ansökan färdigskriven men den var inte undertecknad. På söndag hade vi sedan en presskonferens där vi gick igenom läget. På måndag förmiddag hade jag mitt arbetspass på Kallax och under

morgonen hade jag fått läsa stora rubriker i tidningarna om vår kris.

Det var på håret

På jobbet ringde det i min mobil men jag hade inte tid att svara. På fikarasten läste jag ett meddelande från Marie-Louice: "Någonting är på väg att hända. Ring mig när du har tid". Så fort jag hade arbetat färdigt ringde jag Marie-Louice och hon berättade att det hade kommit in en hel del pengar. Några privatpersoner samt företag som tagit ett sista initiativ till att rädda klubben Så mycket att vi kanske skulle klara upp det här i alla fall. Hon undrade om jag kunde komma till kansliet och hjälpa till. Jag for dit direkt och ringde runt hela eftermiddagen till olika företag och jagade pengar.

Vi jagade nu inte bara pengar till att klara oss undan konkursen utan ville också ha klart med pengar till kommande säsong eftersom vi annars snabbt skulle ha hamnat i samma sits på nytt igen. Vi fick in mer och mer pengar och det sista vi fick denna hektiska eftermiddag var när Vattenfall lovade pengar. Inte bara för att rädda oss undan konkursen utan också pengar till följande säsong.

Inför det inplanerade styrelsemötet skulle vi också träffa spelarna i damelitlaget. En halv timme före mötet med spelarna och media satt Marie-Louice och jag och räknade och kom fram till att vi hade fått in så mycket pengar att vi inte behövde lämna in konkursansökan och dessutom hade vi pengar till en stor del av kommande säsong. Vi gick till styrelsemötet och redogjorde för den ekonomiska situationen. Styrelsens beslut blev att vi skulle fortsätta verksamheten enligt den plan vi gjort upp.

Efter beslutet kallade vi in spelarna och kom överens om att de inte

skulle jubla högt efter det de skulle få höra. Det gjorde för att den vändande pressen inte på det viset skulle få veta att vi klarat oss. Vi kom överens med spelarna att fortsätta slutspelet med matcherna mot Sallén men att det inte skulle kunna bli fråga om någon bonus av något slag oavsett hur långt vi skulle gå. Spelarna gick med på det. Det är lätt att förstå att det blev ett mycket positivt möte med spelarna.

Efter mötet släppte vi in media. Redan på våra miner förstod mediefolket vad som hänt. Sedan var den stora cirkusen igång. Tidningar, vänner, bekanta och alla möjliga ringde och gratulerade. Många ville göra intervjuer och telefonen gick varm i flera timmar. Det var otroligt roligt. I det fortsatta spelet vann vi mot Sallén men åkte sedan, tyvärr, ut i kvartfinalspelet.

Ny strategi jobbas in

Efter krisen satte vi in en marknadsansvarig i föreningen och Marianne Larsson kom då in i bilden. Hon har gjort ett enormt jobb beträffande vår marknadsföring. Hon har idéer och ett stort kontaktnät som varit ovärderligt för föreningen och hon har öppnat många dörrar som vi haft stor nytta av. I detta skede införde vi också en strategi för hur verksamheten skulle bedrivas.

Det är ett målmedvetet kreativt arbete vi utför. Vi försöker utveckla matcharrangemangen och vi försöker sätta en kvinnlig prägel på Luleå Basket. Där i ligger exempelvis samarbetet med Norrbottensteatern. Vi har gjort undersökningar som visar att 53 procent av vår publik är kvinnor och vi vet också att cirka 12 procent är ungdomar och att 40 procent varken går på Plannjas matcher eller på ishockey.

Det är intressanta fakta. Eftersom vi har så många kvinnor på våra matcher har vi funderat på var vi ska annonsera. Kvinnor läser inte sport lika mycket som män. Vi gjorde bland annat idolbilder på spelarna och de som sålde mest var de på Anna Brännvall och Sara Gulliksson. Vi funderade på varför eftersom vi, bland andra, hade landslagstjejerna Katarina Andersson och Maria Näsström i laget.

Vi kom fram till en sak och det var att just Anna och Sara varit mest ute på skolorna och där pratat basket.

Ungdomar och andra glädjestunder

Trots det mycket trevliga och framgångsrika arbetet inom Luleå Basket har ändå ungdomsbasketen varit det stora glädjeämnet för mig. Där finns en glädje och en spontanitet som är underbar att uppleva men det finns också andra små tilldragelser som tydligt etsat sig fast i minnesbanken.

Resultatet i en match i Tärendös lilla sal kan vi, exempelvis, förtränga men jag har ett annat minne som är levande och kanske på ett sätt ett rekord i basketsammanhang. Vi hade en spelare som lyssnade till namnet Bisse. Han kunde inte så mycket basket men han ville vara med och för oss inom Bobas herrlag var det bra för vi hade så få spelare. I andra halvlek i Tärendö var det dags för Bisse att komma in på planen. Vi betonade väldigt noga för honom att han skulle ta det lugnt så han inte åkte på foul. Om han sedan tog det lugnt eller inte det kommer jag inte ihåg så noga men efter tre minuter fick han lämna planen med fem foul. Han hade dock också hunnit göra två poäng - och var nöjd med det.

I en match i Gällivare var vi i början av andra halvlek bara sex spelare kvar som fick spela. Bisse fanns bland dessa men han hade, inte oväntat,

foulproblem. Själv hade jag skadat vristen så det var osäkert om jag skulle kunna spela alls men i stället för att spela med reducerat manskap ställde jag mig på planen i anfallsposition. Motståndarna kunde inte lämna mig helt obevakad så någon nytta gjorde jag kanske i alla fall. Vi låg under med 20 poäng, lyckades vända matchen och vann. Mest tack vare poängmaskinen Kenneth Bohlin.

Vissa saker minns jag bättre än andra. Vi spelade en DM-match mot Jokkmokk i Hildursborg. Själv hade jag en dag då allting lyckades. Det blev mitt poängbästa med 31 poäng och det var kanske det som gjorde att jag vid en returtagning, med våldsam kraft, fick in en armbåge i ansiktet på självaste Lars Mickelsson. Kommer jag ihåg rätt så var armbågarna annars något av Mickelssons kännemärke. Något klart minne hur det sedan gick har jag inte men Jokkmokk vann matchen och det var väl inte heller oväntat eftersom i det fina laget, bland andra, fanns en herre vid namn Mikael Almenäs

Leo Kairento kan aldrig förbigås när man skriver om basketen i Norrbotten. Leo dömde flera matcher i rad vissa helger och var väl inte den allra rörligaste domaren under de senare åren av sin karriär. I en match sa han åt andredomaren:

”Du dömer under bägge korgarna. Jag tar mittplanen”.

Leo stod nära sekretariatet med en läsk nära till hands. Under matchen tog han då och då en klunk ur flaskan. Vid ett tillfälle dömde han foul på mig som skulle stoppa en anfallare på väg mot korgen. Jag protesterade och påpekade att jag inte ens rört i motståndaren. ”Jag vet att du alltid foular i sådana situationer”, blev Leos svar och därmed var det slutdiskuterat. En protest till hade obönhörligt inneburit en teknisk foul.

Ledaruppdrag med problem

Ett år var jag en av ledarna för Norrbottens trupp till Rikslägre som det året hölls i Täby i Stockholm. Vi tränade tre pass per dag och innan lägre hade vi haft några träningsläger också i Norrbotten. På Rikslägre spelade man en match per dag och tränade två pass. Det var obligatoriskt. Det skulle bara vara så. Jag tror att vi blev tia eller något sådant det året och vi åkte buss tillsammans med Västerbotten som skulle kliva av i Umeå. Alla var utanför bussen och vi lastade våra grejer, hoppade in i bussen och for iväg. I bussen gick vi sedan igenom hur det hade gått på lägre och vi pratade med varje flicka som fick ge sina synpunkter. Vi var nästan framme i Uppsala när det var dags för en flicka från Överkalix. Jag ropade upp henne men hon kom aldrig fram.

Flickan var inte med i bussen så det var bara att vända tillbaks till Täby. Efter en knapp timme var vi tillbaka och där utanför hallen stod flickan tillsammans med en Täbyledare. Att hon varit djupt oroad över att ha missat bussen är ingen överdrift.

Det visade sig att just när vi hade räknat in allihop, och alla skulle in i bussen, hade en ledare kommit till Överkalixflickan och bett henne om hjälp att bära någonting. Flickan var ett riktigt kvicksilver så hon hjälpte givetvis till. Det tog inte mer än ett par minuter för henne men för oss tog det ännu mindre än så för att få alla in i bussen och fara iväg.

Hon hade sett bakändan på bussen när vi for, något bekymrad, men hade ändå trott att det skulle ordna sig på något sätt. I det hade hon inte heller fel. Det blev en lång nattresa med ett enda matuppehåll och toalettbisök.

En knippe udda händelser

Ett kärt basketminne kan en så enkel

sak som ett straffkast bli. I en match om tredje plats avgjordes det hela på straffkast. Vi hade kommit i det läget att om vår spelare satte sitt kast så hade vi vunnit matchen. Jag kunde skicka in vilken spelare jag ville för straffkastet och valde min dotter som hade skjutit mycket dåligt under matchen. Hon hade skjutit alldeles för hårt och bollen hade gång på gång studsat långt ut från plankan. I det läget tänkte jag att hon skulle vara så nervös att gummiarmen skulle avgöra det hela. Så blev det också. Bollen satt klockrent i korgen.

Basketbollens Dagar var ett bra initiativ. Från början spelades matcherna på olika håll i Norrbotten. Det var mycket trevliga turneringar. Så småningom föddes idén att alla åldersklasserna skulle spela i Arcushallen, Luleå. Korgar skaffades fram så att cirka tio matcher kunde spelas samtidigt. Det var en imponerande syn och det värmde en basketälskare i hjärtat att få se denna aktivitet.

24-timmarsturneringen Basketmaran i Tärendö under några år var också alltid trevlig att vara med på med matcher dygnet runt. Spelare som låg och sov på bänkar och mattor i väntan på nästa match. Var det en längre paus kunde de få sig några timmars sömn i någon skolsal. Det var på alla sätt en rolig turnering.

Ett tufft minne har jag från Lilla VM. En turnering som vi aldrig vann trots att vi hade några bra omgångar av flickor. Ett år blev vi trea och var ganska säkra på att året därpå ha stor chans att vinna. Nära var det också.

I första matchen hade vi en lätt motståndare så vi sparade på krafterna till kommande matcher. Vi vann med 23 poäng men hade kunnat vinna mycket större. Nästa match vann vi mot Överkalix med en poäng. Överkalix i sin tur vann mot ett Luleå-

lag med en poäng och vi i vår tur förlorade sedan mot Luleålaget - också det med en poäng.

Vi var alltså tre lag som hade fyra poäng och i inbördes möten exakt samma målskillnad. Då avgjorde målskillnaden mot det fjärde laget och vi hade den sämsta och fick spela bronsmatch som vi vann med 60 poäng.

Hade vi kört för fullt i första matchen hade vi kunnat vara guldmedaljörer. Extra förargligt var det också att vi var de enda som slog Överkalix det året.

Det här är väl preskriberat nu så jag vågar berätta hur vi sparade några hundralappar åt förbundet på resor till Stockholm. Margareta Geidemark och jag flög till möten i Stockholm och då kom vi på att hon kunde vara fru Persson och flyga för 500 kronor i stället för till ordinarie pris. Visserligen undrade en del bekanta på flyget hur det stod till men det struntade vi i. Vi sparade pengar åt förbundet och då vi fick vackert stå ut med en och annan undrande blick.

Vissa specifika händelser har också fastnat i minnet på ett alldeles speciellt sätt. Under en cup i Stockholm spelade några av flickorna i två lag. Camilla, en liten och ettrig spelare, var en av dem. I första matchen fick hon en svår blåsa på ena foten och det såg ut som att hon hade spelat färdigt men så blev det inte. Hon hade själv punkterat blåsan och satt plåster på. Vi föreslog att hon inte skulle spela mer men det skulle hon absolut göra i alla fall - och det varenda match dessutom. Vi rengjorde och plåstrade om skadan och Camilla spelade också alla matcher utan att klaga.

Slutligen kan jag konstatera att det som gläder mig extra mycket är när gamla spelare kommer fram och hälsar men ännu mer när de dyker upp som ledare i något sammanhang.

- Årgång: 1956
Yrke: Kriminalvårdare
Andra intressen: Gräsklippning (på sommaren helst)
Började med basket: 4 oktober 1976
Hur det började: Min syster saknade tränare i sitt basketlag. (Jag var då ishockey- och fotbollstränare).
Därför blev det basket: Enkelt inne (ingen blåst, snö och kyla) "Amerikanskt".
Om inte basket? Fortsatt hockey, om vi hade haft en islada i Sunderbyn.
Roliga minnen: Tillblivelsen av "Sundishallen", "mina" pojkar Tommy Kurkinen och John Pettersson i Plannja, samt första matchen i Delfinen mot Kvarnby.
En blomma till: Lars "Labbe" Mosesson som min vapendragare sedan sent 70-tal.
Min dröm om basket: Att vi blir nummer 1. Delmålet att bli respekterade har vi redan nått. Plannja Basket i Delfinen, med guld.

Min första kontakt med korgboll kan ha varit 1962/63 när folkhögskolorna Älvsbyn, Kalix och Sunderbyn möttes i någon slags skolturnering. Var matcherna spelades är osäkert men det kan ha varit i Älvsbyn. Min pappa var då rektor för folkhögskolan i just Älvsbyn

Vi flyttade till Sunderbyn 1963 och fick då se Åke Larssons utomhuskorg. Det var den första och på många år den enda korgen som stod under bar himmel i Sunderbyn. När jag gick i femte klass startade Åke och Gudrun Larsson "basketträning" i Solhems lilla gymnastiksal på folkhögskolan. Vi tränade varje måndag under den vintern. Jag missade en träning, brorsan missade ingen. Mitt minne av denna träning var att det var ett enda nötan- de och inte så speciellt roligt. Vi fick aldrig spela match. Det blev ingen mer basket i byn under den tiden.

Hatade basket

Under högstadietiden i Gammelstad grundlades ett stort hat till basketsporten. Vi delade gympan med Jampa Ericsons guldgossar och fick självklart spela andrafiolen under tre år. Jag är född 1956 och då förstår många att konkurrensen om Jampas

gunst var stenhård. Vi från byn konkurrerade med Håkan Yllipää, Bosse Forslund, Erik Forström, Peter "Slangen" Hedlin, Peter "Trixon" Lindbäck, tvillingarna Englund med flera.

Jampas aviga inställning till hockey (vår sport) gjorde inte saken bättre. Undertecknad och Eriksson hade säkert ett riktigt hatkärleksförhållande under tre år. Jag hatade basket och han hatade hockey. Det gemensamma var vår kärlek till idrotten och kanske vår respekt för varandras hängivenhet.

Förhållandet fick från min sida en helt annan karaktär då jag på avslutningsdagen i nian fick mitt livs första och enda "femma". Det var Jampa som på detta sätt gav mig ett erkännande. Självklart växte min respekt för Jampa, men framförallt för basket.

Från årskurs sex var jag dock en hängiven hockeyspelare och kom så att vara till och med den 30 mars 1976 då jag spelade min sista hockeymatch. Jag var då 20 år. Vi spelade i Tyskland mot Füssen och förlorade med 3-5.

Det var tänkt att jag skulle bli hockeytränare i Sunderbyn. Under vintern 75/76 hade jag redan dragit igång ett flicklag i fotboll. Första

veckan i april var vi till och med på ett träningsläger i Kalmar med dessa damer. På den tiden kunde man börja med idrott ända upp i gymnasienivå. Dessa tjejer gick i nian. Sommaren gick och jag var alltså fotbollstränare. Hösten kom och vi väntade på isen...

Några av Sunderbygrabbarna födda 1958 hade fallit för Jampas övertalningsförsök och hamnat i Stadsöskolans skollag och till och med i Giffarnas basketlag. En av dessa, Sören Edzen, tog till sin uppgift att missionera basket i Sunderbyn. Sören drog igång ett lag flickor födda 63/64. Min syster Birgitta var en av de tapp-ra.

Sörens avsaknad av entusiasm och planeringsförmåga gjorde att han som oftast inte dök upp på träningarna. Spelarna ledsnade men fick genom min syster klart för sig vilken otrolig ledarförmåga som bodde bara något stenkast från folkhögskolans gymnastiksal. Visserligen var jag fotbollstränare och väntade som sagt på hockeysäsongen. Trots detta blev jag uppvaktad och draftad.

Baskethistoria skrivs

Den 4 oktober 1976 skrevs det baskethistoria i Norrbotten när J-P Kostet höll sin första basketträning. Konceptet var enkelt. Hälften fotbollsövningar och hälften hockeyövningar - och det höll. Visst dröjde det något år innan vi vann vår första match men vi hade kul och flickorna kom tillbaka träning efter träning. Jag gjorde en underbar upptäckt som jag bär med mig varje dag i samband med mina basketträningar. Det är alltid träning. Det är aldrig för kallt, det regnar aldrig, det snöar aldrig, det blåser inte, ingen behöver skotta, inga skridsko-slipningar, inga avslagna klubbor. Bara underbar idrott.

Min inspiration hämtade jag från framförallt mitt allmänna intresse för ungdom och idrott men även från den första basketboomen med fullsatt Pontushall och svettiga importörer från USA som sa "shit" och stod och drog i byxorna vid straffkast.

Jag minns med glädje mitt första samtal med Norrbottens Basketbollförbund och dess spjutspets vid tillfället, Dan Karlsson.

Jag stängde dörren till pappas kontor i vårt hem, slog riktnumret till Pajala och numret till Dan. Jag glömmer aldrig detta positiva och peppande samtal då vi formellt anmälde Sunderby SK till Norrbottens Basketbollförbund.

Sedan den dagen har det inte passerat en enda dag i mitt liv utan tankar på basket. Det har alltid varit roligt, det har aldrig tagit emot och jag har alltid fått uppskattning för det jag har gjort.

Fem gånger på 22 år har jag dock blivit utskälld. En gång av dessa med all rätt och de övriga fyra med viss rätt...

Vi startade fler lag, vi bodde i hallen, vi tränade, matchade, tittade på match, reste till match, sålde lotter, sålde basket. Ni känner kanske igen Er..?

Den stora utmaningen kom

Jag ryckte in i lumpen, visserligen i Boden, men många dagar med kvällstjänst och övningar i tält. Trots förstå-ende befäl var det svårt att träna fem lag och samtidigt stå i uniform. Nu måste några fler ta vid och jakten på ledare startade. Vi lyckades väl och snart hade vi sju nya coacher. Alla ledarna rekryterades i årskurserna sju, åtta och nio.

Lagen blev fler och fler. Efteråt har jag många gånger funderat på vad som drev oss (mig) när vi egentligen

aldrig vann matcher. Inte heller behärskade speciellt mycket av sporten och inte var vi särskilt "vuxna" i vårt beteende. Svaret kan vara att vi fick en handlingsfrihet i SSK med en förstående, eller kanske, en helt ointresserad styrelse. Ingen styrde oss. Vi var pionjärer, banbrytare, kreatörer, drivna av skapandeglädje och gemensam idealitet.

Jag ser idag innebandyn i samma situation och jag tror att det kan vara en anledning till dess växtkraft.

Vi var unga, utan krav på varken ersättningar eller erkännanden. Vi kunde satsa all vår tid på vår idrott. Ingen hade familjer att ta hänsyn till, konkurrensen av kabel-TV, andra idrotter, tv spel och datorer var obefintlig.

Någon gång saknade jag en spelare som stannat hemma för att titta på Babar.

Åren gick och vi började vinna någon match då och då. En och annan spelare kom med i läns- och stads- lag.

Kvar i folkhögskolans gymnastiksal

I samma hus låg en tvårumslägenhet som tidigare hade hyrts ut till personal på skolan. Efter en tid som samlingslokal för Unga Ornar låg vid detta tillfälle lokalen tom så när som på en del magasinerat material för skolans räkning. Vi såg lokalen som en "fritidslokal/ klubblokal" och tog kontakt med skolans socialdemokratiska ledning. Det blev ett tvärt nej till att hyra/låna utrymmet. Skolans rektor var helt kallsinnig till att överhuvudtaget diskutera frågan. Situationen upprepade sig några höstar framåt och svaret blev alltid det samma.

Då kopplade vi ett helt nytt grepp och satte ihop några formuleringar till vad vi ville ha lokalen till. Denna ansökan skickade vi till Inrikesdepar-

tementet och Arvsfonden. Svaret kom snabbare än vi anat. Vi fick 50.000 kronor på årsbasis till att driva vårt "basketfik". Jag presenterade också detta för Karl Erik Perdal, skolans rektor.

I tron på att ett kontrakt skulle upprättas var jag kanske nog så optimistisk. Perdal blev helt vansinnig och med en nyans av "hur i helvete kan ni söka bidrag för en lokal ni inte besitter..?" fick jag en av mitt basketlivs första utskällningar. Vi fick ingen lokal. Den stod istället tom ända fram till dess att den revs i samband med bygget av Kråkbergskolan 1993. Men vi gav igen. Min barndomskompis Micke Nyberg, journalist på Norrbottens Kuriren, skrev en tårdrypande artikel om hur socialdemokratin svikit sina ideal och hur Kostet blivit utan lokal. Vi skickade tillbaka de 50.000 vi fått från Arvsfonden och undertecknad lovade att aldrig någonsin rösta på sossarna.

Några år efter den incidenten bytte skolan rektor och en annan framgångsrik socialdemokrat hamnade på rektorsstolen på Sunderby Folkhögskola, Christian Lindgren. Folkhögskolans gymnastiksalens omklädningsrum hade drabbats av en vattenskada och vår säsongstart försköts på grund av reparationer. För att undersöka möjligheterna till träning bokade vi en tid med skolans rektor som lovade oss att vara inne om ett specifikt antal veckor.

Vi såg självklart fördelen med renoverade duschrum och fräscha omklädningsrum så vi insåg att träningsstarten fick bero lite. Tiden gick och dagen för träning kom men omklädningsrummen var inte klara. Spelarna tryckte på och vår ambitionsnivå gjorde att vi gick in i hallen ändå. Vi hade egna nycklar och tyckte att vi kunde klara oss utan omklädningsrum. Två gånger hann vi träna innan

en plikttrogen vaktmästare dök upp och "bar" ut mig och mitt lag.

Dagen efter ringde Christian Lindgren upp och förklarade att jag var en omdömeslös och dålig ungdomsledare som gått in i hallen utan lov. Själv hävdade jag att vi hade en överenskommelse gällande tillträdet. Christian Lindgren, sedermera kommunalråd i Boden, blev en av de fem som mer än grundligt skällt ut mig blå med orden "du är ett dåligt föredöme för dina ungdomar".

Jag lovade än en gång att aldrig rösta socialdemokratiskt.

Mängder av impulser

Många har sporrat och varit förebilder för mig i mitt idrottsledarskap. Glädjande finner jag många av dessa människor i Basketakademin. Dessa ärrade kämpar lämnar jag dock därhän och väljer att presentera några andra. Att kreditera någon före någon annan i ett sådant här sammanhang är väldigt svårt men det finns i alla fall några som jag inte vill lämna utanför.

Bertil Sundling, Sunderbyn

Min första tränare var egentligen aldrig någon tränare och så långt ifrån en coach du kan komma. Bertil var däremot en *e d a r e*, en sådan personlighet som vi många gånger saknar i dag. Han blev själv aldrig någon fotbollsspelare eller hockeyspelare utan bara en sådan som stod vid sidan om. Berra hade nog tränat något pojklag före oss men vi "signade" honom när vi förstod att vi behövde en ledare för vårt hockeylag. Jag gick i sjuan och Berra körde försåsongsträning och här gick det mest ut på att få oss att nästan spy. I slutet av oktober fick några ledigt för att spola isen. Det var ett privilegium att slippa armhävningar och situps mot att i timmar stå med en slang i näven på rinken.

Kan ni se dagens 13-åringar ta ansvar för skötsel av en kommunal hockeyplan? Berra gav oss chansen, eller som vi såg det då, tvingande oss. Vi spolade, skottade och gjorde linjer för att dagen efter se allt smälta bort. Nya tag igen och Berra jagade på. En dag hade dock Bertil Sundling överlevt sig själv. Vi hämtade allt mindre impulser och han styrde oss inte som tidigare. Jag tror att det blev en jobbig tid för honom men innan dess hann Berra med att vara vår store idol. Han tog med oss på hockey i Boden, fixade klubbor, slipade skridskor, bjöd på fika och lärde oss spela poker. Vi såg honom döma division IV-matcher i Rutvik, Smedsbyn och Antnäs.

Berra ordnade resor som skulle göra dagens ungdomar avundsjuka. Vår första resa gick till Gävle och allsvensk hockey mellan Brynäs och Frölunda. Visserligen förlorade Frölunda men Göteborgslaget är fortfarande mitt favoritgäng. Minst tre ishockey-VM har han på sitt samvete. Ett otroligt slit med lotter och extra jobb men dessa minnen av nya platser i glada vänners lag kan ingen ta ifrån oss.

Berra rökte nog en period, slutade och började snusa men drack aldrig alkohol. Trots detta blev det aldrig något tjat eller nykterhetspropaganda. Berra var bara nykter. Många år senare skulle Berra bli en av de fem som skällde ut mig ordentligt. Jag kommer aldrig att glömma den söndagskvällen och jag har aldrig varit så nära att sluta med basket som då. Om Bertil Sundling någonsin kommer att läsa dessa rader så vill jag gärna tacka honom för den inspiration han, trots allt, gett mig. Utan honom hade jag aldrig fått chansen att skriva dessa rader. Tack.

Vissa har lämnat för tidigt

Att vår idrott fortfarande är ung bevisas enklast genom att de flesta pionjärerna fortfarande finns med. Några få kämpar har tyvärr lämnat arenan. En blev bara 38 år och var en av mina absolut bästa vänner.

Anders Larsson kommer kanske inte att skrivas in i några historieböcker. Han var en ung man som inte gjorde mycket väsen av sig. Anders fanns med från början i Sunderbyn, men fick sin lilla men tuffa skolning som många andra på Stadsöskolan med Jampa som pådrivare.

Anders älskade idrott och hade spelat både hockey och fotboll. Hans gänglighet och 193 centimeter gjorde väl sitt till att allt inte funkade perfekt i alla lägen. Det blev i stället basket och spel under korgarna. Anders spelade med SSK:s division II-lag under hela sin tid samtidigt som han ofta var sysselsatt med att träna ungdomslag. Under förberedelserna till Basketbollens Dagar 1995 fick jag beskedet att min vän lämnat det jordiska. Efter ungefär ett års av kamp mot en hjärntumör orkade han inte mer. Alla saknar vi någon och jag hade innerligt unnat Anders Larsson att få vara med när vi börjat nå de riktiga höjderna i vår basketvärld.

Ove Carlsson är en annan pionjär som inte fick skörda frukterna av ett hårt basketarbete. Ove har däremot en plats i mångas hjärtan som den idoga basketarbetaren. Hela hans liv kretsade kring träningar, materier, domarskap, sekretariatsuppdrag, styrelsemöten och andra uppdrag.

Ove och brodern Mats var med och startade BK Vråken på Tunaområdet i Luleå 1978. Mats flyttade till Göteborg men Ove blev Vråken trogen ända fram tills sitt sista år då han flyttade till Bergnäset och tog sig an uppgifter i Brooklyn Eagles.

Ove dog under ett träningspass på barkbanan. Han blev 35 år. Jag hade ingen möjlighet att närvara vid begravningen och frågan är om jag klarat den. Hela hans flicklag fanns på plats och några av Luleås basketledare berättade om en vacker och stämningsfull begravning som aldrig kommer att lämna deras minne.

Luleå Basket Centrum har också instiftat ett årligt stipendium i Ove Carlssons anda.

Mannen, myten - Mosesson

En annan ung man som förtjänar ett alldeles eget kapitel i den här sammanställningen är Lars "Labbe" Mosesson.

Vi träffades första gången under nyårsturneringen i Luleå 1977 i samband med en tränarutbildning. Labbe var som de flesta känner till verksam i Dundret Basket. Vi gjorde ett grupparbete och fann varandra på ett speciellt sätt. Alla som känner oss båda vet att det kanske är våra olikheter som lagt grunden för det fina samarbete som vuxit sig allt starkare genom åren.

Labbe är utan tvekan den som dagligen under 15 år inspirerat, kritiserat, stöttat, sporrat, ironiserat, retat och provocerat mig mitt sätt att arbeta och tänka basket.

Lars Mosesson har ett otroligt sätt att manipulativt tala om hur duktig och fantastisk du är för att du bara skall jobba hårdare. Det är många år sedan jag insåg detta men jag blir lika glad och tacksam varje gång detta "skryt" kommer fram. Detta medvetna eller omedvetna sätt att förhålla sig till sina medmänniskor har fått mig att många gånger använda samma recept.

Hur som helst kan det aldrig vara fel att säga hur duktiga andra människor är. Som kontrast till ovanstående är Mosesson väldigt impulsiv och han

säger alltid vad han tycker. Många gånger kanske allt för rakt fram.

Den människa som inte ännu är utskälld av Lars Mosesson kan säkert räkna med att bli det när som helst.

Själv har jag blivit det så många gånger att jag tappat räkningen. Det fantastiska med denna personlighet är dock att minuten senare är allt glömt och överstökad. Det är mer synd om de människor som ännu inte lärt sig denna "nyck" hos Labbe. Efter alla kölhalningar han gett mig genom åren kommer jag bara ihåg en enda värd att ta upp bland "de fem". Utskällningen den gången var av högst personlig art och sitter som en tagg i min sida, omöjlig att få bort. Jag tar på mig hela ansvaret och är tacksam att Lars Mosesson efter den händelsen fortfarande ville vara min vän.

När det gäller den stora basket-boomen i Luleå med, bland annat, Plannjas alla SM-guld och fantastiska 7100 personer i publiken står jag för att utan Lars Mosesson hade aldrig lyftet kommit.

Han tänkte ta jobbet på I 19/Boden Basket när jag övertalade honom att söka klubbdirektörsjobbet i Plannja. Jag ringde Åke Larsson i Plannjas styrelse för att rekommendera Mosesson. Jag kommer ihåg att jag ursäktade mig för att jag föreslog just Labbe. Åke avbröt mig och sa att det var självklart med just den här typen av rekommendationer. Jag vet att Plannja Basket inte ångrar sitt val av klubbdirektör.

Situationen blev omvänd

Med Labbe som kanslichef och en vakans på posten som ungdomsansvarig ville han kanske jämna ut rekommendationerna lite eller kanske ha en lika tokig person som sig själv i rummet intill sitt eget. Löneanspråken var inte direkt enorma och förhandlingen blev nästan patetisk. Här var det bara

frågan om hur mycket jag skulle kunna gå ner i lön. Jag fick i alla fall en motorvärmars stolpe i kontraktet. Nettomässigt handlade det om exakt en halvering av min säljarlön.

Hur som helst ställde jag Cloettas säljväska åt sidan den 1 januari 1990 och blev därmed ett fullfjädrat basketproffs. Sen min första dag på det nya jobbet har jag aldrig saknat eller längtat tillbaka till mitt väskdängeri. Som basketinspiratör fanns det heller inga måndagar. Möjligen då i den aspekten att det kunde vara skönt att få åka till jobbet och ta igen sig lite efter en tuff baskethelg.

I samband med ligastarten 1993 planerades en gemensam grand opening i Globen. Det skulle bli en speciell show med matcher på dubbla planer, jippon i publikgångar och artisteri. Vi i Luleå tänkte till och lyckades få ner 500 basketvänner i ett eget tåg. Totalt kom cirka 8.000 åskådare och Plannja var den enskilda klubb som lyckades sälja flest biljetter. Om någon, tre år innan, hade antytt att 500 basketfans från Norrbotten skulle komma att invadera Globen för att heja fram det grönvita laget skulle vederbörande blivit rekommenderad att söka hjälp för sin, minst sagt, livliga fantasi.

Globenresan blev ett avstamp där vår fantasi och idériedom slog alla rekord. Inte ens IFK Luleå i allsvenskan kunde locka denna mängd av anhängare till sina bortamatcher. Detta engagemang skapades via ett hårt arbete och vår envishet. Alvik sålde ett 100-tal biljetter till samma föreställning. Basketsverige var härmed tvungna att lyfta blicken norrut för första gången på många år.

På hemmaplan experimenterade vi med det mesta. Radions Roger Qvarnström blev både utskälld och utskrattad som konferencier, under-tecknad fick bryskt lämna speakersit-

sen mitt under match på grund av nog så hemmabetonade kommentarer. Vi döpte våra cheerleaders till "Bartons Brudar", trots grupp åttas högljudda protester, vi spelade tung diskomusik och röken ville aldrig riktigt lägga sig i hallen.

Greppen var många och nya och jag tror att det var bland annat detta som fick folk att komma i horder som vi aldrig någonsin vågat drömma om. Visst hade vi Eric Elliott och visst vann vi mer än på 80-talet men min mamma skulle aldrig sett nån skillnad på Tobbe Forsberg och Daren Engellant. Det hade kommit till en annan dimension kring, och under, matcherna.

I förbundsarbetet spreds inspirationen av Plannjas framgångar. Jag glömmet aldrig ett speciellt NBBF-möte när Bror Erkén kom med den djärva tanken att spela Basketbollens Dagar i Arcushallen. Både före och efter denna idé har jag alltid tyckt att Bror är fylld av djärva och ofta visionära funderingar.

Att spela i Arcushallen och där också få sätta ett prydligt rekord i Guinness Rekordbok är och förblir Brors idé och ingen kan någonsin ta detta ifrån honom.

Så jobbas det på, år efter år. Varje söndagskväll när den sista bollen studsat ut runt midnatt och när allt är över höjer jag blicken och ser Norrbottens största basketidioter bära på läktardelar och sopsäckar. Världens största basketturnering i sitt slag är över. Tio matcher samtidigt på tio planer under samma tak, utan mellanväggar under en hektisk helg. Och vi skulle göra det igen och igen.

Sunderbyn - länets nya basketmetropol

Med bra befolkningstillskott och en hängiven ledarstab vann Sunderbyns lag fler och fler matcher. I vissa ålders-

grupper blev vi helt dominerande. Vi var i Norrbottenstopp med flickor födda 1970, 1973, 1975 och 1979. Anna Persson och Hanna Andersson fick med tiden landslagsuppdrag och en hel del spel i elitserien, både i Luleå och klubbar i södra Sverige. Deltagande och vinster i Lilla VM är en bra måttstock på hur stabil en klubbs verksamhet är. Under några år i början av

90-talet hämtade SSK ett antal Lilla VM-guld på både pojk- och flicksidan.

Efter många års påtryckningar, uppvaktningar och lobbyarbete skapades äntligen också den nya hallen. Sundishallen hade säkert byggts utan vår inverkan men den är ett bevis på att du aldrig skall ge upp och hela tiden jobba på och att Sundishallen blev den bästa baskethallen norr om Stockholm.

En lång kamp var över och många skall naturligtvis ha tack för sina insatser. Vid något svagt tillfälle (mycket svagt) hade jag lovat att bli socialdemokrat om Luleå Kommun kom till skott med ett hallbygge i byn. Det blev mycket mer än ett bygge. Detta föranledde den före detta fritidsnämnds- och landstingspolitikern Bror Erkén att hastigt ta fram medlem(s)blocket.

Jag kanske inte alltid brukar stå vid mitt ord men denna gång var jag mer än tvungen.

Den egna karriären

Mina största personliga basketframgångar har jag hittills haft med pojkarna födda 1977 och den store Plannjaprofilen John Rosendahl är den som har gått längst. John lyckades som rookie i Plannja och bidrog starkt till lagets första SM-guld. Det anmärkningsvärda med John var att han knappt hållit på med någon idrott när han började med basket efter jul då han gick i sjunde klass. Det var hans

mamma som ringde och frågade om han fick vara med och en och annan förälder var mycket kritisk när denna gänglige unge man gjorde entré

John hade också stora problem med att gå och tugga tuggummi samtidigt. Vi körde specialträning, morgonträning och satte upp spel just för John. Jag hade en känsla att denna unge man kunde bli något stort i dubbelbemärkelse. Under de fem år som jag tränade laget insåg jag att bredd och elit måste gå att förena. De bra behöver de mindre bra - och tvärtom. Alla måste få speltid. Det här innebar att vi spelade många matcher. Sista året innan gymnasiet spelade vi över 100 matcher under en säsong som började i slutet av juli och pågick fram till mitten av juli året därpå. Sju av pojkarna kunde trots detta kombinera basketen med fotbollsspel i SSK.

En av orsakerna till våra framgångar och harmoni var att vi under högstadietiden spelade i två serier. Dels den i vår rätta åldersgrupp och dels i den åldersgrupp som var ett år äldre än oss.

Detta gjorde att vi kunde släppa fram rätt spelare på rätt nivå och alla spelarna hade ungefär samma speltid sett över hela säsongen. En annan sak som påverkade resultat och intresse var urvalet av spelare. Lagets spelare kom från inte mindre än sju olika klasser i Sunderbyn, Gammelstad och Sävast. Detta understryker vikten av att inte nöja sig med det man har i material utan fortsätta att rekrytera. Det bör dock påpekas att någon värvning av färdiga spelare var det aldrig frågan om. Ingen hade spelat basket innan de kom till laget.

Om någon som läser detta och aldrig har tänkt på detta sätt att driva ungdomsidrott är den värd att testas i praktiken.

Sammanfattningsvis vill jag totalt ranka Sunderbyns P-77 som ett av Norrbottens fem bästa ungdomslag genom tiderna.

De stora upplevelserna

De senaste årens mest fantastiska upplevelser toppas av Plannjas hemmamatch mot det årets nykomlingar i ligan, Kvarnby Evergreens. Matchen skulle som vanligt spelas i Pontushallen. Problemet var bara att Luleå arrangerade Davis Cup i tennis för första gången. Detta stängde Pontushallen under två veckor runt den aktuella matchen mot Kvarnby. Vad skulle vi göra?

Lars Mosesson konsulterade under-tecknad och vem som tog orden i munnen tvistar vi väl om fortfarande om. Vi skulle kunna spela i Delfinen!! Vi kunde inte flytta matchen till annat datum och Gällivare, Piteå och Malmberget låg för långt bort.

Vad talade då för ishallen?

Plannja hade ett snitt på 1.700 åskådare och en match mot Kvarnby i Pontushallen skulle kanske ha lockat 1.400 till 1.500. Var det då möjligt att spela i Delfinen? Golvet, kylan, korgar, sekretariat, matchklockan...?

Här var det problem. Vi gjorde ett diskret studiebesök i ishallen och fann matchuret på för låg höjd. Inte ens med en rejäl dispens skulle det gå. Vi körde fast i våra planer men allt annat kunde ordnas utom matchklockan. Golv fixade vi från Tarkett, korgar från Piteå och resultatavla från Sundishallen. Inte ens kylan skulle bli något problem. I det här läget började ryktet komma igång. Den då nye fritidschefen Ulf "Utta" Eriksson fattade poängen och förstod att han här kunde skapa sig erfarenhet av en evenemangshall och visa handlingskraft i kommunen om vi kom in i ishallen.

Utta såg möjligheterna, han klev in på Luleå hockeys kansli och sa: "Plannja har tänkt spela Kvarnby-matchen i Delfinen. Vi monterar ner matchklockan och jag tror att de kommer att fylla hela hallen".

Ingenting låg nu i vägen. Visst var det många som skakade på sina huvuden och vi hade nästan sex veckor på oss att hitta en bärande idé och vi bestämde oss för att inte dela ut några fribiljetter. På den punkten var Mosesson stenhård för att ingen skulle kunna komma och säga att det var "öppet hus" i Delfinen. I stället bestämde vi oss för att sälja paket med biljetter till företaget.

Vi lyckades mer än bra och sålde över 4.000 biljetter - men skulle verkligen alla utnyttja dem..?.

Rent ekonomiskt hade Plannja i detta läge fyrdubblat intäkterna jämfört med en vanlig match i Pontus och matchen var ännu inte spelad. Den stora dagen kom och alla var spända på att se resultatet. Skulle golvet hålla, hur kallt skulle det bli, hur skulle det gå med ljud och ljus..?

Vi klarade inte trycket. Folk kom i sådan omfattning att ingen kunnat drömma om utfallet. Tio i sju stängde vi inläppen och det stod fortfarande folk utanför. Det var fullsatt i hockeytemplet och det spelades basket. Peter Malmgren, tidigare konsulent i Bergnäsets AIK, var en av dem som inte kom in. Peter berättade för mig att han upplevde det hela som ett skämt. Det kunde väl inte vara fullt i Delfinen..?

Peter fick besviket vika upp jackkragen och förundrad vandra in mot Luleå centrum för en bussresa mot Bergnäset och det dröjde ett tag innan han fick uppgiften på att det varit 5.311 åskådare i Delfinen bekräftad.

Luleå Hockeys styrelse hade möte i sin klubblokal ett stenkast från ishallen och var färdiga en bit in i andra halvlek. Några av dessa hockeys förtroendevalda noterade en ansevärd mängd bilar på parkeringen och detta gjorde dem nyfikna. Via bakvägen tog de sig in i hallen för att bli stående i spiraltrappan vid ena kortsidan. Några av de våra uppmärksammade en skara herrar med en sak gemensamt förutom de då riksbekanta skinnjackorna.

Alla gapade, inte för att de var hungriga, utan för att de befann sig i något slags chocktillstånd och snart blev gruppen varse om att de just delgavits årets bästa publiksiffra i Delfinen. Nu var det dock inte Djurgården eller Frölunda som var på besök och det var inte ens hockey.

Nej, det var basket och det var Kvarnby Evergreens från Mölndal i Göteborg som spelade mot Norrbottens stolthet Plannja Basket. Fritidschef Eriksson fick rätt - vi fyllde hallen.

Jag sov inte normalt under en vecka efter den här kvällen. Ingenting i mitt liv förutom mina barns födelse har påverkat mig så mycket. Veckor efteråt pratade vi om Kvarnby, Kvarnby och Kvarnby igen. Men jag visste att ingenting hade med Kvarnby att göra.

Väldigt lite hade egentligen med basket att göra. Jag tror att vi lyckades med en totalmanipulation som innebär att alla bara måste vara i Delfinen just den här kvällen. Vi sålde en idé, inte en vara. Vi sålde ett varumärke, inte ett behov och fick hela Norrbotten att tro att de måste vara i Delfinen just den här kvällen. Efter denna händelse lärde vi oss att ingenting är omöjligt

Alltid lätt att jobba i medvind

Under mina tio år i Plannja gick kurvan i det närmaste spikrakt uppåt. Det vore intressant att i kurvor och diagram titta på den totala basketutvecklingen i Luleå sedan mitten på 90-talet. Från ett 60-tal lag i träning till närmare 400, från 450 i publiksnitt till det femdubbla. Från åtta miljoner i omsättning till 25, från 50-talet träningstimmar till över 300 per vecka. Från spel i T-shirts till glansiga uppvärmningsställ, från korgboll och kärringsport till en respekterad världsidrott. Från folkhögskolans gymnastiksal till en utsåld ishall, från bärbar bergsprängare i Gammelstads sporthall till Royal Disco och från lotteri med Lovikkavantar i pris till Chicago shoot out. Med massor mera.

Allt har, självklart, inte gått helt smärtfritt. Bror Erkén brukar säga: "Gör du aldrig någonting så gör du heller inga fel" och under vårt arbete har säkert många medarbetare blivit trampade på tårna. Många har känt sig överkörda, blivit utnyttjade och fått slita ont bara för att vi i den inre kretsen skulle få glänsa. Det kanske är så men i alla verksamhetsområden blir inte alla alltid lika nöjda. Det viktiga i vårt arbete är att vi strävar åt samma håll. Om vi då kommer ur kurs eller ut på ett sidospår måste vi handla efter vår övertygelse.

Vad är bäst för flest? Vad är bäst för mig? Det kanske är en bra lösning för mig personligen men är det bra för vår idrott?

I en tuff argumentation inom detta område fick jag min fjärde utskällning av en mycket oförstående mamma. Kanske denna mamma nu fått lite distans och sett att vi (jag) faktiskt försökte lösa ett problem med en bra lösning för många. Inte bara för henne och hennes dotter.

Resan är inte slut

Vår basketresa har varit helt fantastisk och får inte sluta än. Jag vet att många är delaktiga i dessa otroliga framgångar. Att just jag har fått förmånen att tillsammans med en liten inre krets fått stå mitt i strålkastarljuset har varit helt fantastiskt.

Tanken går då och då till pionjerna inom Luleå Basket Centrum. Dessa första tappra som la grunden för det bygge som bland annat Lars Mosesson och jag själv har fått chansen att arbeta vidare på.

Vi känner flåset i nacken. Ett flås som alltid inspirerat oss att ta i lite extra, att se nya möjligheter, att ta oss an nya tuffa utmaningar. När vi ger upp och tåget anlant till stationen får det inte vara slutstationen utan ny personal måste sättas in. Vi har alla ett ansvar för att rätt människor startar om motorerna och tar oss mot nya destinationer. Resan får aldrig ta slut.

Ser vi basket i stort så finner vi tyvärr inte många vuxna (50-talister) kvar som ledare om de inte har sina barn med i sporten. Jag är medveten om att jobb, familj, studier och flickvän kan vara tunga konkurrenter att dela sin basketiver med. Den femte utskällningen är en totalsummering av alla de gånger mig närstående ställt mig inför valet mellan dem och basketen. I något fall har jag valt basket men jag har också lyckats med att kompromissa.

Själv tycker jag att det är roligare att träna andras barn än mina egna. Visserligen fick sporten en ny dimension när min förstfödde gjorde sin första tvåtaktare men träningen ska någon annan sköta. Jag vill vara pappa och supporter och inte förlänga träningen till middagsbordet.

Varför håller vi då på?

I slutstycket i min lilla biografi vill jag gärna beröra ovanstående frågeställning. Många gånger får vi föreningsledare frågan varför vi håller på? Minst lika många gånger har jag tänkt på svaret. Beroende på när frågan ställs kommer svaret alltid att variera en aning. Men är vi riktigt ärliga skulle ingen av oss ha hållit på om inte vi tyckte att insatsen var rolig och intressant. Jag har lovat mig själv att aldrig gå till en träning om det inte känns inspirerande och roligt. Jag tror nämligen att detta är förutsättningen för att mina adepter får en roligt och stimulerande tillvaro.

Mina höjdpunkter som basketledare är bland annat när jag som speaker i en fullsatt Pontushall fick presentera Tommy Kurkinen i hans ligapremiär eller när John Rosendahl som rookie i Plannja året därpå blockade före detta NBA-proffs i Solna Vikings. Första gången jag såg John i landslaget är också svårslaget. Dessa exempel får dock hela tiden konkurrens av små triviala framsteg som mina basketungdomar har gjort – och gör. Första poängen för en nybörjare i årskurs åtta eller när en hockeyspelare blivit basketspelare och trycker i sin första dunk.

Spontan basketspel någonstans på en utomhuskorg kan få mig att stanna bilen och titta på en stund. När jag ser andra basketledare satsa sin tid och sitt engagemang vill jag inte vara sämre. Dessa kollegor gör mig ännu mer inspirerad samtidigt som det gör mig bekymrad när några alltid är på väg att lämna tåget.

Tanken på att få vara med kombinerad med att jag måste fixa min del är hörnpelare i mitt basketliv. I slutändan tror jag att många av oss frälsta lika gärna kunde vara scoutledare, frikyrkopastorer, frälsningssoldater, socialarbetare eller till och med innebandyledare (kanske ändå inte...). Det är alltid något speciellt som driver oss.

Vi har det inom oss - och några av oss vill aldrig ta time-out.

STADGAR FÖR IDEELLA FÖRENINGEN NORRBOTTENS BASKETAKADEMI.

Fastställda vid föreningens första årshögtid den 8 februari 1998. Uppdaterade vid föreningens årshögtid 2001, 2004, 2006 och 2008.

ÄNDAMÅL och VERKSAMHETSÅR:

§ 1. Norrbottens Basketakademi är en ideell intresseförening, med uppgift att, på ett framsynt och utvecklande sätt, på alla nivåer, stödja och uppmuntra Norrbottnisk basketboll.

Akademins verksamhetsår omfattar kalenderår.

MEDLEMSKAP:

§ 2. Till ordinarie ledamot i Akademien kan personer, som under ett antal år har verkat för Norrbottnisk basketboll, inväljas. Ledamot behöver ej vara bosatt i Norrbotten.

Antalet ordinarie ledamöter är begränsat till aderton (18) personer.

Ordinarie ledamot är valbar till verkställande utskott (VU) och skall ingå i en av akademins arbetsgrupper.

Om ledamot så önskar, övergår ledamot till att vara seniorledamot.

§ 3. Till hedersledamot kan akademien kalla person, som på ett förtjänstfullt sätt gagnat akademien och dess syften.

Till korresponderande ledamot kan akademien kalla person, som visat aktivt intresse för i Norrbotten. Sådan ledamot behöver inte uppfylla kraven för inval som ordinarie ledamot.

Akademien kan även till sig associera stödjande medlemmar.

§ 4. Ordinarie ledamöter inväljs vid akademins årshögtid. Övriga medlemmar inväljs fortlöpande.

§ 5. Om någon av de aderton ordinarie ledamöterna avlider, övergår till seniorledamot eller avsäger sig uppdraget, skall ny ordinarie ledamot inväljas vid nästkommande årshögtid.

§ 6. Ledamot som inte aktivt deltagit i akademins möten eller dess verksamhet under tre verksamhetsår i rad, har förverkat rätten att vara ledamot i akademien. Ledamot som inte betalt årsavgiften efter två påminnelser utesluts ur akademien.

ÅRSAVGIFT:

§ 7. Ordinarie ledamöter och stödjande medlemmar avlägger varje år en årsavgift, som fastställs vid årshögtiden.

MÖTEN och ARBETSFORMER:

§ 8. Årshögtiden hålls senast den 31 mars varje år.

Vid årshögtiden skall de ärenden, som av ledamöter anmälts till årshögtiden, behandlas.

Vidare skall revisionsberättelse behandlas, beslut om ansvarsfrihet för ansvariga ledamöter tas samt val ske till de ansvarsposter som årshögtiden beslutar skall finnas under nästkommande verksamhetsperiod.

§ 9. Akademiens verksamhet hålls samman av en ständig sekreterare.

I samband med årshögtiden sker konstituering inom akademien. Akademien kan då utse ett verkställande utskott (VU) och arbetsgrupper.

§ 10. Förutom årshögtiden bör akademien samlas minst en gång varje år.

§ 11. Protokoll skall föras vid akademins och VU:s möten. Protokoll skall sändas till samtliga ledamöter inom akademien. Arbetsgrupper rapporterar till ständige sekreteraren.

§ 12. Såväl ordinarie ledamöters som andra ledamöters erfarenhet och kunskaper skall tillvaratas för att förverkliga akademins ändamål.

STADGEÄNDRING:

§ 13. Ändring av dessa stadgar förbereds av en vid årshögtiden utsedd arbetsgrupp och fastställs genom beslut vid akademins nästa årshögtid..

Förslag om stadgeändring skall utsändas senast fyra veckor före sammankomst. Beslut skall fattas av en majoritet av närvarande ordinarie ledamöter.

UPPLÖSNING:

§ 14. Om Norrbottens Basketakademi upphör att verka, skall akademien upplösas. Kvarstående ekonomiska tillgångar skall oavkortat tillfalla Norrbottens Basketbollförbund.

Beslut om nedläggning skall ske vid årshögtiden. För att beslutet skall vara giltigt, måste minst tio av de aderton ordinarie ledamöterna vara för förslaget.

Medlemmar under åren 1998 - 2014 på vilka stolar

De som är markerad med en * har avlidit under åren.

Stol	Medlem	1998	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
1	Lars Sjöo *																	
	Karl-Gösta Aasa																	
2	Arne Jansson *																	
3	Lars Aasa *																	
4	Bror Erkén *																	
5	Jan-Anders Eriksson																	
6	Kari Marklund *																	
7	Dan Karlsson																	
8	Gunnar Svedjestränd																	
	Elisabeth Jönsson *																	
9	Uno Lahti																	
10	Åke Larsson																	
11	Henrik Engström																	
	Krister Svensson *																	
12	Kent Brodin *																	
13	Ingemar Ek																	
14	Pekka Kairento																	
	Lars Mosesson																	
15	Rune Karlberg																	
16	Per-Olov Persson																	
17	Jan-Peter Kostel																	
18	Lars Mikkelsson																	